



Vai ārstniecības personas var rēķināties ar  
prognozējamu un taisnīgu atalgojumu?  
Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību “Paula  
Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca”  
atlīdzības sistēmas izvērtējums

Rīga 2020

IEROBEŽOTAS PIEEJAMĪBAS INFORMĀCIJA līdz  
revīzijas departamenta lēmuma, ar kuru apstiprināts  
revīzijas ziņojums, spēkā stāšanās brīdīm.

Ja revīzijas ziņojuma projektā ir papildu norāde par  
ierobežotu pieejamību, ierobežotas pieejamības  
statuss attiecīgajai daļai tiek saglabāts arī pēc  
revīzijas ziņojuma spēkā stāšanās.



Latvijas Republikas  
Valsts kontrole

## Revīzijas ziņojums

Vai ārstniecības personas var rēķināties ar prognozējamu un taisnīgu atalgojumu? Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" atlīdzības sistēmas izvērtējums.

Atbilstības revīzija "Vai ārstniecības personu atalgojums ir pieaudzis? Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" atlīdzības sistēmas izvērtējums".

Revīzija veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles Trešā revīzijas departamenta 05.08.2019. revīzijas grafiku Nr.2.4.1-31/2019.

Revīzijas ziņojums apstiprināts ar Valsts kontroles Trešā revīzijas departamenta 22.10.2020. lēmumu Nr.2.4.1-31/2019.

Vāka noformējumā izmantots attēls no tīmekļa vietnes <http://depositphotos.com>.

## Cienījamais lasītāj!

Ārstniecības personu atalgojums ir būtiskākā ārstniecības iestāžu (slimnīcu) izdevumu pozīcija. Turklāt ārstniecības personu pieņemtie lēmumi pacientu diagnosticēšanā, izmeklēšanā un ārstniecībā, nozīmējot pacientiem diagnostikas testus, medikamentus vai ārstniecības procedūras, ietekmē arī pārējo slimnīcas resursu izlietojumu. Apzinoties ārstniecības personu īpašo lomu slimnīcā, ir jātiecas izveidot atalgojuma sistēmu, kas motivē ārstus strādāt produktīvi, ievērojot pacientu vajadzības, un rūpēties par ārstniecības procesa iznākumu. Vienlaikus šai atalgojuma sistēmai ir jābūt vienkārši administrējamai un jānodrošina izmaksu kontrole.

Šīs revīzijas mērķis bija veikt atalgojuma sistēmas izvērtējumu vienā no lielākajām ārstniecības iestādēm Latvijā – Paula Stradiņa klīniskajā universitātes slimnīcā, lai noskaidrotu, vai slimnīcas izveidotā atalgojuma sistēma ir efektīva, taisnīga, caurskatāma un saprotama, lai darbinieki būtu motivēti un censtos pēc iespējas labāk veikt savu darbu, sasniedzot kopējos slimnīcas mērķus. Papildus revīzijā tika vērtēts, vai tiek sasniegti Veselības ministrijas noteiktie mērķi to ārstniecības personu atalgojuma palielināšanā plānotajā apmērā, kuras ir iesaistītas valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanā.

Kā liecina pētījumi, daudzās valstīs slimnīcu ārstniecības personu atalgojuma sistēmas ir atšķirīgas (piemēram, fiksēta darba samaksa, atlīdzība par veikto darbu (*fee-for-service*), kombinētā (*blended*) atlīdzība, ko veido fiksēta darba samaksa un bonusi par veikto darbu un/vai sasniegtajiem rezultātiem) un katrai no šīm sistēmām ir savi trūkumi un priekšrocības. Tātad perfekta sistēma pasaulē arvien vēl nav ieviesta.

Arī Latvijā Veselības ministrija kā veselības aprūpes politikas veidotāja sadarbībā ar ārstniecības personu profesionālajām organizācijām, nozares darba devējiem un augstskolu mācībspēkiem, kā arī valsts pārvaldes attīstības politikas veidotājiem ir

izstrādājusi jauno ārstniecības personu atalgojuma modeli. Šo modeli līdz 2020.gada rudenim plānots aprobēt vairākās ārstniecības iestādēs (Cēsu klīnikā, Rīgas Austrumu klīniskajā universitātes slimnīcā un Paula Stradiņa klīniskajā universitātes slimnīcā).

Ceram, ka mūsu ziņojums būs noderīgs gan Paula Stradiņa klīniskās universitātes slimnīcas vadībai, uzlabojot atlīdzības sistēmu slimnīcā, gan Veselības ministrijai, plānojot un īstenojot ilgtspējīgas reformas ārstniecības personu atalgojuma sistēmā, gan likumdevējiem, nodrošinot stabilu un saprātīgu finanšu plūsmu šīs reformas īstenošanai.

Pateicamies par sadarbību mūsu galvenajai revidējamai vienībai – valsts sabiedrībai ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca", kā arī Veselības ministrijai kā vadošajai valsts pārvaldes iestādei veselības nozarē un slimnīcām, kuras revidentiem sniedza nepieciešamo informāciju – sabiedrībām ar ierobežotu atbildību "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca", "Vidzemes slimnīca", "Liepājas reģionālā slimnīca", "Jēkabpils reģionālā slimnīca", "Madonas slimnīca", "Dobeles un apkārtnes slimnīca" un "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība". Pateicamies arī pārējām institūcijām, kas revidentiem sniedza nepieciešamo atbalstu – arodbiedrības "LVSADA P.Stradiņa KUS aroddarbinātība" pārstāvjiem, Valsts ieņēmumu dienestam un Nacionālajam veselības dienestam.

Ar cieņu  
departamenta direktore  
Inga Vārava



## Saturs

|                                                                                                                                      |           |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Kopsavilkums .....                                                                                                                   | 7         |
| Galvenie secinājumi .....                                                                                                            | 7         |
| Būtiskākie ieteikumi.....                                                                                                            | 16        |
| Ziņojuma struktūra .....                                                                                                             | 17        |
| <b>Izpratne par revidējamo jomu un regulējošiem normatīvajiem aktiem .....</b>                                                       | <b>18</b> |
| Vispārīga informācija par ārstniecības personu atlīdzības sistēmu un tās nozīmi .....                                                | 18        |
| Atlīdzības sistēmas vīzija valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" .....          | 19        |
| Ārējie normatīvie akti, kas regulē atlīdzības noteikšanu ārstniecības personām .....                                                 | 20        |
| Finanšu informācija par valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" .....             | 22        |
| Atlīdzības budžeta plānošana valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" .....        | 23        |
| <b>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" darba samaksas organizācija .....</b> | <b>24</b> |
| Valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu finansēšanas kārtība.....                                                             | 25        |
| Slimnīcas atlīdzības sistēma.....                                                                                                    | 27        |
| Slimnīcas īstenotie pasākumi vienotas un taisnīgas atlīdzības sistēmas izveidē.....                                                  | 30        |
| Slimnīcas augstākā medicīniskā personāla vidējā darba samaksa .....                                                                  | 33        |
| Slimnīcas augstākā medicīniskā personāla darba samaksas elementi un darba organizācija .....                                         | 42        |
| Slimnīcas aprūpes personāla vidējā darba samaksa .....                                                                               | 46        |
| Slimnīcas ārstniecības un aprūpes atbalsta personāla vidējā darba samaksa .....                                                      | 51        |
| Piemaksas par papildu darbu .....                                                                                                    | 52        |
| Mainīgā atalgojuma daļa .....                                                                                                        | 57        |

|                                                                                                                                                                      |            |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Piemaksa par sarežģītas onkoloģiskās operācijas veikšanu .....                                                                                                       | 66         |
| Ieteikumi.....                                                                                                                                                       | 68         |
| <b>Vai ārstniecības personu atalgojums ir palielinājies? .....</b>                                                                                                   | <b>69</b>  |
| Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" darba samaksai papildus piešķirtā finansējuma sadalīšanas principi ..... | 70         |
| Darba samaksas pieaugums Slimnīcā 2018.gadā .....                                                                                                                    | 73         |
| Darba samaksas pieaugums Slimnīcā 2019.gadā .....                                                                                                                    | 73         |
| Darba samaksas pieaugums augstākajam medicīniskajam personālam .....                                                                                                 | 75         |
| Darba samaksas pieaugums aprūpes personālam .....                                                                                                                    | 77         |
| Darba samaksas pieaugums aprūpes atbalsta personālam .....                                                                                                           | 78         |
| Zemākās darba samaksas palielināšana ārstniecības personām.....                                                                                                      | 78         |
| Ieteikums .....                                                                                                                                                      | 80         |
| Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" darba samaksas izmaiņas laika periodā no 01.01.2018. līdz 30.06.2019. ....      | 80         |
| Izlasē iekļauto IV un III līmeņa slimnīcu darba samaksas izmaiņas laika periodā no 01.01.2018. līdz 30.06.2019. ....                                                 | 86         |
| Liepājas slimnīcas, Vidzemes slimnīcas un Jēkabpils slimnīcas darba samaksas izmaiņas laika periodā no 01.01.2018. līdz 30.06.2019. ....                             | 88         |
| Madonas slimnīcas, Dobeles slimnīcas un Balvu un Gulbenes slimnīcas darba samaksas izmaiņas laika periodā no 01.01.2018. līdz 30.06.2019.....                        | 92         |
| <b>Priekšlikums .....</b>                                                                                                                                            | <b>94</b>  |
| <b>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" viedoklis .....</b>                                                   | <b>96</b>  |
| <b>Revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes.....</b>                                                                                                             | <b>99</b>  |
| <b>Termini un skaidrojumi .....</b>                                                                                                                                  | <b>111</b> |
| 1.pielikums. Zemākās mēnešalgas apmērs veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem līdz 31.12.2018., no 01.01.2019. un no 01.01.2020., euro.....                          | 112        |
| 2.pielikums. ....                                                                                                                                                    | 113        |
| 3.pielikums. ....                                                                                                                                                    | 114        |

NAV KLASIFICĒTS

|                                                                                                                                                                                                 |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| 4.pielikums. ....                                                                                                                                                                               | 115 |
| 5.pielikums. Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu profesijas, par kurām iesniedzama informācija par aprēķināto darba samaksu 2017.gadā, 2018.gadā un 2019.gada 1.pusgadā ..... | 116 |
| 6.pielikums. ....                                                                                                                                                                               | 117 |
| 7.pielikums. ....                                                                                                                                                                               | 118 |
| 8.pielikums. ....                                                                                                                                                                               | 119 |
| 9.pielikums. ....                                                                                                                                                                               | 120 |
| 10.pielikums. ....                                                                                                                                                                              | 121 |
| 11.pielikums. ....                                                                                                                                                                              | 122 |
| 12.pielikums. ....                                                                                                                                                                              | 123 |
| 13.pielikums. ....                                                                                                                                                                              | 124 |
| Atsauces.....                                                                                                                                                                                   | 125 |

## Kopsavilkums

### Galvenie secinājumi

---

Revīzijā konstatētais mums liek secināt, ka valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" (turpmāk – Slimnīca) atlīdzības sistēma nav taisnīga, tās darba samaksas noteikšanas principi nav saprotami un caurskatāmi, jo:

- pie amata aprakstos noteiktiem vienādiem pienākumiem pastāv būtiskas atšķirības starp salīdzināma apjoma un sarežģītības darbu veicoša ārstniecības personāla darba samaksu, mēneša vidējai darba samaksai atšķiroties līdz pat trim reizēm. Pēc atalgojuma palielināšanas 2018. un 2019.gadā iepriekš pastāvošās būtiskās atšķirības darba samaksā ir vēl vairāk palielinājušās, tādējādi neveicinot ārstu algu izlīdzināšanu nozarē;
- kopējo darba samaksas apjomu augstākajam medicīniskajam personālam būtiski ietekmē nevis pamatalga, kuras īpatsvars veido 23–80% no kopējās darba samaksas, bet gan piemaksas un citi atlīdzības elementi, kuru sadales mehānisms ir neizsekojams;
- mainīgās darba samaksas veidošanās principi nav vienoti, bet gan katrai struktūrvienībai atšķirīgi, tāpēc tās diapazons ir robežās no 0,4% līdz 70% darbinieku kopējā darba samaksā;
- darba un darba samaksas organizācija Slimnīcā atšķiras ne tikai starp struktūrvienībām, bet arī vienas struktūrvienības ietvaros;
- Veselības ministrijas īstenotā veselības aprūpes pakalpojumu finansēšanas kārtība apgrūtina Slimnīcas darbu, jo finansējuma apjoms ilgtermiņā nav prognozējams, tāpēc Slimnīca savlaicīgi nevar plānot darbinieku noslodzi un veidot stabilu atalgojuma politiku.

Revidenti izprot, ka ārstniecības personu darba samaksa var atšķirties, ņemot vērā ārsta profesionālo pieredzi, specialitāti, darba sarežģītību un darba apstākļus. Tāpēc Veselības ministrijas izstrādātā ārstniecības personu atlīdzības jaunā modeļa piedāvātie risinājumi, piemēram, pilna laika ekvivalenta (darba apjoms, kas ārstniecības personai jāveic normālā darba laika ietvaros) ieviešana un atalgojuma mainīgās daļas ierobežošana (nosakot to 30% apmērā no kopējās darba samaksas), revidentu ieskatā, varētu uzlabot darba organizāciju ārstniecības iestādēs, sekmēt iekšējo taisnīgumu, kā arī veicināt nozares problēmu sakārtošanu.

---



Tomēr būtisks priekšnoteikums atalgojuma sistēmas sakārtošanai Slimnīcā ir ilgtermiņā prognozējama, stabila un pietiekoša finansējuma plūsma.

Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" darba samaksas organizācija

Atlīdzības sistēma Slimnīcā ir veidojusies vēsturiski. Tā ir veidota, nevis pamatojoties uz vienotu sistēmu – visiem saprotamu un vienotu darba samaksas noteikšanas kārtību, kura definē skaidrus darba samaksas veidošanas pamatprincipus, tai skaitā darba samaksas mainīgās un fiksētās daļas proporcijas, bet gan tiek regulēta ar daudziem rīkojumiem par darba samaksu, kurus ik pa laikam aktualizē. Atlīdzības sistēmas uzlabošana ir viens no galvenajiem Slimnīcas vadības mērķiem un uzdevumiem. Lai gan darbs pie jaunas atlīdzības sistēmas izveides Slimnīcā uzsākts jau 2017.gadā, tomēr sistēma joprojām tiek veidota un jaunais Darba samaksas nolikums arī ir izveides stadijā.

Kā galveno šķērsli atlīdzības sistēmas sakārtošanai Slimnīcā min naudas trūkumu, jo sistēmas uzlabošana būtu iespējama tikai ar nosacījumu – ja vairākus gadus pēc kārtas būtiski tiktu palielināts Slimnīcas atalgojuma budžets. Esošā budžeta pārdale "par labu" kādam amatam vai Slimnīcas struktūrvienībai samazinātu darba samaksu citiem darbiniekiem un struktūrvienībām, tā pasliktinot šo darbinieku situāciju, kas potenciāli varētu izraisīt Slimnīcas darbinieku un darbinieku arodbiedrības pretestību.

Valsts finansējums par Slimnīcas sniegtajiem pakalpojumiem ir galvenais Slimnīcas atlīdzības budžeta finansējuma avots, jo Slimnīcas ieņēmumu lielāko daļu veido Slimnīcas sniegtie valsts apmaksātie veselības aprūpes pakalpojumi, piemēram, 2018. un 2019.gadā – līdz pat 86%.

Nacionālais veselības dienests katru gadu aprēķina Slimnīcai piešķiramo finansējumu atbilstoši plānotajiem veselības aprūpes pakalpojumu veidiem un pacientu skaitam, tomēr plānotais pacientu skaits un līdz ar to arī finanšu apjoms, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, tiek būtiski grozīts. Piemēram, 2019.gada novembrī plānotais pacientu skaits un finansējums stacionārajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, salīdzinot ar 2018.gada novembri, ir palielinājies attiecīgi par 9,5% un 16,8%. Turklāt plānotais pacientu skaits un finanšu apjoms Slimnīcai tiek grozīts arī vairākas reizes gadā, tai skaitā gada otrajā pusē. Piemēram, 2019.gada novembrī plānotais pacientu skaits un valsts budžeta finansējums stacionārajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, salīdzinot ar 2019.gada martu, ir palielinājies attiecīgi par 3,5% un 7,1%.

Revidentu ieskatā, ir pozitīvi vērtējama finansējuma un valsts apmaksāto pakalpojumu apjoma palielināšana Slimnīcai, tomēr valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu neprognozējamā apjoma plānošana un finansēšanas kārtība rada vairākas problēmas:

- ❖ pirmkārt, tā negatīvi ietekmē Slimnīcas mērķtiecīgu attīstības un finanšu plānošanu. Situācijā, kad nav iespējams ilgtermiņā prognozēt "valsts pasūtījuma" ietvaros sniedzamo veselības



## IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

aprūpes pakalpojumu apjomu, nav iespējams savlaicīgi plānot Slimnīcas pakalpojumu pieejamības un kapacitātes palielināšanu, piemēram, sistemātiski plānot vakanču aizpildīšanu ar jaunajiem speciālistiem (māsām un ārstiem), piesaistot viņus darbam Slimnīcā jau studiju laikā;

- ❖ otrkārt, šāda finansējuma piešķiršanas kārtība ierobežo Slimnīcas vadības iespējas pārskatīt darba samaksā iekļauto elementu proporcijas, palielinot garantēto darba samaksas daļu – mēneš algu. Lai nodrošinātu līguma izpildi ar Nacionālo veselības dienestu, piemēram, gada otrajā pusē, kad tiek palielināts "valsts pasūtījums", Slimnīcas rīcībā ir jābūt instrumentiem, ar kuru palīdzību stimulēt noteiktu darba veidu veikšanu intensīvāk vai lielākā apjomā, ja tas būs nepieciešams Slimnīcas kopējo ārstniecības un finanšu mērķu sasniegšanai konkrētajā kalendārajā periodā.

Lai gan Slimnīca ir norādījusi uz ārēju no Slimnīcas neatkarīgu apstākļu negatīvu ietekmi uz atlīdzības sistēmas sakārtošanu un uzlabošanu, tomēr Slimnīcā 2018. un 2019.gadā ir veikti pasākumi darba samaksas organizācijas uzlabošanai un sadrumstalotības mazināšanai ar mērķi noturēt esošos darbiniekus, nodrošināt konkurētspējīgu pamatalgu un palielināt katra darbinieka kopējo atlīdzību, kā arī piesaistīt jaunus darbiniekus, aizpildot daļu no vakancēm. Tomēr revidenti secina, ka būtiski strukturāli uzlabojumi nav panākti, jo atlīdzības sistēma Slimnīcā arvien ir sarežģīta un neausrīkājama, turklāt darba samaksas aprēķināšanas process ir sarežģīts un darbietilpīgs.

Revīzijas laikā konstatētais liecina, ka joprojām Slimnīcā darba un darba samaksas organizācija atšķiras ne tikai starp vairākām struktūrvienībām, bet pat vienas struktūrvienības ietvaros, tāpēc darbinieku darba samaksas zemākās un augstākās robežas intervāls ir plašs, tai skaitā pat viena amata pārstāvjiem vienas struktūrvienības ietvaros.

Slimnīcas sertificētu ārstu, zobārstu un funkcionālo speciālistu vidējais atalgojums par vienu slodzi 2019.gada 1.pusgadā ir 2886 *euro*. Tomēr Slimnīcas augstākā medicīniskā personāla faktiskais atalgojuma līmenis ir neviendabīgs. Saskaņā ar revidentu aplēsēm 2019.gada 1.pusgadā tikai pusei no izlasē iekļautā 521 darbinieka atalgojums par vienu slodzi sasniedz 2804 *euro* mēnesī, savukārt otrai pusei tas ir zemāks. Piemēram, diviem ārstiem [IP], mēneša vidējā darba samaksa vienas slodzes ietvaros ir attiecīgi 5187 *euro* un 1696 *euro* un ārstam [IP] mēneša vidējā darba samaksa vienas slodzes ietvaros ir 1616 *euro*.

Slimnīca sniedz gan stacionāros, gan ambulatoros pakalpojumus. Valsts apmaksātos veselības aprūpes pakalpojumus finansē saskaņā ar Nacionālā veselības dienesta un Slimnīcas noslēgtajiem līgumiem atsevišķi par pakalpojumu veidiem, piemēram, par stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu, par sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu.

Revīzijā noskaidrots, ka daļai ārstu darbs stacionārā un ambulatori ir savstarpēji integrēts, proti, tas tiek veikts normālā darba laika ietvaros (40 h nedēļā), bet darba samaksa tiek aprēķināta gan par darbu stacionārā, gan par veikto darbu ambulatori. Tādējādi šo Slimnīcas darbinieku kopējo darba samaksas apjomu veido ne tikai samaksa par darbu stacionārā, bet arī piemaksas un samaksa par gabaldarbu ambulatorajā sektorā, kuru aprēķina pēc faktiski paveiktā darba apjoma normālajā darba laikā, neuzskaitot tam patērētās stundas. Tāpēc pat vienādas kvalifikācijas darbinieku vienas struktūrvienības ietvaros vidējā darba samaksa, ņemot vērā darbinieku nostrādātās stundas, nav salīdzināma un tie darbinieki, kuri strādā vairāk stundu, tai skaitā naktīs un svētkos, ne vienmēr saņem lielāku atalgojumu.

Piemēram, vienas struktūrvienības vienas nodaļas diviem ārstiem ar vienādu profesijas klasifikācijas kodu, kuri 2019.gada sešos mēnešos nostrādājuši attiecīgi 1223 un 877 stundas, mēneša vidējā darba

## IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

samaksa attiecīgi ir 3494,61 *euro* un 5485,03 *euro* mēnesī un stundas vidējā darba samaksa – 17,14 *euro* un 37,53 *euro*. Revīzijā konstatēts, ka darba samaksa abiem ārstiem veidojas atšķirīgi – gan no atšķirīgiem darba samaksas elementiem, gan to apmēra, piemēram, darba alga pēc stundu likmes, apmaksātās nostrādātās virsstundas un piemaksa par darbu svētkos un naktīs veido attiecīgi 61,8% un 22%, savukārt samaksa par valsts apmaksātajiem ambulatorajiem pakalpojumiem attiecīgi ir 0,1% un 46% no kopējās darba samaksas.

Slimnīcas vadība uzskata, ka šāda sistēma ir pamatota, jo darba slodze ārstniecības personām ir atšķirīga un nevienmērīga atbilstoši ārsta pieredzei, darba stāžam, profesionālajai kompetencei un prasmēm, kā arī atpazīstamībai un reputācijai sabiedrībā. Slimnīcas darba organizācijas pamatā ir princips “*jo vairāk darba pienākumus ārsts veic darba laikā, jo vairāk saņem*”, kas dod ārstiem iespēju nopelnīt. Tomēr, revidentu ieskatā, darba samaksas aprēķinos pielietotais daudzveidīgu darba samaksas elementu ar atšķirīgu aprēķina kārtību un apjomu daudzums un skaidri definētu prasību neesamība par normālā darba laika ietvaros veicamo pienākumu apjomu liek šaubīties par atlīdzības sistēmas caurskatāmību un taisnīgumu.

Turklāt Slimnīcā nav definēta maksimāli pieļaujamā pamatalgas un mainīgās daļas proporcija kopējā darba samaksā. Piemēram, Slimnīcas [IP] diviem ārstiem [IP] (stundas tarifa likme attiecīgi – 7,247 *euro* un 7,39 *euro*), 2019.gada 1.pusgadā nostrādājot 907 un 844 stundas, mēneša vidējā darba samaksa attiecīgi ir 2048 *euro* un 2505 *euro*. Atšķirības darba samaksā ir skaidrojamas ar darba samaksas elementu dažādību, piemēram, mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars kopējā darba samaksā šiem ārstiem attiecīgi ir 35% un 5%, bet samaksa par maksas ambulatorajiem pakalpojumiem kopējā darba samaksā attiecīgi ir 0% un 33,5%. Savukārt tā paša centra citas nodaļas ārstu [IP] (stundas tarifa likme robežās no 7,39 *euro* līdz 8,001 *euro*), pusgadā vidēji nostrādājot 860 stundas, mēneša vidējā darba samaksa pārsniedz 5000 *euro*, tai skaitā mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars kopējā darba samaksā vidēji ir 60%, savukārt samaksas par valsts apmaksātajiem un maksas ambulatorajiem pakalpojumiem īpatsvars kopējā darba samaksā vidēji ir 7%.

Līdzīga situācija ir vērojama arī māsu un māsu palīgu / sanitāru faktiskās darba samaksas veidošanās principos. Revīzijā konstatēts, ka noteicošais faktors, kāpēc vienas specialitātes māsām vienā Slimnīcas struktūrvienībā (nodaļā) atšķiras faktiskā darba samaksa, ir nevis nostrādāto stundu skaits, bet gan darba samaksas elementi un to apjoms – samaksa par valsts apmaksātajiem ambulatorajiem pakalpojumiem, mainīgā atalgojuma daļa u.c. Piemēram, divām [IP] māsām, kuras ir nodarbinātas pamatdarbā uz pilnu slodzi 2019.gada 1.pusgadā attiecīgi 896 un 847 stundas ar noteiktu samaksas veidu – par faktiski nostrādātajām stundām saskaņā ar noteikto stundas tarifa likmi 5,413 *euro*, faktiskā stundas vidējā darba samaksa ir attiecīgi 9,82 *euro* un 16,57 *euro*.

Par darba samaksas aprēķina modeļa sarežģītību un sadrumstalotību liecina Slimnīcas darba samaksas struktūra, kuru veido gan samaksa par nostrādāto laiku stacionārā, gan par gabaldarbu un citiem samaksas elementiem, piemēram, darba alga pamatdarbā, samaksa par sarežģītām onkoloģiskajām operācijām, par valsts apmaksātajiem ambulatorajiem pakalpojumiem, par maksas pakalpojumiem, par darbu dienas stacionārā, mainīgā atalgojuma daļas samaksa vai citas īpašas piemaksas.

Lai mazinātu darba samaksas sadrumstalotību, Slimnīca 2018.gadā pārskatīja un samazināja ārstu pamatlikmju skaitu, ņemot par pamatu dalījumu invazīvajos un neinvazīvajos profilos. Tomēr, ieviešot izmaiņas, tika pieļauti dažādi izņēmumi un atkāpes no jaunās sistēmas – vairākiem ārstu amatiem tika ieviestas jaunas, augstākas pamatlikmes, citiem ārstu amatiem tika izveidoti atšķirīgi amata apraksti un

## IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

noteikti atšķirīgi darba samaksas principi ar augstākām pamatalgām, kā arī piemēroti koeficienti vai noteikta papildu darba samaksa.

Turklāt vairākām Slimnīcas struktūrvienībām ar rīkojumu ir apstiprināta atšķirīga atalgojuma aprēķināšanas metodika. Piemēram, Oftalmoloģijas klīniskās struktūrvienību un Diagnostiskās radioloģijas institūta atalgojuma metodikas pamatā ir gabaldarba samaksas principi, līdzīgi principi tika piemēroti Latvijas Transplantācijas centram (līdz 01.01.2019.) un Onkoloģijas klīniskās Staru terapijas kabinetam (līdz 01.01.2020.).

Revīzijas laikā Slimnīcas vadība revidentiem ir norādījusi uz taisnīguma principa ievērošanas nozīmīgumu, veidojot Slimnīcas atlīdzības sistēmu. Taisnīga atlīdzības sistēma Slimnīcas vadības izpratnē ir tāda sistēma, kurā viena amata veicējiem ir iespēja nopelnīt vienādu darba samaksu, paveicot vienāda (vai salīdzināma) veida, apjoma un intensitātes darbu. Tomēr, revidentu ieskatā, Slimnīcas izveidotā atlīdzības sistēma nedarbojas pēc vienotiem principiem, kas tiek piemēroti attiecībā uz pilnīgi visiem Slimnīcas medicīnas darbiniekiem, jo ne visiem darbiniekiem ir iespēja normālā darba laika ietvaros vienlaicīgi veikt dažādus papildu pienākumus, kuri turklāt ir labāk apmaksāti, un saņemt par to samaksu. Revidenti vērs uzmanību, ka amata apraksti Slimnīcā ir vispārīgi un tajos nav skaidri noteikts darba apjoms, kas ir veicams vienas amata slodzes ietvaros.

Ņemot vērā iepriekš minēto, revīzijā secināts, ka Slimnīcā darba pienākumu un uzdevumu plānošanas procesā nav ievēroti vienlīdzības principi, dodot iespēju vienāda amata veicējiem darīt līdzvērtīgu darbu un saņemt vienlīdzīgu samaksu.

Piemēram, 2019.gada 1.pusgadā Slimnīcas [IP] nodaļas augstākā medicīniskā personāla darba samaksā 59,9% veido šādi darba samaksas elementi: darba alga pamatdarbā, virsstundas, nakts darbs un darbs svētku dienās, kā arī piemaksa par darbu, kas saistīts ar īpašu risku. Tomēr, izlases kārtā vērtējot sešiem ārstiem [IP] aprēķināto darba samaksu, konstatēts, ka šo darba samaksas elementu īpatsvars ārstu darba samaksā atšķiras robežās no 23% līdz 80%. Atšķirības veidojas, jo kopējo darba samaksu būtiski ietekmē darba samaksas elementu daudzveidība un to nevienmērīgs sadalījums starp darbiniekiem, piemēram, samaksa par valsts apmaksātajiem ambulatorajiem pakalpojumiem, samaksa par maksas pakalpojumiem un mainīgās atalgojuma daļas samaksa. Revidenti vērs uzmanību, ka visiem Slimnīcas [IP] ārstiem [IP] ir izveidots vienots tipveida amata apraksts, kurā ir noteikti vispārīgi amata pienākumi, neparedzot atšķirīgu uzdevumu un funkciju sadalījumu.

Revidentu ieskatā, ja Slimnīca vēlas saglabāt līdzšinējo darba samaksas sistēmu un vienlaikus panākt, ka to par taisnīgu atzīst arī darbinieki, ir jānodrošina caurskatāma un vienlīdzīga darbinieku ikdienas darba plānošana un darba pienākumu sadale, nosakot pilnas darba slodzes apjomu un tās ietvaros veicamos pienākumus, tā radot priekšnoteikumus, lai ikviens darbinieks ar amata pienākumu izpildei nepieciešamo pieredzi un kvalifikāciju var veikt līdzvērtīgu darbu un par to saņemt atbilstošu darba samaksu.

Revīzijā noskaidrots, ka jau vēsturiski katrā Slimnīcas struktūrvienībā ārstniecības personu atlīdzība veidojas no daudzveidīgiem darba samaksas elementiem ar dažādu to aprēķina kārtību, tāpēc darbinieku vidējā darba samaksa Slimnīcas struktūrvienībās ir būtiski atšķirīga.

Turklāt iepriekš vairākām Slimnīcas struktūrvienībām (piemēram, Latvijas Kardioloģijas centram līdz 2018.gadam, Sirds ķirurģijas centram un Asinsvadu ķirurģijas centram līdz 2020.gadam) bija noteiktas īpašas piemaksas, kas tika finansētas no valstī noteiktā attiecīgā pakalpojuma tarifa. Šīs piemaksas veidoja ievērojamu daļu no kopējās minēto struktūrvienību darbinieku darba samaksas. Piemēram, [IP]

## IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

ārstiem [IP] par četrām manipulācijām bija noteikta papildu darba samaksa procentuāli no valsts tarifa, līdz ar to 2019.gada 1.pusgadā papildu darba samaksa astoņiem ārstiem [IP] aprēķināta 80 310 *euro* apmērā, vidēji uz vienu ārstniecības personu 1708 *euro* mēnesī.

Slimnīcai plānoto finansējuma apjomu ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai nosaka Nacionālais veselības dienests, norādot pakalpojumu veidus, epizožu/izmeklējumu skaitu un summu. 2017.gadā dienas stacionāros plānotais finansējums bija 16,7 milj. *euro* un plānotais pacientu skaits gadā – 24 310.

Diviem pakalpojumu veidiem – *koronarogrāfijai* un *koronaroangioplastijai* dienas stacionārā paredzēti 61,2% no kopējā Slimnīcas dienas stacionāriem 2017.gadā plānotā finansējuma jeb 10,2 milj. *euro*, bet plānotais pacientu skaits ir 7008 jeb 28,8% no kopējā plānotā pacientu skaita. Asinsvadu ķirurģijas centrā veiktajam pakalpojumam – *invazīvajai radioloģijai dienas stacionārā* paredzētais finansējums ir 1,5 milj. *euro* jeb 9,2% no kopējā plānotā finansējuma dienas stacionāriem 2017.gadā un plānotie pacienti ir 442 jeb 1,8% no kopējā plānotā pacientu skaita. Pārējiem Slimnīcas dienas stacionāriem, izņemot Oftalmoloģijas klīnikas struktūrvienības, paredzētais finansējums ir 2,5 milj. *euro* uz 9209 pacientiem.

Revīzijā konstatēts, ka 2017.gadā Slimnīcas struktūrvienību augstākā medicīniskā personāla mēneša vidējā darba samaksa par darbu dienas stacionārā ir 137 *euro*. Tomēr darba samaksas aprēķināšanas kārtība par darbu dienas stacionārā Slimnīcas struktūrvienībās bija atšķirīga un ne visu Slimnīcas struktūrvienību darbiniekiem tā veidoja būtisku daļu no kopējās atlīdzības.

Piemēram, Asinsvadu ķirurģijas centra darbiniekiem par darbu dienas stacionārā un Latvijas Kardioloģijas centra darbiniekiem par darbu Invazīvās kardioloģijas dienas stacionārā ir noteikta procentuāla samaksa no valsts tarifa par invazīvās radioloģijas manipulācijām un par valsts noteiktā dienas stacionārā veikto koronāro angiogrāfiju un angioplastiju. Tāpēc, piemēram, [IP] ārstiem [IP] mēneša vidējā darba samaksa par darbu dienas stacionārā pieauga no 1511 *euro* 2017.gadā līdz pat 3544 *euro* 2019.gadā.

Ņemot vērā iepriekš minēto, secināms, ka valstī savulaik noteiktie tarifi atsevišķās pakalpojumu programmās deva Slimnīcai iespēju noteikt augstāku darba samaksu speciālistiem, kuri iesaistīti šo pakalpojumu sniegšanā, tā veicinot darba samaksas atšķirības starp dažādu ārstniecības jomu speciālistiem, turklāt ietekme saglabājas arī šobrīd. Revidentu ieskatā, tās ir sekas selektīvai pieejai tarifu pārskatīšanā, par ko atbildība ir jāuzņemas Veselības ministrijai un arī Nacionālajam veselības dienestam. Turklāt selektīva pieeja atsevišķu veselības aprūpes pakalpojumu finansēšanā turpinās.

Lai īstenotu uzlabojumus onkoloģijas pacientu ārstniecībā un uzlabotu ķirurģiskās ārstēšanas pieejamību, valstī kopš 2017.gada ir noteikta piemaksa 410,51 *euro* apmērā par sarežģītas primāras onkooperācijas veikšanu pacientam ar pirmreizēji diagnosticētu onkoloģisko slimību pēc ārstu konsilija terapijas taktikas pieņemšanas.

Revidenti neapšaubā nepieciešamību palielināt valsts budžeta finansējumu veselības nozarei, tai skaitā lai uzlabotu ķirurģiskās ārstēšanas pieejamību onkoloģiskajiem pacientiem, tomēr, revidentu ieskatā, šādu piemaksu piešķiršana vēl vairāk veicina ārstniecības personu darba samaksas sistēmas sadrumstalotību, piemaksu īpatsvara palielināšanu kopējā darba samaksā un darba samaksas aprēķinu sarežģītību, kas rada riskus izveidotās sistēmas taisnīgumam. To apliecina arī šajā revīzijā konstatētais:

- ❖ Slimnīca, nosakot piemaksu apmēru ārstniecības personām, kuras veic sarežģītas operācijas, to sadalījusi matemātiski, neņemot vērā operāciju sarežģītības pakāpi un ārstniecības personu

#### NAV KLASIFICĒTS

patērēto laiku, līdz ar to, revidentu ieskatā, pastāv risks, ka darbinieki, paveicot vienāda (vai salīdzināma) veida, apjoma un intensitātes darbu, nesaņem vienādu darba samaksu;

- ❖ Slimnīca ir noteikusi atšķirīgu šīs piemaksas procentuālo sadalījumu struktūrvienībās, tādējādi radot atšķirības darba samaksā par padarīto darbu. Piemēram, ārstiem urologiem (galvenais veicējs ar asistentu vai bez) par veiktām 42 sarežģītām onkoloģiskajām operācijām 2019.gada maijā aprēķināta darba samaksa 6418,91 euro apmērā, savukārt Ķirurģijas klīnikas ārstiem (galvenais veicējs) par veiktām 54 sarežģītām onkoloģiskajām operācijām 2019.gada maijā pienākas 4932,36 euro;
- ❖ atbilstoši Slimnīcas skaidrojumam piemaksa konkrētiem darbiniekiem par faktiski paveikto darbu var radīt sašķeltību konkrētā klīnikā vai nodaļā, jo būs darbinieki, kuri tieksies veikt tieši šīs operācijas. Savukārt darbiniekiem, kuriem šādas iespējas nav, ir jāveic citas ne mazāk nozīmīgas un sarežģītas operācijas, par kurām papildus netiek piemaksāts. Līdz ar to, lai Ķirurģijas klīnikā mazinātu ārstu neapmierinātību, ka par sarežģītām onkoloģiskajām operācijām tika ieviesta piemaksa, bet par citām sarežģītām operācijām – ne, un veicinātu ārstu gatavību veikt arī citas sarežģītas operācijas, klīnikā tika mainīti samaksas par sarežģītām onkoloģiskajām operācijām nosacījumi, daļu naudas no katras šīs operācijas novirzot kopējā darba samaksas fondā un to sadalot starp Ķirurģijas klīnikas ārstiem, kuri veic citas sarežģītas operācijas.

Slimnīcas vadība apzinās, ka viens no tās primārajiem uzdevumiem ir izveidot caurspīdīgu un taisnīgu atlīdzības sistēmu, nosakot vienotus darba samaksas veidošanas principus visās Slimnīcas struktūrvienībās, samērojamu atalgojumu viena amata/amatu līmeņa (grupas) ietvaros, vienlaikus ņemot vērā amata/struktūrvienības darba sarežģītību un intensitāti.

Lai mazinātu darba samaksas sadrumstalotību Slimnīcas struktūrvienībās, nodrošinātu konkurētspējīgu pamatalgu un palielinātu katra darbinieka kopējo darba samaksu, Slimnīca uzsāka darba samaksas sistēmas pakāpenisku pārskatīšanu. Tomēr, Slimnīcas ieskatā, ir nepieciešams instruments, ar kura palīdzību darba apjoma un kvalitātes nodrošinājuma interesēs var stimulēt noteikta veida darbu veikšanu. Tāpēc Slimnīca ir iecerējusi visās ārstniecības struktūrvienībās veidot mainīgo atalgojuma daļu, kuras apmērs būtu atkarīgs no struktūrvienības mērķu izpildes konkrētajā periodā, kā arī darbinieka individuālā ieguldījuma šo mērķu izpildes veicināšanā un tās īpatsvars nepārsniegtu 40% no kopējās darba samaksas.

Vienlaikus Slimnīcas vadība apzinās, ka tā nevar samazināt darba samaksu darbiniekiem un darba samaksai paredzēto finanšu apjomu struktūrvienībām, kam tā savulaik tika noteikta augstāka. Tāpēc šādu izmaiņu ieviešana ir iespējama tikai pie nosacījuma, ja vairākus gadus pēc kārtas būtiski tiktu palielināts Slimnīcas atalgojuma budžets.

Revīzijā noskaidrots, ka, sākot ar 2018.gadu, Slimnīca, apvienojot atsevišķu struktūrvienību jau esošos darba samaksas elementus un tām struktūrvienībām, kurām šādu elementu nav, sākot ar 2019.gadu, piešķirot konkrētu finanšu apjomu, pakāpeniski sāka ieviest darba samaksas elementu "mainīgā atalgojuma daļa".

Lai gan revīzijā konstatēts, ka gandrīz visās Slimnīcas ārstniecības struktūrvienībās darbiniekiem ir iespēja papildus pamatalgai saņemt arī mainīgo atalgojuma daļu atkarībā no darbinieka ieguldījuma struktūrvienības mērķu sasniegšanā un darba procesa nepārtrauktības nodrošināšanā, tomēr, revidentu ieskatā, īstenotā Slimnīcas mainīgās atalgojuma daļas politika nesekmē iekšējo taisnīgumu un visu



## IEROBEŽOTA PĪEEJAMĪBA

darbinieku motivāciju, kā arī var būt par iemeslu darbinieku neapmierinātībai un neizpratnei par mainīgās atalgojuma daļas būtību un sasaisti ar struktūrvienībām izvirzīto mērķu sasniegšanu, jo tās veidošanas pamatā pastāv pretrunas un tā nav balstīta uz vienādiem principiem visām struktūrvienībām:

- ❖ Slimnīcas struktūrvienībām piešķirtais kopējais mainīgās atalgojuma daļas ikmēneša bāzes apjoms (maksimālā summa) būtiski atšķiras, jo to ietekmē vēsturiskais piemaksu apjoms katrā atsevišķā struktūrvienībā. Tādējādi struktūrvienībām, kuru darbiniekiem pirms 2018.gada bija piešķirtas piemaksas, piemēram, par manipulāciju veikšanu dienas stacionārā, u.c., mainīgās atalgojuma daļas bāzes apjoms tika noteikts atbilstoši šo piemaksu kopsummai, savukārt pārējām struktūrvienībām, kurām šādu piemaksu nebija vai tās bija nelielas, mainīgās atalgojuma daļas izveidei tika novirzīta konkrēta naudas summa, ņemot vērā kopējo slodžu skaitu struktūrvienībā;
- ❖ Slimnīcas struktūrvienībām, kurās jau pirms mainīgās atalgojuma daļas ieviešanas papildu darba samaksa vai samaksa par dienas stacionārā veikto darbu veidoja būtisku īpatsvaru darbinieku kopējā darba samaksas apjomā, arī pēc jaunās sistēmas ieviešanas šis īpatsvars ir saglabājies, faktiski tikai nomainot darba samaksas elementu nosaukumus uz "mainīgā atalgojuma daļa";
- ❖ mainīgās atalgojuma daļas kopējās summas procentuālajam sadalījumam dažādu struktūrvienību amatu kategorijām Slimnīca ir izmantojusi atšķirīgu pieeju. Piemēram, [IP] darbinieku mainīgās atalgojuma daļas finanšu apmērs tika noteikts, ņemot vērā vadītāja reglamentētos sadalījuma principus, savukārt citām struktūrvienībām noteiktais mainīgās atalgojuma daļas finanšu apjoms tika noteikts, ņemot vērā slodžu skaitu katrā amatu grupā;
- ❖ ne vienmēr tiek ievērots nosacījums, ka mainīgā atalgojuma daļa netiek piešķirta par laiku, kurā darbinieks darbu neveic, piemēram, atvaļinājuma laikā, – tas liecina par iekšējās kontroles trūkumu Slimnīcas vadības rīkojumu izpildē;
- ❖ dažās Slimnīcas struktūrvienībās, piemēram, Mutes, sejas un žokļu ķirurģijas centrā, Latvijas Kardioloģijas centrā, Anestezioloģijas un reanimatoloģijas klīnikā, augstākajam medicīniskajam personālam 2019.gada 1.pusgadā mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars kopējā darba samaksā veido pat vairāk nekā 70%. Līdz ar to, revidentu ieskatā, ir apšaubāmi, ka visām Slimnīcas struktūrvienībām, ņemot vērā to darba specifiku un mainīgās atalgojuma daļas nodrošināšanai paredzētā finansējuma apmēru, būs iespējams iekļauties Slimnīcas iecerētajā – 40% robežā;
- ❖ revīzijā konstatēts, ka mainīgās atalgojuma daļas īpatsvara diapazons Slimnīcas darbinieku kopējā darba samaksā ir plašs – no 0,4% līdz pat 70%. Pēc revidentu aplēsēm vairākās Slimnīcas struktūrvienībās, piemēram, Sievietes un bērna veselības klīnikā, Ķirurģijas klīnikā, Neatliekamās medicīnas centrā, 19% ārstu mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars kopējā darba samaksā nesasniedz 3% robežu. Tāpēc pastāv risks, ka darbinieki var nebūt pietiekami motivēti sasniegt Slimnīcas izvirzītos mērķus kvalitatīvā un efektīvā pacientu diagnostikā un ārstēšanā, kā arī izpildīt struktūrvienībām noteiktos mērķa izpildes kritērijus atbilstoši Slimnīcas definētajam, piemēram, plānotā darba apjoma izpilde, iekļaušanās medikamentu un vienreizējo preču budžetā, pacientu vidējais ārstēšanās ilgums u.c.

Lai gan, Slimnīcas ieskatā, veiksmīga mainīgās atalgojuma daļas politikas īstenošana, kas ir balstīta uz vienādiem principiem visām struktūrvienībām, sekmēs organizācijas iekšējo taisnīgumu un paaugstinās darbinieku motivāciju, tomēr Slimnīcas arodorganizācijas pārstāvji revidentiem ir norādījuši uz

#### NAV KLASIFICĒTS

neskaidru mainīgās atalgojuma daļas aprēķina kārtību, kas nerada veselīgu vidi darbinieku apmierinātības celšanai, darba vides sakārtošanai un nozares problēmu sakārtošanai.

Valsts finansējuma veselības aprūpes darbinieku darba samaksas paaugstināšanai sadales kritēriji

Lai mazinātu cilvēkresursu trūkumu nozarē, veselības aprūpes sistēmas reformu plāns paredz ik gadu palielināt darba samaksu veselības aprūpes jomā nodarbinātajām personām. 2018., 2019. un 2020.gadā Ministru kabinets ir palielinājis zemākās mēnešalgas veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem un paredzējis tam finansējumu. Piemēram, 2019.gadā zemākā mēnešalgas likme, salīdzinot ar 2018.gadu, visām ārstniecības personu kategorijām ir pieaugusi par 20%. Līdz ar to ir palielinājusies arī veselības aprūpes pakalpojumu tarifā iekļautā vidējā darba samaksa ārstniecības personām.

Atalgojuma palielināšanai piešķirtā valsts budžeta finansējuma sadale ir atstāta pašu ārstniecības iestāžu ziņā. Tomēr Ministru kabinets ir noteicis, ka piešķirtais finansējums jānovirza zemākās darba samaksas palielināšanai ārstniecības personām, kas ir iesaistītas valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanā. Tāpēc Nacionālais veselības dienests, slēdzot līgumus par valsts apmaksāto pakalpojumu sniegšanu, paredzējis nosacījumu – finansējumu novirzīt tādas darba samaksas palielināšanai, kas nepārsniedz 2019.gadā četras (4012 *euro*) un 2020.gadā trīs (3228 *euro*) vidējās tautsaimniecībā nodarbināto mēnešalgas.

Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" darba samaksai papildus piešķirtā finansējuma sadalīšanas principi

Ministru kabinets par papildu finansējuma piešķiršanu ārstniecības personu atalgojuma palielināšanai lēma 2018.gada 18.decembrī, normatīvajā regulējumā paredzot palielināt ārstniecības personu zemāko mēnešalgas likmi ar 2019.gada 1.janvāri. Savukārt Nacionālais veselības dienests Slimnīcai par plānoto līdzekļu apjomu stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai paziņoja tikai 2019.gada februāra sākumā. Ņemot vērā Slimnīcas sarežģīto darba samaksas struktūru, apjomīgos aprēķinus un lielo nodarbināto skaitu, ārstniecības personu atalgojums Slimnīcā tika palielināts tikai ar 2019.gada 1.februāri. Revidentu ieskatā, finansējuma piešķiršana atalgojuma palielinājumam pēdējā brīdī apgrūtināja Slimnīcas vadības lēmumu pieņemšanu par finansējuma sadalījumu, kā arī ierobežoja iespējas šos lēmumus saskaņot ar darbiniekiem un tos pārstāvošajām arodorganizācijām, lai veicinātu darbinieku izpratni par Slimnīcas vadības mērķiem attiecībā uz atlīdzības sistēmas sakārtošanu, kā arī atalgojuma veidojošo elementu piešķiršanas kritērijiem un aprēķināšanas kārtību.

Saskaņā ar Slimnīcas finanšu pārskatiem kopējie izdevumi darbinieku atalgojumam 2018.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, ir palielinājušies par 23%, savukārt 2019.gadā, salīdzinot ar 2018.gadu, tie ir palielinājušies par apmēram 18%. Slimnīcas ārstniecības personām atalgojums ir palielināts arī 2019.gada 1.pusgadā, tai skaitā palielinot pamatlikmes un pamatalgas gan ārstiem, gan māsām, gan aprūpes atbalsta personālam. Turklāt Slimnīcā ārstniecības personām noteiktā zemākā pamatlikme bez stāža piemaksas pārsniedz valstī noteikto zemākās mēnešalgas apmēru veselības jomā nodarbinātajiem. Piemēram, Slimnīcā apstiprinātā sertificētu māsu pamatlikmei atbilstošā pamatalga uz slodzi bez stāža piemaksas 2019.gadā robežojas no 815 *euro* līdz 879 *euro*, bet valstī noteiktā zemākā pamatlikme ir 714 *euro*.

Lai gan atlīdzības pieaugums ir bijis visām ārstniecības personu amatu kategorijām ar tendenci sakārtot laika gaitā Slimnīcā izveidojušos nevienlīdzīgo atlīdzības modeli, tomēr revidenti vērs uzmanību, ka pēc



## IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

atalgojuma palielināšanas vēl vairāk pieauga jau iepriekš pastāvošās būtiskās atšķirības starp darbinieku darba samaksas zemāko un augstāko robežu. Piemēram, atšķirība stundas vidējā darba samaksā izlasē iekļautajiem ārstam [IP] un ārstam [IP] 2019.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, ir pieaugusi no 35,07 *euro* uz 59,48 *euro* jeb par 70%. Tam par iemeslu ir Slimnīcā izveidotā darba un darba samaksas organizācijas kārtība, kad normālā darba laika ietvaros var tikt sniegti pakalpojumi, par ko tiek aprēķināta papildu samaksa, neveicot atsevišķu darba laika uzskaiti.

Turklāt revīzijā konstatēts, ka Slimnīca 2019.gadā mēnešalgas ir palielinājusi arī tām ārstniecības personām, kurām darba samaksa mēnesī par vienu slodzi jau pārsniedza 4012 *euro*. Tādējādi papildu finansējums nav izlietots atbilstoši tā piešķiršanas mērķim – zemākās darba samaksas palielināšanai ārstniecības personām, līdzekļus prioritāri novirzot ārstniecības personām ar viszemāko darba samaksu.

Darba samaksas izmaiņas laika periodā no 01.01.2018. līdz 30.06.2019. izlasē iekļautajās slimnīcās

Lai gūtu priekšstatu par ārstniecības personu atalgojuma pieaugumu papildus piešķirtā finansējuma apmēram un kritērijiem pārējās Latvijas ārstniecības iestādēs, revīzijas laikā apkopota informācija par 50 specialitātēs nodarbināto ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu aprēķināto darba samaksu 2017.gadā, 2018.gadā un 2019.gada 1.pusgadā septiņās dažāda līmeņa slimnīcās.

Revīzijā konstatētais ļauj secināt, ka visās aptaujātajās slimnīcās ārstniecības personām noteiktā stundas tarifa likme vai mēnešalga (pamatalga) ir palielināta.

Tomēr, ņemot vērā slimnīcu atšķirīgo pieeju ārstniecības personu darba organizācijā un piemērotos daudzveidīgos darba samaksas veidus, piemēram, mēnešalga, stundas tarifa likme, akorda alga, piemaksas, kā arī to, ka kopējā ārstniecības personu mēneša darba samaksa slimnīcās veidojas no daudziem komponentiem, revidenti, neveicot izlasē iekļautajās slimnīcās detalizētas pārbaudes par atalgojuma struktūru, tā noteikšanas pamatprincipiem un darba laika uzskaiti, nevarēja gūt pārliecību, vai:

- ❖ valsts piešķirtais finansējums slimnīcās ir izlietots zemākās darba samaksas palielināšanai ārstniecības personām, kas ir iesaistītas valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanā;
- ❖ slimnīcas 2019.gadā ir ievērojušas Nacionālā veselības dienesta nosacījumu, ka netiek palielināta to ārstniecības personu darba samaksa, kuru darba samaksa mēnesī par vienu slodzi pārsniedz 4012 *euro*.

## Būtiskākie ieteikumi

Pamatojoties uz atbilstības revīzijā izdarītajiem secinājumiem, Slimnīcai ir sniegti pieci ieteikumi ārstniecības personu darba un darba samaksas organizācijas sakārtošanai un uzlabošanai, aicinot Slimnīcu izvērtēt darbinieku darba samaksas stundas vidējo vērtību, nosakot samērīgus kopējās darba samaksas augstākos un zemākos intervālus, pārskatīt mainīgās atalgojuma daļas veidošanās pamatprincipus un veikt pasākumus mainīgās atalgojuma daļas īpatsvara mazināšanai kopējā darba samaksā, kā arī pārskatīt un noteikt pienākumu apjomu, kas darbiniekam jāveic pamatdarba laikā slodzes ietvaros.

## NAV KLASIFICĒTS

Valsts kontrole sagaida, ka, ieviešot sniegtos ieteikumus:

- ✓ tiks veicināta Slimnīcas darba vides sakārtošana un virzība uz ārstniecības personu algu izlīdzināšanu, panākot Slimnīcas darbiniekiem darba tirgum atbilstošu un iekšēji taisnīgu atalgojumu;
- ✓ tiks ieviesta vienota un visiem saprotama atalgojuma sistēma balstīta uz vienotiem principiem ar optimālu pamatalgas un mainīgās atalgojuma daļas proporciju;
- ✓ tiks ievēroti vienlīdzības principi darba pienākumu un uzdevumu plānošanas procesā, dodot iespēju vienādas kvalifikācijas vienāda amata veicējiem darīt līdzvērtīgu darbu un saņemt vienlīdzīgu samaksu.

Tā kā Veselības ministrija ir izstrādājusi jaunu atlīdzības modeli veselības aprūpē nodarbinātajiem, lai nodrošinātu taisnīgu, konkurētspējīgu, caurskatāmu, elastīgu un mērķtiecīgu darba samaksu ārstniecības personām, un šo modeli jau ir sākušas aprobēt vairākas ārstniecības iestādes, Valsts kontrole aicina Veselības ministriju veicināt nozares pārstāvju izpratni par nepieciešamību sakārtot esošo ārstniecības personu darba samaksas sistēmu, lai panāktu nozares atbalstu jaunā ārstniecības personu atalgojuma modeļa ieviešanā.

## Ziņojuma struktūra

Informācija ziņojumā izklāstīta šādā secībā:

- ✓ revidējamās jomas īss raksturojums;
- ✓ revīzijas secinājumi, konstatējumi un ieteikumi, sadalot tos trijās nodaļās: katras nodaļas apakšnodaļā ir sniegts Valsts kontroles viedoklis un būtiskākie secinājumi, kas tālāk pamatoti ar revīzijas konstatējumiem;
- ✓ revīziju raksturojošā informācija – tās mērķis, apjoms, juridiskais pamatojums, pušu atbildība, vērtēšanas kritēriji u.c.

Ziņojuma pirmajā daļā ir analizēta valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" darba samaksas organizācija.

Otrajā daļā vērtēts, vai valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" valsts piešķirto papildu finansējumu ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu atalgojuma palielināšanai ir izlietojusi mērķtiecīgi un pamatoti, ievērojot līgumā ar Nacionālo veselības dienestu noteiktos principus.

Trešajā nodaļā apkopota informācija par ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu aprēķinātās darba samaksas izmaiņām 2018.gadā un 2019.gada 1.pusgadā septiņās dažāda līmeņa slimnīcās.

Revīzijas ziņojumā ietverts revidējamās vienības iesniegtais viedoklis par veikto revīziju.

## Izpratne par revidējamo jomu un regulējošiem normatīvajiem aktiem

### Vispārīga informācija par ārstniecības personu atlīdzības sistēmu un tās nozīmi

Veselības nozares cilvēkresursu nodrošinājums ir viena no problēmām Latvijas veselības aprūpes sistēmā<sup>1</sup>, un konkurētspējīgs atalgojums ārstniecības personām ir viens no būtiskākajiem aspektiem, kas to ietekmē<sup>2</sup>.

Esošais ārstniecības personu skaits rada nopietnu apdraudējumu veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai nākotnē. Vissatraucošākā situācija ir ar masu nodrošinājumu. Bez ārstniecības personām nav iespējams nodrošināt ārstniecību. 2018.gadā sagatavotajā ārējā normatīvā akta<sup>3</sup> sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumā (anotācijā) norādīts, ka prognozējams atalgojuma palielinājums ārstniecības personām turpmākajos gados ir viens no būtiskākajiem soļiem, lai risinātu problēmas ar cilvēkresursu trūkumu nozarē. Arī šis aspekts izvērtēts informatīvajā ziņojumā<sup>4</sup>, jo stacionāro ārstniecības iestāžu ārstniecības personu kopējam skaitam ir strauja negatīva dinamika. Iemesls tam ir ārstniecības personu novecošanās, kā arī zemā darba samaksa. **Kvalitatīvus veselības aprūpes pakalpojumus ir iespējams nodrošināt tikai tad, ja ārstniecības iestādei ir pietiekams skaits profesionālu speciālistu, kuri strādā vienotā saliedētā komandā, kur ikviens dalībnieks funkcionē patstāvīgi un atbildīgi, skaidri apzinoties sava darba uzdevumus un kopējo sasniedzamo mērķi.**

Lai mazinātu tendenci ārstniecības personu aizplūšanai uz privāto sektoru vai migrāciju uz citām Eiropas Savienības valstīm un aktīvāk veicinātu paaudžu nomaiņu, Veselības ministrija 2017.gadā apņēmas panākt ārstniecības personu darba samaksas palielināšanu. Šim mērķim līdz 2023.gadam nepieciešams novirzīt 500,8 milj. euro<sup>5</sup>, lai panāktu, **ka 2021.gadā ārstu un funkcionālo speciālistu vidējā darba samaksa sasniedz divkārtšu tautsaimniecībā nodarbināto vidējo darba samaksu, ārstniecības un pacientu aprūpes personu darba samaksa sasniedz 60%, bet ārstniecības un pacientu aprūpes atbalsta personu vidējā darba samaksa sasniedz 40% no ārstu un funkcionālo speciālistu vidējās darba samaksas, lielāku finansējuma apjomu paredzot stacionārajām ārstniecības iestādēm<sup>6</sup>.** 2019.gadā stājās spēkā normatīvais akts<sup>7</sup>, kas paredz laika posmā no 2019. līdz 2021.gadam par 20% palielināt darba samaksu gan ārstiem un funkcionālajiem speciālistiem, gan ārstniecības un pacientu aprūpes personām un funkcionālo speciālistu asistentiem, gan ārstniecības un pacientu aprūpes atbalsta personām. Ārstniecības personu darba samaksas pieauguma nodrošināšanai Veselības ministrija par 20% paaugstināja veselības aprūpes pakalpojumu tarifos iekļautā darba samaksas elementa vērtību.

Turklāt Sociālo un darba lietu komisijas 30.06.2020. sēdē<sup>8</sup> veselības ministre informēja, ka Veselības ministrijā izveidotā darba grupa, iesaistot nozares speciālistus, ir izstrādājusi jaunu ārstniecības personu atlīdzības modeli, lai risinātu galvenās problēmas (nav skaidru atalgojuma noteikšanas kritēriju, nav caurskatāmības un elastības), kas ietekmē darba samaksu veselības aprūpē nodarbinātajiem.

Veselības ministrijas mājaslapā ir publiskots informatīvā ziņojuma projekts "Par jaunas ārstniecības personu darba samaksas kārtības izstrādāšanu"<sup>9</sup>, kurā norādīts, ka jaunais modelis ļaus nodrošināt taisnīgu, konkurētspējīgu, caurskatāmu, elastīgu un mērķtiecīgu darba samaksu ārstniecības personām, būtiski mainot sistēmu.

Nākamais solis ir aprobēt jauno atalgojuma modeli. Pilotprojekts jau ir uzsākts Cēsu klīnikā, Rīgas Austrumu klīniskajā universitātes slimnīcā un Paula Stradiņa klīniskajā universitātes slimnīcā.

## NAV KLASIFICĒTS

Pilotprojekts tiks īstenots triju mēnešu laikā, paralēli veicot rezultātu analīzi, lai saprastu, vai ir nepieciešamas modeļa korekcijas. Pēc tam tiks gatavoti grozījumi normatīvajos aktos, lai no nākamā gada jauno atalgojuma sistēmu varētu pakāpeniski ieviest. To pilnībā ieviest plānots divu gadu laikā.

Revidentu ieskatā, jaunā ārstniecības personu atalgojuma modeļa piedāvātie risinājumi un paredzamās darbības, piemēram, pilna laika ekvivalenta (*darba apjoms, kas noteikts vienam darbiniekam (ārstniecības personai) atbilstoši normālajam darba laikam (par 40 stundu vai atsevišķās specialitātēs 35 stundu darba nedēļā veicamajiem pienākumiem), ņemot vērā profesiju, specialitāti un darba apstākļus*) ieviešana un atalgojuma mainīgās daļas ierobežošana (*atalgojuma mainīgā daļa nepārsniedz 30% no kopējās ārstniecības personas darba samaksas*), uzlabos darba organizāciju ārstniecības iestādēs, sekmēs organizāciju iekšējo taisnīgumu, kā arī veicinās nozares problēmu sakārtošanu.

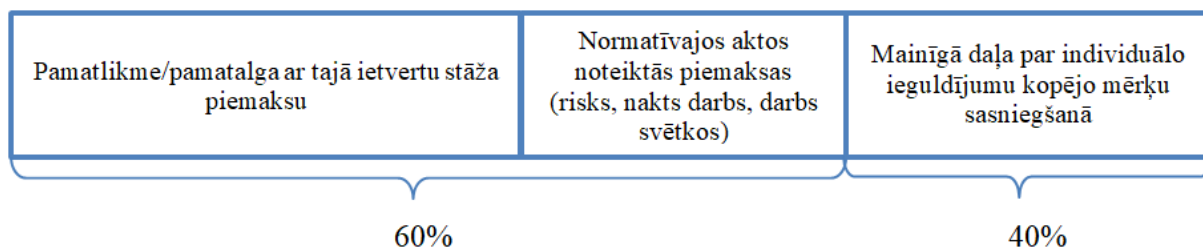
Veselības ministrija ir izvirzījusi mērķi panākt, lai ārsta atalgojuma koeficients sasniegtu 2,74 (*vidējais OECD rādītājs ārsta atalgojumam pret vidējo darba samaksu tautsaimniecībā attiecīgajā valstī*) pret vidējo darba samaksu tautsaimniecībā – vismaz 70% no darba samaksas ir pastāvīgi fiksēti un uz tiem ārstniecības persona var paļauties. Mainīgā daļa var sasniegt 30% no atalgojuma, kas dod papildu motivāciju uzlabot darba kvalitāti, no kā iegūst arī pacients. Plānots, ka mērķa alga (*amata vērtībai un darba tirgus tendencēm atbilstošā darba samaksa (atalgojums, kopējā alga) mēnesī*) jeb vēlamā kopējā darba samaksa tiks sasniegta septiņu gadu laikā, ik gadu nodrošinot atalgojuma pieaugumu. Ja 2019.gadā vidējā darba samaksa ārstam bija 2003 euro pirms nodokļu nomaksas, tad 2027.gadā plānots, ka mērķa alga būtu 3833 euro<sup>10</sup>. Tas nozīmē, ka ik gadu atalgojums pieaugtu par 11,5%. Māsām un ārstu palīgiem ik gadu plānots 12% atalgojuma pieaugums. Ja 2019.gadā šo speciālistu vidējā darba samaksa bija 1150 euro, tad 2027.gadā mērķa alga būtu 2259 euro<sup>11</sup>. Savukārt ārstniecības un pacientu aprūpes atbalsta personām, piemēram, māsū palīgiem, pieaugums gaidāms 5% gadā, 2027.gadā mērķa algai sasniedzot 1096 euro<sup>12</sup> (2019.gadā vidējā darba samaksa šīm personām bija 766 euro). Lai šo iecerī īstenotu, katru gadu papildus nepieciešami 70–75 milj. euro<sup>13</sup>.

Kā liecina publiski pieejamā informācija<sup>14</sup>, valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" notiks virtuāla šī modeļa testēšana, lai novērtētu, cik testā iesaistītie saņem šobrīd un cik saņemtu, ja jaunā sistēma tiktu ieviesta. Ir izvēlētas trīs struktūrvienības, kurās tiks aprobēts šis modelis, – pulmonoloģijas, asinsvadu un mutes, sejas un žokļu ķirurģijas. Slimnīcas valdes priekšsēdētājs Rinalds Muciņš aicināja nesteigties, jo "*visi aspekti ir rūpīgi jāiztestē, pirms pasakām, ka tas strādā un tiks ieviests*".

## Atlīdzības sistēmas vīzija valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca"

Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" ir viena no lielākajām daudzprofilu slimnīcām, kurā ir nodarbināti apmēram 3000 darbinieku. Slimnīcas vadības ziņojumā par 2018.gada pārskatu<sup>15</sup> ir norādīts, ka arvien turpinās 2017.gadā uzsāktais darbs pie vienotas, taisnīgas un caurskatāmas atlīdzības sistēmas izveides Slimnīcā. **Taisnīga atlīdzības sistēma vadības izpratnē<sup>16</sup> ir tāda sistēma, kurā viena amata veicējiem ir iespēja nopelnīt vienādu darba samaksu, paveicot vienāda (vai salīdzināma) veida, apjoma un intensitātes darbu.** Virsmērķis taisnīgas atlīdzības sistēmas ieviešanā ir panākt konkurētspējīgu atalgojumu ārstiem un māsām, lai nodrošinātu Slimnīcas darba nepārtrauktību. Apakšmērķis ir veidot darba samaksas struktūru, kas sastāv no diviem pamatelementiem, skatīt 1.attēlu.

#### NAV KLASIFICĒTS



### 1.attēls. Slimnīcas vēlamā darba samaksas struktūra.

Avots: VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".

Lai to panāktu, Slimnīca ir iecerējusi veikt šādas darbības:

- ✓ izvērtēt Slimnīcas amatus un sadalīt tos amatu grupās, ņemot vērā amata atbildības, sarežģītības un intensitātes līmeni, nosakot katrai amatu grupai zemāko un augstāko pamatlikmes/pamatalgas apmēru;
- ✓ nodrošināt katras Slimnīcas klīnikas/centra kopējā pieejamā atlīdzības budžeta apmēra sasaisti ar tai izvirzīto finanšu un nefinanšu mērķu izpildi (valsts piešķirtās stacionārās, dienas stacionāra un ambulatorās kvotas izpilde, iekļaušanās noteiktajā medikamentu un vienreizējo preču budžeta limitā un iekšējo izmeklējumu limitā, jeb spēju sabalansēt ieņēmumus ar izdevumiem).

Viens no Slimnīcas atlīdzības sistēmas pārskatīšanas mērķiem ir mazināt ārstniecības personu kopējās darba samaksas sadrumstalotību, nodrošināt konkurētspējīgu pamatalgu un palielināt katra darbinieka darba samaksu, tai skaitā piesaistīt jaunus darbiniekus, aizpildot daļu no vakancēm, kā arī motivēt darbiniekus palielināt savu darba slodzi.

### Ārējie normatīvie akti, kas regulē atlīdzības noteikšanu ārstniecības personām

Ārstniecības likums<sup>17</sup> nosaka, ka valsts kapitālsabiedrībās nodarbināta ārstniecības persona, kura sniedz no valsts budžeta apmaksātos veselības aprūpes pakalpojumus ārstniecības iestādē, kas noslēgusi līgumu par sniegto veselības aprūpes pakalpojumu apmaksu, saņem atlīdzību atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumam.

Ārstniecības personas atlīdzību veido darba samaksa (mēnešalga, piemaksas, prēmijas un naudas balvas), sociālās garantijas (pabalsti, kompensācijas, apdrošināšana un Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā noteikto izdevumu segšana) un atvaļinājumi<sup>18</sup>.

Atbilstoši normatīvajam regulējumam<sup>19</sup> valsts kapitālsabiedrībās ārstniecības personām neizmaksā un iekšējos normatīvajos aktos, darba koplīgumos un darba līgumos neparedz citādu atlīdzību kā to, kas noteikta Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā. Šis ierobežojums neattiecas uz gadījumiem, kad valsts kapitālsabiedrībās, kuras sniedz no valsts vai pašvaldības budžeta apmaksātos veselības aprūpes pakalpojumus, atlīdzība netiek izmaksāta no valsts budžeta līdzekļiem.

#### NAV KLASIFICĒTS

Normatīvie akti regulē mēnešalgas apmēra noteikšanas principus un kārtību valsts kapitālsabiedrībās nodarbinātajām ārstniecības personām, kuras sniedz no valsts budžeta apmaksātos veselības aprūpes pakalpojumus:

- ✓ mēnešalgas apmēru nosaka atbilstoši amata novērtējumam<sup>20</sup>;
- ✓ atbilstoši Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likumā noteiktajam<sup>21</sup> Ministru kabinets nosaka zemākās mēnešalgas apmēru<sup>22</sup>. Piemēram, sertificētam ārstam vai zobārstam līdz 31.12.2018. mēnešalga nedrīkst būt zemāka par 899 *euro*, no 01.01.2019. – zemāka par 1079 *euro*, savukārt no 01.01.2020. – zemāka par 1187 *euro*.

Lai noteiktu ārstniecības personu mēnešalgas, ir jāveic amata novērtējums<sup>23</sup>. Ministru kabineta noteikumi<sup>24</sup> paredz, ka mēnešalgu noteikšanai iestādes vadītāja izveidota komisija (ne mazāk kā triju cilvēku sastāvā) novērtē amatus un nosaka amatu kvalifikācijas kategorijas, piemērojot intelektuālā darba novērtēšanas un amatu kvalifikācijas kategoriju noteikšanas pamatmetodiku no valsts budžeta finansējamo institūciju darbiniekiem. Iestādes vadītājs nosaka un apstiprina attiecīgajā iestādē nodarbināto ārstniecības personu mēnešalgu skalu, ievērojot atlīdzībai pieejamos finanšu resursus un normatīvajā aktā noteiktās zemākās mēnešalgas<sup>25</sup>. Konkrēto mēnešalgas apmēru atbilstoši amata kvalifikācijas kategorijai nosaka iestādes vadītājs, ievērojot mēnešalgu skalā noteiktos mēnešalgu apmērus.

Normatīvajos aktos noteikti arī vairāki piemaksu veidi, ko var saņemt ārstniecības personas:

- ✓ piemaksa par prombūtnē esošas ārstniecības personas, kā arī vakanta ārstniecības personas amata pienākumu pildīšanu vai papildus amata aprakstā noteiktajiem pienākumiem citu pienākumu pildīšanu<sup>26</sup>;
- ✓ piemaksa par nakts darbu neatliekamās medicīniskās palīdzības sniegšanā un strādājot dzemdību vai jaundzimušo nodaļā<sup>27</sup>;
- ✓ speciālā piemaksa par darbu, kas saistīts ar īpašu risku<sup>28</sup>. Šīs piemaksas piešķiršanas kārtību, tās apmēra noteikšanas kritērijus un konkrētus piemaksas apmērus nosaka ārstniecības iestādes vadītājs<sup>29</sup>;
- ✓ speciālā piemaksa atbilstoši darba stāžam ārstniecības jomā<sup>30</sup>, kuras apmēru nosaka, ievērojot ārstniecības personas izglītības līmeni, akadēmisko vai zinātnisko grādu un darba vērtējumu<sup>31</sup>.

Saskaņā ar Darba likumu<sup>32</sup> laika algas sistēmu vai akorda algas sistēmu, kā arī piemaksu un prēmiju sistēmu uzņēmumā darba devējs organizē atbilstoši normatīvajiem aktiem un darba koplīgumam. Laika algu aprēķina atbilstoši faktiski nostrādātajam darba laikam neatkarīgi no paveiktā darba daudzuma. Akorda algu aprēķina atbilstoši paveiktā darba daudzumam neatkarīgi no laika, kādā tas paveikts. Arī akorda algas noteikšanas gadījumā darba devējam ir pienākums precīzi uzskaitīt katra darbinieka nostrādātās stundas kopumā, kā arī atsevišķi virsstundas, darbu nakts laikā, nedēļas atpūtas laikā un svētku dienās nostrādātās stundas.

Saskaņā ar Veselības ministrijas skaidrojumu<sup>33</sup> valstī noteiktā veselības aprūpes pakalpojumu apmaksas sistēma paredz, **ka jebkurš veselības aprūpes pakalpojums tiek pirkt par noteiktu summu (valsts noteiktu tarifu)** neatkarīgi no pakalpojuma sniedzēja juridiskā statusa. Pakalpojuma tarifs veidojas no vairākiem atsevišķiem elementiem, piemēram, darba samaksas, ārstniecības līdzekļiem, amortizācijas un citiem. Ikvienu pakalpojuma tarifa darba samaksas elements tiek aprēķināts, nosakot, cik minūšu ilgs



#### NAV KLASIFICĒTS

darbs ir nepieciešams konkrētajam pakalpojumam. Tādējādi, zinot valstī noteikto ārstniecības personu mēneša vidējo (ārstniecības personu zemākā mēnešalga kopā ar piemaksām) darba samaksu (piemēram, ārstu un funkcionālo speciālistu vidējā darba samaksa līdz 31.12.2019. bija 1350 *euro* un no 01.01.2020. ir 1485 *euro*)<sup>34</sup>, tiek aprēķināta vienas minūtes izmaksa un noteikta tarifā iekļautā darba samaksa un valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas par konkrēto pakalpojumu.

Tomēr tarifā ietvertais darba samaksas elements tikai orientējoši iezīmē ārstniecības personu algu līmeni, jo atbilstoši Veselības ministrijas skaidrojumam<sup>35</sup> **katra ārstniecības iestāde pati saviem darbiniekiem nosaka precīzu atalgojuma apmēru atbilstoši iestādes atalgojuma politikai, ņemot vērā ārējā normatīvajā aktā<sup>36</sup> noteikto ārstniecības personu zemākās mēnešalgas likmi, kā arī pārējās valstī reglamentētās prasības.**

### Finanšu informācija par valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca"

Veselības ministrija ir Slimnīcas 100% kapitāla daļu turētāja. Slimnīca sniedz Latvijas iedzīvotājiem, kā arī ārvalstu pilsoņiem terciārā līmeņa specializēto medicīnisko palīdzību un aprūpi stacionārā un dienas stacionārā, kā arī veic diagnostiku un sniedz ambulatoros pakalpojumus, neatliekamo medicīnisko palīdzību un observāciju. Valsts finansējums par Slimnīcas sniegtajiem stacionārajiem veselības aprūpes pakalpojumiem veido piekto daļu no visa valstī stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu nodrošināšanai paredzētā finansējuma.

No Slimnīcas iesniegtajiem finanšu plānošanas dokumentiem par laika posmu no 2016.gada līdz 2019.gadam izriet, ka Slimnīcas ieņēmumi gadu no gada pieaug, tai skaitā lielāko ieņēmumu daļu, piemēram, 2018. un 2019.gadā, veido Slimnīcas sniegtie valsts apmaksātie veselības aprūpes pakalpojumi – līdz pat 86%, tādējādi **secināms, ka valsts finansējums ir galvenais Slimnīcas atlīdzības budžeta finansējuma avots.**

Lai gan 2019. un 2018.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, ir vērojams būtisks Slimnīcas ieņēmumu pieaugums (attiecīgi 31% un 16%), tomēr, pretēji 2017.gadam, Slimnīca 2019. un 2018.gadu ir noslēgusi attiecīgi ar 3,4 milj. un 2,7 milj. *euro* zaudējumiem. Katru gadu lielākie Slimnīcas izdevumu posteņi ir izdevumi par zālēm, ķīmikālijām, laboratorijas precēm, medicīniskajām ierīcēm un medicīniskajiem instrumentiem (līdz 40%) un izdevumi atlīdzībai (līdz 50%), tai skaitā darba samaksai un darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām, sociāla rakstura pabalstiem un kompensācijām. **Izdevumi atlīdzībai 2018.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, ir pieauguši par apmēram 10 milj. *euro* jeb 24%. Arī 2019.gadā, salīdzinot ar 2018.gadu, Slimnīca ir palielinājusi izdevumus atlīdzībai par apmēram 9,2 milj. *euro* jeb 17,9%, skatīt 1.tabulu.**

1.tabula

#### 2016., 2017., 2018. un 2019.gada izpildes plāna peļņas/zaudējumu posteņu analīze<sup>37</sup>

| Peļņas/zaudējumu aprēķina postenis | 2016.g. izpilde, <i>euro</i> | 2017.g. izpilde, <i>euro</i> | 2018.g. izpilde, <i>euro</i> | 2019.g. izpilde, <i>euro</i> | Vertikālā analīze 2016.g., % | Vertikālā analīze 2017.g., % | Vertikālā analīze 2018.g., % | Vertikālā analīze 2019.g., % |
|------------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| 1                                  | 2                            | 3                            | 4                            | 5                            | 6                            | 7                            | 8                            | 9                            |

NAV KLASIFICĒTS

| Peļņas/zaudējumu aprēķina postenis                                                                         | 2016.g. izpilde, euro | 2017.g. izpilde, euro | 2018.g. izpilde, euro | 2019.g. izpilde, euro | Vertikālā analīze 2016.g., % | Vertikālā analīze 2017.g., % | Vertikālā analīze 2018.g., % | Vertikālā analīze 2019.g., % |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|-----------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|------------------------------|
| <b>Ieņēmumi – kopā, t.sk.:</b>                                                                             | <b>90 709 564</b>     | <b>90 792 318</b>     | <b>105 228 239</b>    | <b>119 100 451</b>    | <b>100</b>                   | <b>100</b>                   | <b>100</b>                   | <b>100</b>                   |
| Valsts apmaksātie veselības aprūpes pakalpojumi                                                            | 69 583 082            | 74 881 688            | 90 971 916            | 102 448 766           | 76,7                         | 82,5                         | 86,5                         | 86,0                         |
| Ieņēmumi par izglītojošo un zinātnisko darbību                                                             | 3 273 156             | 3 221 058             | 3 823 678             | 4 418 062             | 3,6                          | 3,6                          | 3,6                          | 3,7                          |
| Uzņēmuma nopelnītie līdzekļi                                                                               | 9 244 178             | 6 274 958             | 6 008 489             | 6 426 254             | 10,2                         | 6,9                          | 5,7                          | 5,4                          |
| Citi ieņēmumi                                                                                              | 8 609 149             | 6 414 614             | 4 424 156             | 5 807 369             | 9,5                          | 7,1                          | 4,2                          | 4,9                          |
| <b>Izdevumi – kopā, t.sk.:</b>                                                                             | <b>90 698 714</b>     | <b>90 785 895</b>     | <b>107 983 766</b>    | <b>122 516 855</b>    | <b>100</b>                   | <b>100</b>                   | <b>100</b>                   | <b>100</b>                   |
| <b>Atalgojums - kopā</b>                                                                                   | <b>32 797 749</b>     | <b>33 680 233</b>     | <b>41 514 032</b>     | <b>48 990 634</b>     |                              |                              |                              |                              |
| Darba devēja valsts sociālās apdrošināšanas obligātās iemaksas, sociāla rakstura pabalsti un kompensācijas | 7 744 730             | 8 054 020             | 10 132 712            | 11 888 056            | 44,7                         | 46,0                         | 47,8                         | 49,7                         |
| Zāles, ķīmikālijas, laboratorijas preces, medicīniskās ierīces, medicīniskie instrumenti                   | 36 918 690            | 37 045 323            | 40 393 787            | 43 520 734            | 40,7                         | 40,8                         | 37,4                         | 35,5                         |
| Izdevumi par komunālajiem pakalpojumiem                                                                    | 2 105 072             | 2 240 797             | 1 830 128             | 1 860 878             | 2,3                          | 2,5                          | 1,7                          | 1,5                          |
| Remontdarbi un iestāžu uzturēšanas pakalpojumi (izņemot kapitālo remontu)                                  | 2 261 738             | 1 958 501             | 2 454 207             | 2 817 313             | 2,5                          | 2,2                          | 2,3                          | 2,3                          |
| Nolietojums nemateriāliem ieguldījumiem un pamatlīdzekļiem                                                 | 2 920 316             | 3 920 014             | 5 843 636             | 6 582 625             | 3,2                          | 4,3                          | 5,4                          | 5,4                          |
| Pārējie izdevumi                                                                                           | 5 950 420             | 3 887 007             | 5 815 263             | 6 856 615             | 6,6                          | 4,3                          | 5,4                          | 5,6                          |
| <b>Pārskata gada peļņa/zaudējumi</b>                                                                       | <b>10 850</b>         | <b>6423</b>           | <b>-2 755 527</b>     | <b>-3 416 404</b>     |                              |                              |                              |                              |

Avots: VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".

## Atlīdzības budžeta plānošana valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca"

Slimnīca revīzijā paskaidroja<sup>38</sup>, ka, veidojot kopējo darba samaksas fondu, budžetā tiek ieplānoti finanšu līdzekļi, kas būs nepieciešami, lai apstiprinātajām amata vietām/slodzēm apmaksātu pamatalgas/pamatlikmes kopā ar normatīvajos aktos un Darba koplīgumā noteiktajām piemaksām (nakts darbs, darbs svētkos, piemaksa par darba stāžu, piemaksa par intensitāti, piemaksa par darbu, kas saistīts ar īpašu risku). Slimnīcas budžetā tiek ieplānoti finanšu līdzekļi, lai nodrošinātu darba samaksu par ambulatoro darbu, ņemot vērā kopējo ambulatorajam darbam piešķirto finanšu apjomu un iepriekšējā perioda izpildi.

#### NAV KLASIFICĒTS

Slimnīcā ir izveidots amata vietu un amata vietu slodžu saraksts. Amata vietas un to slodzes tiek noteiktas, ņemot vērā pacientu skaitu, darba intensitāti, pienākumu (darba veidu) apjomu un dažādību:

- ✓ ārstu amata vietu un slodžu apmērs tiek noteikts, ņemot vērā maksimālo iespējamo pacientu skaitu (gultu skaitu struktūrvienībā), ķirurģiskās aktivitātes apjomu, ķirurģisko operāciju/manipulāciju sarežģītību (vai operāciju veikšanā vairumā gadījumu ir iesaistīts viens speciālists vai divi un vairāk). Tiek ņemts vērā gan stacionāra, gan dienas stacionāra, gan ambulatoro pacientu skaita īpatsvars, jo Slimnīcā katras klīnikas/centra ārstiem ir jāspēj nodrošināt kopējā struktūrvienības darba apjoma izpilde – kalendārā gada ietvaros jāapkalpo noteikts stacionāra pacientu skaits un jāapgūst noteikts naudas apjoms ambulatorā līguma ietvaros, ārstējot dienas stacionāra un ambulatoros pacientus. Atsevišķas amata vietas ārstiem ir izveidotas tikai tajos dienas stacionāros, kur pacientu apjoms ir ļoti liels un ārstam šī pacientu veida ārstēšana aizņem pilnu darba dienu, piemēram, Oftalmoloģijas klīnikā. Arī ambulatoro pacientu pieņemšanu un ārstēšanu veic lielākā daļa nodaļu/centru/klīniku ārsti;
- ✓ aprūpes amata vietu un slodžu apmērs tiek noteikts, ņemot vērā maksimālo iespējamo pacientu skaitu (gultu skaitu struktūrvienībā) un darba intensitāti (pacientu smagums, veicamo pienākumu apjoms un daudzveidība);
- ✓ aprūpes atbalsta personāla amata vietu skaitu nosaka proporcionāli māsu skaitam un nodaļas pacientiem veicamo izmeklējumu skaitam, jo pacientu nogādāšana uz izmeklējumiem ir viens no aprūpes atbalsta personāla pienākumiem. ņemot vērā māsu palīgu pieejamību darba tirgū, Slimnīcā ir izveidota amata vieta – māsu palīgs/sanitārs. Ja izdodas piesaistīt speciālistus ar māsas palīga izglītību, tad darbinieks veic māsu palīga pienākumus, bet, ja darbiniekam nav attiecīgās izglītības, viņš tiek nodarbināts kā sanitārs;
- ✓ dežūrposteņi gan ārstiem, gan aprūpei, gan aprūpes atbalstam tiek noteikti tādā apmērā, kāds ir nepieciešams, lai nodrošinātu nepārtrauktu pacientu ārstēšanu un aprūpi.

## Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" darba samaksas organizācija

Valsts budžeta finansējums par Slimnīcas sniegtajiem pakalpojumiem ir galvenais Slimnīcas atlīdzības budžeta finansējuma avots, tāpēc biežas un neparedzamas plānotā valsts budžeta finansējuma apjoma, kā arī plānotā pacientu skaita izmaiņas gan pa gadiem, gan kalendārā gada ietvaros un it īpaši gada beigās, revidentu ieskatā, negatīvi ietekmē Slimnīcas finansiālo stabilitāti un Slimnīcas atlīdzības budžeta gan īstermiņa, gan ilgtermiņa plānošanu. Tāpēc Slimnīcai ar pieejamajiem finanšu resursiem nav iespējams nodrošināt mērķtiecīgu, sistemātisku cilvēkresursu plānošanu un piesaisti, lai tiktu sasniegti Slimnīcas ārstniecības un finanšu mērķi, kas, savukārt, ietekmē ārstniecības personu darba un darba samaksas organizāciju Slimnīcā, jo Slimnīcas vadības un klīniku un centru vadītāju rīcībā ir

## NAV KLASIFICĒTS

jābūt instrumentiem, ar kuru palīdzību stimulēt noteiktu darba veidu veikšanu intensīvāk vai lielākā apjomā.

## Valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu finansēšanas kārtība

Valsts apmaksātos veselības aprūpes pakalpojumus finansē saskaņā ar Nacionālā veselības dienesta un Slimnīcas noslēgtajiem līgumiem. Šie līgumi tiek slēgti atsevišķi par pakalpojumu veidiem, piemēram, līgums par stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu, līgums par sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu un citi.

Saskaņā ar noslēgtajiem līgumiem Nacionālais veselības dienests katru gadu aprēķina Slimnīcas plānoto finansējuma apjomu atbilstoši plānotajiem veselības aprūpes pakalpojumu veidiem (piemēram, datortomogrāfija, invazīvā kardioloģija dienas stacionārā, speciālistu pakalpojumi, pakalpojumi stacionārā ar diagnozēm saistītām pacientu grupām, maksājums par pakalpojumu programmām u.c.), kā arī plānotajiem apjomiem (plānotais pacientu vai epizožu/izmeklējumu skaits) un 30 darba dienu laikā pēc likuma par valsts budžetu kārtējam gadam izsludināšanas sniedz informāciju Slimnīcai par finansējumu (turpmāk – finanšu paziņojums). Finanšu paziņojums ir līguma neatņemama sastāvdaļa, tas attiecas uz paziņojumā norādīto periodu un ir spēkā, kamēr attiecīgajam periodam nav saņemts jauns finanšu paziņojums.

Atbilstoši Slimnīcas sniegtajai informācijai<sup>39</sup> plānotais finanšu apjoms Slimnīcai katru gadu un vairākas reizes gadā tiek būtiski grozīts. Piemēram, 2017.gadā novirze no sākotnējā ieņēmumu plāna ambulatorai palīdzībai ir 1,9 milj. euro jeb 8%, jo 2017.gada 2.pusgadā Nacionālais veselības dienests veica vairākus līguma grozījumus, papildus piešķirot valsts naudu konsultācijām, ko gada sākumā Slimnīca nevarēja paredzēt un ieplānot. Tāpat 2019.gada novembrī plānotais epizožu/izmeklējumu skaits un plānotais finansējums ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumiem, salīdzinot ar 2019.gada janvāri, ir palielinājies attiecīgi par 3% un 2%<sup>40</sup>.

Finansējuma izmaiņas ir veiktas stacionārai palīdzībai, piemēram, 2019.gada novembrī plānotais pacientu skaits un plānotais finansējums stacionārajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, salīdzinot ar 2018.gada novembri, ir palielinājies attiecīgi par 9,5% un 16,8%, skatīt 2.tabulu.

2.tabula

### Finanšu paziņojumi par līdzekļu apjomu stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu apmaksu<sup>41</sup> 2018. un 2019.gadā

| Periods               | Neatliekamie pakalpojumi  |                             | Plānveida pakalpojumi     |                             | Kopā                      |                             |
|-----------------------|---------------------------|-----------------------------|---------------------------|-----------------------------|---------------------------|-----------------------------|
|                       | Plānotais pacientu skaits | Plānotais finansējums, euro | Plānotais pacientu skaits | Plānotais finansējums, euro | Plānotais pacientu skaits | Plānotais finansējums, euro |
| 2018.gada 24.janvāris | 25 144                    | 38 183 733                  | 13 217                    | 21 135 264                  | <b>38 361</b>             | <b>59 318 997</b>           |
| 2018.gada 27.marts    | 25 144                    | 38 183 733                  | 13 304                    | 21 204 539                  | <b>38 448</b>             | <b>59 388 272</b>           |
| 2018.gada             | 25 144                    | 36 643 581                  | 15 042                    | 26 744 456                  | <b>40 186</b>             | <b>63 388 037</b>           |

NAV KLASIFICĒTS

| Periods                                                                | Neatliekamie pakalpojumi |            | Plānveida pakalpojumi |            | Kopā   |            |
|------------------------------------------------------------------------|--------------------------|------------|-----------------------|------------|--------|------------|
| 20.jūnijs                                                              |                          |            |                       |            |        |            |
| 2018.gada 28.augusts                                                   | 25 199                   | 37 113 694 | 17 122                | 29 713 308 | 42 321 | 66 827 002 |
| 2018.gada 8.novembris                                                  | 25 206                   | 37 124 105 | 17 329                | 29 999 172 | 42 535 | 67 123 277 |
| <b>Izmaiņas salīdzinājumā ar 2018.gada 24.janvāri, %</b>               | x                        | x          | x                     | x          | +10,9  | +13,2      |
| 2019.gada 5.februāris (finansējums plānots no 01.01.2019.-31.03.2019.) | 6035                     | 10 086 553 | 5100                  | 7 982 596  | 11 135 | 18 069 149 |
| 2019.gada 26.marts                                                     | 24 140                   | 40 493 442 | 20 859                | 32 726 632 | 44 999 | 73 220 074 |
| 2019.gada 1.septembris                                                 | 24 217                   | 40 744 877 | 21 705                | 34 229 172 | 45 922 | 74 974 049 |
| 2019.gada 1.novembris                                                  | 24 292                   | 42 263 327 | 22 288                | 36 128 193 | 46 580 | 78 391 520 |
| <b>Izmaiņas salīdzinājumā ar 2019.gada 26.martu, %</b>                 | x                        | x          | x                     | x          | +3,5   | +7,1       |

Avots: Nacionālais veselības dienests.

Nacionālais veselības dienests revīzijā paskaidroja<sup>42</sup>, ka atbilstoši noteiktajai kārtībai<sup>43</sup> finansējuma apjoms ik gadu tiek plānots, nodrošinot finansējuma sadali visām ārstniecības iestādēm pēc vienādiem principiem, piemēram, ņemot vērā faktiski ārstēto personu skaitu veselības aprūpes pakalpojumu programmās 12 mēnešu laikā (laikposmā no 1.septembra līdz 31.augustam), noteiktos viena pacienta ārstēšanas tarifus iezīmēto pakalpojumu programmām u.c. Gada laikā Nacionālais veselības dienests nepārtraukti seko līdzi ārstniecības iestāžu veiktajam darbam, lai pieejamos valsts budžeta līdzekļus samazinātu tur, kur ir neizpilde, un novirzītu tos pārstrādēm. Tāpat izmaiņas valsts budžeta finansējuma apjomos ir skaidrojamas gan ar tiesiskā regulējuma izmaiņām un ar papildu finansējuma piešķiršanu, gan ar 2019.gada budžeta novēloto pieņemšanu. Tāpēc 2019.gadā līgumi tika slēgti uz trim mēnešiem, turklāt, sākot ar 01.04.2019., tika uzsākti veselības aprūpes sistēmas reformas pasākumi, kas paredzēja būtisku finansējuma pieaugumu veselības aprūpei.

**No Slimnīcas iesniegtajiem paskaidrojumiem un dokumentiem<sup>44</sup> secināms, ka šāda kārtība būtiski ietekmē Slimnīcas budžeta plānošanu, tai skaitā izmaksu plānošanu.** Piemēram, 2018.gadā saskaņā ar Slimnīcas budžeta tāmi faktiskās izmaksas darbinieku mēneša darba samaksai un piemaksas par nakts darbu, darbu svētku dienās, virsstundu darbu attiecībā pret plānoto ir pieaugušas attiecīgi par 6% un 29,3%.

Atbilstoši Slimnīcas skaidrojumam<sup>45</sup> ietekmējošais faktors novirzēm no plānotā budžeta ir 2018.gada laikā Nacionālā veselības dienesta līgumos veiktie grozījumi gan stacionārajai, gan ambulatorajai palīdzībai. Proti, sākotnēji daļa plānveida īslaicīgās ķirurģijas un plānveida īslaicīgās invazīvās kardioloģijas programmas pacientu bija ieplānoti kā ambulatorās palīdzības pacienti, bet faktiski tika ārstēti stacionārā, līdz ar to:

#### NAV KLASIFICĒTS

- ✓ palielinājās izmaksas darbinieku darba samaksai, jo palielinājās gabaldarba samaksa par padarīto darbu;
- ✓ palielinājās citi izmaksu posteņi – piemaksas par nakts darbu un samaksa par darbu svētku dienās un virsstundu darbu, jo stacionārā ir jānodrošina nepārtraukta ārstniecības pakalpojumu sniegšana visu diennakti, arī brīvdienās un svētku dienās.

**Valsts kontroles ieskatā, ir pozitīvi vērtējama valsts budžeta finansējuma un apmaksāto pakalpojumu apjoma palielināšana Slimnīcai, tomēr nepārtrauktas un neparedzamas izmaiņas, tai skaitā gada otrajā pusē, negatīvi ietekmē Slimnīcas finanšu plānošanu un neļauj veikt ilgtermiņa prognozes, plānot izaugsmi, kā arī īstenot pārmaiņas.**

Saskaņā ar Slimnīcas sniegto informāciju<sup>46</sup> šāda valsts budžeta finansējuma piešķiršanas kārtība ietekmē arī ārstniecības personu darba organizāciju, jo, palielinot valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu apjomu, piemēram, gada otrajā pusē, Slimnīcas vadības un klīniku un centru vadītāju rīcībā ir jābūt instrumentiem, ar kuru palīdzību stimulēt noteiktu darba veidu veikšanu intensīvāk vai lielākā apmērā, ja tas būs nepieciešams Slimnīcas kopējo ārstniecības un finanšu mērķu sasniegšanai konkrētajā kalendārajā periodā.

Turklāt Slimnīcas ierobežotās kapacitātes dēļ pastāvēs pakalpojumu pieejamības palielinājums ar esošo resursu nodrošinājumu nav iespējams, tāpēc turpmākais pieejamības pieaugums nodrošināms, tikai valstiski novirzot pietiekamu finansējumu atalgojuma palielināšanai ārstniecības personālam, tādējādi veicinot speciālistu motivāciju strādāt Slimnīcā. Slimnīcas ieskatā, ir nepieciešams izvērtēt kritiskos amatus ārstniecības procesa nepārtrauktības nodrošināšanai un plānot atalgojuma palielinājumu, kā arī mērķtiecīgi, sistemātiski plānot vakanču aizpildīšanu ar jaunajiem speciālistiem (māsām un ārstiem), piesaistot viņus darbam Slimnīcā jau studiju laikā<sup>47</sup>.

## Slimnīcas atlīdzības sistēma

Slimnīcā atlīdzības sistēma ir veidojusies vēsturiski un, revidentu ieskatā, tā ir sadrumstalota un sarežģīta, turklāt nav balstīta uz vienotiem principiem un aprēķina metodēm, jo:

- to veido atšķirīgi darba samaksas aprēķina veidi gan par laiku, kas pavadīts darbā, gan par gabaldarbu, kas tiek darīts pamatdarba laika ietvaros, neveicot tam atsevišķu darba laika uzskaiti;
- darbinieku darba samaksa veidojas no daudziem elementiem, piemēram, no darba algas pamatdarbā, samaksas par sarežģītām onkoloģiskajām operācijām, mainīgais atalgojums par mērķu izpildi Slimnīcas klīniku/centru vadītājiem, par valsts apmaksātajiem ambulatorajiem pakalpojumiem, par maksas pakalpojumiem. Vairākās klīnikās dažādas piemaksas veido lielāko daļu no kopējās darbiniekiem aprēķinātās darba samaksas;



NAV KLASIFICĒTS

- nav noteiktas darba samaksas fiksētās un mainīgās daļas optimālās proporcijas;
- vairākām Slimnīcas struktūrvienībām ar rīkojumu ir apstiprināta atšķirīga atalgojuma aprēķināšanas metodika. Piemēram, Oftalmoloģijas klīnikas struktūrvienību un Diagnostiskās radioloģijas institūta atalgojuma metodikas pamatā ir gabaldarba samaksas principi, līdzīgi principi tika piemēroti Latvijas Transplantācijas centram (līdz 01.01.2019.) un Onkoloģijas klīnikas Staru terapijas kabinetam (līdz 01.01.2020.). Vispārīgi darbinieku atlīdzības noteikšanas kārtību Slimnīcā regulē iekšējais normatīvais akts "Darbinieku atlīdzības sistēmas nolikums" un darba koplīgums.

Slimnīcas Darbinieku atlīdzības sistēmas nolikums ir apstiprināts 2011.gadā<sup>48</sup>, un tas nosaka:

- ✓ vispārīgos jautājumus par atlīdzības sistēmas mērķiem un kārtību;
- ✓ darbinieku atlīdzības pamatelementus;
- ✓ darbinieku darba laika un darba samaksas noteikšanas kārtību, tai skaitā nosakot, ka darbinieku amata pienākumi ir ietverti amata aprakstos;
- ✓ darbinieku atlīdzības nosacījumu izmaiņu kārtību;
- ✓ darbinieku motivēšanas veidus.

Slimnīcas Arodbiedrības konferencē 29.01.2016. ir apstiprināts darba koplīgums (ar 08.01.2019. grozījumiem)<sup>49</sup>. Darba koplīgums ietver jautājumus par darba tiesiskajām attiecībām un darba organizāciju, darba samaksu, tai skaitā par piemaksu veidiem un apjomu, sociālajām garantijām (pabalstiem), kā arī par ikgadējiem un apmaksātiem papildatvaļinājumiem, par darba aizsardzību, darbinieku kvalifikācijas celšanu, par apbalvojumiem un pamudinājumiem.

Atbilstoši Slimnīcas Darbinieku atlīdzības sistēmas nolikumam darbinieku atlīdzības pamatelementi iedalāmi pēc to pastāvīguma jeb stabilitātes. Darbinieku atlīdzību veido:

- ✓ mēnešalga, kura atkarībā no darbinieka amata un veiktajiem pienākumiem var sastāvēt no fiksētas amatalgas, amatalgas un atlīdzības par darbu mainīgās daļas, samaksas par faktiski nostrādātajām stundām un dežūrstundām, par ambulatoro pakalpojumu sniegšanu, par maksas medicīnisko pakalpojumu sniegšanu, par konsultācijām, par administratīvā darba veikšanu, par mājas dežūru, par rezidentu vai studentu apmācību un samaksas par dalību projektos;
- ✓ akorda alga, ko izmanto darba algas aprēķināšanā atsevišķās Slimnīcas struktūrvienībās amatu kategorijām, kuru darbu iespējams precīzi un objektīvi uzskaitīt. Akorda algas aprēķinu veic pēc faktiski paveiktā apjoma atbilstoši apstiprinātai darba samaksas aprēķina metodikai;
- ✓ vispārējās piemaksas, piemēram, par prombūtnē esoša darbinieka pienākumu pildīšanu, par papildu darbu, par intensitāti, par nakts, virsstundu darbu un darbu svētku dienās;
- ✓ speciālās piemaksas procentuāli no mēnešalgas, kuras darbinieks var saņemt par darbu īpaša riska apstākļos;

#### NAV KLASIFICĒTS

- ✓ prēmijas, kuras darbinieki var saņemt, ņemot vērā Slimnīcas finanšu rādītājus, un tās tiek piešķirtas, pamatojoties uz izstrādātiem motivējošiem kritērijiem;
- ✓ pabalsti, kompensācijas, papildu atvaļinājumi un dažādu izdevumu segšana, kurus darbiniekiem var piešķirt saskaņā ar normatīvajos aktos un darba koplīgumā noteikto.

Revīzijā noskaidrots, ka revīzijas aptvertajā laika periodā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. Slimnīcas darbiniekiem pamatalga (darbiniekam noteiktā stundas algas likme jeb pamatlikme, ko maksā par nostrādāto laiku atbilstoši darba laika uzskaites datiem) tiek aprēķināta kopā ar speciālo piemaksu par darba stāžu un vispārējām piemaksām par nakts darbu, par virsstundu darbu un darbu svētku dienās atbilstoši normatīvajos aktos un darba koplīgumā noteiktajam, un tās maksā saskaņā ar darba laika uzskaites datiem. Savukārt, piemēram, samaksa par sniegtajiem valsts ambulatorajiem pakalpojumiem ir ārstniecības personu faktiski veikto manipulāciju darbs. Manipulāciju darbs tiek veikts pamatdarba laika ietvaros, atsevišķa darba laika uzskaitē par to netiek veikta. Samaksa par manipulāciju darbu tiek veikta kā par gabaldarbu atbilstoši manipulāciju uzskaites datiem.

Tomēr papildus minētajiem vispārīgajiem principiem vairākām Slimnīcas struktūrvienībām ar rīkojumu ir apstiprināta speciāla atalgojuma aprēķināšanas metodika, īpašas piemaksas vai darba samaksas elementi. Piemēram, Oftalmoloģijas klīnikas struktūrvienību un Diagnostiskās radioloģijas institūta atalgojuma metodikas pamatā ir gabaldarba samaksas principi, līdzīgi principi tika piemēroti Latvijas Transplantācijas centram (līdz 01.01.2019.) un Onkoloģijas klīnikas Staru terapijas kabinetam (līdz 01.01.2020.).

Jāmin, ka atsevišķu Slimnīcas darbinieku darba samaksā ir iekļauta arī piemaksa no Neatliekamās medicīnas centra pacientu iemaksām (līdz 01.01.2018.), samaksa par darbu dienas stacionārā un samaksa par onkoloģisko operāciju veikšanu.

Īpašas piemaksas un darba samaksas elementi ir noteikti, piemēram, Asinsvadu ķirurģijas centram, Latvijas Kardioloģijas centram un Sirds ķirurģijas centram. Savukārt Plaušu slimību un torakālās ķirurģijas centra ārstiem (torakālajiem ķirurgiem), lai nodrošinātu optimālus atalgojuma nosacījumus, ir noteikta papildu samaksa par katru aktīvo operāciju stundu.

Lai motivētu klīniku un centru vadītājus sasniegt stratēģiski uzstādītos un tiem individuāli noteiktos mērķus uzlabot un efektīvizēt struktūrvienību darbu, vadītājiem pēc mērķu izpildes novērtēšanas katru mēnesi tiek izmaksāts mainīgais atalgojums.

Turklāt, sākot ar 2018.gadu, apvienojot vai likvidējot atsevišķas piemaksas, dažās Slimnīcas struktūrvienībās tika ieviests jauns darba samaksas elements – mainīgā atalgojuma daļa.

Analizējot datus par Slimnīcas augstākā medicīniskā personāla, tai skaitā rezidentu, darba samaksu 2019.gada 1.pusgadā, konstatēts, ka samaksa par sniegtajiem valsts ambulatorajiem pakalpojumiem ir aprēķināta 397 darbiniekiem, un tā vidēji veido 13,2% no šo darbinieku kopējās darba samaksas, 110 darbiniekiem ir aprēķināta samaksa par onkoloģisko operāciju veikšanu, un tā veido 8,8% no kopējās darba samaksas, kā arī 380 darbiniekiem ir aprēķināta darba samaksa par maksas ambulatorajiem pakalpojumiem, un tā veido – 7,7% no kopējās darba samaksas.

Šobrīd Slimnīcā par sniegtajiem ambulatorajiem pakalpojumiem tiek maksāts kā par gabaldarbu – samaksājot noteiktu summu par katru veikto konsultāciju/manipulāciju, kas lielai daļai ārstu veido būtisku atalgojuma daļu. Slimnīca skaidro<sup>50</sup>, ka, pārskatot un veicot izmaiņas darba samaksas sistēmā, **2020.gadā nav plānots likvidēt gabaldarba samaksas principu par ambulatoro darbu, iekļaujot to**

#### NAV KLASIFICĒTS

**kopējā darba samaksā un katra ārsta darba pienākumos, nosakot minimālo/optimālo konsultāciju/manipulāciju apjomu.** Slimnīca nepieciešamību šādu kārtību saglabāt pamato ar to, ka valsts ambulatoro kvotu apjoms ir neprognozējams, tāpēc Slimnīca nespēj elastīgi pielāgot savu darba apjomu, tāpat pastāv risks, ka samazināsies ambulatoro pieņemšanu skaits, ja darbinieki netiks finansiāli motivēti sniegt ambulatorās konsultācijas.

Arī par sniegtajiem maksas ambulatorajiem pakalpojumiem samaksa tiek veikta kā par gabaldarbu. Slimnīca norāda<sup>51</sup>, ka garas rindas uz maksas pakalpojumiem ir gandrīz pie visu specialitāšu ārstiem.

Atsevišķas struktūrvienības, piemēram, Oftalmoloģijas klīnika un Ķirurģijas klīnika sniedz vairāk maksas pakalpojumu nekā citas klīnikas un centri, tāpēc šo klīniku ārstniecības personāla darba samaksā elements "samaksa par maksas pakalpojumiem" veido būtiski lielāku īpatsvaru nekā citu klīniku un centru darbiniekiem. Piemēram, Oftalmoloģijas klīnikā 2019.gada 1.pusgadā augstākajam medicīniskajam personālam (izņemot rezidentus) kopējā aprēķinātā darba samaksa bija 504 161 *euro*, tai skaitā par maksas pakalpojumiem – 118 910 *euro* jeb 23,6%.

Slimnīcas vadība atzīst, ka tās prioritāte ir valsts pasūtījuma izpilde un maksas pakalpojumu sniegšana ir sekundāra. Tomēr, ņemot vērā mainīgo valsts pasūtījuma apjomu, rodas nepieciešamība sabalansēt Slimnīcas budžetu, nodrošinot noteiktus ieņēmumus no maksas pakalpojumiem, vienlaikus panākot optimālu darbinieku noslodzi arī valsts pasūtījuma samazināšanās gadījumā. Turklāt maksas pacientu piesaistīšana ir katra konkrētā ārsta tiešais nopelns, ko veicina ārsta atpazīstamība sabiedrībā un viņa reputācija, kas iegūta, gan veicot darbu Slimnīcā, gan strādājot, piemēram, par pasniedzēju kādā universitātē, gan vadot vai realizējot zinātniskos un klīniskos pētījumus.

### Slimnīcas īstenotie pasākumi vienotas un taisnīgas atlīdzības sistēmas izveidē

Lai gan Slimnīca jau kopš 2017.gada turpina darbu pie jaunas atlīdzības sistēmas izveides un, lai mazinātu darba samaksas sadrumstalotību, Slimnīca 2018. un 2019.gadā pārskatīja un samazināja ārstniecības personu pamatlikmju skaitu, tomēr, revidentu ieskatā, atlīdzības sistēma Slimnīcā arvien ir sarežģīta, sadrumstalota un necaurskatāma, turklāt tā arvien nav veidota pēc vienotiem, visiem pieejamiem un saprotamiem darba samaksas noteikšanas principiem, jo:

- to regulē daudzie rīkojumi par darba samaksas aprēķināšanas kārtību un metodēm atsevišķi pa klīnikām, kuri ik pa laikam tiek aktualizēti;
- papildus atsevišķiem ārstu amatiem ir ieviestas jaunas, augstākas pamatlikmes, dažiem ārstu amatiem tika izveidoti atšķirīgi amata apraksti un noteikti atšķirīgi darba samaksas principi ar augstākām pamatalgām, kā arī piemēroti koeficienti vai noteikta papildu darba samaksa.

NAV KLASIFICĒTS

Kā jau norādīts iepriekš, Slimnīca kopš 2017.gada turpina darbu pie vienotas un taisnīgas atlīdzības sistēmas izveides Slimnīcā. Revīzijā apkopotas Slimnīcas veiktās darbības<sup>52</sup> saistībā ar atlīdzības sistēmas pilnveidi 2018. un 2019.gadā:

- ✓ 2018.gadā visas Slimnīcas struktūrvienības tika sadalītas trijās kategorijās: A kategorijā (operāciju zāles, reanimācija, intensīvā terapija, anestezioloģija, neatliekamās medicīnas centrs), B kategorijā (stacionārās nodaļas) un C kategorijā (poliklīnika, ambulatorās daļas un dienas stacionāri);
- ✓ 2018.gadā tika pārskatīts un samazināts māsu algu pamatlikmju skaits, ņemot par pamatu Slimnīcas struktūrvienību kopējo sadalījumu un to, ka 2017.gadā Slimnīcā bija krīze ar operāciju māsām un anestezioloģijas māsām. 2018.gadā A kategorijas struktūrvienībās strādājošajām māsām tika noteikta visaugstākā pamatlikme, savukārt C kategorijas struktūrvienībās strādājošajām māsām – viszemākā pamatlikme;
- ✓ 2018.gadā tika pārskatīts un samazināts ārstu algu pamatlikmju skaits, ņemot par pamatu dalījumu invazīvajos un neinvazīvajos profilos. Izveidotas divas pamatlikmes (bez stāža piemaksas): 6,55 euro par stundu neinvazīvo profilu ārstiem un 7,14 euro par stundu invazīvo profilu ārstiem. Pamatlikmes 2018.gadā netika palielinātas tiem ārstu amatiem, kuriem tās jau iepriekš ir bijušas augstākas. Tika noteikta viena likme visiem virsārstu / nodaļu vadītāju amatiem – 9,23 euro apmērā par stundu. Klīniku/centru vadītāju pamatlikmes/pamatalgas netika mainītas;
- ✓ 2018.gadā vienlaikus ar atalgojuma palielināšanu tika pārskatītas visas spēkā esošās piemaksas katrā struktūrvienībā. Daļa no tām tika likvidētas, daļa samazinātas un vēl daļa modificētas jeb pārveidotas pēc līdzīgiem principiem kā citās struktūrvienībās (piemēram, dienas stacionāru piemaksas). Struktūrvienībām, kurām bija vairākas piemaksas, tās tika apvienotas, izveidojot vienu;
- ✓ 2019.gadā māsu amatu sadalījums pa kategorijām netika mainīts, saglabājot A, B un C kategoriju. Pieejamā budžeta ietvaros visām kategorijām proporcionāli tikai palielinātas pamatlikmes, saglabājot 2018.gadā noteiktās proporcijas. Turklāt tika noteikts, ka Slimnīcā gandrīz visās struktūrvienībās sertificētas māsas likmi var saņemt māsa, kurai ir jebkuras specialitātes sertifikāts (izņemot bērnu māsas un garīgās aprūpes māsas sertifikāts). Arī virsmāsu amatu sadalījums netika mainīts, un viņu mēnešalga tika palielināta pieejamā budžeta ietvaros;
- ✓ 2019.gadā tika saglabāts 2018.gadā izveidotais ārstu algu modelis ar divām atšķirīgām pamatlikmēm – invazīvo un neinvazīvo profilu ārstu amatiem. Algu pamatlikmes (bez stāža piemaksas) tika palielinātas uz 7,14 euro par stundu neinvazīvo profilu ārstiem un 7,73 euro par stundu invazīvo profilu ārstiem;
- ✓ 2019.gadā sirds ķirurgu un ārstu transplantologu amatiem, ņemot vērā speciālistu pieejamību un Slimnīcā veicamo pakalpojumu veidus, tika izveidoti atšķirīgi amata apraksti un noteikti atšķirīgi darba samaksas principi ar augstākām pamatalgām;
- ✓ 2019.gadā palielinātas pamatalgas virsārstiem, kā arī klīniku/centru vadītājiem, saglabājot līdzšinējo sadalījumu trijās grupās (A, B, C), atkarībā no struktūrvienības lieluma, darba efektivitātes un mērķu sasniegšanas, terciārās aprūpes līmeņa struktūrvienībā u.c.;

#### NAV KLASIFICĒTS

- ✓ 2019.gadā gandrīz visām klīnikām/centriem, kam iepriekš nebija savas īpašās piemaksas vai mainīgās daļas, tika izveidota mainīgā ikmēneša darba samaksas daļa, to piesaistot struktūrvienības mērķu izpildei konkrētajā periodā.

Izvērtējot Slimnīcas vadības veiktās darbības 2018. un 2019.gadā, **revidenti secina, ka tās arvien nav pietiekamas, lai nodrošinātu izvirzītā mērķa sasniegšanu – izveidot vienotu un taisnīgu atlīdzības sistēmu, jo būtiski strukturāli uzlabojumi darba samaksas sistēmā nav panākti. Atlīdzības sistēma Slimnīcā arvien ir sarežģīta, sadrumstalota un necaurskatāma, jo tā ir veidota, nevis pamatojoties uz vienotu sistēmu – darba samaksas noteikšanas kārtību, bet gan tiek regulēta ar daudziem rīkojumiem par darba samaksu (rīkojumi pamatā pa klīnikām vai par noteiktu darba veidu), kurus ik pa laikam aktualizē, kā arī tiek ieviesti arvien jauni izņēmumi.** Turklāt, lai arī ir samazināts pamatlikmju skaits ārstiem, tomēr ir ieviestas jaunas, augstākas pamatlikmes, kā arī atsevišķiem amatiem piemēroti koeficienti vai noteikta papildu darba samaksa. Piemēram:

- ✓ pamatojot ar speciālistu trūkumu darba tirgū un šo amatu ietekmi uz kopējo Slimnīcas darba procesa nodrošināšanu, Slimnīca ir noteikusi paaugstinātas pamatlikmes vairākiem amatiem, piemēram, ārstam anesteziologam, reanimatologam, ārstam neonatologam, ārstam patologam, mutes, sejas un žokļu ķirurgam, kā arī atbildīgajiem ārstiem – ārstam speciālistam Neatliekamās medicīnas centrā, laboratorijas ārstam/speciālistam, gastroenterologam, nefrologam, kardiologam u.c.;
- ✓ ārstam speciālistam un atbildīgajam ārstam speciālistam Neatliekamajā medicīnas centrā pamatlikmei tiek piemērots koeficients 1,25 visām dienas stundām no plkst.6.00 līdz plkst.22.00, savukārt ārstam neonatologam Jaundzimušo intensīvās terapijas un aprūpes nodaļā tiek piemērots koeficients 1,15;
- ✓ Plaušu slimību un torakālās ķirurģijas centra ārstiem torakālajiem ķirurgiem ir noteikta papildu samaksa par katru aktīvo operāciju stundu – 3,53 euro apmērā.

Revīzijas laikā<sup>53</sup> Slimnīcas vadība atzina, ka darba samaksas sistēma ir veidojusies vēsturiski un nav uzskatāma par taisnīgu un caurskatāmu, kā arī norādīja, ka sistēmas uzlabošana ir viens no galvenajiem vadības mērķiem un uzdevumiem.

Atbilstoši Slimnīcas sniegtajai informācijai<sup>54</sup> jaunajā darba samaksas nolikumā būs aprakstīti darba samaksas veidošanas pamatprincipi, visi darba samaksas elementi, atspoguļots Slimnīcas amatu sadalījums amatu grupās ar noteiktām augstākajām un zemākajām pamatalgas/pamatlikmes grupām, aprakstīti mainīgās atalgojuma daļas piešķiršanas principi struktūrvienībām kopumā un katram individuālajam amata veicējam. Revidenti vērs uzmanību, ka darbs pie jaunas atalgojuma sistēmas izveides Slimnīcā uzsākts jau 2017.gadā, tomēr sistēma joprojām tiek veidota un jaunais Darba samaksas nolikums ir izveides stadijā.

Lai novērtētu, vai Slimnīcas atlīdzības sistēma ir taisnīga, motivējoša un atbilstoša Slimnīcas iespējām, kā arī vai darba samaksas noteikšanas principi ir saprotami un caurskatāmi, revīzijā veikta darba samaksas noteikšanas mehānisma likumsakarību analīze un izvērtēšana, analizējot darba samaksas struktūru sadalījumā pa Slimnīcas noteiktajām darbinieku kategorijām – ārsti (augstākais medicīniskais personāls), māsas (aprūpes personāls) un māsu palīgi / sanitāri (ārstniecības un aprūpes atbalsta personāls).

## Slimnīcas augstākā medicīniskā personāla vidējā darba samaksa

---

Saskaņā ar Slimnīcas atalgojuma statistikas datiem par 2019.gada 1.pusgadu atalgojums vidēji uz vienu slodzi sertificētiem ārstiem, zobārstiem un funkcionālajiem speciālistiem ir 2886 *euro*, tomēr Slimnīcas sagatavotajai atalgojuma statistikai par vidējo atlīdzību uz vienu slodzi ir tikai informatīvs raksturs un tā nesniedz priekšstatu par nevienmērīgo Slimnīcas augstākā medicīniskā personāla faktisko atlīdzības līmeni. Saskaņā ar revidentu aplēsēm 2019.gada 1.pusgadā Slimnīcas augstākā medicīnas personāla mēneša darba samaksas mediāna (par vienu slodzi) ir 2804 *euro*, tas nozīmē, ka tikai pusei no izlasē iekļautā 521 darbinieka atalgojums sasniedz 2804 *euro* mēnesī, savukārt otrai pusei tas ir zemāks. Piemēram, diviem ārstiem [IP] mēneša vidējā darba samaksa vienas slodzes ietvaros ir attiecīgi 5187 *euro* un 1696 *euro* un ārstam [IP] mēneša vidējā darba samaksa vienas slodzes ietvaros ir 1616 *euro*.

Lai gan 2019.gada 1.pusgadā augstākā medicīniskā personāla stundas vidējā darba samaksa ir 19,8 *euro*, tomēr personāla stundas darba samaksas intervāls ir plašs – no 6 *euro* līdz pat 92 *euro*. Turklāt pat vienādas kvalifikācijas darbiniekiem vienas struktūrvienības ietvaros vidējā darba samaksa, ņemot vērā darbinieku nostrādātās stundas, nav salīdzināma, jo darbinieku kopējo darba samaksas apjomu veido ne tikai samaksa par faktiski nostrādātajām stundām, bet arī dažāda veida piemaksas un samaksa par gabaldarbu, kuru aprēķina pēc faktiski paveiktā darba apjoma darbinieka pamatdarba laikā, atsevišķi neuzskaitot tam patērētās stundas.

Piemēram, vienas struktūrvienības vienas nodaļas diviem darbiniekiem ar vienādu profesijas klasifikācijas kodu darba samaksa katram veidojas atšķirīgi – gan no atšķirīgiem darba samaksas elementiem, gan to apmaksas apmēra. Tāpēc darbiniekiem, kuri sešos mēnešos nostrādājuši attiecīgi 1223 un 853 stundas, stundas vidējā likme ir 17,14 *euro* un 28,7 *euro*, bet pamatalgas daļas īpatsvars kopējā darba samaksā katram ir atšķirīgs – attiecīgi 61,8% un 28,6%.

Slimnīcas vadība ir norādījusi, ka sistēma, ka pat vienā struktūrvienībā vai vienā amatā strādājošiem speciālistiem var būt atšķirīgs atalgojums atkarībā no veiktā darba apjoma, sarežģītības un daudzveidības, ir pamatota. Tomēr, revidentu ieskatā, šāda darba samaksas organizācija, kur darba samaksas noteicošais faktors ir nevis darba alga pamatdarbā, bet gan darba samaksas elementu daudzveidība un to apjoms, tai skaitā samaksa par gabaldarbu, kas tiek veikts pamatdarba laika ietvaros, rada darba samaksas sadrumstalotību un arvien

---



## NAV KLASIFICĒTS

pieaugošas atšķirības starp darbinieku darba samaksas zemāko un augstāko robežu gan starp atsevišķām slimnīcas struktūrvienībām, gan starp viena amata pārstāvjiem – vienas struktūrvienības ietvaros. Turklāt izveidotā sistēma prasa ievērojamus administratīvos resursus, jo ik mēnesi ir jāveic sarežģīti un apjomīgi darba samaksas aprēķini.

Saskaņā ar Slimnīcas pārskatu<sup>55</sup> 2019.gada 1.pusgadā atalgojums vidēji uz vienu slodzi ārstiem, zobārstiem un funkcionālajiem speciālistiem ir 2216 euro mēnesī, tai skaitā sertificētiem ārstiem, zobārstiem un funkcionālajiem speciālistiem – 2886 euro un reģistrētiem ārstiem, zobārstiem un funkcionālajiem speciālistiem, rezidentiem – 1116 euro mēnesī, skatīt 3.tabulu.

3.tabula

VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" pārskats par strādājošo faktisko vidējo atlīdzību, vidējo atalgojumu un vidējo mēneša amatalgu un izlietotajiem līdzekļiem atlīdzības pieaugumam" par 2019.gadu 1.pusgadu<sup>56</sup>, euro

| Ārstniecības personas<br>(atbilstoši MK<br>18.12.2018.<br>noteikumiem<br>Nr.851) un<br>pārējais<br>personāls | tajā skaitā          |                  |                                        |                                                               | Atalgojums  | Darba devēja<br>VSAO iemaksas |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|------------------|----------------------------------------|---------------------------------------------------------------|-------------|-------------------------------|
|                                                                                                              | Slodžu skaits – kopā | Atlīdzība – kopā | atlīdzība no valsts budžeta līdzekļiem | tajā skaitā atlīdzības palielinājumam novirzītais finansējums |             |                               |
| Ārsti, zobārsti un funkcionālie speciālisti, kopā                                                            | 752,6                | 12 395 198       | 11 444 683                             | 1 140 239                                                     | 10 008 435  | 2 386 763                     |
| vidēji uz vienu slodzi mēnesī                                                                                | x                    | 2745             | 2701                                   | 269                                                           | 2216        | 529                           |
| <b>sertificēti ārsti, zobārsti un funkcionālie speciālisti</b>                                               | 468                  | 10 030 700       | 9 109 526                              | 907 138                                                       | 8 102 966   | 1 927 734                     |
| <b>vidēji uz vienu slodzi mēnesī</b>                                                                         | x                    | 3572             | 3572                                   | 356                                                           | <b>2886</b> | 687                           |
| <b>Slimnīcas augstākā medicīniskā personāla uz vienu slodzi mēnesī darba samaksas mediāna</b>                |                      |                  |                                        |                                                               | <b>2804</b> |                               |
| reģistrēti ārsti, zobārsti un funkcionālie speciālisti, rezidenti                                            | 284,6                | 2 364 497        | 2 335 156                              | 233 100                                                       | 1 905 468   | 459 029                       |
| vidēji uz vienu slodzi mēnesī                                                                                | x                    | 1385             | 1385                                   | 138                                                           | 1116        | 269                           |

Avots: Nacionālais veselības dienests.

#### NAV KLASIFICĒTS

Lai noskaidrotu, kāds ir faktiskais atalgojuma apmērs Slimnīcā nodarbinātajām ārstniecības personām, izveidota izlase, iekļaujot darbiniekus, kuriem darba samaksa ir aprēķināta par visiem 2019.gada 1.pusgada mēnešiem. Konstatēts, ka Slimnīcas darbinieku faktiski aprēķinātās darba samaksas diapazons par 2019.gada 1.pusgadu ir plašs – no 386 *euro* līdz pat 72 058 *euro*.

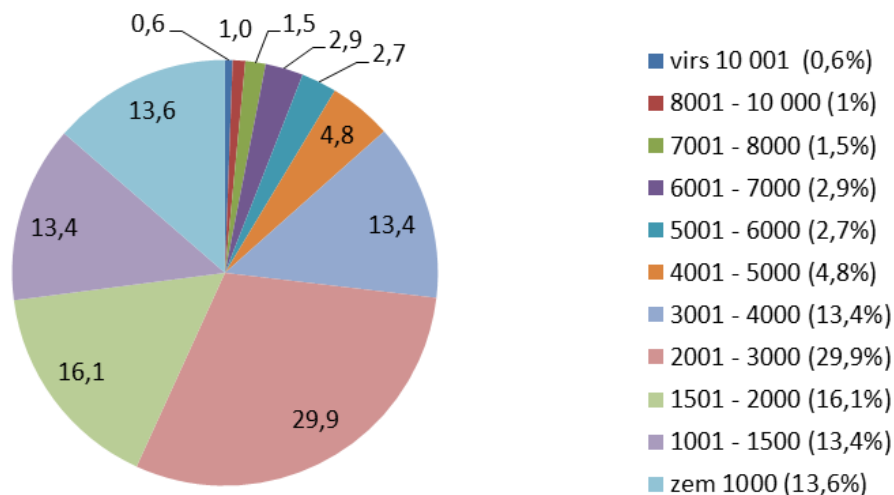
**Ņemot vērā iepriekš minēto, revidenti uzskata, ka Slimnīcas sagatavotajai atalgojuma statistikai par vidējo atlīdzību uz vienu slodzi ir tikai informatīvs raksturs un tā nesniedz priekšstatu par Slimnīcas augstākā medicīniskā personāla<sup>57</sup> faktisko atlīdzības līmeni.** Revidentu ieskatā, tipisko atlīdzības līmeni Slimnīcā labāk raksturotu mediāna, jo to salīdzinājumā ar vidējo aritmētisko darba samaksu neietekmē ekstremālās darba samaksas vērtības. Mediāna ir vidējais rādītājs, kas atrodas augošā vai dilstošā kārtībā sakārtotu darba ņēmēju algu rindas vidū. **Saskaņā ar revidentu aplēsēm 2019.gada 1.pusgadā Slimnīcas augstākā medicīnas personāla uz vienu slodzi mēnesī darba samaksas mediāna ir 2804 *euro*, tas nozīmē, ka tikai pusei no izlasē iekļautajiem darbiniekiem atalgojums uz vienu slodzi sasniedz 2804 *euro* mēnesī, savukārt otrai pusei tas ir zemāks.**

Atbilstoši revidentu veiktajām aplēsēm<sup>58</sup> par 2019.gada 1.pusgadu konstatēts, ka no 251 rezidenta un ārstiem stažieriem 101 darbiniekam mēneša vidējā aprēķinātā darba samaksa pārsniedz 1116 *euro*, tas ir, vidēji – 1423 *euro*. Dažos gadījumos darba samaksa pārsniedz pat 2000 *euro* robežu, tomēr jāatzīmē, ka arī nostrādātās stundas pārsniedz 2019.gada 1.pusgada normāla darba laika stundas (981) – līdz pat 1300 stundām. Tomēr 150 darbiniekiem mēneša vidējā aprēķinātā darba samaksa ir mazāka par 1116 *euro*, bet arī nostrādāto stundu skaits vidēji ir zemāks – vidēji 889 stundas.

Revidenti, veicot aplēsi<sup>59</sup> par ārstiem, zobārstiem un funkcionāliem speciālistiem, kuriem pārskatā<sup>60</sup> norādīts atalgojums vidēji uz vienu slodzi mēnesī ir 2886 *euro*, konstatēja, ka no 521 darbinieka – 70 darbiniekiem, kuri 2019.gada 1.pusgadā vidēji nostrādājuši 934 stundas, aprēķinātā mēneša vidējā darba samaksa ir sākot no 4001 *euro* un vairāk, 226 darbiniekiem, kuri 2019.gada 1.pusgadā vidēji nostrādājuši 897 stundas, mēneša vidējā darba samaksa ir robežās no 2001 *euro* līdz 4000 *euro*, savukārt 225 darbiniekiem vidējā darba samaksa mēnesī ir zemāka par 2000 *euro*, bet arī nostrādāto stundu skaits vidēji ir zemāks – vidēji 589 stundas, skatīt 2.attēlu.

Attiecībā uz stundas vidējo darba samaksu konstatēts, ka 2019.gada 1.pusgadā augstākā medicīniskā personāla stundas vidējā darba samaksa ir 19,8 *euro*, tomēr personāla stundas darba samaksas intervāls ir plašs – no 6 *euro* līdz pat 92 *euro*. To ietekmē vairāki faktori, tai skaitā laika un akorda alga, kā arī piemaksas.

#### IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA



2.attēls. Slimnīcas augstākā medicīniskā personāla (%) mēneša vidējās darba samaksas (euro) robežlielumi 2019.gada 1.pusgadā.

Avots: VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".

Revīzijā, vērtējot 141 darbinieku, kuriem darba samaksa vidēji mēnesī ir zem 1500 euro, darba samaksas veidošanos, konstatēts, ka stundas vidējā darba samaksa ir 11,92 euro, bet stundas darba samaksas intervāls ir no 6 euro līdz pat 92 euro. Arī darbinieku nostrādāto stundu skaits sešos mēnešos ir mainīgs – no 15 stundām līdz 983 stundām. Turklāt pilna darba slodze ir noteikta 30 darbiniekiem, pārējiem tā ir robežās no 0,075 līdz 0,84 slodzēm, tāpat atšķiras arī noteiktais darba samaksas veids<sup>61</sup>. Revīzijā konstatēts, piemēram, ka, nosakot akorda algu vienas profesijas pārstāvjiem (profesijas klasifikācijas kods [IP]), var būt norādītas vienādi nostrādātas stundas (arī akorda algas gadījumā darba devējam ir pienākums precīzi uzskaitīt katra darbinieka nostrādātās stundas), bet, tā kā atšķiras darba samaksas elementi, par kuriem aprēķināta samaksa un to apmaksas apmērs, tad būtiski atšķiras arī stundas vidējā darba samaksa, skatīt 4.tabulu.

NAV KLASIFICĒTS

4.tabula

Slimnīcas darbinieku, kuru mēneša vidējā darba samaksa ir zem 1500 *euro* un kuriem ir noteikta akorda alga, darba samaksas aprēķins par 2019.gada 1.pusgadu, *euro*

| Darba samaksas elementi                                       | 1.darbinieks | 2.darbinieks  | 3.darbinieks |
|---------------------------------------------------------------|--------------|---------------|--------------|
| Mēnešalgas palielinājums (darba stāžs)                        | 16,04        | 12,59         | 4,66         |
| Samaksa par valsts apmaksātajiem ambulatorajiem pakalpojumiem | 783,02       | 3,83          | x            |
| Maksas ambulatorie pakalpojumi                                | 1522,4       | 3960          | x            |
| Samaksa par maksas pakalpojumiem                              | x            | 44,8          | x            |
| Piemaksa pasniedzējiem par darbu ar rezidentiem               | x            | 585,86        | 460,64       |
| Atvaļinājums                                                  | 76,12        | x             | x            |
| Kopā                                                          | 2397,58      | 4607,08       | 465,3        |
| <b>Mēneša vidējā darba samaksa</b>                            | <b>399,6</b> | <b>767,85</b> | <b>77,55</b> |
| <b>Nostrādātās stundas<sup>62</sup></b>                       | <b>60</b>    | <b>50</b>     | <b>50</b>    |
| <b>Stundas vidējā darba samaksa</b>                           | <b>39,96</b> | <b>92,14</b>  | <b>9,31</b>  |

Avots: VSLA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".

Darbiniekiem ar atšķirīgiem profesijas klasifikācijas kodiem, kuriem ir noteikts stundas tarifa apmaksas veids<sup>63</sup>, mēneša vidējā darba samaksa var būt zemāka, ja darbinieks strādā nepilnu darba slodzi, tomēr, ņemot vērā pastāvošās atšķirības darba samaksas elementos un to apmaksas apmēros, stundas vidējā darba samaksa atšķiras, skatīt 5.tabulu.

5.tabula

Slimnīcas darbinieku, kuru mēneša vidējā darba samaksa ir zem 1500 *euro* un kuriem ir noteikta laika alga, darba samaksas aprēķins par 2019.gada 1.pusgadu, *euro*

| Darba samaksas elementi                                                                                                                              | 1.darbinieks | 2.darbinieks | 3.darbinieks | 4.darbinieks |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Darba alga pamatdarbā pēc stundu likmes                                                                                                              | 6802         | 5183,42      | x            | 973,92       |
| Darba alga pagarinātā darba laikā pēc stundu likmes                                                                                                  | 229,09       | 3,57         | x            | 2742,28      |
| Samaksa par dežūrām, mājas dežūras                                                                                                                   | 22,2         | x            | 3665,44      | x            |
| 100% apmaksātās nostrādātās virsstundas un piemaksa par darbu svētkos, 75% piemaksa par darbu naktīs                                                 | 797,29       | 1207,56      | 1385,63      | x            |
| Darba algas pārrēķins, darba alga prombūtnes (komisijas, kursi) laikā, mēnešalgas palielinājums (darba stāžs), atvaļinājums un darba nespējas lapa A | 104,79       | 923,92       | 1665,67      | 60,02        |
| Piemaksa par darbu ar īpašu risku                                                                                                                    | x            | 518,7        | x            | 371,61       |
| Samaksa par valsts apmaksātajiem ambulatorajiem pakalpojumiem                                                                                        | 105,36       | x            | 8,48         | x            |
| Maksas pakalpojumi                                                                                                                                   | 9,4          | 30           | x            | x            |
| <b>20% par aizvietošanu darba laikā</b>                                                                                                              | <b>29,56</b> | <b>x</b>     | <b>x</b>     | <b>x</b>     |

IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

|                                                                             |                                                                 |                                                                    |                |                                                                  |
|-----------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|----------------|------------------------------------------------------------------|
| Piemaksa par zinātņu doktora grādu                                          | x                                                               | x                                                                  | x              | 120                                                              |
| Piemaksa par Sirds ķirurģijas centrā<br>mākslīgā asinsritē veikto operāciju | x                                                               | 982,19                                                             | x              | x                                                                |
| Mainīgā atalgojuma daļas samaksa                                            | 273,54                                                          | x                                                                  | 280,27         | x                                                                |
| Kopā                                                                        | 8373,23                                                         | 8849,36                                                            | 7005,49        | 4267,83                                                          |
| <b>Mēneša vidējā darba samaksa</b>                                          | <b>1395,54</b>                                                  | <b>1474,89</b>                                                     | <b>1167,58</b> | <b>711,31</b>                                                    |
| Noteiktā slodze <sup>64</sup>                                               | 1                                                               | 0,75                                                               | 0,7            | 0,125                                                            |
| Stundas tarifa likme                                                        | līdz 31.01.2019.–<br>6,79 euro,<br>no 01.02.2019.–<br>7,39 euro | līdz<br>31.01.2019.–<br>7,14 euro,<br>no 01.02.2019.–<br>8,14 euro | 7,39 euro      | līdz 31.01.2019.–<br>7,358 euro,<br>no 01.02.2019.–<br>8,04 euro |
| <b>Nostrādātās stundas<sup>65</sup></b>                                     | <b>964</b>                                                      | <b>653,5</b>                                                       | <b>496</b>     | <b>469</b>                                                       |
| <b>Stundas vidējā darba samaksa</b>                                         | <b>8,69</b>                                                     | <b>13,54</b>                                                       | <b>14,12</b>   | <b>9,1</b>                                                       |

Avots: VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".

**Revīzijā, vērtējot darbinieku nostrādāto stundu skaita korelāciju ar aprēķinātās darba samaksas apmēru, konstatēts, ka nostrādāto stundu skaits nav noteicošais faktors vidējās darba samaksas lielumam. Proti, darbinieks, kurš strādā vairāk stundu, tai skaitā naktīs un svētku dienās, ne vienmēr saņem lielāku atalgojumu. Turklāt šāda situācija var veidoties pat vienādas kvalifikācijas darbiniekiem vienas struktūrvienības ietvaros. Vēršam uzmanību, ka Slimnīcas darbinieku kopējo darba samaksas apjomu veido ne tikai samaksa par faktiski nostrādātajām stundām, bet arī piemaksas un samaksa par gabaldarbu, kuru aprēķina pēc faktiski paveiktā darba apjoma darbinieka pamatdarba laikā, neuzskaitot tam patērētās stundas, tas nozīmē, ka pat vienādas kvalifikācijas darbinieku vienas struktūrvienības ietvaros vidējā darba samaksa, ņemot vērā darbinieku nostrādātās stundas, nav salīdzināma.**

Piemēram, revīzijā, salīdzinot Slimnīcas vienas struktūrvienības<sup>66</sup> vienas nodaļas sešus darbiniekus ar vienādu profesijas klasifikācijas kodu ([IP]), kas nodarbināti pamatdarbā uz pilnu slodzi ar noteiktu samaksas veidu – laika algu par faktiski nostrādātajām stundām saskaņā ar noteikto stundas tarifa likmi (7,39 euro līdz 31.01.2019. un 8,425 euro no 01.02.2019.), konstatēts, ka kopējā darba samaksa katram darbiniekam veidojas atšķirīgi – gan no atšķirīgiem darba samaksas elementiem, gan to apmaksas apmēra. Darbiniekiem, kuri sešos mēnešos nostrādājuši attiecīgi 1223 un 853 stundas, mēneša vidējā darba samaksa ir robežās no 3494,61 euro līdz 4080,86 euro mēnesī un stundas vidējā likme – 17,14 euro un 28,7 euro, skatīt 6.tabulu.

NAV KLASIFICĒTS

6.tabula

Slimnīcas vienas struktūrvienības vienas nodaļas sešu darbinieku darba samaksas aprēķins par  
2019.gada 1.pusgadu, euro

| Darba samaksas elementi                                                                              | 1.darbinieks   | 2.darbinieks   | 3.darbinieks   | 4.darbinieks   | 5.darbinieks   | 6.darbinieks   |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Darba alga pamatdarbā pēc stundu likmes                                                              | 8891,57        | 8293,39        | 7846,29        | 7221,97        | 7231,41        | 7004,37        |
| Darba alga pagarinātā darba laikā pēc stundu likmes                                                  | 1188,65        | 817,37         | x              | x              | x              | x              |
| 100% apmaksātās nostrādātās virsstundas un piemaksa par darbu svētkos, 75% piemaksa par darbu naktīs | 2869,15        | 3547,94        | x              | x              | x              | x              |
| Darba algas pārrēķins, darba alga prombūtnes (komisijas, kursi) laikā un cits                        | 270,76         | 334,84         | 163,94         | 251,81         | 173,05         | 236,81         |
| Piemaksa par darbu ar īpašu risku                                                                    | 1008,02        | 911,08         | 784,64         | 722,2          | 723,15         | 700,44         |
| Samaksa par sarežģītām onkoloģiskajām operācijām                                                     | 4447,96        | 126,45         | 1051,43        | 4828,9         | 83,7           | 42,29          |
| Samaksa par valsts apmaksātajiem ambulatorajiem pakalpojumiem                                        | 27,3           | 231,97         | 26,98          | 6578,34        | 15133,89       | 88,12          |
| Samaksa par maksas pakalpojumiem                                                                     | 1443,7         | 1010,8         | 180            | 2128           | 4042,42        | 2875,6         |
| Piemaksa pasniedzējiem par darbu ar rezidentiem                                                      | 671,42         | x              | 569            | 557,62         | x              | 830,74         |
| 20% piemaksa par aizvietošanu darba laikā                                                            | x              | x              | 121,32         | 389,24         | x              | 1400,88        |
| Atvaļinājums un darba nespējas lapa A                                                                | x              | 663,2          | 366,31         | 2540,36        | 3117,46        | 829,88         |
| Mainīgā atalgojuma daļas samaksa                                                                     | 149,15         | 1044,31        | 236,32         | 8676,37        | 2405,09        | 10 476,08      |
| Kopā                                                                                                 | 20 967,68      | 16 981,35      | 11 346,23      | 33 894,81      | 32 910,17      | 24 485,21      |
| <b>Mēneša vidējā darba samaksa</b>                                                                   | <b>3494,61</b> | <b>2830,23</b> | <b>1891,04</b> | <b>5649,14</b> | <b>5485,03</b> | <b>4080,86</b> |
| <b>Nostrādātās stundas<sup>67</sup></b>                                                              | <b>1223</b>    | <b>1104</b>    | <b>949</b>     | <b>885</b>     | <b>877</b>     | <b>853</b>     |
| <b>Stundas vidējā darba samaksa</b>                                                                  | <b>17,14</b>   | <b>15,38</b>   | <b>11,96</b>   | <b>38,3</b>    | <b>37,53</b>   | <b>28,7</b>    |

Avots: VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".



## IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

Revīzijā konstatēts, piemēram, ka Slimnīcas [IP] nodaļas augstākā medicīniskā personāla pamatalgas (ar piemaksu par darbu, kas saistīts ar īpašu risku) daļas īpatsvars aprēķinātajā kopējā darba samaksā 2019.gada 1.pusgadā veido 59,9%. Tomēr, izlases kārtā vērtējot minētās klīnikas sešus darbiniekus (ārsts [IP]), konstatēts, **ka pamatalgas daļas īpatsvars katram ir atšķirīgs, veidojot 23–80% no kopējās darba samaksas.**

**Revidentu aplēses<sup>68</sup> liecina, ka 2019.gada 1.pusgadā vidējā darba samaksa Slimnīcas augstākajam medicīniskajam personālam atšķiras ne tikai starp struktūrvienībām, bet arī vienas struktūrvienības ietvaros. Noteicošais faktors atšķirībām ir darba samaksas elementu daudzveidība un to apjoms, piemēram, Slimnīcas:**

- ✓ [IP] strādā [IP] speciālists, to mēneša vidējā darba samaksa ir 1894 *euro*, tai skaitā 33% darbinieku mēneša vidējā darba samaksa ir robežās no 1900 *euro* līdz 2900 *euro* un 13,6% darbiniekiem tā pārsniedz 2900 *euro*. Tomēr ir darbinieki, kuru mēneša vidējā darba samaksa ir tikai 1395 *euro*, lai gan pusgadā ir nostrādātas, piemēram, 964 stundas. Revīzijā konstatēts, ka kopējo darba samaksu būtiski ietekmē darba samaksas elementu daudzveidība, piemēram, vienā nodaļā ārstam [IP], pusgadā nostrādājot 966 stundas, mēneša vidējā darba samaksa ir 1473 *euro* (stundas tarifa likme 7,39 *euro*), savukārt ārsts [IP] citā nodaļā, nostrādājot 876 stundas, vidēji mēnesī nopelna 1993 *euro* (stundas tarifa likme –7,14 *euro*). Pamatā tas skaidrojams ar to, ka samaksas īpatsvars par valsts apmaksātajiem un maksas ambulatorajiem pakalpojumiem kopējā atlīdzībā abiem ārstiem [IP] ir atšķirīgs – attiecīgi 2,3% un 19,7%;
- ✓ [IP] (izņemot [IP]) ārstu mēneša vidējā darba samaksa ir 3309 *euro*, tai skaitā no [IP] darbiniekiem 38% darbinieku mēneša vidējā darba samaksa ir robežās no 1900 *euro* līdz 2900 *euro* un 46,6% – pārsniedz 2900 *euro*. Tomēr jāmin, ka darba samaksa būtiski atšķiras starp centra nodaļām un arī pašās nodaļās. Piemēram, ārstam [IP], pusgadā nostrādājot 907 stundas, mēneša vidējā darba samaksa ir 2048 *euro* (stundas tarifa likme – 7,247 *euro*), savukārt tās pašas nodaļas cits ārsts [IP], nostrādājot 844 stundas, vidēji mēnesī nopelna 2505 *euro* (stundas tarifa likme – 7,39 *euro*). Pamatā tas skaidrojams ar darba samaksas elementu dažādību, piemēram, mainīgās atalgojuma daļas samaksas īpatsvars kopējā darba samaksā abiem ārstiem [IP] ir atšķirīgs – attiecīgi 35% un 5%, savukārt samaksas par maksas ambulatorajiem pakalpojumiem īpatsvars kopējā darba samaksā abiem ārstiem [IP] ir attiecīgi 0% un 33,5%. Tai pašā laikā centra citas nodaļas darbiniekiem mēneša vidējā darba samaksa pārsniedz 5000 *euro*, tai skaitā mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars kopējā darba samaksā vidēji ir 60% un samaksas par valsts apmaksātajiem un maksas ambulatorajiem pakalpojumiem īpatsvars kopējā darba samaksā vidēji ir 7%;
- ✓ [IP] ārstu mēneša vidējā darba samaksa ir 2458 *euro*, tai skaitā no [IP] darbiniekiem 25% mēneša vidējā darba samaksa ir robežās no 1900 *euro* līdz 2900 *euro* un 34% darbinieku pārsniedz 2900 *euro*. Tāpat kā citās klīnikās, arī [IP] kopējo darba samaksu būtiski ietekmē darba samaksas elementu daudzveidība. Piemēram, ārstam [IP], pusgadā nostrādājot 891 stundu, mēneša vidējā darba samaksa ir 1738 *euro* (stundas tarifa likme –8,001 *euro*), savukārt ārsts [IP], nostrādājot 819 stundas, vidēji mēnesī nopelna 2540 *euro* (stundas tarifa likme – 7,73 *euro*), tai skaitā, mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars kopējā darba samaksā abiem ārstiem [IP] ir atšķirīgs – attiecīgi 4,6% un 9,8%, kā arī samaksas īpatsvars par valsts apmaksātajiem un maksas ambulatorajiem pakalpojumiem kopējā darba samaksā abiem ārstiem [IP] ir atšķirīgs – attiecīgi 10,7% un 27,4%;

#### IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

- ✓ [IP] ārstu mēneša vidējā darba samaksa pārsniedz 8000 euro, tai skaitā ārstam [IP] stundas tarifa likme ir robežās no 7,73 euro līdz 8,011 euro. Tomēr ir divi darba samaksas elementi, kuriem ir lielākais īpatsvars kopējā aprēķinātajā ārstu [IP] darba samaksā. Tā ir piemaksa [IP] un samaksa par darbu dienas stacionārā, attiecīgi – 21,8% un 45%, savukārt ārstu pamatalgas īpatsvars ir 18,6%;
- ✓ [IP] ārstu mēneša vidējā darba samaksa pārsniedz 5020 euro, tomēr revīzijā konstatēts, ka centrā vienas nodaļas ietvaros darba samaksa ir atšķirīga. Piemēram, ārstam [IP], pusgadā nostrādājot 817 stundas, mēneša vidējā darba samaksa ir 4496 euro (stundas tarifa likme – 7,846 euro), savukārt tās pašas nodaļas cits ārsts [IP], nostrādājot 879 stundas, vidēji mēnesī nopelna 7214 euro (stundas tarifa likme – 7,846 euro). Pamatā tas skaidrojams ar darba samaksas elementu apjomu, piemēram, mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars kopējā darba samaksā abiem ārstiem [IP] ir atšķirīgs – attiecīgi 9,8% un 24,5%. Savukārt samaksas īpatsvars par valsts apmaksātajiem ambulatorajiem pakalpojumiem un maksas pakalpojumiem attiecīgi 39,9% un 33% un samaksas īpatsvars par sarežģītām onkoloģiskajām operācijām attiecīgi 13,8% un 11,3% kopējā darba samaksā abiem ārstiem [IP] ir līdzīgs.

Vienlaikus revīzijā konstatēts, ka augstākajam medicīniskajam personālam ir izveidoti tipveida amata apraksti, piemēram, Uroloģijas centrā ārstiem urologiem (profesijas klasifikācijas kods – 2212 103) ir vienots amata apraksts, kurā ir noteikti vispārīgi amata pienākumi, piemēram, rūpīgi iepazīties ar konsultējamo pacientu medicīnisko dokumentāciju un rēķināties ar jau veiktajiem izmeklējumiem iepriekšējā etapā, ievērot pieņemšanas laiku, veikt dežūras saskaņā ar grafiku u.c., tāpat amata aprakstā ir noteikta atbildība, tiesības un nepieciešamā kvalifikācija.

Attiecībā uz darbinieku darba samaksas atšķirībām arī Slimnīca ir norādījusi<sup>69</sup>, ka pat vienā struktūrvienībā vai vienā amatā strādājošiem speciālistiem var būt atšķirīgs atalgojums – atkarībā no veiktā darba apjoma, sarežģītības un daudzveidības, jo darba slodze ārstniecības personām ir atšķirīga un nevienmērīga atbilstoši ārsta pieredzei, darba stāžam, profesionālajai kompetencei un prasmēm, kā arī atpazīstamībai un reputācijai sabiedrībā. Slimnīcas vadība uzskata, ka šāda sistēma ir pamatota.

Tāpat Slimnīcas vadība norādīja<sup>70</sup>, **ka lielākajai daļai ārstu darbs stacionārā un ambulatori ir savstarpēji integrēts un tas, ko ārsti dara ambulatori un stacionāri vienā laikā, netiek uzskaitīts kā virsstundas.** Tāpēc, analizējot Slimnīcas datus, ir jāņem vērā Slimnīcas darba specifika – vieni un tie paši darbinieki sniedz gan ambulatoros, gan stacionāros pakalpojumus. Pie šādas darba organizācijas, Slimnīcas vadības ieskatā<sup>71</sup>, ārstiem ir iespēja nopelnīt, tāpēc nevar runāt tikai par noteiktajām likmēm, bet jāvērtē visa darba samaksa kopā.

Ņemot vērā iepriekš konstatēto attiecībā uz Slimnīcas augstākā medicīniskā personāla aprēķinātās darba samaksas struktūru, kuru veido dažādi darba samaksas veidi (laika, akorda) un samaksas elementi, piemēram, darba alga pamatdarbā, samaksa par sarežģītām onkoloģiskajām operācijām, par valsts apmaksātajiem ambulatorajiem pakalpojumiem, par maksas pakalpojumiem, piemaksa par Sirds ķirurģijas centrā mākslīgajā asinsritē veiktu operāciju, mainīgā atalgojuma daļas samaksa u.c., kā arī visi šie elementi ir pamatoti ar apjomīgiem aprēķiniem, **secināms, ka darba samaksas aprēķina modelis Slimnīcā ir sadrumstalots un sarežģīts.** Jānorāda, ka atbilstoši Slimnīcas sniegtajai informācijai<sup>72</sup> darba samaksas aprēķinā iesaistīti 13 darbinieki, tam patērējot apmēram 614 stundas mēnesī.

## Slimnīcas augstākā medicīniskā personāla darba samaksas elementi un darba organizācija

Revīzijā secināts, ka kopējo darba samaksas apjomu Slimnīcas augstākajam medicīniskajam personālam būtiski ietekmē nevis pamatalgas apjoms, bet gan darba samaksā iekļauto elementu daudzveidība un to apjoms. Tādējādi vairāk saņem nevis tie darbinieki, kuri ir nostrādājuši vairāk stundu, bet gan darbinieki, kuri sava pamatdarba laikā ir veikuši darba pienākumus, par kuriem ir paredzēta atsevišķa darba samaksa.

Lai gan Slimnīcas vadība revidentiem ir norādījusi uz taisnīguma principa ievērošanas nozīmīgumu, veidojot Slimnīcas darba samaksas sistēmu, tomēr revīzijā konstatēts nevienmērīgs darba samaksas elementu sadalījums starp darbiniekiem. Piemēram, izlasē iekļautajiem darbiniekiem mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars ir atšķirīgs un veido 0,7–42,8% no kopējās darba samaksas, tāpat arī samaksas par valsts apmaksātajiem un maksas ambulatorajiem pakalpojumiem īpatsvars ir 1,8–58,3%, kas rezultējās būtiskās vidējās darba samaksas atšķirībās.

Revidenti vērs uzmanību, ka Slimnīcā nav noteiktas maksimāli pieļaujamās darba samaksas elementu proporcijas kopējā darba samaksā, tai skaitā starp fiksētajām un mainīgajām darba samaksas daļām.

Slimnīcā ārstniecības personu amata apraksti ir vispārīgi, un tajos nav skaidri noteikts darba apjoms vienas amata slodzes ietvaros, par ko ir paredzēta darba samaksa. Revīzijā nav gūta pārliecība, ka Slimnīcā darba pienākumu un uzdevumu plānošanas procesā ir ievēroti vienlīdzības principi, tas ir, ka vienāda amata veicējiem ir iespēja darīt līdzvērtīgu darbu un saņemt vienlīdzīgu samaksu.

Revidenti vērs uzmanību, ka pie šādas darba samaksas organizācijas Slimnīcā, lai novērstu nevienlīdzības risku un nodrošinātu darbiniekiem līdzvērtīgas iespējas gan darbā, gan darba samaksā, noteicoša nozīme ir darbu organizēšanai un plānošanai.

Revīzijā, vērtējot iepriekš minēto sešu darbinieku ar vienādu profesijas klasifikācijas kodu ([IP]) darba samaksas elementus, konstatēts, ka darbiniekiem būtiski atšķiras aprēķinātās darba samaksas apmērs par 2019.gada 1.pusgadu, jo katram darbiniekam **mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars ir atšķirīgs un veido 0,7–42,8% no kopējās darba samaksas.**

Vērtējot mainīgās atalgojuma daļas apjomu 2018.gadā un 2019.gada 1.pusgadā, konstatēts, ka tendences ir palikušas nemainīgas. Piemēram, vienam darbiniekam 2019.gada 1.pusgadā un 2018.gadā mainīgā atalgojuma daļa ir aprēķināta attiecīgi 149,15 euro un 68,47 euro (*īpatsvars kopējā darba samaksā attiecīgi pa gadiem – 0,7% un 0,2%*), savukārt citam darbiniekam 2019.gada 1.pusgadā un

## IEROBEŽOTA PĪEEJAMĪBA

2018.gadā mainīgā atalgojuma daļa ir aprēķināta attiecīgi 10 476,08 euro un 14 869,17 euro (*īpatsvars kopējā darba samaksā attiecīgi pa gadiem – 42,8 % un 35,9%*), skatīt 7.tabulu.

Slimnīca norādīja<sup>73</sup>, ka, analizējot informāciju par kopējo Slimnīcas darba samaksas sistēmu un šajā konkrētajā gadījumā – tieši par [IP], jāņem vērā visi darba samaksas elementi un kopējais darba samaksas apjoms katram konkrētajam darbiniekam. Piemēram, [IP], kas strādā tajos operāciju blokos, kur ir liela pacientu plūsma, kuriem tiek veiktas sarežģītas onkoloģiskās operācijas, būtisku kopējās darba samaksas daļu veido samaksa par šo onkoloģisko operāciju veikšanu.

Tomēr revīzijā konstatēts, ka 2019.gada 1.pusgadā diviem no sešiem darbiniekiem samaksa par sarežģītām onkoloģiskajām operācijām ir attiecīgi 4447,96 euro (*īpatsvars kopējā darba samaksā – 21,2%*) un 4828,9 euro (*īpatsvars kopējā darba samaksā – 14,3%*), savukārt pārējiem šī samaksa ir robežās no 0,3% līdz 9,3% no kopējās darba samaksas. Šāda tendence ir vērojama arī 2018.gadā, kad minētajiem diviem darbiniekiem samaksas īpatsvars par sarežģītām onkoloģiskajām operācijām kopējā darba samaksā ir attiecīgi 18,6% un 19%, bet pārējiem tas ir robežās no 0,6% līdz 7,3% no kopējās darba samaksas, skatīt 7.tabulu.

**Revidenti vērs uzmanību, ka to darba samaksas elementu apjoms, kas ļauj normāla darba laika ietvaros nopelnīt vairāk (piemēram, samaksa par valsts apmaksātajiem ambulatorajiem pakalpojumiem un maksas pakalpojumiem), starp darbiniekiem nesadalās vienmērīgi. Rezultātā darbinieki, kuri ir nostrādājuši vairāk stundas, ir saņēmuši mazāku darba samaksu. Turklāt 7.tabulā analizēto darbinieku amata apraksti ir vienādi.**

Piemēram, 2019.gada 1.pusgadā diviem no sešiem darbiniekiem samaksa par valsts apmaksātajiem ambulatorajiem pakalpojumiem un maksas pakalpojumiem ir attiecīgi 8706,34 euro (*īpatsvars kopējā darba samaksā – 25,7%*) un 19 176,31 euro (*īpatsvars kopējā darba samaksā – 58,3%*), savukārt pārējiem piemaksas īpatsvars ir robežās no 1,8% līdz 12% no kopējās darba samaksas. Šāda tendence ir vērojama arī 2018.gadā, kad minētajiem diviem darbiniekiem samaksas īpatsvars par valsts apmaksātajiem ambulatorajiem pakalpojumiem un maksas pakalpojumiem kopējā darba samaksā ir attiecīgi 29% un 61%, pārējiem tas ir robežās no 7% līdz 12% no kopējās darba samaksas, skatīt 7.tabulu.

7.tabula

Slimnīcas vienas struktūrvienības vienas nodaļas sešu darbinieku četru darba samaksas elementu īpatsvars (%) kopējā aprēķinātajā darba samaksā 2018.gadā, euro

| Darba samaksas elementi                                       | 1.darbinieks | 2.darbinieks | 3.darbinieks | 4.darbinieks | 5.darbinieks | 6.darbinieks |
|---------------------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Samaksa par valsts apmaksātajiem ambulatorajiem pakalpojumiem | 169,28       | 1011,56      | x            | 11 579,43    | 14 333,06    | 2783,47      |
| <i>Īpatsvars kopējā darba samaksā, %</i>                      | <i>0,4</i>   | <i>3,2</i>   | <i>x</i>     | <i>22,2</i>  | <i>31,7</i>  | <i>6,7</i>   |
| Samaksa par maksas pakalpojumiem                              | 3039,2       | 1649,04      | 1392,8       | 3672,1       | 13 371,9     | 2222,8       |
| <i>Īpatsvars kopējā darba samaksā, %</i>                      | <i>7,9</i>   | <i>5,2</i>   | <i>6,6</i>   | <i>7,1</i>   | <i>29,6</i>  | <i>5,4</i>   |

# IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

| Darba samaksas elementi                          | 1.darbinieks | 2.darbinieks | 3.darbinieks | 4.darbinieks | 5.darbinieks | 6.darbinieks |
|--------------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Samaksa par sarežģītām onkoloģiskajām operācijām | 7173,76      | 248,62       | 1534,84      | 9912,48      | 290,34       | x            |
| <i>Īpatsvars kopējā darba samaksā, %</i>         | <b>18,6</b>  | <i>0,8</i>   | <i>7,25</i>  | <b>19</b>    | <i>0,6</i>   | <i>x</i>     |
| Mainīgā atalgojuma daļas samaksa                 | 68,47        | 127,31       | x            | 3771,3       | x            | 14 869,17    |
| <i>Īpatsvars kopējā darba samaksā, %</i>         | <i>0,2</i>   | <i>0,4</i>   | <i>x</i>     | <i>7,2</i>   | <i>x</i>     | <b>35,9</b>  |
| Kopā aprēķinātā darba samaksa 2018.gadā          | 38 597,03    | 31 674,97    | 21 166,84    | 52 115,24    | 45 235,81    | 41 435,78    |

Avots: VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".

Saskaņā ar Slimnīcas skaidrojumu<sup>74</sup> visi šie darbinieki nodrošina [IP] pakalpojumu sniegšanu astoņās dažādās Slimnīcas lokācijas vietās<sup>75</sup>, tai skaitā visās minētajās vietās darbs nav vienādi intensīvs un sarežģīts. Struktūrvienībās, kurās 2018. un 2019.gadā ir ieviests darba samaksas elements – mainīgā atalgojuma daļa, daļa piešķirto finanšu līdzekļu tika novirzīti arī to [IP] darbinieku darba samaksai, kuri konkrētajā mēnesī strādāja konkrētajā Slimnīcas struktūrvienībā.

Otorinolaringoloģijas klīnikai un Uroloģijas centram darba samaksas elements – mainīgā atalgojuma daļa bija spēkā jau 2018.gadā un rīkojumos<sup>76</sup> ir noteikts konkrēts finanšu apjoms, kas tiek novirzīts tiem ārstiem [IP], kuri darbu veic Operāciju blokā B. Līdzīgi ir Ķirurģijas klīnikas Ambulatorās ķirurģijas centrā, kurā operācijas veic ārsti ķirurgi, kuriem mainīgās atalgojuma daļas elements tika izveidots 2019.gada janvārī un rīkojumā<sup>77</sup> ir noteikts konkrēts finanšu apjoms, kas tiek novirzīts tiem ārstiem [IP], kuri darbu veic 2. Operāciju blokā. **Tas nozīmē – ja darbinieks nav bijis piesaistīts šīm struktūrvienībām, darbinieks šāda veida samaksu nesaņem.** Piemēram, 2019.gada janvārī elementa – mainīgā atalgojuma daļas samaksas apjoms katram no sešiem darbiniekiem ir atšķirīgs, skatīt 8.tabulu.

8.tabula

Slimnīcas vienas struktūrvienības vienas nodaļas sešu darbinieku mainīgā atalgojuma daļas samaksas apjoms 2019.gada janvārī, euro

| Darba samaksas elementi                | 1.darbinieks | 2.darbinieks | 3.darbinieks | 4.darbinieks | 5.darbinieks | 6.darbinieks |
|----------------------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
| Uroloģijas centrs                      | x            | 25,77        | x            | 850,34       | x            | 25,77        |
| Otorinolaringoloģijas klīnika          | 6,97         | 10,45        | x            | x            | 6,97         | 1929,89      |
| Ķirurģijas klīnika                     | x            | 21,75        | x            | x            | 413,18       | x            |
| Kopā mainīgā atalgojuma daļas samaksas | 6,97         | 57,97        | x            | 850,34       | 420,15       | 1955,66      |

Avots: VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".

Attiecībā uz šo darba samaksas elementu aprēķinu Slimnīca ir sniegusi skaidrojumu<sup>78</sup>:

- ✓ daudzi no [IP] darbiniekiem jau ilgstoši strādā kopā ar konkrētiem invazīvo profilu ārstiem, un šāda pieeja tiek arī atbalstīta. Tā ir iespējams nodrošināt efektīvāku un labāku pacienta ārstēšanu, ņemot vērā faktu, ka katrā invazīvajā profilā pacienta ārstēšana ir ļoti atšķirīga. Līdz

#### IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

ar to, ilgstoši strādājot Slimnīcā, daļa ārstu [IP] "specializējas" un izvēlas pamatā strādāt ar konkrēta ķirurģiskā profila pacientiem, jo atkarībā no ķirurģiskā profila ir atšķirīga [IP] specifika, ir atšķirīgs arī pacienta monitorings jeb pacientam veicamo manipulāciju kopums;

- ✓ nostrādātās darba stundas nav vienīgais kritērijs, kas būtu izmantojams kā mēraukla darbinieka ieguldījumam. Jāņem vērā arī manipulāciju skaits, ko darbinieki ir veikuši. Apkopojot šādu informāciju, būtu redzama atšķirība reāli paveiktā darba apjomā un arī darba intensitātē, ko raksturo veikto manipulāciju skaits noteiktā laika intervālā, piemēram, astoņās stundās.

Jāmin, ka [IP] darba samaksas elementa – mainīgā atalgojuma daļa – piešķiršanu pirmo reizi noteica ar 2019.gada 1.februāri<sup>79</sup>, bet 2019.gada otrajā pusē [IP] mainīgās atalgojuma daļas sadalījuma kārtība<sup>80</sup> tika mainīta, vairs neparedzot novirzīt finanšu līdzekļus ārstu [IP] darba samaksai. [IP] paredzētais ikmēneša mainīgās atalgojuma daļas apjoms pie 100% nodaļu kopējo mērķu izpildes 2019.gada otrajā pusē ir palielināts no 12 600 euro uz 27 000 euro<sup>81</sup>.

Revīzijā konstatēts, ka arī [IP] ir izveidots vienots tipveida amata apraksts visiem ārstiem [IP], kurā ir noteikti vispārīgi amata pienākumi, piemēram, veikt ārstniecisko darbu [IP], operāciju zālēs un citās speciāli aprīkotās telpās, piedalīties Slimnīcas ārstu dežūrās, saskaņā ar dežūras grafiku nodrošināt pacientu aprūpi [IP] u.c. Tāpat amata aprakstā ir noteikta atbildība, tiesības un nepieciešamā kvalifikācija.

No Slimnīcas sniegtā skaidrojuma ir saprotams, ka tie darbinieki, kuri nodarbināti dienas posteņos, pārsvarā saņem lielāku darba samaksu, jo vairāk veic manipulācijas, kas tiek uzskaitītas un apmaksātas atsevišķi. Tātad tiek pieņemts, ka darbs ir intensīvāks un paveiktais darba apjoms ir lielāks. Valsts kontrole neapšaubā šāda darba samaksas veidošanās principa "vairāk strādā, vairāk saņem" pareizību. Tāpat revidenti saprot, ka ikvienas specialitātes ārstu prasmju līmenis var būt atšķirīgs, ņemot vērā viņu pieredzes ilgumu, dažādību un iegūto papildu kvalifikāciju. Tomēr, pārbaudot vienas specialitātes ārstu (ārsts [IP]) amata aprakstu, konstatēts, ka tas ir tipveida un neparedz atšķirīgu pienākumu un funkciju apjomu. Tāpēc nav skaidrs, kāds darba apjoms konkrētas specialitātes ārstam ir jāveic un par ko tiek maksāts konkrētas amata slodzes ietvaros.

Ņemot vērā Slimnīcas noteikto darba samaksas aprēķina sarežģīto struktūru un sadrumstalotību, kā arī, revidentu ieskatā, nevienlīdzīgi noteiktos darba samaksas elementu apmaksas noteikumus un apjomus, pastāv bažas par vienādu iespēju nodrošināšanu visiem Slimnīcas darbiniekiem. Tāpēc Slimnīcai rūpīgi jāseko līdi darbinieku darba organizācijai Slimnīcas struktūrvienību iekšienē, lai novērstu nevienlīdzību starp darbiniekiem un nodrošinātu visiem struktūrvienību darbiniekiem līdzvērtīgas iespējas gan darbā, gan darba samaksā.



NAV KLASIFICĒTS

## Slimnīcas aprūpes personāla vidējā darba samaksa

Slimnīcas aprūpes personu stundas vidējā darba samaksa 2019.gada 1.pusgadā ir 9,56 *euro*, tai skaitā galvenā māsa, vecākā vecmāte, virsmāsa, klīniskā virsmāsa, radiologa asistenti, radiogrāferi stundā nopelna vidēji 13,28 *euro* un ārsta palīgi, māsas un biomedicīnas laboranti – 9,05 *euro*.

Tomēr revīzijā konstatētais ļauj secināt, ka stundas vidējā darba samaksa vienādas specialitātes māsām dažādās struktūrvienībās ir atšķirīga, piemēram, divām internās aprūpes māsām ar vienādu stundas tarifa likmi 5,247 *euro* stundas vidējā darba samaksa ir attiecīgi 7,85 *euro* un 10,33 *euro*, un ne vienmēr vairāk nostrādāto stundu nozīmē lielāku atalgojumu, jo noteicošais faktors darba samaksas atšķirībām tāpat kā augstākajam medicīniskajam personālam ir darba samaksas elementu daudzveidība un to apjoms, tai skaitā mainīgā atalgojuma daļa. Turklāt šādas atšķirības ir vērojamas arī starp vienas specialitātes māsām vienas struktūrvienības vai nodaļas ietvaros.

Atbilstoši Slimnīcas sniegtajam pārskatam<sup>82</sup> 2019.gada 1.pusgadā atalgojums vidēji uz vienu slodzi ārstniecības un pacientu aprūpes personām un funkcionālo speciālistu asistentiem ir 1355 *euro* mēnesī, tai skaitā sertificētiem ārsta palīgiem, māsām, vecmātēm, biomedicīnas laborantiem, radiologa asistentiem, radiogrāferiem – 1393 *euro* un reģistrētiem ārsta palīgiem, māsām, vecmātēm, biomedicīnas laborantiem, radiologa asistentiem, radiogrāferiem – 1223 *euro* mēnesī, skatīt 9.tabulu.

9.tabula

VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" pārskats par strādājošo faktisko vidējo atlīdzību, vidējo atalgojumu un vidējo mēneša amatalgu un izlietotajiem līdzekļiem atlīdzības pieaugumam par 2019.gada 1.pusgadu<sup>83</sup>, *euro*

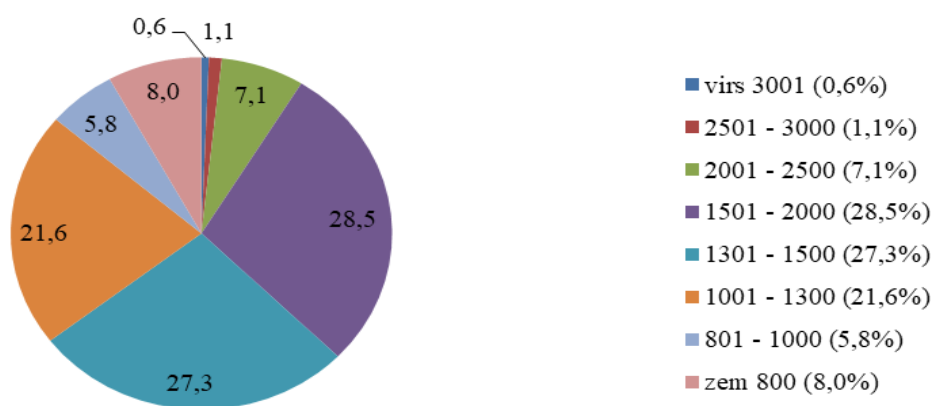
| Nr.p. k. | Ārstniecības personas (atbilstoši MK 18.12.2018. noteikumiem Nr.851) un pārējais personāls | tajā skaitā          |                  |                                        |                                                        | Atalgojums | Darba devēja VSAO iemaksas |
|----------|--------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------|------------------|----------------------------------------|--------------------------------------------------------|------------|----------------------------|
|          |                                                                                            | Slodžu skaits – kopā | Atlīdzība – kopā | atlīdzība no valsts budžeta līdzekļiem | t. sk. atlīdzības palielinājumam novirzīts finansējums |            |                            |
|          | Ārstniecības un pacientu aprūpes personas un funkcionālo speciālistu asistenti, kopā       | 873,3                | 8 792 571        | 8 496 430                              | 846 606                                                | 7 098 410  | 1 694 161                  |
|          | vidēji uz vienu slodzi mēnesī                                                              | x                    | 1678             | 1678                                   | 167                                                    | 1355       | 323                        |

NAV KLASIFICĒTS

| Nr.p.            | Ārstniecības personu (atbilstoši)                                                                    | Slodžu skaits | Atlīdzība – darbs | tajā skaitā | Atalgojums | Darba devēja VSIA |           |
|------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|-------------------|-------------|------------|-------------------|-----------|
| 1.               | sertificēti ārsta palīgi, māsas, vecmātes, biomedicīnas laboranti, radiologa asistenti, radiogrāferi | 671,7         | 6 951 969         | 6 719 859   | 669 446    | 5 613 618         | 1 338 350 |
|                  | vidēji uz vienu slodzi mēnesī                                                                        | x             | 1725              | 1725        | 172        | 1393              | 332       |
|                  | Slimnīcas aprūpes personāla uz vienu slodzi mēnesī darba samaksas mediāna                            |               |                   |             |            | 1498              |           |
| 2. <sup>84</sup> |                                                                                                      | 5             | 51 981            | 39 875      | 3980       | 41 890            | 10 091    |
| 3.               | reģistrēti ārsta palīgi, māsas, vecmātes, biomedicīnas laboranti, radiologa asistenti, radiogrāferi  | 196,4         | 1 786 589         | 1 734 663   | 172 976    | 1 441 264         | 345 325   |
|                  | vidēji uz vienu slodzi mēnesī                                                                        | x             | 1516              | 1516        | 151        | 1223              | 293       |
|                  | Slimnīcas aprūpes personāla uz vienu slodzi mēnesī darba samaksas mediāna                            |               |                   |             |            | 1238              |           |
| 4. <sup>85</sup> |                                                                                                      | 0,2           | 2032              | 2032        | 203        | 1638              | 395       |

Avots: Nacionālais veselības dienests.

Atbilstoši revidentu veiktajām aplēsēm<sup>86</sup> 238 darbiniekiem no 638 darbiniekiem aprēķinātā mēneša vidējā darba samaksa 2019.gada 1.pusgadā ir sākot no 1501 euro un vairāk, savukārt 88 darbiniekiem vidējā darba samaksa mēnesī ir zemāka par 1000 euro, tomēr arī nostrādātās stundas šiem darbiniekiem ir mazākas nekā 2019.gada 1.pusgada normālā darba laika stundas (981), vidēji – 513 stundas. Tāpat 174 darbiniekiem mēneša vidējā darba samaksa ir robežās no 1301 euro līdz 1500 euro un 138 darbiniekiem mēneša vidējā darba samaksa ir robežās no 1001 euro līdz 1300 euro, skatīt 3.attēlu.



3.attēls. Slimnīcas aprūpes personāla (sertificēti ārsta palīgi, māsas, vecmātes, biomedicīnas laboranti, radiologa asistenti, radiogrāferi: %) mēneša vidējās darba samaksas (euro) robežlielumi 2019.gada 1.pusgadā.

Avots: VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".

## IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

Revīzijā konstatēts, ka aprūpes personāls 2019.gada 1.pusgadā vidēji bija nodarbināts 890 stundas, tomēr 25% darbinieku strādāja vairāk par normālo darba laiku – pat līdz 1300 stundām pusgadā. Aprūpes personu stundas vidējā darba samaksa 2019.gada 1.pusgadā ir 9,56 *euro*, tai skaitā sadalījumā pa amatiem:

- ✓ [IP] māsa, [IP], virsmāsa, [IP], radiologa asistenti, radiogrāferi – 13,28 *euro*;
- ✓ ārsta palīgi, māsas un biomedicīnas laboranti – 9,05 *euro*.

Revīzijā salīdzināti dati par dažādās struktūrvienībās pamatdarbā uz pilnu slodzi nodarbināto internās aprūpes māsu (profesijas klasifikācijas kods – 2221 21), ķirurģiskās aprūpes māsu (profesijas klasifikācijas kods – 2221 23) un operāciju māsu (profesijas klasifikācijas kods – 2221 32) ar noteiktu samaksas veidu – par faktiski nostrādātajām stundām ar stundas tarifa likmi attiecīgi 5,247 *euro* un 5,413 *euro* – darba samaksas elementiem.

**Veiktās analīzes rezultāti ļauj secināt, ka stundas vidējā darba samaksa vienādas specialitātes māsām dažādās struktūrvienībās ir atšķirīga, turklāt ne vienmēr vairāk nostrādāto stundu nozīmē lielāku atalgojumu. Tāpat kā Slimnīcas augstākajam medicīniskajam personālam, arī māsām noteicošais faktors darba samaksas atšķirībām ir darba samaksas elementu daudzveidība, tai skaitā mainīgā atalgojuma daļa, skatīt 10.tabulu.**

10.tabula

Slimnīcas dažādu struktūrvienību vienas specialitātes darbinieku darba samaksas aprēķins par 2019.gada 1.pusgadu, *euro*

| Māsu specialitāte                                                                                    | Internās aprūpes māsa |              | Ķirurģiskās aprūpes māsa |              | Operāciju māsa |              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|--------------|--------------------------|--------------|----------------|--------------|
| Darba samaksas elementi                                                                              | 1.darbinieks          | 2.darbinieks | 3.darbinieks             | 4.darbinieks | 5.darbinieks   | 6.darbinieks |
| Darba alga pamatdarbā pēc stundu likmes                                                              | 4450,01               | 4056,4       | 3389,95                  | 3857,1       | 4612,74        | 1043,28      |
| Darba alga pagarinātā darba laikā pēc stundu likmes                                                  | 136,42                | 460,91       | 825,63                   | 309,58       | 79,49          | x            |
| 100% apmaksātās nostrādātās virsstundas un piemaksa par darbu svētkos, 75% piemaksa par darbu naktīs | 1314,51               | 1524,38      | 1781,75                  | 1290,9       | 1553,75        | x            |
| 10% piemaksa par darba intensitāti un piemaksa par darbu ar īpašu risku                              | x                     | x            | x                        | x            | 521,84         | 495,94       |
| Dienas postenis ar koeficientu 1,25                                                                  | 78,71                 | 131,18       | 1816,77                  | 262,35       | 595,43         | 5155,88      |
| Darba algas pārrēķins, 20% piemaksa par aizvietošanu darba laikā un cits                             | 91,14                 | 93,08        | 176,26                   | 133,12       | 148,91         | 343,17       |

# IEROBEZOTA PIEEJAMĪBA

| Māsu specialitāte                                                                         | Internās aprūpes māsa |                | Ķirurģiskās aprūpes māsa |                | Operāciju māsa |                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|----------------|--------------------------|----------------|----------------|----------------|
| Samaksa par sarežģītām onkoloģiskajām operācijām                                          | x                     | x              | 309,07                   | x              | 486,18         | 2155,62        |
| Samaksa par valsts apmaksātajiem ambulatorajiem pakalpojumiem un par maksas pakalpojumiem | x                     | x              | 75,85                    | 12,78          | 60,5           | 1387,08        |
| Atvaļinājums un darba nespējas lapa A                                                     | 660,27                | 1578,24        | 323,34                   | 1666,26        | 213,41         | 441,69         |
| <b>Mainīgā atalgojuma daļas samaksa</b>                                                   | <b>337,48</b>         | <b>1386,54</b> | <b>x</b>                 | <b>1000,84</b> | <b>199,6</b>   | <b>1475,49</b> |
| Kopā                                                                                      | 7068,54               | 9230,73        | 8698,62                  | 8532,93        | 8471,85        | 12 498,15      |
| Mēneša vidējā darba samaksa                                                               | 1178,09               | 1538,46        | 1449,77                  | 1422,16        | 1411,98        | 2083,25        |
| <b>Nostrādātās stundas<sup>87</sup></b>                                                   | <b>900</b>            | <b>894</b>     | <b>1109</b>              | <b>848</b>     | <b>976</b>     | <b>930</b>     |
| <b>Stundas vidējā darba samaksa</b>                                                       | <b>7,85</b>           | <b>10,33</b>   | <b>7,84</b>              | <b>10,06</b>   | <b>8,68</b>    | <b>13,44</b>   |

Avots: VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".

Revīzijā konstatēts, ka pastāv arī atšķirības starp vienas specialitātes māsām vienas struktūrvienības nodaļas ietvaros, un noteicošais faktors atšķirībām ir nevis nostrādāto stundu skaits, bet gan darba samaksas elementi. Piemēram, [IP] māsu (profesijas klasifikācijas kods – [IP]), kuras ir nodarbinātas pamatdarbā uz pilnu slodzi ar noteiktu samaksas veidu – par faktiski nostrādātajām stundām, saskaņā ar noteikto stundas tarifa likmi – 5,413 euro, faktiskā stundas vidējā darba samaksa ir attiecīgi 9,82 euro un 16,57 euro, skatīt 11.tabulu.

11.tabula

Slimnīcas vienas struktūrvienības vienas nodaļas vienas specialitātes divu darbinieku darba samaksas aprēķins par 2019.gada 1.pusgadu, euro

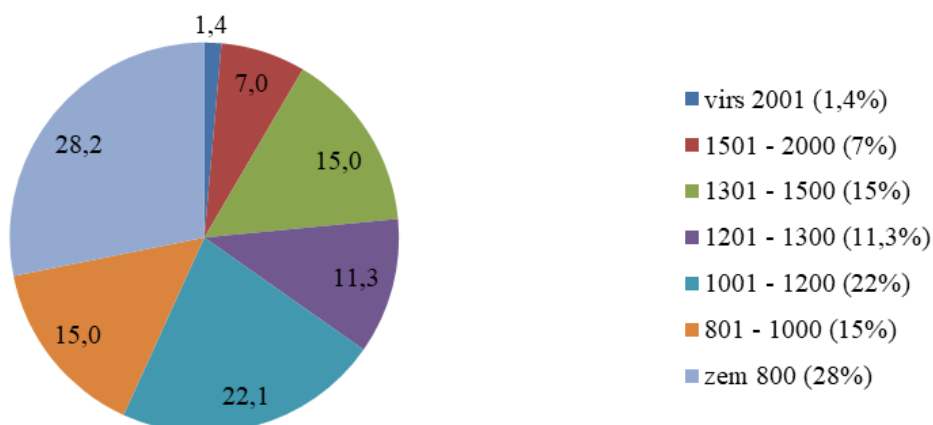
| Darba samaksas elementi                                                                              | 1.darbinieks | 2.darbinieks |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| Darba alga pamatdarbā pēc stundu likmes                                                              | 2941,68      | 1043,28      |
| Darba alga pagarinātā darba laikā pēc stundu likmes                                                  | 86,61        | x            |
| Darba alga papilddarbā pēc stundu likmes                                                             | 447,12       | x            |
| 100% apmaksātās nostrādātās virsstundas un piemaksa par darbu svētkos, 75% piemaksa par darbu naktīs | 1101,72      | x            |
| 10% piemaksa par darbu ar īpašu risku                                                                | 486,12       | 548,6        |
| Dienas postenis ar koeficientu 1,25                                                                  | 1732,16      | 4594,28      |
| Darba algas pārrēķins, 20% piemaksa par aizvietošanu darba laikā un cits                             | 108,32       | 156,92       |

NAV KLASIFICĒTS

|                                                                                           |             |                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------------|----------------|
| Samaksa par sarežģītām onkoloģiskajām operācijām                                          | 140,9       | 2751,5         |
| Samaksa par valsts apmaksātajiem ambulatorajiem pakalpojumiem un par maksas pakalpojumiem | 98,14       | 1401,16        |
| Atvaļinājums un darba nespējas lapa A                                                     | 1642,37     | 1961,63        |
| <b>Mainīgā atalgojuma daļas samaksa</b>                                                   | <b>9,67</b> | <b>1581,51</b> |
| Kopā                                                                                      | 8794,81     | 14 038,88      |
| Mēneša vidējā darba samaksa                                                               | 1465,8      | 2339,81        |
| <b>Nostrādātās stundas<sup>88</sup></b>                                                   | <b>896</b>  | <b>847</b>     |
| <b>Stundas vidējā darba samaksa</b>                                                       | <b>9,82</b> | <b>16,57</b>   |

Avots: VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".

Atbilstoši revidentu veiktajām aplēsēm<sup>89</sup> no 213 darbiniekiem, kuru atalgojums vidēji uz vienu slodzi mēnesī ir 1223 euro, 74 darbiniekiem aprēķinātā mēneša vidējā darba samaksa 2019.gada 1.pusgadā ir sākot no 1201 euro un vairāk, savukārt 60 darbiniekiem vidējā darba samaksa mēnesī ir zemāka par 800 euro. Jāpiebilst, ka arī nostrādāto stundu skaits šiem darbiniekiem ir mazāks nekā 2019.gada 1.pusgada normāla darba laika stundu skaits (981), vidēji – 556 stundas. Tāpat 47 darbiniekiem mēneša vidējā darba samaksa ir robežās no 1001 euro līdz 1200 euro un 32 darbiniekiem mēneša vidējā darba samaksa ir robežās no 801 euro līdz 1000 euro, skatīt 4.attēlu.



4.attēls. Slimnīcas aprūpes personāla (reģistrēti ārsta palīgi, māsas, vecmātes, biomedicīnas laboranti, radiologa asistenti, radiogrāferi: %) mēneša vidējās darba samaksas (euro) robežlielumi 2019.gada 1.pusgadā.

Avots: VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".

Analizējot minēto darbinieku stundas vidējo darba samaksu, konstatēts, ka 2019.gada 1.pusgadā aprūpes personāla stundas vidējā darba samaksa ir 7,66 euro un vidējais nostrādāto stundu skaits 2019.gada 1.pusgadā ir 814 stundas, tomēr 20% darbinieku strādā līdz pat 1196 stundām.

NAV KLASIFICĒTS

## Slimnīcas ārstniecības un aprūpes atbalsta personāla vidējā darba samaksa

Slimnīcas ārstniecības un aprūpes atbalsta personu mēneša vidējā darba samaksa 2019.gada 1.pusgadā ir 633 *euro*, vidēji nostrādātas 829 stundas un stundas vidējā darba samaksa – 4,57 *euro*.

Tomēr arī ārstniecības un aprūpes atbalsta personālam dažādās struktūrvienībās stundas vidējā darba samaksa ir atšķirīga, un to ietekmē darba samaksas elementu daudzveidība un apjoms, tai skaitā mainīgā atalgojuma daļa. Līdz ar to vairāk nostrādāto stundu nenozīmē lielāku atalgojumu. Piemēram, māsas palīgam ar noteiktu stundu tarifa likmi 3,15 *euro*, nostrādājot 1036 stundas, stundas vidējā darba samaksa ir 4,99 *euro*, savukārt citā struktūrvienībā māsas palīgam ar noteiktu stundu tarifa likmi 3,197 *euro*, nostrādājot 947 stundas, stundas vidējā darba samaksa ir 6,25 *euro*.

Atbilstoši Slimnīcas iesniegtajai informācijai<sup>90</sup> nepieciešamais ārstniecības un aprūpes atbalsta personu slodžu skaits ir 485,6 slodzes. Atbilstoši revidentu veiktajām aplēsēm<sup>91</sup> šo darbinieku mēneša vidējā darba samaksa 2019.gada 1.pusgadā ir 633 *euro*, vidēji nostrādātas 829 stundas un stundas vidējā darba samaksa – 4,57 *euro*. Revīzijā, analizējot darba samaksas datus par 407 darbiniekiem, kuriem darba samaksa ir aprēķināta par visiem 2019.gada 1.pusgada mēnešiem, konstatēts, ka stundas vidējās darba samaksas intervāls ir no 2,84 *euro* līdz pat 10,41 *euro*, tai skaitā 107 darbiniekiem stundas vidējā darba samaksa ir virs 5 *euro*, 112 un 184 darbiniekiem – attiecīgi 3 *euro* un 4 *euro* robežās, kā arī četriem darbiniekiem stundas vidējā darba samaksa ir mazāka par 3 *euro*.

Revīzijā salīdzināti dati par četriem dažādās struktūrvienībās pamatdarbā uz pilnu slodzi nodarbinātiem māsas palīgiem, kuriem darba samaksa veikta par faktiski nostrādātajām stundām saskaņā ar noteikto stundas tarifa likmi, attiecīgi vienam māsas palīgam – 3,197 *euro* un pārējiem – 3,15 *euro*, kā arī diviem sanitāriem, kuri nodarbināti pamatdarbā uz pilnu slodzi ar noteiktu samaksas veidu – par faktiski nostrādātajām stundām saskaņā ar noteikto stundas tarifa likmi – 2,84 *euro*.

**Veiktajā datu analizē konstatēts, ka arī ārstniecības un aprūpes atbalsta personālam dažādās struktūrvienībās stundas vidējā darba samaksā ir atšķirības, arī šajā gadījumā noteicošais faktors atšķirībām ir darba samaksas elementu daudzveidība, tai skaitā mainīgā atalgojuma daļa, skatīt 12.tabulu.**

12.tabula

Slimnīcas dažādās struktūrvienībās nodarbinātā ārstniecības un aprūpes atbalsta personāla darba samaksas aprēķins par 2019.gada 1.pusgadu, *euro*

| Amats<br>Darba samaksas<br>elementi        | Māsas palīgs |              |              |              | Sanitārs     |              |
|--------------------------------------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|--------------|
|                                            | 1.darbinieks | 2.darbinieks | 3.darbinieks | 4.darbinieks | 5.darbinieks | 6.darbinieks |
| Darba alga pamatdarbā<br>pēc stundu likmes | 2838,15      | 2690,1       | 2920,05      | 1857,45      | 2668,52      | 2231,92      |



NAV KLASIFICĒTS

| Amats<br>Darba samaksas<br>elementi                                                              | Māsu palīgs  |               |                | Sanitārs      |              |                |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|---------------|----------------|---------------|--------------|----------------|
|                                                                                                  | 1.darbinieks | 2.darbinieks  | 3.darbinieks   | 4.darbinieks  | 5.darbinieks | 6.darbinieks   |
| Darba alga pagarinātā darba laikā pēc stundu likmes                                              | 425,25       | 359,1         | 63             | 137,47        | 2,84         | x              |
| 100% apmaksātās nostrādātās virsstundas un piemaksa par darbu svētkos, piemaksa par darbu naktīs | 1297,82      | 1330,88       | x              | 786,47        | 469,84       | 458,22         |
| Piemaksa par darba intensitāti un piemaksa par darbu ar īpašu risku                              | x            | 304,92        | 298,31         | x             | 135,27       | x              |
| Dienas postenis ar koeficientu 1,25                                                              | x            | x             | x              | x             | 42,6         | x              |
| Darba algas pārrēķins, 20% piemaksa par aizvietošanu darba laikā un cits                         | 65,52        | 429,03        | 25,2           | 83,44         | 130,4        | 53,3           |
| Samaksa par sarežģītām onkoloģiskajām operācijām                                                 | 130,4        | x             | x              | x             | x            | x              |
| Samaksa par valsts apmaksātajiem ambulatorajiem pakalpojumiem un par maksas pakalpojumiem        | 1,63         | x             | 26,72          | 67,36         | x            | x              |
| Atvaļinājums un darba nespējas lapa A                                                            | 408,39       | 719,42        | x              | 884,22        | x            | 767,59         |
| <b>Mainīgā atalgojuma daļas samaksa</b>                                                          | <b>x</b>     | <b>257,57</b> | <b>2585,59</b> | <b>453,86</b> | <b>94,49</b> | <b>1316,42</b> |
| Kopā                                                                                             | 5167,16      | 6091,02       | 5918,87        | 4270,27       | 3543,96      | 4827,45        |
| Mēneša vidējā darba samaksa                                                                      | 861,19       | 1015,17       | 986,48         | 711,71        | 590,66       | 804,58         |
| <b>Nostrādātās stundas<sup>92</sup></b>                                                          | <b>1036</b>  | <b>968</b>    | <b>947</b>     | <b>624</b>    | <b>968</b>   | <b>802</b>     |
| <b>Stundas vidējā darba samaksa</b>                                                              | <b>4,99</b>  | <b>6,29</b>   | <b>6,25</b>    | <b>6,84</b>   | <b>3,66</b>  | <b>6,02</b>    |

Avots: VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".

## Piemaksas par papildu darbu

Revīzijā konstatētais revidentiem liek secināt, ka valstī savulaik noteiktie tarifi atsevišķās pakalpojumu programmās deva Slimnīcai iespēju noteikt augstāku darba samaksu tiem speciālistiem, kuri iesaistīti tieši šo pakalpojumu sniegšanā.

Slimnīcā jau vēsturiski bija izveidojusies situācija, ka atsevišķām Slimnīcas struktūrvienībām bija noteiktas savas īpašās piemaksas no valstī noteiktā pakalpojuma tarifa, kas veidoja šo struktūrvienību darbiniekiem ievērojamu daļu no kopējās darba samaksas, piemēram, [IP] darbiniekiem. Arī darba samaksas aprēķināšanas kārtība par darbu dienas stacionārā [IP] un [IP] darbiniekiem par darbu [IP] stacionārā, nosakot procentuālu samaksu no valsts finansējuma par invazīvās radioloģijas manipulācijām un no valsts noteiktā dienas stacionārā veikto koronāro angiogrāfiju un angioplastiju gadījuma tarifa, būtiski atšķiras no kārtības, kas tiek piemērota, aprēķinot darba samaksu par darbu dienas stacionāros pārējo Slimnīcas struktūrvienību darbiniekiem.

Tādējādi secināms, ka šāda darba samaksas noteikšanas kārtība ir rezultējusies ar būtiskām darbinieku vidējās darba samaksas atšķirībām Slimnīcas struktūrvienībās, šai ietekmei saglabājoties arī šobrīd, jo Slimnīca nevar samazināt atalgojuma līmeni to jomu speciālistiem, kam tas savulaik tika noteikts augstāks, lai izlīdzinātu darbinieku atalgojuma līmeni.

Kopš 2010.gada vairākkārt tika veikti grozījumi normatīvajos aktos, kas nosaka samaksas kārtību par stacionārajiem veselības aprūpes pakalpojumiem. No 01.01.2010. samaksa tiek veikta, par pamatu ņemot viena pacienta vidējās ārstēšanas izmaksas noteiktam pakalpojumam apjomam. Līdz 2010.gadam samaksa par stacionārajiem veselības aprūpes pakalpojumiem tika veikta saskaņā ar valstī noteiktajiem pakalpojumu tarifiem, piemēram, apmaksājot gadījumu par konkrētu slimības diagnozi vai diagnožu grupu<sup>93</sup>.

Lai pilnveidotu veselības aprūpes pakalpojumu apmaksas sistēmu, no 2015.gada ir uzsākta DRG (diagnozei piesaistīta grupa) sistēmas ieviešana, kas ir detalizēta, diagnozēm piesaistīta veselības aprūpes pakalpojumu uzskaites un apmaksas sistēma, kura tiek izmantota, lai varētu veikt uzskaiti un apmaksu par pacientiem sniegtajiem valsts apmaksātajiem veselības aprūpes pakalpojumiem stacionārā. Kā norādīts Sabiedrības veselības pamatnostādņēs 2014.–2020.gadam, sagaidāms, ka DRG sistēmas ieviešana uzlabos stacionāro veselības aprūpes iestāžu darbības efektivitāti<sup>94</sup>.

Slimnīcas ārstniecības personu darba samaksu veido tādi elementi, kas attiecas uz gandrīz visu struktūrvienību darbiniekiem, un tie ir spēkā jau ilgu laiku, tomēr vairākām Slimnīcas struktūrvienībām bija noteiktas īpašas piemaksas, piemēram, Latvijas Kardioloģijas centram, Sirds ķirurģijas centram un Asinsvadu ķirurģijas centram.

Saskaņā ar Slimnīcas 28.12.2007. rīkojumu<sup>95</sup>, lai veicinātu Latvijas Kardioloģijas centra attīstību un nodrošinātu darbinieku konkurētspējīgu atalgojumu, centra personāla un tā atbalstošo nodaļu personāla

papildu atalgojumam tika novirzīti 7% no valsts noteiktā gadījuma tarifa, atskaitot materiālās izmaksas, ievērojot ārstēšanās ilguma dienas. Jāmin, ka gadu laikā procentuālais sadalījums papildu atalgojumam Latvijas Kardioloģijas centra darbiniekiem tika samazināts līdz 5,5% no valsts noteiktā gadījuma tarifa. Attiecībā uz materiālajām izmaksām, piemēram, Slimnīcas 04.03.2010. rīkojuma<sup>96</sup>, norādīts, ka elektrokardio stimulācijas, EKS implantācijas un plānveida un neatliekamās invazīvās kardioloģijas

#### NAV KLASIFICĒTS

materiālās izmaksas procentos no gadījuma cenas ir attiecīgi 75% un 65%. Saskaņā ar Slimnīcas 08.02.2018. rīkojumu<sup>97</sup>, sākot ar 01.01.2018., šāda papildu piemaksa vairs nav spēkā.

Īpaša piemaksa tika piešķirta arī Invazīvās kardioloģijas dienas stacionāram, ar Slimnīcas 29.10.2010. rīkojumu<sup>98</sup> nosakot, ka ar 01.10.2010. Invazīvās kardioloģijas dienas stacionāram tiek piešķirti 27,4% no valsts noteiktā dienas stacionārā veikto koronāro angiogrāfiju un angioplastiju gadījuma tarifa papildu darba samaksas nodrošināšanai personālam, atskaitot dienas stacionāra pamatdarbā nodarbināto (štata darbinieku) algu fondu un materiālās izmaksas (koronārā angiogrāfija un koronārā angioplastija attiecīgi 25% un 60%). 2018.gadā piešķirtais līdzekļu apjoms papildu darba samaksai ir samazināts līdz 22%<sup>99</sup>, turklāt, sākot ar 2018.gada martu, šāds darba samaksas elements beidza pastāvēt.

Jāmin, ka Latvijas Kardioloģijas centrā līdz 2018.gada maijam bija izveidots vēl viens darba samaksas elements – samaksa par sirds aritmijas ārstēšanu dienas stacionārā.

Piemēram, 2017.gadā kopā papildu darba samaksa aprēķināta 1 452 663 *euro* jeb vidēji 121 055 *euro* mēnesī, tai skaitā:

- ✓ 186 406 *euro* piemaksa Latvijas Kardioloģijas centra nodaļas personālam, tai skaitā augstākajam medicīniskajam personālam – 62 darbiniekiem aprēķināta 64 743 *euro* apmērā, aprūpes personālam – 120 darbiniekiem 84 773 *euro* apmērā, aprūpes atbalsta un pārējam personālam – 88 darbiniekiem 36 890 *euro* apmērā;
- ✓ 1 251 179 *euro* piemaksa par darbu Invazīvās kardioloģijas dienas stacionārā, tai skaitā augstākajam medicīniskajam personālam un virsmāsām (81 darbiniekam), pārējam aprūpes personālam (115 darbiniekiem) un aprūpes atbalsta un pārējam personālam (91 darbiniekam) uz vienu darbinieku aritmētiskā mēneša vidējā darba samaksa attiecīgi ir 890 *euro*, 195 *euro* un 107 *euro*;
- ✓ 15 078 *euro* darba samaksa par sirds aritmijas ārstēšanu dienas stacionārā.

2018.gadā, pakāpeniski apvienojot šīs piemaksas kopējā summā, Latvijas Kardioloģijas centram (izņemot Sirds ķirurģijas centru un Šūnu transplantācijas nodaļu) tika izveidota mainīgā atalgojuma daļa, piemēram, no 01.06.2018.<sup>100</sup> papildu darba samaksai piešķirot 121 500 *euro* mēnesī.

Slimnīcai plānoto valsts budžeta finansējuma apjomu sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai nosaka Nacionālais veselības dienests, norādot pakalpojumu veidus, epizožu/izmeklējumu skaitu un summu. Atbilstoši Slimnīcas sniegtajai informācijai<sup>101</sup> 2017.gadā dienas stacionāros plānotais finansējums bija 16 701 927 *euro* un plānotais pacientu skaits gadā – 24 310.

Diviem pakalpojumu veidiem – koronarogrāfijai un koronaroangioplastijai dienas stacionārā paredzēti 61,2% no kopējā dienas stacionāriem 2017.gadā plānotā finansējuma jeb 10 217 391 *euro*, savukārt plānotie pacienti ir 7008 jeb 28,8% no kopējā plānotā pacientu skaita. Pārējiem dienas stacionāriem, izņemot Asinsvadu ķirurģijas centru/nodaļu un Oftalmoloģijas klīnikas struktūrvienības, paredzētais finansējums ir 2 477 811 *euro* uz 9209 pacientiem.

Revīzijā konstatēts, ka samaksa par darbu dienas stacionāros pārējo Slimnīcas struktūrvienību darbiniekiem, izņemot Asinsvadu ķirurģijas centra/nodaļas un Oftalmoloģijas klīnikas struktūrvienības darbiniekiem, 2017.gadā kopā aprēķināta 335 216 *euro*, tai skaitā augstākajam medicīniskajam personālam (94 darbiniekiem), aprūpes personālam (141 darbiniekam) un aprūpes atbalsta un pārējam

## NAV KLASIFICĒTS

personālam (115 darbiniekiem) uz vienu darbinieku aritmētiskā mēneša vidējā darba samaksa attiecīgi ir 137 euro, 77 euro un 36 euro.

Atbilstoši Slimnīcas sniegtajai informācijai<sup>102</sup> papildu atalgojums Sirds ķirurģijas centra un to atbalstošo struktūrvienību personālam ir izveidots jau sen, un šāda kārtība nostiprināta ar Slimnīcas rīkojumiem. Piemēram, saskaņā ar Slimnīcas 16.11.2010. rīkojumu<sup>103</sup> ir noteikts papildu atalgojums Sirds ķirurģijas centra un to atbalstošo struktūrvienību personālam – 5,25% no valsts noteiktā gadījuma tarifa, atskaitot materiālu izmaksas manipulācijai 60112 (piemaksa par papildu materiāliem kardiokirurģiskajai operācijai mākslīgajā asinsritē valsts sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca"). Rīkojumā arī noteikts, ka papildu darba samaksas izmaksāšana ir jāpārtrauc, ja summa operācijās izmantojamo materiālu, medicīnisko preču un aprīkojuma iegādei gada laikā pārsniedz 47% no programmas kopējā finansējuma apjoma.

Slimnīca revīzijā paskaidroja, ka laikā, kad šī piemaksa tika izveidota, valsts finansēja atsevišķu iezīmētu programmu "Kardiokirurģija pieaugušajiem", kur samaksa bija noteikta par vienu gadījumu. Mainoties apmaksas kārtībai par stacionārajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, Slimnīca katru gadu, tiklīdz tiek saņemti finanšu paziņojumi/līgumi no Nacionālā veselības dienesta, sagatavo rīkojumu, kurā tiek noteikts plānotā darba apjoms visās Slimnīcas stacionārajās nodaļās, tai skaitā noteikts plānotais pacientu skaits sadaļā "Kardiokirurģija pieaugušajiem" un kopējais piešķirtais finansējums šo pacientu ārstēšanai.

Revīzijā konstatēts, ka gadu laikā procentuālais sadalījums papildu atalgojumam Sirds ķirurģijas centra un to atbalstošo struktūrvienību personālam samazinājies līdz 4,7% no summas, ko aprēķina kā starpību starp piešķirtā finansējuma lielumu vienam pacientam un manipulācijai 60112 noteikto tarifu un sareizina ar gadījumu skaitu attiecīgajā mēnesī, par kuru veikts aprēķins.

2018.gadā piemaksas par Sirds ķirurģijas centrā mākslīgā asinsritē veikto kardiokirurģisko operāciju aprēķinātas 190 darbiniekiem par kopējo summu 383 905 euro, savukārt 2019.gada 1.pusgadā – 167 darbiniekiem par kopējo summu 184 080 euro. Piemaksas īpatsvars 2019.gada 1.pusgadā šo darbinieku kopējā darba samaksā veido 13,6%.

2019.gada 1.pusgadā vidējais piemaksas apmērs mēnesī augstākajam medicīniskajam personālam (42 darbiniekiem) ir 423 euro, aprūpes personālam (84 darbiniekiem) – 138 euro, aprūpes atbalsta un pārējam personālam (41 darbiniekam) – 31 euro. Šāda papildu darba samaksas noteikšanas kārtība Sirds ķirurģijas centra darbiniekiem bija spēkā vēl 2020.gada janvārī, bet kopš februāra šī piemaksa tika iekļauta Sirds ķirurģijas centra mainīgās atalgājuma daļas kopējā summā.

Revīzijā konstatēts, ka arī Asinsvadu ķirurģijas centra asinsvadu ķirurgiem bija noteikta papildu darba samaksa. Piemēram, ar Slimnīcas 16.11.2010. rīkojumu<sup>104</sup> tika noteikta papildu darba samaksa 35% apjomā no finansējuma par četrām manipulācijām, lai gan jāmin, ka procentuālais sadalījums papildu atalgojumam Asinsvadu ķirurģijas centra darbiniekiem pakāpeniski samazinājās, līdz 2019.gadā tas bija 25,7% no finansējuma par šādām manipulācijām<sup>105</sup>:

- ✓ piemaksa par vēnu transplantāta izdalīšanu (manipulācijas kods 22040);
- ✓ piemaksa par endarterektomiju anastomozes rajonā (manipulācijas kods 22041);
- ✓ piemaksa par papildu asinsvadu rekonstruktīvām operācijām operācijas zonā (manipulācijas kods 22042);

NAV KLASIFICĒTS

- ✓ piemaksa par simpatektomiju asinsvadu rekonstruktīvās operācijas laikā (manipulācijas kods 22043).

Jāmin, ka kopš 2018.gada vidus<sup>106</sup> papildu darba samaksa ir paredzēta ne tikai asinsvadu ķirurģiem, bet arī aprūpes un aprūpes atbalsta personālam (10% apmērā no kopējās papildu darba samaksas summas).

Revīzijā konstatēts, ka 2018.gadā papildu darba samaksa aprēķināta 75 Asinsvadu ķirurģijas centra darbiniekiem 188 765 *euro* apmērā, tai skaitā 10 asinsvadu ķirurģiem 166 812 *euro* apmērā. Savukārt 2019.gada 1.pusgadā papildu darba samaksa aprēķināta 15 darbiniekiem 91 680 *euro* apmērā, tai skaitā astoņiem asinsvadu ķirurģiem 80 310 *euro* apmērā.

Tāpat revīzijā konstatēts, ka darba samaksas aprēķināšanas kārtība par darbu dienas stacionārā Asinsvadu ķirurģijas centra darbiniekiem un Latvijas Kardioloģijas centra darbiniekiem par darbu Invazīvās kardioloģijas dienas stacionārā, nosakot procentuālu samaksu no valsts finansējuma par invazīvās radioloģijas manipulācijām un no valsts noteiktā dienas stacionārā veikto koronāro angiogrāfiju un angioplastiju gadījuma tarifa, **būtiski atšķiras no kārtības, kas tiek piemērota, aprēķinot darba samaksu par darbu dienas stacionāros pārējo Slimnīcas struktūrvienību darbiniekiem.** Piemēram, Plaušu slimību un torakālās ķirurģijas centra dienas stacionāra darba samaksas fonds tiek noteikts 25% apmērā no kopējo gultas dienu un pacientu iemaksu kopsummas, kas tiek sadalīts starp ārstniecības procesā iesaistītajiem ārstiem<sup>107</sup>.

2017.gadā pakalpojumam – invazīvajai radioloģijai dienas stacionārā<sup>108</sup> paredzētais finansējums ir 1 543 173 *euro*, jeb 9,2% no kopējā plānotā finansējumā dienas stacionāriem 2017.gadā, savukārt plānotie pacienti ir 442 jeb 1,8% no kopējā plānotā pacientu skaita 2017.gadā.

Revīzijā konstatēts, ka par darbu dienas stacionārā Asinsvadu ķirurģijas centra darbiniekiem 2017.gadā aprēķināts 185 792 *euro*, no tiem 10 asinsvadu ķirurģiem aprēķinātā darba samaksa ir 146 594 *euro*. Tādējādi mēneša vidējā darba samaksa par darbu dienas stacionārā asinsvadu ķirurģiem ir 1511 *euro*, savukārt 2018.gadā mēneša vidējā darba samaksa par darbu dienas stacionārā asinsvadu ķirurģiem ir 2280 *euro*. Tā kā 2019.gadā dienas stacionāra pakalpojuma programmai – invazīvajai radioloģijai<sup>109</sup> tika palielināts plānoto pacientu skaits līdz 747 pacientiem un attiecīgi arī finansējums, tad 2019.gada 1.pusgadā mēneša vidējā darba samaksa par darbu dienas stacionārā asinsvadu ķirurģiem ir pieaugusi līdz 3544 *euro*.

Turklāt darba samaksas fonds Asinsvadu ķirurģijas centra dienas stacionārā veidojas<sup>110</sup> no invazīvās radioloģijas manipulācijām 32% apmērā, tai skaitā asinsvadu ķirurģiem 18% apmērā un radiologiem 14% apmērā. Šāda papildu darba samaksas noteikšanas metodoloģija Asinsvadu ķirurģijas centra darbiniekiem bija spēkā vēl 2020.gada janvārī, līdz šīs piemaksas tika apvienotas un iekļautas Asinsvadu ķirurģijas centra mainīgās atalgojuma daļas kopējā summā.

Revīzijā konstatēts, ka arī citām Slimnīcas struktūrvienībām noteiktas speciālas piemaksas, piemēram, 2017.gadā piemaksa no Neatliekamās medicīnas centra pacientu iemaksām augstākajam medicīniskajam personālam aprēķināta 15 708 *euro* apmērā (40 darbiniekiem), tādējādi mēneša vidējā papildu darba samaksa augstākajam medicīniskajam personālam ir 33 *euro*.

**Ņemot vērā iepriekš minēto, secināms, ka valstī savulaik noteiktie tarifi atsevišķās pakalpojumu programmās rezultējās darba samaksas atšķirībās starp dažādu ārstniecības jomu speciālistiem, jo Slimnīcai deva iespēju noteikt papildu darba samaksu no valsts noteiktā tarifa tikai tiem attiecīgajiem speciālistiem, kuri iesaistīti tieši šo pakalpojumu sniegšanā. Turklāt ietekme**

## IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

saglabājas arī pēc tam, kad tika ieviesta DRG finansēšanas sistēma, jo Slimnīca nevar samazināt atalgojuma līmeni to jomu speciālistiem, kam tas savulaik tika noteikts augstāks.

### Mainīgā atalgojuma daļa

---

Ar 2018.gadu Slimnīca pakāpeniski sākusi ieviest jaunu darba samaksas elementu – mainīgo atalgojuma daļu, apvienojot atsevišķu struktūrvienību jau esošos darba samaksas elementus, un tām struktūrvienībām, kurām šādu elementu nav, piešķirot konkrētu finanšu apjomu.

Mainīgā atalgojuma daļa ir izveidota kā instruments, lai nodrošinātu kvalitatīvu un efektīvu pacientu diagnostiku un ārstēšanu, nosakot Slimnīcas struktūrvienībām mērķa izpildes kritērijus, piemēram, plānotā darba apjoma izpilde stacionārā, dienas stacionārā un ambulatori, iekļaušanās medikamentu un vienreizējo preču budžetā, pacientu vidējais ārstēšanās ilgums, iekšējo izmeklējumu apjoms, kā arī maksas pakalpojumi un individuālie mērķi. Tomēr, revidentu ieskatā, īstenotā Slimnīcas mainīgās atalgojuma daļas politika var radīt darbinieku neapmierinātību un šaubas par izveidotās atlīdzības sistēmas taisnīgumu Slimnīcā, tai skaitā neskaidrības un nesaprašanās darbinieku vidū, kas, savukārt, veicina neuzticību Slimnīcas vadībai un negatīvi ietekmē katras atsevišķas struktūrvienības un Slimnīcas kopējo mērķu sasniegšanu:

- Slimnīcas struktūrvienību darbiniekiem būtiski atšķiras mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars kopējā darba samaksā, ko ir radījusi Slimnīcas atšķirīgā pieeja, katrai struktūrvienībai nosakot mainīgās atalgojuma daļas ikmēneša kopējo apjomu (maksimālo summu). Piemēram, Neatliekamās medicīnas centram mainīgās atalgojuma daļas izveidei tika novirzīta konkrēta naudas summa, ņemot vērā kopējo slodžu skaitu struktūrvienībā, savukārt Latvijas Kardioloģijas centram pieejamais finansējums mainīgās atalgojuma daļas nodrošināšanai ir atkarīgs no vēsturiskā “atalgojuma budžeta” struktūrvienībā;
  - mainīgās atalgojuma daļas kopējās summas procentuālajam sadalījumam dažādu struktūrvienību amatu kategorijām Slimnīca ir izmantojusi atšķirīgu pieeju, piemēram, [IP] darbinieku mainīgās atalgojuma daļas finanšu apmērs tika noteikts, ņemot vērā vadītāja noteiktos sadalījuma principus, Uroloģijas centra darbiniekiem tas tika noteikts, ņemot vērā izmaksāto piemaksu apmēru iepriekšējā periodā, savukārt citām struktūrvienībām mainīgās atalgojuma daļas finanšu apjoms tika noteikts, ņemot vērā slodžu skaitu katrā amatu grupā;
-



- lai gan Slimnīca ir definējusi vēlamo ārstniecības personu darba samaksas modeli, kurā mainīgā atalgojuma daļa par Slimnīcas struktūrvienību mērķu sasniegšanu nepārsniedz 40% no kopējās darba samaksas, tomēr revīzijā konstatētais liecina, ka, ņemot vērā šobrīd spēkā esošo mainīgās atalgojuma daļas aprēķina un piešķiršanas kārtību, noteiktajā robežā iekļauties nebūs iespējams. Piemēram, atsevišķās struktūrvienībās aprēķinātā mainīgā atalgojuma daļa ir četras reizes lielāka nekā aprēķinātā darba alga pamatdarbā pēc stundu likmes, pārsniedzot pat 70% robežu un tā var būt 5000 *euro* mēnesī;
- revidentu ieskatā, ņemot vērā iepriekš minēto, tie darbinieki, kuriem mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars kopējā darba samaksā nesasniedz pat 3% robežu un ir apmēram 51 *euro* mēnesī (pēc revidentu aplēsēm vairākās Slimnīcas struktūrvienībās apmēram 19% ārstu), var nebūt pietiekami motivēti sasniegt Slimnīcas izvirzītos mērķus kvalitatīvā un efektīvā pacientu diagnostikā un ārstēšanā.

Saskaņā ar Slimnīcas sniegto informāciju<sup>111</sup> viens no Slimnīcas primārajiem uzdevumiem ir izveidot caurspīdīgu, taisnīgu un darba tirgū konkurētspējīgu atalgojuma sistēmu, nosakot vienotus darba samaksas veidošanas principus visās Slimnīcas struktūrvienībās, samērojamu atalgojumu viena amata/amatu līmeņa (grupas) ietvaros, vienlaikus ņemot vērā amata/struktūrvienības darba sarežģītību un intensitāti.

Viens no Slimnīcas atalgojuma sistēmas pārskatīšanas mērķiem ir mazināt kopējās darba samaksas sadrumstalotību, nodrošināt konkurētspējīgu pamatalgu un palielināt katra darbinieka kopējo darba samaksu. Tomēr, Slimnīcas ieskatā, ir nepieciešams arī instruments, ar kura palīdzību darba apjoma un kvalitātes nodrošinājuma interesēs var stimulēt noteikta veida darbu veikšanu, respektīvi, piemaksas. Tāpēc, veidojot un pilnveidojot atalgojuma sistēmu, visās ārstniecības struktūrvienībās būtu jāveido atalgojuma mainīgā daļa, kuras apmērs būtu atkarīgs no struktūrvienības mērķu izpildes konkrētajā periodā, kā arī darbinieka individuālā ieguldījuma šo mērķu izpildes veicināšanā. Vēlams, lai mainīgās daļas īpatsvars nepārsniegtu 40% no kopējās darba samaksas.

Vienlaikus Slimnīca norāda, ka šādu izmaiņu ieviešana būtu iespējama tikai pie nosacījuma – ja vairākus gadus pēc kārtas būtiski tiktu palielināts Slimnīcas atalgojuma budžets, jo esošā budžeta pārdale “par labu” kādam amatam vai struktūrvienībai samazinātu darba samaksu citiem darbiniekiem un struktūrvienībām, līdz ar to pasliktinātu daudzu darbinieku darba apstākļus, kas potenciāli varētu izraisīt pretestību no Slimnīcas darbinieku un darbinieku arodbiedrības puses.

Sākot ar 2018.gadu, Slimnīca, apvienojot atsevišķu struktūrvienību jau esošos darba samaksas elementus un, sākot ar 2019.gadu, tām struktūrvienībām, kurām šādu elementu nav, piešķirot konkrētu finanšu apjomu, pakāpeniski sāka ieviest darba samaksas elementu – “mainīgā atalgojuma daļa”.

Revīzijā konstatēts, ka 2018.gadā, atsakoties no iepriekš ieviestajām piemaksām, Slimnīcas struktūrvienībās – Latvijas Kardioloģijas centrā (izņemot Sirds ķirurģijas centru un Šūnu transplantācijas nodaļu), Otorinolaringoloģijas klīnikā, Zobārstniecības un sejas ķirurģijas centrā un Uroloģijas centrā – ir uzsākta ikmēneša mainīgās atalgojuma daļas ieviešana.

#### NAV KLASIFICĒTS

Atbilstoši Slimnīcas sniegtajai informācijai<sup>112</sup> 2019.gadā mainīgā atalgojuma daļa ieviesta vēl vairākās Slimnīcas struktūrvienībās, piemēram, Ķirurģijas klīnikā, Neiroķirurģijas klīnikā, Onkoloģijas klīnikā, Neatliekamās medicīnas centrā u.c., nosakot mainīgās atalgojuma daļas apmēru atbilstoši struktūrvienības mērķu izpildei konkrētajā periodā, kā arī darbinieka individuālajam ieguldījumam šo mērķu izpildes veicināšanā.

Tomēr jāmin, ka mainīgās atalgojuma daļas piešķiršana 2018. un 2019.gadā notiek pēc atšķirīgiem nosacījumiem. Piemēram, Latvijas Kardioloģijas centrā (izņemot Sirds ķirurģijas centru un Šūnu transplantācijas nodaļu) personāla mainīgās atalgojuma daļas budžets tiek noteikts neatkarīgi no struktūrvienības kopējā mērķa izpildes, turklāt šī summa tika pārskatīta un palielināta, piemēram, saskaņā ar Slimnīcas 05.06.2018., 06.07.2018. un 21.08.2019. rīkojumiem<sup>113</sup> struktūrvienības personāla darba samaksai piešķirts attiecīgi 121 500 euro, 123 000 euro un 128 000 euro mēnesī, tas skaidrojams ar izmaiņām stacionārā, ambulatoro izmeklējumā, speciālistu konsultāciju un dienas stacionāru plānotajos darbu apjomos.

Revīzijā konstatēts, ka saskaņā ar Slimnīcas 05.02.2020. rīkojumu<sup>114</sup> Latvijas Kardioloģijas centram 2020.gadā ir pārskatīti arī mainīgās atalgojuma daļas nosacījumi, to piesaistot struktūrvienības mērķu izpildei konkrētajā periodā, kā arī darbinieka individuālajam ieguldījumam šo mērķu izpildes veicināšanā.

Saskaņā ar Slimnīcas skaidrojumu<sup>115</sup> ir arī tādas struktūrvienības, kurās netika izveidota mainīgā atalgojuma daļa, jo šo struktūrvienību darbiniekiem ir ieviesti citi darba samaksas elementi. Piemēram:

- ✓ Oftalmoloģijas klīnikas un tās apakšstruktūrvienību darbiniekiem lielu darba samaksas daļu veido ieņēmumi no maksas pakalpojumiem;
- ✓ Fizikālās rehabilitācijas centrā darbiniekiem lielu darba samaksas īpatsvaru veido samaksa par valsts ambulatorajiem un maksas ambulatorajiem pakalpojumiem;
- ✓ Diagnostiskās radioloģijas institūtā ir sava atalgojuma metodika, kurā ir gabaldarba samaksas principi;
- ✓ Plaušu slimību un torakālās ķirurģijas centra ārstiem torakālajiem ķirurģiem ir piemaksa par aktīvajām darba stundām;
- ✓ Reto slimību kabinetam, kas tika izveidots tikai 2018.gada augustā ar konkrēti izpildāmiem mērķiem, ir atsevišķs finansējums konkrētiem amatiem, jo šī struktūrvienība pēc savām funkcijām un uzdevumiem tiek pieskaitīta pie administratīvajām un atbalsta struktūrvienībām, kurām netiek veidotas mainīgās darba samaksas daļas.

Slimnīca arī norādīja<sup>116</sup>, ka darbs pie mainīgās atalgojuma daļas veidošanas turpināsies vēl 2020.gadā. Piemēram, ir plānots apvienot un iekļaut kopējās struktūrvienības mainīgās atalgojuma daļas "grozā" atsevišķās piemaksas par maksas stacionārajiem pakalpojumiem un darba samaksu par sarežģītu onkoloģisko operāciju veikšanu, papildinot nosacījumus par šīs mainīgās daļas aprēķināšanas principiem katram struktūrvienības darbiniekam. Vienojošais princips visām struktūrvienībām ir struktūrvienībai izvirzīto mērķu izpildes rādītāji, bet darbinieku līmenī mainīgā atalgojuma daļa ir atkarīga no paveiktā darba apjoma, darba sarežģītības, individuālā pienesuma (ārstiem) un atbildības līmeņa.

#### NAV KLASIFICĒTS

Atbilstoši Slimnīcas skaidrojumam<sup>117</sup>, mainīgā atalgojuma daļa ir izveidota ar mērķi nodrošināt kvalitatīvu un efektīvu pacientu diagnostiku un ārstēšanu, nosakot Slimnīcas struktūrvienībām mērķa izpildes kritērijus – plānotā darba apjoma izpilde stacionārā, dienas stacionārā un ambulatori, iekļaušanās medikamentu un vienreizējo preču budžetā, pacientu vidējais ārstēšanās ilgums, iekšējo izmeklējumu apjoms, kā arī maksas pakalpojumi un individuālie mērķi.

Kopējo mērķu izpilde ir sadalīta četros līmeņos, tādējādi pie 100% izpildes struktūrvienībai pienākas maksimālā noteiktā mainīgās atalgojuma daļas summa, savukārt, kopējā mērķa izpildei procentuāli samazinoties, samazinās arī piešķirtā ikmēneša summa. Piemēram, pie kopējo mērķu izpildes robežās no 61% līdz 80% mainīgajai atalgojuma daļai piešķirtā ikmēneša summa samazinās par 10%. Struktūrvienībām piešķirtās summas var tikt pārskatītas, mainoties darba apjomam, kā arī gadījumā, ja divus ceturkšņus pēc kārtas kopējā struktūrvienības mērķu izpilde ir zem 50% vai ja tiek veiktas izmaiņas kopējā Slimnīcas atalgojuma sistēmā.

Revīzijā konstatēts, ka Slimnīcas struktūrvienībām piešķirtais kopējais mainīgās atalgojuma daļas ikmēneša bāzes apjoms (maksimālā summa) būtiski atšķiras, skatīt 13.tabulu.

13.tabula

#### Slimnīcas struktūrvienību mainīgajai atalgojuma daļai piešķirtā ikmēneša summa pie kopējo mērķu izpildes

| Slimnīcas struktūrvienība                                                                                        | Kopējā mērķu izpilde, % | Mainīgajai atalgojuma daļai piešķirtā ikmēneša summa, euro |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|------------------------------------------------------------|
| Uroloģijas centrs un Operāciju bloks B <sup>118</sup>                                                            | 81–100                  | 24 000                                                     |
| Otorinolaringoloģijas klīnika un Operāciju bloks B <sup>119</sup>                                                | 81–100                  | 11 000                                                     |
| Neiroloģijas klīnika <sup>120</sup>                                                                              | 81–100                  | 10 530                                                     |
| Neatliekamās medicīnas centrs <sup>121</sup>                                                                     | 81–100                  | 7837                                                       |
| Nefroloģijas centrs (Internās klīnikas struktūrvienība) <sup>122</sup>                                           | 81–100                  | 5460                                                       |
| Gastroenteroloģijas, hepatoloģijas un uztura terapijas centrs (Internās klīnikas struktūrvienība) <sup>123</sup> | 81–100                  | 4725                                                       |

Avots: VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".

Attiecībā uz kritērijiem mainīgās atalgojuma daļas bāzes apjoma (maksimālā summa) noteikšanai Slimnīcas struktūrvienībām Slimnīca sniedza skaidrojumu<sup>124</sup>:

- ✓ struktūrvienībām, kuru darbiniekiem pirms 2018.gada bija piešķirtas viena vai vairākas piemaksas par konkrētu pienākumu veikšanu (piemēram, par specifiskām stacionāra operācijām, par manipulāciju veikšanu dienas stacionārā, u.c.), mainīgās atalgojuma daļas bāzes apjoms tika noteikts atbilstoši darbiniekiem izmaksāto piemaksu summai. Piemaksu kopsumma tika piešķirta kā mainīgā atalgojuma daļa, sasaistot šīs summas apmēru ar kopējo struktūrvienības mērķu izpildi. Pēc šādiem principiem tika aprēķināta mainīgās atalgojuma daļas maksimālā summa, piemēram, Uroloģijas centram un Operāciju blokam B, kā arī Latvijas Kardioloģijas centram;

## IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

- ✓ struktūrvienībām, kuru darbiniekiem līdz 2018.gadam nebija noteiktas specifiskas piemaksas par konkrētu pienākumu veikšanu vai arī šīs piemaksas bija salīdzinoši nelielas, 2018.gadā tika piešķirts finansējums mainīgās atalgojuma daļas ieviešanai. Arī 2019.gada sākumā šīm struktūrvienībām tika novirzīta konkrēta naudas summa mainīgās atalgojuma daļas izveidei. Lai aprēķinātu katras klīnikas/centra kopējo maksimālo mainīgās atalgojuma daļas apmēru, tika ņemts vērā kopējais slodžu skaits struktūrvienībā. Pēc šādiem principiem tika aprēķināta mainīgās atalgojuma daļas maksimālā summa, piemēram, Neiroloģijas klīnikai, Neatliekamās medicīnas centram, Internās klīnikas struktūrvienībām.

Ņemot vērā iepriekš minēto, secināms, ka Slimnīca, nosakot ikmēneša kopējo mainīgo atalgojuma daļu (maksimālā summa) struktūrvienībām, ir izmantojusi atšķirīgu pieeju, jo Slimnīcas struktūrvienībām pieejamais finansējums mainīgās atalgojuma daļas nodrošināšanai bija atkarīgs no vēsturiskā "atalgojuma budžeta" struktūrvienībā. Tāpēc tām struktūrvienībām, kurām pirms mainīgās atalgojuma daļas ieviešanas dažādu piemaksu īpatsvars darbinieku kopējā darba samaksas apjomā bija būtisks, arī pēc jaunās sistēmas ieviešanas, faktiski tikai nomainot darba samaksas elementu nosaukumus uz "mainīgā atalgojuma daļa", šis īpatsvars ir saglabājies.

Attiecībā uz mainīgās atalgojuma daļas ikmēneša kopējās summas procentuālo sadalījumu dažādu struktūrvienību amatu kategorijām revīzijā konstatēts, ka katrai struktūrvienībai procentuālais sadalījums amatu kategorijām atšķiras, skatīt 14.tabulu.

14.tabula

Mainīgās atalgojuma daļas kopējās summas sadalījums dažādām konkrēto struktūrvienību amatu kategorijām, %

| Amats                                                                                                          | Uroloģijas centrs <sup>125</sup> | Operāciju bloks B <sup>126</sup> | Neiroloģijas klīnika <sup>127</sup> |      | Neatliekamās medicīnas centrs <sup>128</sup> |    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|----------------------------------|-------------------------------------|------|----------------------------------------------|----|
| Ārsti                                                                                                          | 60,9                             | x                                | 43                                  | 40   | 35,4                                         | 35 |
| Vīrsmāsa                                                                                                       | 1,6                              | 0,8                              | 1,3                                 | 1,4  | 1,6                                          | 2  |
| Aprūpes personāls                                                                                              | 21                               | 8                                | 38,7                                | 40,6 | 48                                           | 48 |
| Aprūpes atbalsta personāls                                                                                     | 6,3                              | 1,4                              | 17                                  | 18   | 15                                           | 15 |
| Latvijas Kardioloģijas centrs (izņemot Sirds ķirurģijas centru un Šūnu transplantācijas nodaļu) <sup>129</sup> |                                  |                                  |                                     |      |                                              |    |
| Ārsti un centra vīrsmāsa                                                                                       | Ne vairāk kā 60%                 |                                  |                                     |      |                                              |    |
| Aprūpes personāls                                                                                              | Ne mazāk kā 23%                  |                                  |                                     |      |                                              |    |
| Aprūpes atbalsta personāls                                                                                     | Ne mazāk kā 10,5%                |                                  |                                     |      |                                              |    |
| Pārējais personāls                                                                                             | Ne mazāk kā 5%                   |                                  |                                     |      |                                              |    |

Avots: VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".

Attiecībā uz kritērijiem mainīgās atalgojuma daļas kopējās summas procentuālajam sadalījumam dažādām struktūrvienību amatu kategorijām Slimnīca sniedza skaidrojumu<sup>130</sup>:

- ✓ [IP] darbinieku mainīgās atalgojuma daļas finanšu apmērs tika noteikts, ņemot vērā vadītāja noteiktos sadalījuma principus, kādi ir bijuši spēkā arī iepriekšējos rīkojumos par specifiskajām papildu piemaksām;
- ✓ Uroloģijas centra un Operāciju bloka B darbiniekiem minētajos rīkojumos noteiktais mainīgās atalgojuma daļas finanšu apjoms tika noteikts, ņemot vērā līdzšinējo piemaksu apmērus konkrētajām amatu grupām, ņemot vērā izmaksāto piemaksu apmēru iepriekšējā periodā;

#### NAV KLASIFICĒTS

- ✓ Neiroloģijas klīnikas un Neatliekamās medicīnas centra darbiniekiem rīkojumos noteiktais mainīgās atalgojuma daļas finanšu apjoms tika noteikts, ņemot vērā slodžu skaitu katrā amatu grupā un aprēķināts tā, lai pie maksimālās mērķu izpildes iespējamais mainīgās atalgojuma daļas apmērs uz vienu slodzi aprūpes personālam un aprūpes atbalsta personālam būtu līdzīgs, saglabājot taisnīguma principu. ņemot vērā, ka Neatliekamās medicīnas centra ārstiem papildus stundas likmei dienas stundām no plkst.10.00 līdz plkst.22.00 ir noteikts koeficients 1,25, kā arī šajā struktūrvienībā strādājošajiem darba koplīgumā ir noteikta intensitātes piemaksa 10% apmērā ārstniecības personām un 5% apmērā pārējam personālam, kā arī Neatliekamās medicīnas centra aprūpes personāls pēc Slimnīcas iekšējā sadalījuma ir klasificēts A kategorijā, tas nozīmē augstāku stundas tarifa likmi, bet Neiroloģijas klīnikas aprūpes personāls – B kategorijā, maksimālās summas uz vienu slodzi Neatliekamās medicīnas centrā tika aprēķinātas proporcionāli mazākas, nekā Neiroloģijas klīnikā, skatīt 15.tabulu.

15.tabula

#### Slimnīcas mainīgās atalgojuma daļas aprēķina paraugs

| Amats                       | Neiroloģijas klīnika |           |                   |                            | Neatliekamās medicīnas centrs |           |                   |                            |
|-----------------------------|----------------------|-----------|-------------------|----------------------------|-------------------------------|-----------|-------------------|----------------------------|
|                             | Ārsti                | Virsmāsas | Aprūpes personāls | Aprūpes atbalsta personāls | Ārsti                         | Virsmāsas | Aprūpes personāls | Aprūpes atbalsta personāls |
| Procentuālais sadalījums, % | 40                   | 1,4       | 40,6              | 18                         | 35                            | 2         | 48                | 15                         |
| Summārais sadalījums, euro  | 4212                 | 150,58    | 4272,02           | 1895,40                    | 2742,95                       | 156,74    | 3761,76           | 1175,55                    |
| Slodzes                     | 28                   | 1         | 43                | 43                         | 22                            | 1         | 51                | 56                         |
| Summa uz vienu slodzi       | 150,43               | 150,58    | 99,35             | 44,08                      | 124,68                        | 156,74    | 73,76             | 20,99                      |
| <b>Kopā, euro</b>           | <b>10 530</b>        |           |                   |                            | <b>7837</b>                   |           |                   |                            |

Avots: VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".

Ņemot vērā iepriekš minēto, secināms, ka Slimnīca, veidojot jauno sistēmu, kopējās summas procentuālajam sadalījumam dažādām konkrēto struktūrvienību amatu kategorijām, ir izmantojusi atšķirīgu pieeju.

Lai nodrošinātu taisnīgu un pamatotu mainīgās atalgojuma daļas finanšu līdzekļu piešķiršanu Slimnīcas struktūrvienību darbiniekiem, nosakot mainīgās atalgojuma daļas apjomu Slimnīcas katras struktūrvienības konkrētajiem vadītājiem, virsārstiem un virsmāsām, tiek ņemti vērā šādi nosacījumi:

- ✓ darbinieka veiktā darba apjoms (t.sk. ievērojot, ka mainīgā atalgojuma daļa netiek piešķirta par laiku, kurā darbinieks darbu neveic – atvaļinājuma, darba nespējas laikā u.c.) un kvalitāte;
- ✓ veiktā darba intensitāte un sarežģītība;
- ✓ darbinieka atbildības līmenis par darba norisi un lēmumu pieņemšanu;
- ✓ darbinieka ieguldījums kopējā rezultāta nodrošināšanā;
- ✓ darbinieka darba disciplīna un sadarbība ar kolēģiem;

#### NAV KLASIFICĒTS

- ✓ darbinieka iniciatīvas pakāpe (klīnisko procesu optimizēšana, jaunu metožu, jaunu ārstēšanas veidu ieviešana u.c.);
- ✓ mainīgā daļa var tikt piešķirta Slimnīcas darbiniekiem tikai pēc pārbaudes laika beigām.

Slimnīcas struktūrvienību virsmāsu mainīgās atalgojuma daļas apmēru nosaka klīniskā virsmāsa, novērtējot attiecīgo rādītāju izpildi, piemēram, darba kvalitāti un disciplīnas ievērošanu, aptiekas preču apriti, budžetu, struktūrvienību darbinieku mainību u.c.

Rīkojumos par mainīgās atalgojuma daļas piešķiršanas nosacījumiem ir noteikts, ka mainīgā atalgojuma daļa netiek piešķirta par laiku, kurā darbinieks darbu neveic – atvaļinājuma, darba nespējas laikā u.c. Tomēr revidenti, analizējot Slimnīcas darba samaksas datus, ir konstatējuši, ka atsevišķos gadījumos šis nosacījums nav ievērots. Piemēram, darbiniekam mainīgā atalgojuma daļa ir aprēķināta kā konstanta summa katru mēnesi, lai gan darbinieks vienu mēnesi ir izmantojis atvaļinājumu, **revidentu ieskatā, tas liecina par iekšējās kontroles trūkumu Slimnīcas vadības rīkojumu izpildē.**

Slimnīca ir norādījusi uz vēlamo ārstniecības personu darba samaksas modeli, kurā darbinieku darba samaksa sastāvētu no diviem pamatelementiem – pamatlikmes/pamatalgas ar attiecīgām piemaksām 60% apmērā no kopējās darba samaksas un mainīgās daļas par individuālo ieguldījumu kopējo mērķu sasniegšanā 40% no kopējās darba samaksas – un jau ir uzsākusi šī modeļa īstenošanu. **Tomēr, revidentu ieskatā, ir apšaubāmi, ka visām Slimnīcas struktūrvienībām, ņemot vērā to darba specifiku un finansējuma apmēru, kas ir piešķirts mainīgās atalgojuma daļas nodrošināšanai, būs iespējams iekļauties noteiktajās robežās.**

Revīzijā konstatēts, ka atsevišķās struktūrvienībās, piemēram, Mutes, sejas un žokļu ķirurģijas centrā, Latvijas Kardioloģijas centrā, Anestezioloģijas un reanimatoloģijas klīnikā, augstākajam medicīniskajam personālam 2019.gada 1.pusgadā mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars kopējā darba samaksā pārsniedz 40% robežu un veido pat vairāk nekā 70%. Piemēram, darbiniekam, 2019.gada 1.pusgadā nostrādājot 933 stundas (normāla darba laika stundas – 981), aprēķinātā darba alga pamatdarbā pēc stundu likmes ir četras reizes mazāka nekā aprēķinātā mainīgā darba samaksa, skatīt 16.tabulu.

16.tabula

#### Viena darbinieka darba samaksas aprēķins par 2019.gada 1.pusgadu, euro

| Darba samaksas elementi                                         | Aprēķinātā summa, euro |
|-----------------------------------------------------------------|------------------------|
| Darba alga pamatdarbā pēc stundu likmes                         | 7110,19                |
| Piemaksa par darbu ar īpašu risku                               | 711,02                 |
| Aizvietošana darba laikā 20%                                    | 114,09                 |
| Mājas dežūras                                                   | 283,98                 |
| Mājas dežūras izsaukumi 200%                                    | 261,46                 |
| Nakts darbs dežūrām 75%                                         | 8,91                   |
| Samaksa par maksas pakalpojumiem                                | 146,98                 |
| Samaksa par Valsts medicīniskajiem ambulatorajiem pakalpojumiem | 154                    |
| Darba alga prombūtnes laikā (komisijas, kursi)                  | 190,15                 |
| Darba algas pārrēķins                                           | 100,99                 |
| Atvaļinājums                                                    | 2037,01                |
| Mainīgā atalgojuma daļas samaksa                                | <b>28 736,91</b>       |



NAV KLASIFICĒTS

| Darba samaksas elementi | Aprēķinātā summa, euro |
|-------------------------|------------------------|
| <b>Kopā</b>             | <b>39 855,59</b>       |

Avots: VSLA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".

Revīzijā konstatēts, ka mainīgā atalgojuma daļa 2019.gada 1.pusgadā ir aprēķināta 339 ārstiem 811 933 euro apmērā. Pēc revidentu aplēsēm<sup>131</sup> vairākās Slimnīcas struktūrvienībās apmēram 19% ārstu mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars kopējā darba samaksā nesasniedz 3% robežu un ir apmēram 51 euro mēnesī, piemēram, Sievietes un bērna veselības klīnikā, Ķirurģijas klīnikā, Neatliekamās medicīnas centrā, Anestezioloģijas un reanimatoloģijas klīnikā, Internās medicīnas klīnikā.

Līdzīgi kā augstākajam medicīniskajam personālam, arī aprūpes personālam mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars kopējā darba samaksā svārstās no 1% līdz pat 56,5%. Revīzijā konstatēts, ka mainīgā atalgojuma daļa 2019.gada 1.pusgadā ir aprēķināta 564 aprūpes darbiniekiem 359 510 euro apmērā. Pēc revidentu aplēsēm<sup>132</sup> vairākās Slimnīcas struktūrvienībās apmēram 19,8% aprūpes darbinieku mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars kopējā darba samaksā nesasniedz 3% robežu un ir apmēram 41 euro mēnesī.

Revīzijā konstatēts, ka 2019.gada 1.pusgadā Slimnīcas struktūrvienību virsmāsām mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars kopējā darba samaksā robežojas no 1% līdz pat 56,5%. Piemēram, divu Slimnīcas struktūrvienību virsmāsām ar vienādu pamatalgu stundas vidējā darba samaksa ir attiecīgi 26,94 euro un 15,01 euro, tai skaitā mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars kopējā darba samaksā ir attiecīgi 52,4% un 2,8%.

Revīzijā konstatēts, ka aprūpes atbalsta personālam mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars kopējā darba samaksā svārstās no 0,4% līdz pat 48%, mainīgā atalgojuma daļa 2019.gada 1.pusgadā ir aprēķināta 318 aprūpes atbalsta darbiniekiem 93 877 euro apmērā. Pēc revidentu aplēsēm<sup>133</sup> vairākās Slimnīcas struktūrvienībās apmēram 38% aprūpes atbalsta darbinieku mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars kopējā darba samaksā nesasniedz pat 3% robežu un ir apmēram 18 euro mēnesī, piemēram, Neatliekamās medicīnas centrā, Sievietes un bērna veselības klīnikā, Internās medicīnas klīnikā.

**Revidentu ieskatā, šāds mainīgās atalgojuma daļas procentuālais sadalījums kopējā darba samaksā var būt par iemeslu darbinieku neapmierinātībai un neizpratnei par mainīgās darba samaksas būtību un sasaisti ar struktūrvienībām izvirzīto mērķu sasniegšanu. Tāpēc pastāv risks, ka darbinieki var nebūt pietiekami motivēti sasniegt Slimnīcas izvirzītos mērķus kvalitatīvā un efektīvā pacientu diagnostikā un ārstēšanā, kā arī sasniegt struktūrvienībām noteiktos mērķa izpildes kritērijus atbilstoši Slimnīcas definētajam, piemēram, plānotā darba apjoma izpilde, iekļaušanās medikamentu un vienreizējo preču budžetā, pacientu vidējais ārstēšanās ilgums u.c., jo mainīgās darba samaksas īpatsvara diapazons Slimnīcas darbinieku kopējā darba samaksā ir plašs – no 0,4% līdz pat 70%.**

Revidenti lūdza Slimnīcas vadību paskaidrot, kā darbinieki tiek informēti par darba samaksas veidošanos, kas pamatota ar atsevišķiem rīkojumiem, lēmumiem un dažādiem aprēķiniem. Slimnīca norādīja<sup>134</sup>, ka struktūrvienību vadītāju pienākums ir informēt darbiniekus par valdes rīkojumiem par darba samaksu. Atbildīgie par mainīgo atalgojuma daļu un piemaksu apmēra noteikšanu katram darbiniekam un skaidrojumu sniegšanu par šo piemaksu apmēru ir struktūrvienības vadītāji/virsmāsas. Turklāt katru mēnesi pēc algas izmaksas darbiniekiem ir iespēja resursu vadības sistēmā *Horizon HOP* piekļūt savai algas lapiņai un redzēt darba samaksas pozīcijas, nostrādātās stundas un citu informāciju. Neskaidrību gadījumā darbinieki var vērsties Personāla vadības daļā vai Finanšu plānošanas un analīzes

#### NAV KLASIFICĒTS

daļā, lai saņemtu detalizētu skaidrojumu par aprēķināto atalgojumu. Kā norādīja Slimnīca, šo iespēju darbinieki arī izmanto.

Slimnīcas ieskatā<sup>135</sup>, veiksmīga mainīgās atalgojuma daļas politikas īstenošana, kas balstīta uz vienādiem principiem visām struktūrvienībām, sekmēs organizācijas iekšējo taisnīgumu un paaugstinās darbinieku motivāciju.

Tomēr Slimnīcas arodorganizācijas pārstāvji tikšanās laikā<sup>136</sup> norādīja uz šādām problēmām darba un darba samaksas, tai skaitā mainīgās atalgojuma daļas organizācijā, kam ir noteicoša ietekme darba vides sakārtošanai, tai skaitā darbinieku apmierinātības celšanai Slimnīcā:

- ✓ atalgojuma sistēma Slimnīcā vēsturiski veidojusies apmēram no 2011.gada, kad Slimnīcas politika tika vērsta uz to, ka "tas, kurš vairāk strādās, vairāk arī saņems";
- ✓ atalgojuma mehānisms "kurš vairāk strādās, vairāk arī saņems" idejiski ir labs, bet īsti nedarbojas, jo šo sistēmu nevar piemērot pilnīgi visiem medicīnas darbiniekiem. Tas rada atalgojumu atšķirības, lielu algas sadrumstalotību, neizpratni par atalgojuma mainīgās daļas komponentēm, neapmierinātību un nedrošību par ik mēnesi saņemamo atlīdzības apmēru un veicina neveselīgu darba vides veidošanos kolektīvā;
- ✓ nav noteikts stabils, samērīgs pamatatalgojums, kura noteikšanā un aprēķinā varētu izmantot ārstniecības personu atlīdzības apmēru gada griezumā (ar apmaksātām virsstundām) un nelielu mainīgo daļu (piemaksa, kurai ir skaidri definēti piešķiršanas kritēriji, piemēram, par darba stāžu, par risku);
- ✓ atlīdzības aprēķins nebūtu saistāms ar tādiem kritērijiem, ko darbinieki nevar ietekmēt, piemēram, medikamentu patēriņš, kvotu izpilde, gultu noslodze u.tml.;
- ✓ darbiniekiem nav skaidra atlīdzības politika Slimnīcā, lai gan atlīdzības pieaugums ir bijis visām darbinieku kategorijām ar tendenci izlīdzināt laika gaitā "izkropļoto" atlīdzības modeli, tomēr joprojām atšķirīga atalgojuma piemērošana līdzīgām darbinieku grupām un neskaidra mainīgās daļas aprēķina kārtība nerada veselīgu vidi darbinieku apmierinātības celšanai un nozares problēmu sakārtošanai;
- ✓ lai gan Slimnīcā ārstniecības personāla skaits ir nepietiekošs, tomēr virsstundas tiek ļauts strādāt ierobežotā daudzumā, tas darbiniekam nozīmē darba samaksas samazinājumu, līdz ar to tiek meklēts papildu darbs citur. Tas, savukārt, ietekmē darba grafika veidošanu Slimnīcā, jo, piemēram, ja kāds no darbiniekiem saslims, nebūs, kas viņu aizvieto, turklāt ārstniecības personāls ir pakļauts izdegšanas riskam, strādājot dažādās darba vietās garas stundas.

Saskaņā ar Slimnīcas sniegto informāciju<sup>137</sup> 03.03.2020. Slimnīcā ir apmēram 316 vakantas slodzes, tai skaitā:

- ✓ 155,05 slodzes – augstākais medicīniskais personāls, piemēram, radiologs diagnostis (19,715), kardiologs (17,205), ārsts (15,47), anesteziologs, reanimatologs (10,87), nefrologs (3,61);
- ✓ 100,4 slodzes – aprūpes personāls, piemēram, māsa/medicīnas māsa (79,67), radiologa asistents (7,07), ārsta palīgs/feldšeris (6,15);
- ✓ 60,53 slodzes – aprūpes atbalsta personāls (māsas palīgs).

#### NAV KLASIFICĒTS

Revīzijas laikā ir iegūta Valsts ieņēmumu dienesta informācija<sup>138</sup> par izlasē iekļauto Slimnīcas darbinieku nodarbinātību laika periodā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. Dati liecina, ka 2019.gada 1.pusgadā vairāk nekā trešā daļa no 206 izlasē iekļautajām Slimnīcas ārstniecības personām (no izlasē iekļautajiem 83 ārstiem un 90 aprūpes darbiniekiem, attiecīgi 57 jeb 69% un 12 jeb 13%) papildus strādā vēl citās ārstniecības iestādēs. Turklāt konstatēti gadījumi, kad darbinieku vairākās darba vietās faktiski nostrādāto stundu kopskaits pārsniedz maksimāli atļauto darba stundu skaitu<sup>139</sup>. Piemēram, radiogrāfers visā pārbaudāmajā periodā papildus tika nodarbināts vēl trijās ārstniecības iestādēs un kopējais darbinieka faktiski nostrādāto stundu skaits ik gadu pārsniedz maksimāli pieļaujamo darba stundu skaitu par 200%.

### Piemaksa par sarežģītas onkoloģiskās operācijas veikšanu

Revidentu ieskatā, piemaksas par sarežģītas onkoloģiskās operācijas veikšanu piešķiršana vēl vairāk veicina Slimnīcas darba samaksas sistēmas sadrumstalotību, piemaksu īpatsvara palielināšanu kopējā darba samaksā un darba samaksas aprēķinu sarežģītību, kas rada riskus izveidotās sistēmas taisnīgumam:

- Slimnīca, nosakot piemaksu apmēru ārstniecības personām, kas veic sarežģītas operācijas, to sadalījusi matemātiski, neņemot vērā operāciju sarežģītības pakāpi un tām patērēto laiku;
- 2019.gadā Slimnīca, mainot apmaksas kārtību onkoloģiskajās operācijās iesaistītajam personālam, ir noteikusi atšķirīgu procentuālo sadalījumu struktūrvienībās, tādējādi radot atšķirības darba samaksā par padarīto darbu, piemēram, ārstiem urologiem (galvenais veicējs ar asistentu vai bez tā) par veiktām 42 sarežģītām onkoloģiskajām operācijām 2019.gada maijā aprēķināta darba samaksa 6418,91 *euro* apmērā, savukārt Ķirurģijas klīnikas ārstiem (galvenais veicējs) par veiktām 54 sarežģītām onkoloģiskajām operācijām 2019.gada maijā pienākas 4932,36 *euro*;
- Ķirurģijas klīnikā finanšu līdzekļu daļa no katras sarežģītas onkoloģiskās operācijas ir novirzīta kopējā darba samaksas fondā un sadalīta starp Ķirurģijas klīnikas ārstiem par citām sarežģītām operācijām.

Saskaņā ar ārējo normatīvo aktu<sup>140</sup> 2017.gadā par sarežģītas primāras onkooperācijas veikšanu pacientam ar pirmreizēji diagnosticētu onkoloģisko slimību pēc ārstu konsilija terapijas taktikas pieņemšanas ir noteikta piemaksa 410,51 *euro* apmērā. Veselības ministrija norāda<sup>141</sup>, ka šī piemaksa ir izveidota, īstenojot uzlabojumus onkoloģijas pacientu ārstniecībā, lai uzlabotu ķirurģiskās ārstēšanas pieejamību.

#### NAV KLASIFICĒTS

Atbilstoši Nacionālā veselības dienesta skaidrojumam<sup>142</sup> sadarbībā ar Latvijas Onkologu asociāciju un citām profesionālajām asociācijām 2017.gadā tika izveidots diagnožu saraksts kombinācijā ar NOMESCO manipulācijām, kuras speciālisti uzskatīja par sarežģītām un laikietilpīgām. Turklāt šī piemaksa ir domāta darba samaksas palielināšanai šo operāciju veicējiem – visai operācijas komandai. Piemaksu var saņemt tikai tajos gadījumos, ja izpildās visi atbilstošie kritēriji:

- ✓ ir atbilstoša diagnozes un NCSP manipulācijas kombinācija;
- ✓ operācija ir plānveida;
- ✓ onkoloģiskā slimība pirmreizēji diagnosticēta;
- ✓ operācija ir sarežģīta.

Tāpat Nacionālais veselības dienests attiecībā uz piemaksu par sarežģītas onkoloģiskās operācijas veikšanu norādīja<sup>143</sup>, ka:

- ✓ piemaksa ir izveidota, lai veicinātu ķirurģisko aktivitāti onkoloģijā;
- ✓ samaksa par stacionāro gadījumu ir samaksa par "vidējo pacientu", tai skaitā piemaksa ir par vidējo pacientu. Klīnikās pastāv atšķirības starp operācijām, tādējādi tika noteikts sliekšnis, virs kura operācijas tika noteiktas par sarežģītām, bet to sarežģītība savstarpēji atšķiras;
- ✓ Latvijā veselības aprūpes finansējuma sistēmas pamats ir tarifi, kuri ir rēķināti no konkrētas likmes, piemēram, 2020.gadā – 1485 *euro*, un par konkrētu ārstniecības personu darba laiku, tādējādi atskaites punkts ir ārstniecības personu patērētais laiks, veicot operāciju. Laika atšķirībām klīnikās vai operācijās būtu jākorrelē ar piemaksu apmēra atšķirībām, ņemot vērā arī komandas lielumu.

Tomēr Slimnīca, 2017.gadā nosakot piemaksu apmēru ārstniecības personām, kas veic sarežģītas operācijas, nav ņēmusi vērā operāciju sarežģītības pakāpi. Atbilstoši Slimnīcas 03.05.2017. rīkojumam<sup>144</sup> tika noteiktas finansējuma sadalījuma proporcijas par sarežģītās primārās onkooperācijās iesaistītā personāla darbu, piemēram, par vienu operāciju galvenajam operējošajam ārstam un ārstam asistentam attiecīgi 149,47 *euro* un 41,52 *euro*.

**Slimnīca, matemātiski sadalot piemaksu par sarežģītas onkoloģiskās operācijas veikšanu operācijā iesaistītajam personālam, nav vērtējusi operācijas sarežģītības pakāpi un ārstniecības personu darba (laika) ietilpīgumu. Tāpēc, revidentu ieskatā, pastāv risks, ka darbinieki, paveicot vienāda (vai salīdzināma) veida, apjoma un intensitātes darbu, nesaņem vienādu darba samaksu.**

Savukārt Slimnīcas 01.03.2019. rīkojumā<sup>145</sup> apmaksas kārtība operācijās iesaistītajam personālam tika mainīta, nosakot atšķirīgu procentuālo sadalījumu struktūrvienībās:

- ✓ visu klīniku un centru darbiniekiem (izņemot Ķirurģijas klīniku), kuri iesaistīti operācijā, tai skaitā ārstam galvenajam veicējam un ārstam asistentam par vienu operāciju attiecīgi – 149,47 *euro* jeb 45% no kopējā finansējuma un 41,52 *euro* jeb 12,5% no kopējā finansējuma. Ja operāciju veic tikai viens ārsts (galvenais veicējs) bez asistenta, galvenā veicēja darba samaksā tiek novirzīta arī asistentam paredzētā darba samaksa, tādējādi veidojot 190,99 *euro*;
- ✓ Ķirurģijas klīnikas darbiniekiem, kuri iesaistīti operācijā, tai skaitā ārstam galvenajam veicējam un Ķirurģijas klīnikas ārstiem par vienu operāciju attiecīgi – 91,34 *euro* jeb 27,5% no kopējā finansējuma un 89,68 *euro* jeb 27% no kopējā finansējuma.

## NAV KLASIFICĒTS

**Revīzijā konstatēts, ka šādi nosakot finansējuma procentuālo sadalījumu sarežģītājās onkoloģiskajās operācijās iesaistītajiem ārstiem dažādu struktūrvienību ietvaros, rodas atšķirības darba samaksā par padarīto darbu.** Piemēram, atbilstoši Slimnīcas iesniegtajiem aprēķiniem<sup>146</sup>, ārstiem urologiem (galvenais veicējs ar asistentu vai bez) par veiktām 42 sarežģītām onkoloģiskajām operācijām 2019.gada maijā aprēķināta darba samaksa 6418,91 *euro* apmērā, savukārt Ķirurģijas klīnikas ārstiem (galvenais veicējs) par veiktām 54 sarežģītām onkoloģiskajām operācijām 2019.gada maijā, pienākas 4932,36 *euro*.

Tomēr, salīdzinot Slimnīcas detalizēto aprēķinu<sup>147</sup> par ārstu faktisko darbu, veicot sarežģītas onkoloģiskās operācijas, un darba samaksas aprēķinu<sup>148</sup> ārstiem ķirurgiem, konstatēts, ka veidojas starpības. Piemēram, ja ārsts ķirurgs ir piedalījies tikai divās sarežģītās onkoloģiskajās operācijās (galvenais veicējs), atbilstoši Slimnīcas 01.03.2019. rīkojumam<sup>149</sup> un Slimnīcas iesniegtajam aprēķinam<sup>150</sup> ārstam būtu jāsaņem 182,68 *euro*, tomēr attiecīgajam ārstam darba samaksa par sarežģītām onkoloģiskajām operācijām aprēķināta 1566,28 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Slimnīcas skaidrojumu<sup>151</sup> Ķirurģijas klīnikas ārsti bija neapmierināti, ka par sarežģītām onkoloģiskajām operācijām tika ieviesta piemaksa, bet par citām sarežģītām operācijām piemaksas nebija. Ieviešot piemaksas par sarežģītām onkoloģiskajām operācijām, ārsti vēlējās veikt tieši šīs operācijas. Lai mazinātu šo iekšējo neapmierinātību un nodrošinātu visa nepieciešamā darba apjoma paveikšanu, kā arī nodrošinātu vienmērīgāku noslodzi un vienlīdzīgāku darba samaksu par visa veida sarežģītām operācijām, tika nolemts mainīt samaksas par sarežģītām onkoloģiskajām operācijām nosacījumus, daļu naudas no katras šīs operācijas novirzot kopējā darba samaksas fondā un to sadalot Ķirurģijas klīnikas ārstiem par citām sarežģītām operācijām. Slimnīcas ieskatā, šāds aprēķins, darbiniekiem pareizi izskaidrots, veicina klīnikā veikt arī citas sarežģītas operācijas, par kurām valsts nepiemaksā.

Turklāt Slimnīca skaidro<sup>152</sup>, ka piemaksa konkrētiem cilvēkiem par faktiski paveikto darbu var radīt sašķeltību klīnikā vai nodaļā, jo būs darbinieki, kuri tieksies veikt tieši šīs operācijas, savukārt tiem darbiniekiem, kuriem šādas iespējas nav, ir jāveic citas ne mazāk nozīmīgas un sarežģītas operācijas, par kurām papildus netiek piemaksāts.

Revīzijā konstatēts, ka, piemēram, 2019.gada maijā ārstiem ķirurgiem no aprēķinātās piemaksas 9774,96 *euro* apmērā par sarežģītām onkoloģiskajām operācijām 4842,6 *euro* novirzīti par citu sarežģītu operāciju veikšanu.

**Revidenti neapšaubā nepieciešamību palielināt finansējumu veselības nozarei, tai skaitā lai uzlabotu ķirurģiskās ārstēšanas pieejamību onkoloģiskajiem pacientiem, tomēr, ņemot vērā iepriekš konstatēto, secināms, ka šāda atsevišķu piemaksu noteikšana par konkrētu darbu vēl vairāk veicina Slimnīcas darba samaksas sadrumstalotību, kā arī piemaksu īpatsvara audzēšanu kopējā darba samaksā, tādējādi radot Slimnīcas iekšienē darbinieku neapmierinātību un neizpratni par darba samaksas sistēmas iekšējo taisnīgumu Slimnīcā.**

## Ieteikumi

Lai veicinātu Slimnīcas darba vides sakārtošanu, kā arī tiektos izlīdzināt ārstniecības personu algas, Slimnīcai izvērtēt darbinieku darba samaksas stundas vidējo vērtību, nosakot samērīgus kopējās darba samaksas augstākos un zemākos intervālus, un veikt darbības, lai Slimnīcas darbiniekiem nodrošinātu

#### NAV KLASIFICĒTS

darba tirgum atbilstošu, kā arī iekšēji taisnīgu atalgojumu, ievērojot amata sarežģītību, intensitāti un Slimnīcas finansiālās iespējas, tādējādi motivējot darbiniekus profesionāli un labi veikt savu darbu.

Lai virzītos uz vienotu un visiem saprotamu atalgojuma sistēmas izveidi Slimnīcā, noteikt optimālo pamatalgas un mainīgās atalgojuma daļas proporciju, pārskatīt mainīgās atalgojuma daļas veidošanās pamatprincipus, tai skaitā ieviest vienotus tās finansēšanas principus, kā arī veikt pasākumus mainīgās atalgojuma daļas īpatsvara mazināšanai kopējā darba samaksā.

Lai nodrošinātu uz vienlīdzības principiem balstītu ārstniecības personu darba un darba samaksas organizāciju, Slimnīcai pārskatīt un noteikt pienākumu apjomu, kas darbiniekam jāveic pamatdarba laikā slodzes ietvaros, ņemot vērā struktūrvienību paredzamo un maksimālo darba apjomu, un veikt atbilstošus pasākumus, lai darba pienākumu un uzdevumu plānošanas procesā ir ievēroti vienlīdzības principi, dodot iespēju vienādas kvalifikācijas vienāda amata veicējiem darīt līdzvērtīgu darbu un saņemt vienlīdzīgu samaksu.

Lai uzlabotu Slimnīcas darbinieku darba plānošanas, organizēšanas un kontroles procesu, ņemot vērā darbinieku faktiski patērēto laiku, veicot darba pienākumus, Slimnīcai akorda algas noteikšanas gadījumā veikt precīzu darba laika uzskaiti atbilstoši Darba likuma prasībām.

## Vai ārstniecības personu atalgojums ir palielinājies?

Veselības aprūpes sistēmas reformu plāns paredz ik gadu palielināt darba samaksu ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām, lai 2021.gadā ārstu un funkcionālo speciālistu darba samaksa sasniegtu divkārtu tautsaimniecībā nodarbināto darba algu, vienlaikus palielinot arī pārējo ārstniecības personu darba samaksu un mazinot darba samaksas atšķirības starp nozarē strādājošajiem<sup>153</sup>.

Saskaņā ar Ministru kabineta rīkojumu<sup>154</sup> 2018.gadā atlīdzības palielinājumam ārstniecības personām tika piešķirti 85,3 milj. *euro*. Arī 2019.gadā atlīdzības palielinājumam piešķirts finansējums 83,3 milj. *euro*<sup>155</sup>.

**Atbilstoši ārējā normatīvā akta<sup>156</sup> sākotnējās ietekmes novērtējuma ziņojumā (anotācijā) norādītajam finansējums paredzēts zemākās darba samaksas palielināšanai ārstniecības personām, kas ir iesaistītas valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanā. Tāpēc Nacionālais veselības dienests, slēdzot līgumus par valsts apmaksāto pakalpojumu sniegšanu 2019.gadā, līgumos ar ārstniecības iestādēm ietvēra nosacījumu – finansējums jānovirza darba samaksas palielināšanai, kas nepārsniedz četras vidējās tautsaimniecībā nodarbināto mēnešalgas jeb 4012 *euro*.**

Lai īstenotu iecerēto ārstniecības personu darba samaksas pieauguma nodrošināšanu, 2020.gadā nepieciešamais papildu finansējums bija 119,7 milj. *euro*. Tomēr finansējums tika nodrošināts 50% apmērā, piešķirot 60,1 milj. *euro*<sup>157</sup>.

Atbilstoši informatīvajam ziņojumam<sup>158</sup> 2020.gadā piešķirtais papildu finansējums izmantojams, lai nodrošinātu lielāku darba samaksas pieaugumu tieši rezidentiem – 20% apmērā. Pārējām ārstniecības personām darba samaksas pieaugums paredzēts 10% apmērā. Vienlaikus darba samaksas pieaugums ārstniecības personām stacionārajā veselības aprūpē jānodrošina lielākā apmērā, lai stacionārām

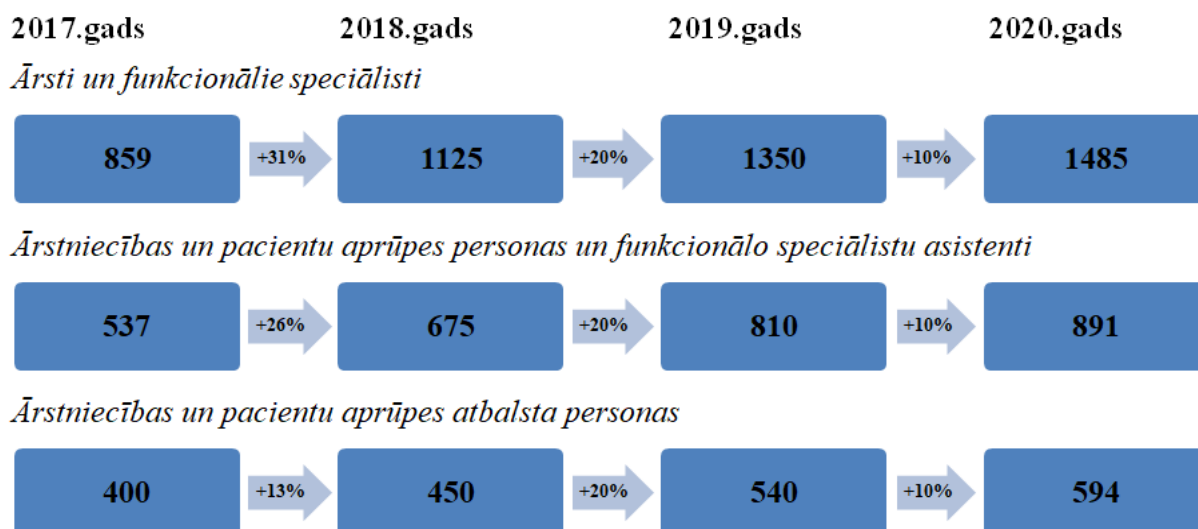


## NAV KLASIFICĒTS

ārstniecības iestādēm nodrošinātu finansējumu papildu izdevumu obligāto piemaksu segšanai darbam diennakts režīmā. Fiksēto maksājumu un gultas dienas tarifu aprēķinā ir ietverta samaksa par darbu nakts laikā, brīvdienās, svētku dienās un par virsstundu darbu. **Turklāt, lai piešķirtais finansējums maksimāli efektīvi tiktu novirzīts paredzētajam mērķim, tas ir, zemāko algu palielināšanai, Nacionālais veselības dienests, slēdzot līgumus par valsts apmaksāto pakalpojumu sniegšanu 2020.gadā, līgumā iekļauj nosacījumu – finansējumu novirzīt darba samaksas palielināšanai, kas nepārsniedz trīs vidējās tautsaimniecībā nodarbināto mēnešalgas<sup>159</sup>, t.i., 3228 euro (atbilstoši Centrālās statistikas pārvaldes datiem 2019.gadā vidējā alga pirms nodokļu nomaksas ir 1076 eiro<sup>160</sup>).**

Ministru kabinets noteica arī zemāko mēnešalgas<sup>161</sup> apmēru veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem, tādējādi 2019.gadā, salīdzinot ar 2018.gadu, zemākā mēnešalgas likme visām ārstniecības personu kategorijām ir pieaugusi par 20%, savukārt 2020.gadā, salīdzinot ar 2019.gadu, tā ir pieaugusi par 10%, skatīt 1. pielikumu.

Veselības ministrija, ņemot vērā valstī reglamentēto zemākās mēnešalgas apmēru, ir aprēķinājusi veselības aprūpes pakalpojumu tarifā iekļauto vidējo darba samaksu ārstniecības personām. Piemēram, 2020.gadā maksājumus par veselības aprūpes pakalpojumu aprēķina, ņemot vērā, ka vidējā darba samaksa mēnesī ir noteikta šādā apmērā – ārstiem un funkcionālajiem speciālistiem 1485 euro, ārstniecības un pacientu aprūpes personām un funkcionālo speciālistu asistentiem 891 euro, ārstniecības un pacientu aprūpes atbalsta personām 594 euro, skatīt 5. attēlu.



5.attēls. Vidējā darba samaksa ārstniecības personām tarifā.

Avots: Veselības ministrija.

Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" darba samaksai papildus piešķirtā finansējuma sadalīšanas principi

Atbilstoši Slimnīcas atlīdzības sistēmas nolikumam<sup>162</sup> atlīdzības sistēmas pamatmērķis ir sekmēt Slimnīcas stratēģisko ilgtermiņa un īstermiņa mērķu sasniegšanu, kā arī:

NAV KLASIFICĒTS

- ✓ nodrošināt vienlīdzīgu samaksu par darba ieguldījumu Slimnīcas labā (vienlīdzīgu samaksu par vienādas vērtības darbu);
- ✓ veicināt izpratni par atlīdzības elementiem, to piešķiršanas kritērijiem un administrēšanas kārtību;
- ✓ nodrošināt Slimnīcas konkurētspēju darba tirgū un darbinieku atlīdzības salīdzināmību ar atlīdzību līdzīgās nozarēs un amatos darba tirgū.

Slimnīcas atalgojuma fondu veido valsts veiktie maksājumi par Slimnīcas sniegtajiem veselības aprūpes pakalpojumiem, ieņēmumi no visu veidu maksas pakalpojumu sniegšanas un dažādu finansējuma avotu līdzekļiem projektu ietvaros.

Ministru kabineta noteikumi<sup>163</sup> no 01.01.2019. paredz atalgojuma palielinājumu veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem par 20%, kas ir viens no būtiskākajiem soļiem, lai risinātu problēmas ar cilvēkresursu trūkumu veselības aprūpes sistēmā. Tādējādi gan sabiedrība, gan veselības aprūpes jomā nodarbinātie sagaidīja, ka darba samaksas pieaugums tiks nodrošināts ar 01.01.2019. Tomēr par papildu finansējuma piešķiršanu Ministru kabinets lēma tikai 18.12.2018., pieņemot normatīvo aktu<sup>164</sup>, savukārt Nacionālais veselības dienests Slimnīcai par stacionārajiem veselības aprūpes pakalpojumiem plānoto līdzekļu apjomu paziņoja 05.02.2019., turklāt paziņojums attiecās tikai uz 2019.gada pirmajiem trim mēnešiem<sup>165</sup>. Tā kā Slimnīcai līdz pat gada sākumam nebija pieejama precīza informācija par finansējuma palielinājuma apmēru, ārstniecības personu atalgojums Slimnīcā tika palielināts tikai ar 2019.gada 1.februāri.

Revidentu ieskatā, finansējuma piešķiršana atlīdzības palielinājumam pēdējā brīdī, ņemot vērā Slimnīcas sarežģīto darba samaksas struktūru un lielo nodarbināto skaitu, ierobežoja Slimnīcas vadības iespējas lēmumus par piešķirtā finansējuma sadalīšanu, kā arī atlīdzību veidojošo elementu piešķiršanas kritērijiem un aprēķināšanas kārtību saskaņot ar darbiniekiem un tos pārstāvošajām arodorganizācijām, tā veicinot darbinieku izpratni par Slimnīcas vadības mērķiem attiecībā uz atlīdzības sistēmas sakārtošanu.

Revīzijā konstatēts, ka Slimnīcas kopējie izdevumi darbinieku atalgojumam 2018.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, ir palielinājušies par 23%, savukārt 2019.gadā, salīdzinot ar 2018.gadu, tie ir palielinājušies par apmēram 18%. Slimnīcas ārstniecības personām atalgojums ir palielināts arī 2019.gada 1.pusgadā, tai skaitā palielinot pamatlikmes un pamatalgas gan ārstiem, gan māsām, gan aprūpes atbalsta personālam. Turklāt Slimnīcā ārstniecības personām noteiktā zemākā pamatlikme bez stāža piemaksas pārsniedz valstī noteikto zemākās mēnešalgas apmēru veselības jomā nodarbinātajiem, piemēram, Slimnīcā apstiprinātā sertificētu māsu pamatlikmei atbilstošā pamatalga uz slodzi bez stāža piemaksas

## IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

2019.gadā ir robežās no 815 *euro* līdz 879 *euro*, savukārt valstī noteiktā zemākā mēnešalga ir 714 *euro*.

Valsts piešķirtais finansējums paredzēts zemākās darba samaksas palielināšanai ārstniecības personām, kas ir iesaistītas valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanā. Arī Nacionālais veselības dienests, slēdzot līgumus par valsts apmaksāto pakalpojumu sniegšanu, ir paredzējis līgumā nosacījumu – finansējumu novirzīt darba samaksas palielināšanai, kas nepārsniedz 2019.gadā četras (4012 *euro*) un 2020.gadā trīs (3228 *euro*) vidējās tautsaimniecībā nodarbināto mēnešalgas. Tomēr Slimnīca mēnešalgas palielināja arī tām ārstniecības personām, kurām darba samaksa mēnesī par vienu slodzi jau pārsniedza 4012 *euro*. Piemēram, ārstam [IP], kuram aprēķinātā darba samaksa mēnesī par vienu slodzi gan 2018.gadā, gan 2019.gada 1.pusgadā pārsniedz 4012 *euro*, ir palielināta mēnešalga attiecīgi no 2277 *euro* uz 2484 *euro*, kā arī stundas tarifa likme no 7,39 *euro* uz 8,001 *euro*. Tā kā Slimnīcā atalgojuma sistēma ir veidota tā, ka kopējā ārstniecības personu mēneša darba samaksa veidojas no daudziem komponentiem (mēneša darba samaksas, samaksas par sniegtajiem ambulatorajiem pakalpojumiem u. tml.), šāda pieeja tikai formāli atbilst līgumā par valsts apmaksāto pakalpojumu sniegšanu ietvertajam principam – palielināt zemākās mēnešalgas, kā arī nav sasniegts likumdevēja mērķis – izlīdzināt ārstu algas nozarē. Revidentu ieskatā, tā kā Slimnīcas atalgojuma sistēma un darba organizācija paredz to, ka normālā darba laika ietvaros var tikt sniegti pakalpojumi, par ko tiek aprēķināta papildu samaksa, Slimnīcai, pieņemot lēmumu par zemāko darba algu pārskatīšanu, bija jāvērtē kopējā mēneša darba samaksa, nevis tikai mēnešalga.

Atalgojuma palielināšana visām ārstniecības personām, revidentu ieskatā, liecina par Slimnīcas vadības vēlmi mazināt iekšējo konfliktu risku. Tomēr revīzijā konstatētais liek secināt, ka, ņemot vērā Slimnīcas darba samaksas un darba organizācijas sistēmas nepilnības, pēc atalgojuma palielināšanas vēl vairāk ir palielinājušās jau iepriekš pastāvošās būtiskās atšķirības starp darbinieku darba samaksas zemāko un augstāko robežu, šajā gadījumā tā ir pieaugusi par 73,2%. Piemēram, lai gan [IP] ārstam speciālistam stundas vidējā darba samaksa 2019.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, ir pieaugusi par 42,2%, tomēr, rēķinot absolūtos skaitļos, tā ir pieaugusi tikai par 3,02 *euro* (no 7,16 *euro* uz 10,18 *euro*), savukārt ārstam [IP] tā ir pieaugusi par 19,75 *euro* (no 30,02 *euro* uz 49,77 *euro*) jeb 65,8%.

## Darba samaksas pieaugums Slimnīcā 2018.gadā

Nacionālā veselības dienesta noslēgtajos līgumos ar Slimnīcu par valsts apmaksāto pakalpojumu sniegšanu 2018.gadā ir norādīts prognozējamais darba samaksas pieaugums 2018.gadā, piemēram, 24.01.2018. finanšu paziņojumā<sup>166</sup> par līdzekļu apjomu stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai 2018.gadam Slimnīcas prognozējamais darba samaksas pieaugums ir 7,8 milj. *euro*. Arī finanšu paziņojumā par līdzekļu apjomu sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai paredzēts finansējums darba samaksas pieaugumam – 0,9 milj. *euro*. Saskaņā ar Slimnīcas sniegto informāciju<sup>167</sup> 2018.gadā piešķirto finansējumu tikai daļēji var uzskatīt par papildus piešķirtu, jo tas iekļāva līdz šim jau pieejamos papildu valsts budžeta finanšu līdzekļus, kas iepriekš katru gadu tika piešķirti ar atsevišķiem līgumiem (piemēram, 2016.gadā viens miljons algu palielinājumam, finansējums koeficienta 1,2 apmērā apmaksai par normālo pagarināto darba laiku un papildu finansējums neatliekamās palīdzības nodrošināšanai, kas piešķirts 2017.gadā). Lēmums par 2018.gadā Slimnīcai atlīdzībai papildus piešķirto līdzekļu izlietojumu tika pieņemts, kopīgi vienojoties ar Slimnīcas valdi, Slimnīcas galveno ārstu un galveno māsu, Medicīnas padomi, arodbiedrību, kā arī ar Slimnīcas klīniku centru vadītājiem. Tika nolemts papildus piešķirto finansējumu novirzīt šādām amatu grupām – ārstiem, aprūpes personālam, aprūpes atbalsta personālam un zemāk atalgotajiem atbalsta struktūrvienību amatiem, kuru mēneša pamatalga ir līdz 500 *euro*, turpretī administrācijai atalgojums netika palielināts.

Saskaņā ar Slimnīcas finanšu pārskatiem<sup>168</sup> kopējie izdevumi darbinieku atalgojumam 2017.gadā ir 33,7 milj. *euro*, savukārt 2018.gadā – 41,5 milj. *euro*, tas ir, par 7,8 milj. *euro* jeb 23% vairāk.

## Darba samaksas pieaugums Slimnīcā 2019.gadā

Revīzijā Slimnīca paskaidroja<sup>169</sup>, ka informācija par 2019.gada papildu finansējuma apjomu atlīdzības palielināšanai darbiniekiem no Nacionālā veselības dienesta tika saņemta tikai gada sākumā. Turklāt janvāra mēnesī sākotnēji saņemtā informācija mainījās un galīgā summa kļuva zināma tikai februāra sākumā. Tas apgrūtināja lēmumu pieņemšanu par finansējuma sadalījumu, jo Slimnīcai praktiski netika dots laiks aprēķinu veikšanai. Slimnīcas vadība intervijā<sup>170</sup> revidentiem norādīja, ka Veselības ministrija aicināja slimnīcas pēc iespējas ātrāk pieņemt lēmumus par atlīdzības palielināšanu, par to informējot ārstniecības personas, turklāt slimnīcām tika uzdots nodrošināt atalgojuma palielinājumu jau no 1.janvāra. Tomēr Slimnīcas valdes lēmumi noteica, ka atalgojums tiek palielināts ar 1.februāri, jo ātrāk nebija pieejama precīza informācija par finansējuma palielinājuma apmēru.

Turklāt Slimnīcai bija jāplāno finansējums darbinieku virsstundu apmaksai, jo Slimnīcā 2019.gada janvārī bija apmēram 100 māsu un 70 ārstu vakances. Virsstundu apjoma pieaugumu ietekmēja arī normālā pagarinātā darba laika atcelšana 2019.gadā un nepieciešamība samazināt Slimnīcā maksimāli pieļaujamās mēneša darba stundas no 216 stundām (2018.gadā) uz 167,7 stundām. Finansējums virsstundām 2019.gadā tika plānots lielākā apmērā, nekā 2018.gadā, jo virsstundām ir noteikta piemaksa 100% apmērā, bet normālā pagarinātā darba laika stundām tikai – 20% apmērā.

Revīzijā konstatēts, ka Nacionālā veselības dienesta finanšu paziņojums<sup>171</sup> par līdzekļu apjomu stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai datēts ar 05.02.2019., paredzot Slimnīcai līdzekļu apjomu tikai 2019.gada trim mēnešiem, tas ir, no 01.01.2019. līdz 31.03.2019., tai skaitā norādot, ka

#### NAV KLASIFICĒTS

prognozējamais darba samaksas pieaugums ir 1,9 milj. *euro*. Savukārt 26.03.2019. finanšu paziņojumā<sup>172</sup> prognozējamais darba samaksas pieaugums norādīts jau visam 2019.gadam – 7,7 milj. *euro* apmērā.

Atbilstoši Slimnīcas iesniegtajiem datiem<sup>173</sup> 2019.gadā, salīdzinot ar 2018.gadu, Slimnīca ir palielinājusi izdevumus darbinieku atalgojumam par 7,5 milj. *euro* jeb 18%, tai skaitā palielinot pamatlikmes un pamatalgas gan ārstiem, gan māsām, gan aprūpes atbalsta personālam. Turklāt 2019.gadā gandrīz visām Slimnīcas klīnikām/centriem, kuriem iepriekš nebija savas īpašās piemaksas vai mainīgās daļas, tādas tika izveidotas: lielākajai daļai ar 01.02.2019., bet daļai – ar 01.07.2019., kad tika secināts, ka pirmajā pusgadā virsstundām bija ieplānots lielāks budžets, nekā faktiski iztērēts. Šī mainīgā ikmēneša darba samaksas daļa attiecas gan uz ārstiem, gan māsām, gan aprūpes atbalsta personālu. Jāmin, ka arī gandrīz visiem Slimnīcas ne-ārstniecības amatiem tika palielināts atalgojums, vienlaikus tika izlīdzinātas pamatalgas un/vai stundas likmes vienādiem/līdzīgiem amatiem (piemēram, krāvēji, automobiļu vadītāji u.c.), ņemot vērā struktūrvienību vadītāju iesniegumus, darba tirgus situāciju un atvēlēto budžetu algu palielinājumam ne-ārstniecības amatiem, kā arī tika palielināts atalgojums atbalsta un administratīvo daļu vadītājiem<sup>174</sup>.

No 01.02.2019. veiktas izmaiņas Slimnīcas ārstniecības personu atalgojuma apmērā, nosakot zemākās pamatlikmes bez stāža piemaksas ārstiem, piemēram, neinvazīvo un invazīvo profila ārstiem attiecīgi 7,14 *euro* un 7,73 *euro* (līdz 31.01.2019. attiecīgi 6,55 *euro* un 7,14 *euro*). Atalgojuma izmaiņas apstiprinātas ar Slimnīcas valdes 31.01.2019. lēmumu<sup>175</sup>. Lai Slimnīcai piesaistītu un noturētu kvalificētus ārstus un ārstniecības speciālistus, dažiem amatiem, pamatojoties uz attiecīgo speciālistu trūkumu darba tirgū un šo amatu ietekmi uz Slimnīcas darba procesa nodrošināšanu, tika noteiktas atšķirīgas pamatlikmes, piemēram:

- ✓ ārsts anesteziologs, reanimatologs un ārsts neonatologs IT, ārsts speciālists Neatliekamās medicīnas centrā attiecīgi 8,14 *euro* un 7,85 *euro* (līdz 31.01.2019. – 7,14 *euro*);
- ✓ ārsts neonatologs un atbildīgais laboratorijas ārsts/speciālists attiecīgi 7,21 *euro* un 8,04 *euro* (līdz 31.01.2019. – 6,55 *euro* un 7,14 *euro*).

Saskaņā ar Slimnīcas sniegto informāciju<sup>176</sup> 2019.gadā pieejamā budžeta ietvaros visu māsu kategorijām proporcionāli tika palielinātas pamatlikmes, turklāt visos dienas posteņos māsām tiek piemērots "dienas koeficients" 1,25 apmērā, skatīt 17.tabulu.

17.tabula

#### 2019.gada Slimnīcas apstiprinātās māsu pamatlikmes, *euro*

| Kategorija | Veids           | 2019.gads            |            |                            |                             |                       | Pamatlikmei atbilstošā pamatalga par 168h |
|------------|-----------------|----------------------|------------|----------------------------|-----------------------------|-----------------------|-------------------------------------------|
|            |                 | 2018.gada pamatlikme | Pamatlikme | 1,5% (no 5 līdz 10 gadiem) | 2,5% (no 16 līdz 19 gadiem) | 3,5% (virs 20 gadiem) |                                           |
| A          | Ar sertifikātu  | 4,8                  | 5,23       | 5,308                      | 5,361                       | 5,413                 | 879                                       |
|            | Bez sertifikāta | 4,15                 | 4,52       | 4,588                      | 4,633                       | 4,678                 | 759                                       |
| B          | Ar sertifikātu  | 4,65                 | 5,07       | 5,146                      | 5,197                       | 5,247                 | 852                                       |

#### NAV KLASIFICĒTS

| 2019.gads |                 |      |      |       |       |       |     |
|-----------|-----------------|------|------|-------|-------|-------|-----|
| C         | Bez sertifikāta | 3,96 | 4,32 | 4,385 | 4,428 | 4,471 | 726 |
|           | Ar sertifikātu  | 4,45 | 4,85 | 4,923 | 4,971 | 5,02  | 815 |
|           | Bez sertifikāta | 3,6  | 3,92 | 3,979 | 4,018 | 4,067 | 659 |

Avots: VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".

Slimnīcas vadība<sup>177</sup> revidentiem norādīja, ka ārsti ir labākā stāvoklī nekā māsas, jo ārstiem darba laika ietvaros ir iespējas vienlaicīgi darīt vairākus darbus, piemēram, sniegt valsts ambulatoros un maksas ambulatoros pakalpojumus un saņemt par to samaksu. Slimnīcas ieskatā, mūsu darba samaksai būtu jābūt 60% apmērā nevis no ārsta likmes, bet gan no kopējās ārsta darba samaksas. Turklāt, lai gan valsts maksā veselības aprūpes pakalpojumu sniedzējiem atbilstoši noteiktajiem tarifiem, kuros ir iekļauts arī darba samaksas elements, kas pamatots ar valstī noteikto mēneša vidējo darba samaksu veselības jomā nodarbinātajiem, **tomēr Slimnīcā darba samaksa ārstniecības personām pārsniedz tarifā iekļauto un, plānojot Slimnīcas budžetu kārtējam gadam, izdevumi atlīdzībai tiek plānoti prioritāri.**

Lai novērtētu darba samaksas pieaugumu Slimnīcā nodarbinātajām ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām laika periodā no 01.01.2018. līdz 30.06.2019., revīzijā analizēti dati par darbinieku darba samaksu, izlasē iekļaujot 26 darbiniekus, detalizēti par to skatīt 2., 3. un 4. pielikumā.

#### Darba samaksas pieaugums augstākajam medicīniskajam personālam

Slimnīcas augstākā medicīniskā personāla (bez rezidenti) kopējā aprēķinātā darba samaksa 2017.gadā ir 12,9 milj. *euro*, savukārt 2018.gadā tā ir 15,6 milj. *euro*, tas ir, par 2,7 milj. *euro* jeb 20,9% vairāk.

Izsoles veidā analizējot 10 ārstu, kuri nodarbināti pamatdarbā uz pilnu slodzi, darba samaksas izmaiņas 2018.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, konstatēts, ka gada kopējā darba samaksa šiem darbiniekiem 2018.gadā ir palielinājusies par 55 041 *euro*, tai skaitā vidējais noteiktās stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums 2018.gadā attiecīgi ir 42,1% un 27,4%.

**Tomēr revidenti vērš uzmanību, ka noteiktās stundas tarifa likmes un stundas darba samaksas procentuālais pieaugums starp dažādiem ārstu amatiem sadalās nevienmērīgi, attiecīgi intervālā no 8,6% līdz 57,6% un no 11,4% līdz 45,3%.**

Revīzijā konstatēts, ka arī laika posmā no 01.02.2019. līdz 30.06.2019., salīdzinot ar 2018.gadu, ir palielinājusies ārstu darba samaksa, tai skaitā vidējais noteiktās stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums attiecīgi ir 9% un 21,2%.

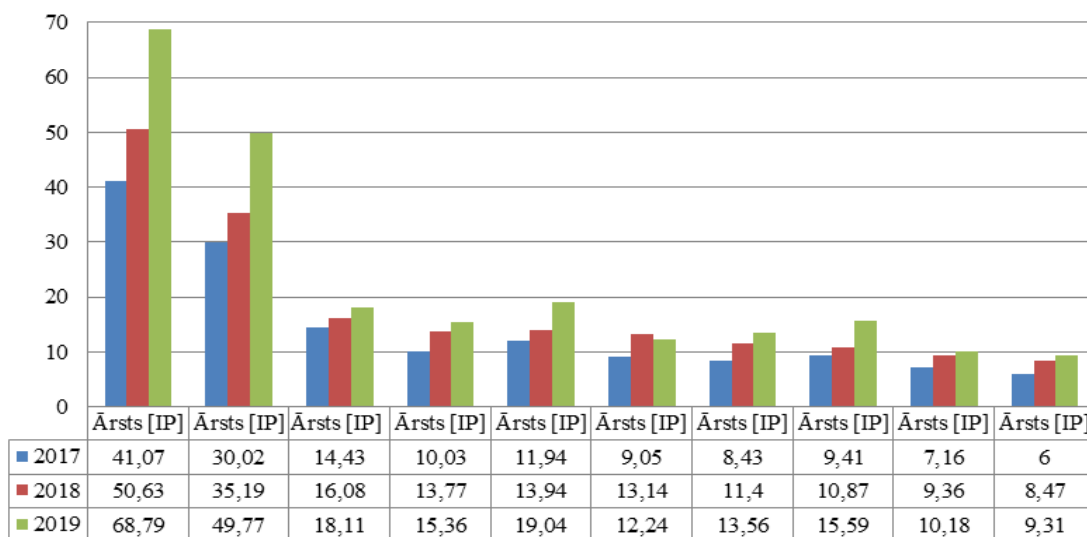
Vienā gadījumā konstatēts, ka ārstam ķirurgam stundas vidējā darba samaksa, lai gan noteiktā stundas tarifa likme ir palielinājusies par 8,3%, 2019.gadā, salīdzinot ar 2018.gadu, ir samazinājusies par 6,9%. Revīzijā noskaidrots, ka ietekmējošais faktors ir gabaldarba samaksas elementu – samaksas par maksas pakalpojumiem un sarežģītām onkoloģiskajām operācijām – apmēra samazinājums.



## IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

**Arī 2019.gadā ir vērojamas atšķirības darba samaksas procentuālajā pieaugumā starp dažādiem ārstu amatiem, jo stundas vidējā darba samaksa pieaug robežās no 8,7% līdz 43,4%.**

Rēķinot absolūtos skaitļos, lielākais stundas vidējais darba samaksas pieaugums 2019.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, ir ārstam [IP] un ārstam [IP], attiecīgi 27,72 *euro* jeb 67,5% un 19,75 *euro* jeb 65,8%, savukārt mazākais – ārstam [IP] un [IP] ārstam speciālistam, attiecīgi 3,02 *euro* jeb 42,2% un 3,31 *euro* jeb 55,2%, skatīt 6.attēlu.



6.attēls. Slimnīcas 10 ārstu, kuri nodarbināti pamatdarbā uz pilnu slodzi, stundas vidējās darba samaksas izmaiņas 2017., 2018. un 2019.gada 1.pusgadā, *euro*.

Avots: VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".

**Revīzijā noskaidrots, ka, paaugstinoties manipulāciju tarifiem, Slimnīcā proporcionāli piešķirtajam finansējumam tika palielināta gabaldarba samaksa par valsts ambulatoro pakalpojumu sniegšanu. No tā secināms, ka kopējā darba samaksa būtiski palielinājās tieši tiem darbiniekiem, kuriem kopējā darba samaksā būtisku īpatsvaru veido samaksa par valsts ambulatoro pakalpojumu sniegšanu un citi veicamie darba pienākumi, par kuriem noteikta akorda alga.**

Piemēram – ārstam [IP], kuram samaksas par valsts ambulatoro pakalpojumu sniegšanu īpatsvars kopējā darba samaksā 2017., 2018. un 2019.gada 1.pusgadā attiecīgi ir 2,75%, 0,4% un 0,1% un lielāko darba samaksas daļu veido darba samaksa atbilstoši stundas tarifa likmei, stundas vidējās darba samaksas pieaugums salīdzinoši pa gadiem ir attiecīgi 11,4% un 6,6% (no 14,43 *euro* uz 17,14 *euro*). Savukārt – ārstam [IP], kuram samaksas par valsts ambulatoro pakalpojumu sniegšanu īpatsvars kopējā darba samaksā 2017., 2018. un 2019.gada 1.pusgadā attiecīgi ir 18,5%, 22,2% un 19,4%, stundas vidējais darba samaksas pieaugums salīdzinoši pa gadiem ir attiecīgi 27,5% un 32,1% (no 22,74 *euro* uz 38,3 *euro*).

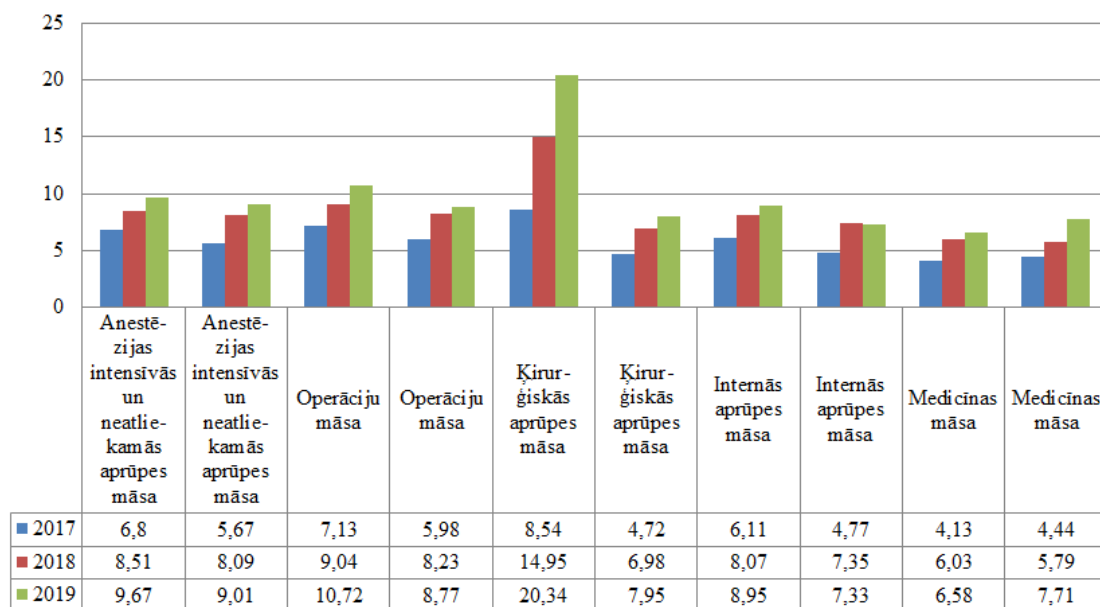
## IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

### Darba samaksas pieaugums aprūpes personālam

Slimnīcas aprūpes personāla kopējā aprēķinātā darba samaksa 2017.gadā ir 10,1 milj. *euro*, savukārt 2018.gadā tā ir 13,3 milj. *euro*, tas ir, par 3,2 milj. *euro* jeb 31,7% vairāk. Izlases veidā analizējot dažādu struktūrvienību 10 māsu, kuras nodarbinātas pamatdarbā uz pilnu slodzi, darba samaksas izmaiņas 2018.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, konstatēts, ka kopējā gada darba samaksa attiecīgajiem darbiniekiem 2018.gadā ir palielinājusies par 58 541 *euro*, tai skaitā vidējais noteiktās stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums 2018.gadā attiecīgi ir 42,3% un 41,8%.

Revīzijā konstatēts, ka laika posmā no 01.02.2019. līdz 30.06.2019., salīdzinot ar 2018.gadu, ir palielinājusies māsu darba samaksa, tai skaitā vidējais noteiktās stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums attiecīgi ir 9,3% un 15,3%.

Rēķinot absolūtos skaitļos, visām izlasē iekļautajām māsām, izņemot vienu, stundas vidējais darba samaksas pieaugums 2019.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, ir samērā vienlīdzīgs – apmēram 3 *euro* robežās, skatīt 7.attēlu.



7.attēls. Slimnīcas dažādu struktūrvienību, 10 māsu, kuras nodarbinātas pamatdarbā uz pilnu slodzi, stundas vidējās darba samaksas izmaiņas 2017., 2018. un 2019.gada 1.pusgadā, *euro*.

Avots: VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".

Tāpat, izlases kārtā analizējot divu [IP], kuri nodarbināti pamatdarbā uz pilnu slodzi, darba samaksas izmaiņas 2018.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, konstatēts, ka kopējā darba samaksa šiem darbiniekiem 2018.gadā ir palielinājusies par 7842 *euro*, tai skaitā vidējais stundas tarifa likmes pieaugums abiem darbiniekiem 2018.gadā ir 37,7%. Stundas vidējā darba samaksa abiem darbiniekiem 2017.gadā bija attiecīgi 5,63 *euro* un 4,53 *euro*, savukārt 2018.gadā – 8,23 *euro* un 6,69 *euro*, tādējādi stundas darba samaksas pieaugums 2018.gadā vidēji abiem darbiniekiem ir 47%.

Savukārt 2019.gadā minētajiem darbiniekiem stundas vidējā darba samaksa ir gandrīz saglabājusies 2018.gada līmenī, sasniedzot attiecīgi 8,44 *euro* un 6,69 *euro*, lai gan divu [IP], kuri nodarbināti

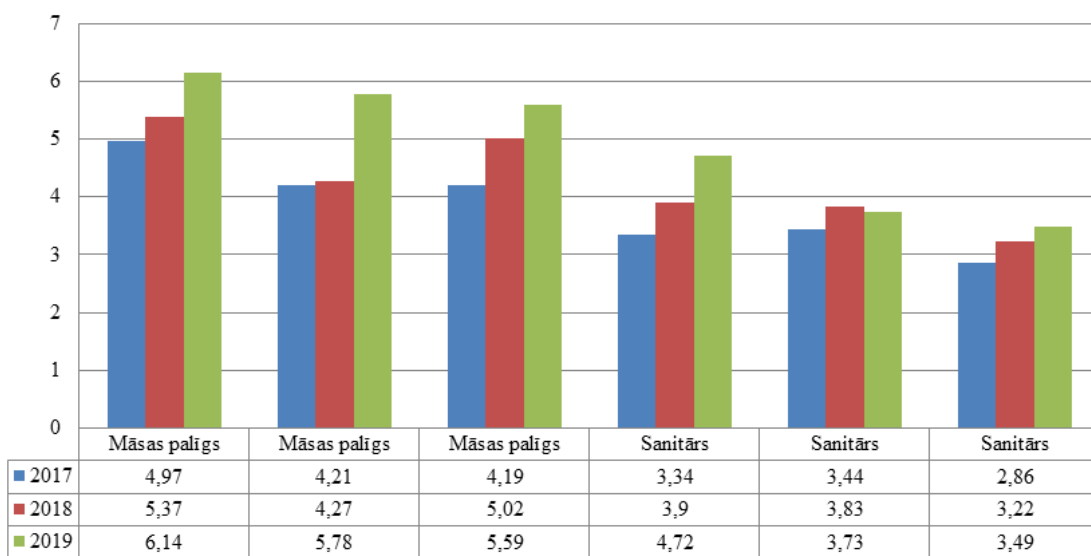
## NAV KLASIFICĒTS

pamatdarbā uz pilnu slodzi, vidējais stundas tarifa likmes pieaugums laika periodā no 01.02.2019. līdz 30.06.2019., salīdzinot ar 2018.gadu, ir 8,9%.

### Darba samaksas pieaugums aprūpes atbalsta personālam

Slimnīcas aprūpes atbalsta personāla kopējā aprēķinātā darba samaksa 2017.gadā ir 3,1 milj. *euro*, savukārt 2018.gadā tā ir 3,3 milj. *euro*, tas ir, par 0,2 milj. *euro* jeb 6,5% vairāk. Izlases veidā analizējot dažādu struktūrvienību triju māsas palīgu un triju sanitāru, kuri nodarbināti pamatdarbā uz pilnu slodzi, darba samaksas izmaiņas 2018.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, konstatēts, ka kopējā darba samaksa attiecīgajiem darbiniekiem 2018.gadā ir palielinājusies par 5354 *euro*, tai skaitā vidējais noteiktās stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums 2018.gadā attiecīgi ir 12% un 11,6%.

Attiecībā uz māsas palīgu un sanitāru stundas tarifa likmi konstatēts, ka 2019.gada 1.pusgadā tā ir palielināta no 2,86 *euro* uz 3,15 *euro*, savukārt sanitāriem – no 2,58 *euro* uz 2,84 *euro* jeb vidēji par 10,1%. Savukārt laika periodā no 01.02.2019. līdz 30.06.2019., salīdzinot ar 2018.gadu, stundas vidējais darba samaksas pieaugums māsas palīgiem un sanitāriem ir 14,6%, skatīt 8.attēlu.



8.attēls. Slimnīcas dažādu struktūrvienību, triju māsas palīgu un triju sanitāru, kuri nodarbināti pamatdarbā uz pilnu slodzi, stundas vidējās darba samaksas izmaiņas 2017., 2018. un 2019.gada 1.pusgadā, *euro*.

Avots: VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca".

### Zemākās darba samaksas palielināšana ārstniecības personām

Lai nodrošinātu, ka piešķirtais finansējums maksimāli efektīvi tiek novirzīts paredzētajam mērķim – zemākās darba samaksas palielināšanai ārstniecības personām, Nacionālais veselības dienests, slēdzot

## IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

līgumus ar Slimnīcu par valsts apmaksāto pakalpojumu sniegšanu 2019.gadā, paredzēja nosacījumu finansējumu novirzīt darba samaksas palielināšanai tām ārstniecības personām, kurām mēnesī par vienu slodzi aprēķinātā bruto darba samaksa nepārsniedz 4012 *euro* jeb četras tautsaimniecībā nodarbināto vidējās mēnešalgas bruto, atbilstoši Finanšu ministrijas makroekonomiskajiem rādītājiem un prognozēm.

**Revīzijā noskaidrots, ka Slimnīca šos Nacionālā veselības dienesta norādījumus nav izpildījusi, darba samaksu palielinot arī tām ārstniecības personām, kurām darba samaksa mēnesī par vienu slodzi pārsniedz 4012 *euro*.** No revidentu veiktajām aplēsēm<sup>178</sup> secināms, ka no 470 darbiniekiem (ārsti) 49 jeb 10,4% darbinieku aprēķinātā mēneša vidējā darba samaksa par vienu slodzi 2018.gadā ir robežās no 4093 *euro* līdz 10 000 *euro*. Savukārt 2019.gada 1.pusgadā no 521 darbinieka (ārsti) 66 jeb 12,7% darbinieku aprēķinātā mēneša vidējā darba samaksa par vienu slodzi ir robežās no 4084 *euro* līdz 12 000 *euro*<sup>179</sup>.

Piemēram, ārstam [IP], kuram mēneša vidējā darba samaksa par vienu slodzi gan 2018.gadā, gan 2019.gada 1.pusgadā pārsniedz 4012 *euro*, stundas tarifa likme 2019.gadā, salīdzinot ar 2018.gadu, ir palielināta no 7,247 *euro* uz 7,846 *euro* jeb par 8,3%. Tāpat atbilstoši 14.02.2019. valdes lēmumam<sup>180</sup>, lai nodrošinātu Slimnīcas augstākā līmeņa vadītāju konkurētspējīgu atalgojumu, sekmētu izvērsto mērķu sasniegšanu, uzlabotu un efektīvizētu ārstniecības struktūrvienību darbu, kā arī ņemot vērā 2019.gada atalgojuma fondu un piešķirto papildu finansējumu ārstniecības personu atalgojuma palielināšanai, no 01.03.2019. klīniku/centru vadītājiem tika palielināta vienas slodzes mēnešalga. Piemēram, ārstam [IP], kuram mēneša vidējā darba samaksa par vienu slodzi gan 2018.gadā, gan 2019.gada 1.pusgadā pārsniedz 4012 *euro*, ir palielināta mēnešalga attiecīgi no 2277 *euro* uz 2484 *euro*, kā arī stundas tarifa likme no 7,39 *euro* uz 8,001 *euro*.

Slimnīca revīzijā sniedza šādu skaidrojumu<sup>181</sup>:

- ✓ Nacionālā veselības dienesta finanšu paziņojumu ar norādīto nosacījumu – finansējumu novirzīt darba samaksas palielināšanai tām ārstniecības personām, kurām mēnesī par vienu slodzi aprēķinātā bruto darba samaksa nepārsniedz 4012 *euro*, Slimnīca saņēma tikai 12.02.2019., bet sākotnējā informācija par piešķirto finansējumu tika saņemta jau 2019.gada janvārī. Aprēķini par piešķirtā finansējuma sadalījumu pa amatu grupām tika veikti jau janvārī un valdes lēmumi par aprūpes personāla, aprūpes atbalsta personāla un ārstu atalgojuma palielināšanu tika pieņemti 31.01.2019.;
- ✓ Slimnīcā atalgojuma sistēmas elements – laika alga ar valdes lēmumiem tiek apstiprināta konkrētam amatam, nevis konkrētam darbiniekam. Tomēr, lai nodrošinātu nepieciešamo darba apjoma paveikšanu, Slimnīcā ir noteikta gan laika alga (stundas likme/mēnešalga), gan apjoma alga (akorda alga) – samaksa par valsts apmaksātajiem ambulatorajiem pakalpojumiem, samaksa par sarežģītām onkoloģiskajām operācijām, samaksa par darbu dienas stacionārā, samaksa par maksas ambulatorajiem un maksas stacionārajiem pakalpojumiem, kā arī samaksa par konkrētu operāciju veikšanu konkrētu struktūrvienību darbiniekiem (piemēram, sirds ķirurgi, asinsvadu ķirurgi). Akorda algas princips nozīmē to, ka darbiniekam maksā algu par konkrēta

darba apjoma paveikšanu un konkrētais paveiktā darba apjoms katram darbiniekam katru mēnesi ir atšķirīgs, to ietekmē Slimnīcas struktūrvienības darba organizācijas īpatnības, pacientu plūsmas īpatnības, darbinieka paša noslodze, kā arī valsts pasūtījuma apjoma izmaiņas kalendārā gada ietvaros, līdz ar to darbinieka kopējā darba bruto samaksa nav konstants lielums;

#### NAV KLASIFICĒTS

- ✓ lai nodrošinātu šī kritērija izpildi Slimnīcā būtu jāpāriet uz individuālajiem līgumiem ar katru ārstniecības personu, nosakot katram darbiniekam individuālus paveicamo darbu veidus un apjomu, par to nosakot konkrētu algu.

Atbilstoši Veselības ministrijas skaidrojumam katra ārstniecības iestāde pati saviem darbiniekiem nosaka precīzu atalgojuma apmēru atbilstoši iestādes atalgojuma politikai, ņemot vērā ārējā normatīvajā aktā<sup>182</sup> noteikto ārstniecības personu zemākās mēnešalgas likmi, kā arī pārējās valstī reglamentētās prasības.

Lai gūtu priekšstatu par ārstniecības personu atalgojuma pieaugumu citās Latvijas ārstniecības iestādēs (slimnīcās), revidenti apkopoja informāciju par 50 specialitātēs nodarbinātām ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām (skatīt 5.pielikumu), lūdzot septiņām dažāda līmeņa slimnīcām<sup>183</sup> sniegt datus par šo speciālistu aprēķināto darba samaksu 2017.gadā, 2018.gadā un 2019.gada 1.pusgadā. Revīzijā nav veikta izlasē iekļauto ārstniecības iestāžu darba un darba samaksas organizācijas analīze, bet izlases kārtā analizēts darba samaksas pieaugums ārstniecības personām.

#### Ieteikums

Lai tiktu sasniegts likumdevēja mērķis – izlīdzināt ārstniecības personu algas nozarē, palielinot zemāko darba samaksu ārstniecības personām, kas ir iesaistītas valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanā, Slimnīcai turpmāk ievērot līgumos ar Nacionālo veselības dienestu noteikto par ierobežojumiem atalgojuma palielināšanai ārstniecības personām.

Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" darba samaksas izmaiņas laika periodā no 01.01.2018. līdz 30.06.2019.

Arī Nacionālā veselības dienesta līgumā ar sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" ir ietverts nosacījums – finansējums jānovirza darba samaksas palielināšanai ārstiem, kuru atalgojums nepārsniedz četras vidējās tautsaimniecībā nodarbināto mēnešalgas jeb 4012 euro. Revīzijā noskaidrots, ka atbilstoši Austrumu slimnīcā noteiktajiem kritērijiem minēto ārstniecības personu darba samaksa netika palielināta. Tāpat atbilstoši Austrumu slimnīcā noteiktajiem piešķirtā finansējuma sadalīšanas principiem tika turpināta ārstniecības personāla darba samaksas izlīdzināšana starp stacionāriem un piemaksu īpatsvara kopējā darba samaksā mazināšana, kas, savukārt, mazinās ārstniecības personu darba samaksas sadrumstalotību.

Apkopojot Austrumu slimnīcas sniegto informāciju par 3423 ārstniecības personu darba samaksu 2018.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, konstatēts, ka tā ir palielinājusies vidēji par 32%.

## IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

Savukārt 2019.gada pirmajos sešos mēnešos izlasē iekļauto 10 ārstu un 10 māsu, kā arī sešu aprūpes atbalsta darbinieku vidējais noteiktās stundas pamatlīkmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums, salīdzinot ar 2018.gadu, – ārstiem attiecīgi ir 16,4% un 21,4%, māsām – 17,7% un 17,8%, trim māsas palīgiem un trim sanitāriem – 13,1% un 12,6%. Tādējādi secināms, ka nelielās atšķirības starp vidējo noteiktās stundas pamatlīkmes un stundas vidējo darba samaksas pieaugumu norāda uz pamatlīkmes noteicošo lomu ārstniecības personu kopējā darba samaksā.

Arī Austrumu slimnīcā izlasē iekļautajiem darbiniekiem noteiktā zemākā pamatlīkme pārsniedz 2019.gadā valstī noteikto zemākās mēnešalgas apmēru veselības jomā nodarbinātajiem, tai skaitā:

- ārstu pamatlīkmei atbilstošā apstiprinātā pamatalga uz slodzi 2019.gadā robežojas no 1090 *euro* līdz 1339 *euro*, savukārt valstī sertificētiem ārstiem tā ir noteikta 1079 *euro*;
- māsu pamatlīkmei atbilstošā apstiprinātā pamatalga uz slodzi 2019.gadā robežojas no 746 *euro* līdz 1147 *euro*, savukārt valstī sertificētām māsām tā ir noteikta 714 *euro*;
- māsas palīgu pamatlīkmei atbilstošā apstiprinātā pamatalga uz slodzi 2019.gadā robežojas no 583 *euro* līdz 638 *euro*, savukārt valstī reģistrētam māsas palīgam tā ir noteikta 524 *euro*.

Austrumu slimnīcā kopējo darba samaksu ārstniecības personām veido ne tikai pamatlīkme, bet arī citi darba samaksas elementi. Aprēķinot stundas vidējo darba samaksu izlasē iekļautajiem darbiniekiem, konstatēts, ka 2019.gada 1.pusgadā, salīdzinot ar 2017.gadu, tā ir palielinājusies:

- astoņiem ārstiem, izņemot ārstu [IP] un ārstu [IP], vidēji par 3 *euro/stundā* jeb 40,6% un ir 10,69 *euro/stundā* jeb, rēķinot par 168 stundām, 1796 *euro*;
- 10 māsām vidēji par 3 *euro/stundā* jeb 56,3% un ir 8,41 *euro/stundā* jeb, rēķinot par 168 stundām, 1413 *euro*;
- trim māsas palīgiem, vidēji par 1 *euro/stundā* jeb 27,8% un ir 4,96 *euro/stundā* jeb, rēķinot par 168 stundām, 833 *euro*.

Saskaņā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" (turpmāk – Austrumu slimnīca) sniegto informāciju<sup>184</sup> zemākās darba samaksas palielināšanai ārstniecības personām, kuras ir iesaistītas valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanā,



NAV KLASIFICĒTS

2018.gadā Austrumu slimnīcai papildus piešķirts valsts finansējums 12,4 milj. *euro*, savukārt 2019.gadā šim mērķim papildus tika paredzēts 12,1 milj. *euro*.

Piešķirtais finansējums tika sadalīts pēc šādiem Austrumu slimnīcā noteiktajiem principiem un kritērijiem, skatīt 18.tabulu.

18.tabula

Piešķirtā finansējuma sadalīšanas principi un kritēriji Austrumu slimnīcā

| 2018.gads                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | 2019.gads                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Mēnešalgas palielinātas ar 01.01.2018.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Mēnešalgas palielinātas ar 01.01.2019.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| Noteikta minimālā alga Austrumu slimnīcā – 440 <i>euro</i>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Netiek palielināta to ārstniecības personu darba samaksa, kuru par vienu slodzi aprēķinātā bruto darba samaksa mēnesī pārsniedz 4012 <i>euro</i> (4x vidējā tautsaimniecībā nodarbinātā mēnešalga)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Mazināt piemaksu īpatsvaru atalgojumā, tai skaitā samazinātas piemaksas pie mēnešalgas darbiniekiem par darba stāžu ārstniecības jomā: <ul style="list-style-type: none"> <li>ja darba stāžs ārstniecības jomā no 10 līdz 15 gadiem – no 5% uz 3,6%</li> <li>ja darba stāžs ārstniecības jomā no 16 līdz 20 gadiem – no 8% uz 5,8%</li> <li>ja darba stāžs ārstniecības jomā vairāk nekā 20 gadu – no 11% uz 8%</li> </ul> | Turpināt mazināt piemaksu īpatsvaru atalgojumā                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Turpināt iesākt medicīnas personāla darba samaksas izlīdzināšanu starp stacionāriem, ņemot vērā Austrumu slimnīcas prioritārās (darba tīrgū pieprasītās) struktūrvienības un amatus                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Ārstiem, klīniku vadītājiem, virsārstiem un stažieriem bāzes amatalga tika palielināta vidēji par 31%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | <ul style="list-style-type: none"> <li>Ārstiem, nodaļu vadītājiem, klīniku vadītājiem, virsārstiem bāzes amatalga tika palielināta vidēji par 17%, attiecīgi mazākais amata algas pieaugums bija amatiem, kuriem piemaksu īpatsvars kopējā darba samaksā ir lielāks</li> <li>Stacionāra "Latvijas Onkoloģijas centrs" Anestezioloģijas un intensīvās terapijas nodaļas ārstiem amatalga tika palielināta vidēji par 31%, ņemot vērā akūtu anesteziologu, reanimatologu trūkumu nodaļā nepārtraukta nodaļas darba nodrošināšanai</li> </ul> |
| <ul style="list-style-type: none"> <li>Ārstniecības un pacientu aprūpes personām, kurām amatalga tika palielināta 2017.gadā, bāzes amatalga tika palielināta vidēji par 11%</li> <li>Ārstniecības un pacientu aprūpes personām, kurām amatalga netika palielināta 2017.gadā, bāzes amatalga vidēji tika palielināta par 48%</li> <li>Māsas palīgiem bāzes amatalga vidēji tika palielināta par 19%</li> </ul>              | <ul style="list-style-type: none"> <li>Ārstniecības un pacientu aprūpes personām bāzes amatalga tika palielināta par 17%</li> <li>Māsas palīgiem bāzes amatalga tika palielināta par 15%</li> <li>Saimniecības māsām bāzes amatalga vidēji tika palielināta par 9%</li> <li>Sanitāriem bāzes amatalga vidēji tika palielināta par 13%</li> </ul>                                                                                                                                                                                           |
| Pieaugot dienas stacionāra pakalpojumiem un lai nodrošinātu šo pakalpojumu izpildi, amatalgas veidojošais kritērijs par dienas darbu stacionāra nodaļu māsām, kas nav dežūrpersonāls, tika palielināts par 93%                                                                                                                                                                                                             | Pieaugot dienas stacionāra pakalpojumiem un lai nodrošinātu šo pakalpojumu izpildi, amatalgas veidojošais kritērijs par dienas darbu stacionāra nodaļu māsām, kas nav dežūrpersonāls, tika palielināts par 90%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| Pārējam personālam amatalgas tika palielinātas vidēji par 9,8%. Tai skaitā tehniskajam personālam algas tika palielinātas par 14,3%, ārstniecības darba atbalsta personālam – par 11,9%, administratīvajam personālam – par 3,4%                                                                                                                                                                                           | Pārējam personālam algas tika palielinātas vidēji par 5%                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |

Avots: SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca".

## IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

Atbilstoši Austrumu slimnīcas darba samaksas nolikumam<sup>185</sup> iestādes darbinieku darba samaksu veido laika algas pastāvīgā un mainīgā daļa un akorda algas pastāvīgā un mainīgā daļa. Ja darbiniekam noteikts normālais darba laiks, tam piemēro laika darba algu (mēnešalgu), bet, ja noteikts summētais darba laiks, – laika darba algu ar stundas tarifa likmi atbilstoši faktiski nostrādātajam stundu skaitam mēnesī. Ja darbinieks darbu veic tikai ambulatorajā daļā, tam saskaņā ar iestādes Darba samaksas nolikumu tiek noteikta akorda alga.

Apkopojot Austrumu slimnīcas sniegto informāciju<sup>186</sup> par slimnīcas ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu darba samaksas izmaiņām, konstatēts, ka darba samaksa 2017.gadā 3349 darbiniekiem ir aprēķināta 27,1 milj. *euro* apmērā, savukārt 2018.gadā 3423 darbiniekiem – 36,6 milj. *euro* apmērā, tādējādi vidējais darba samaksas pieaugums ir 32%.

Lai novērtētu darba samaksas pieaugumu laika periodā no 01.01.2018. līdz 30.06.2019. Austrumu slimnīcā nodarbinātajām ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām, revīzijā analizēti dati par darbinieku darba samaksu, izlasē iekļaujot 26 darbiniekus, detalizēti par to skatīt 6., 7. un 8.pielikumā.

Darba samaksas pieaugums augstākajam medicīniskajam personālam

Revīzijā, izlases veidā<sup>187</sup> analizējot 10 ārstu, kuri nodarbināti pamatdarbā uz pilnu slodzi, darba samaksas izmaiņas 2018.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, konstatēts, ka vidējais noteiktās stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums 2018.gadā attiecīgi ir 35,7% un 34,5%.

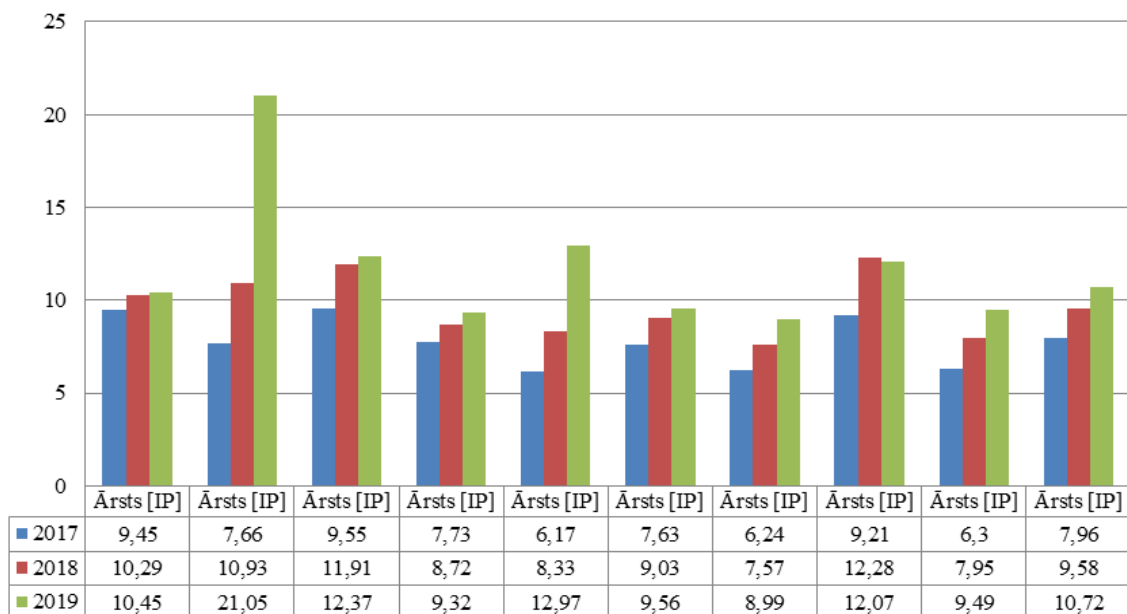
**Tomēr noteiktās stundas tarifa likmes un stundas darba samaksas pieaugums starp dažādu ārstu amatiem sadalās nevienmērīgi – intervālā no 14% līdz 44,6% un no 10% līdz 143%.**

Arī laika periodā no 01.01.2019. līdz 30.06.2019., salīdzinot ar 2018.gadu, ir palielinājusies ārstu darba samaksa. Izlasē iekļauto 10 ārstu vidējā stundas tarifa likme un stundas vidējā darba samaksa ir pieaugusi attiecīgi par 16,4% un 21,4%.

**Arī 2019.gadā ir vērojamas atšķirības darba samaksas procentuālajā pieaugumā starp dažādu ārstu amatiem, piemēram, stundas vidējā darba samaksa pieaug vidēji par 21,4%, bet robežās no 0,6% līdz 92,6%.**

Rēķinot absolūtos skaitļos, 2019.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, lielākais stundas vidējais darba samaksas pieaugums ir ārstam [IP] – gandrīz trīs reizes jeb par 13,39 *euro*, savukārt mazākais ir ārstam [IP] – par 1 *euro* jeb 10,6%, skatīt 9.attēlu.

#### IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA



9.attēls. Austrumu slimnīcas 10 ārstu, kuri nodarbināti pamatdarbā uz pilnu slodzi, stundas vidējās darba samaksas izmaiņas 2017., 2018. un 2019.gada 1.pusgadā, euro.

Avots: SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca".

Nevienam no izlasē iekļautajiem Austrumu slimnīcas ārstiem kopējā bruto darba samaksa par slodzi 2018.gadā un 2019.gada 1.pusgadā nepārsniedza 4012 euro mēnesī.

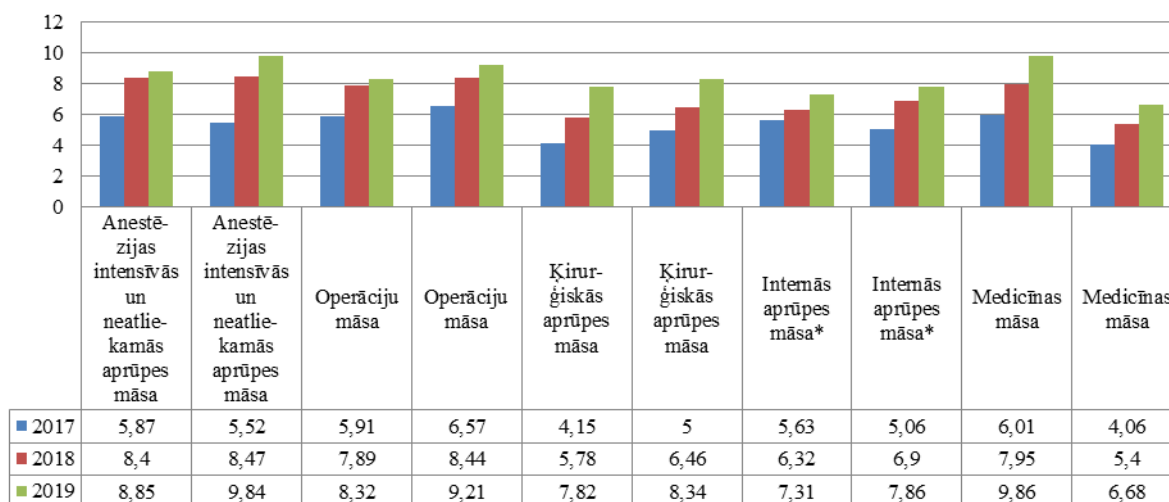
#### Darba samaksas pieaugums aprūpes personālam

Revīzijā, izlases veidā<sup>188</sup> analizējot dažādu struktūrvienību 10 māsu, kuras nodarbinātas pamatdarbā uz pilnu slodzi darba samaksas izmaiņas 2018.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, konstatēts, ka vidējais stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums 2018.gadā attiecīgi ir 35,9% un 34%.

Arī laika periodā no 01.01.2019. līdz 30.06.2019., salīdzinot ar 2018.gadu, ir palielinājusies māsu darba samaksa, tai skaitā vidējais stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums ir līdzīgs, attiecīgi 17,7% un 17,8%.

Rēķinot absolūtos skaitļos, izlasē iekļautajām māsām stundas tarifa likme 2019.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, pieauga vidēji par 2 euro, savukārt stundas vidējā darba samaksa pieauga vidēji par 3 euro – robežās no 1,7 euro līdz 4,3 euro, skatīt 10.attēlu.

#### NAV KLASIFICĒTS



\*Internās aprūpes māsa amats Austrumu slimnīcā noteikts ar 01.01.2018., 2017.gadā šī amata nosaukums ir "medicīnas māsa".

10.attēls. Austrumu slimnīcas dažādu struktūrvienību 10 māsu, kuras nodarbinātas pamatdarbā uz pilnu slodzi, stundas vidējās darba samaksas izmaiņas 2017., 2018. un 2019.gada 1.pusgadā, euro.

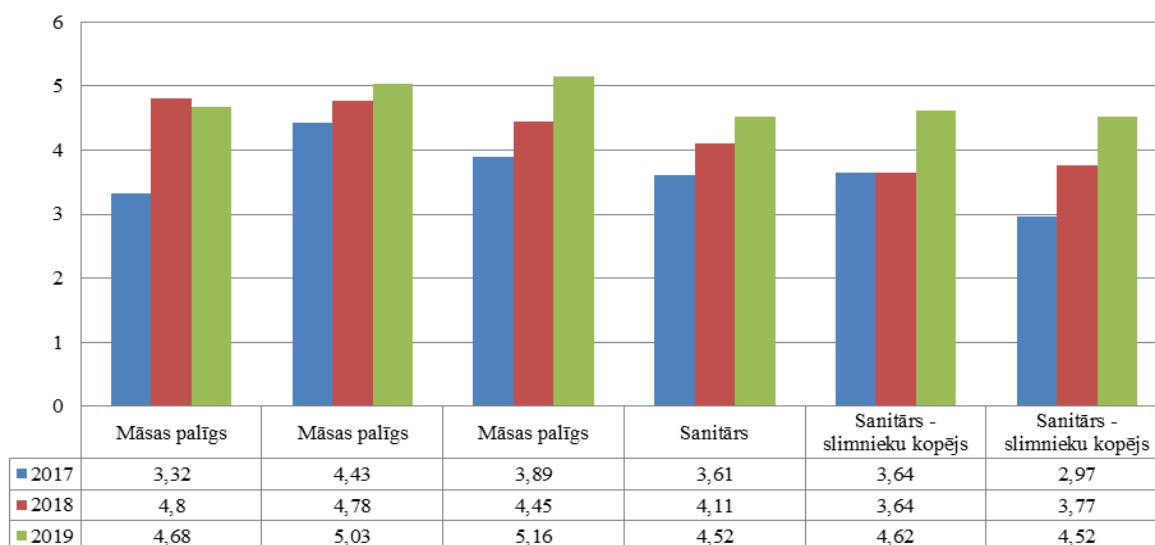
Avots: SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca".

Darba samaksas pieaugums aprūpes atbalsta personālam

Revīzijā, izlases veidā<sup>189</sup> analizējot dažādu struktūrvienību triju māsu palīgu un triju sanitāru, kuri nodarbināti pamatdarbā uz pilnu slodzi, darba samaksas izmaiņas 2018.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, konstatēts, ka vidējais stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums 2018.gadā attiecīgi ir 22,1% un 17,9%. 2019.gadā izlasē iekļautā aprūpes atbalsta personāla vidējais noteiktās stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums, salīdzinot ar 2018.gadu, attiecīgi ir 13,1% un 12,6%.

Rēķinot absolūtos skaitļos, izlasē iekļautajiem māsu palīgiem un sanitāriem stundas tarifa likme 2019.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, pieauga vidēji par 0,94 euro, savukārt stundas vidējā darba samaksa pieauga vidēji par 1,11 euro – robežās no 0,6 euro līdz 1,55 euro, skatīt 11.attēlu.

NAV KLASIFICĒTS



11.attēls. Austrumu slimnīcas dažādu struktūrvienību triju māsas palīgu un triju sanitāru, kuri nodarbināti pamatdarbā uz pilnu slodzi, stundas vidējās darba samaksas izmaiņas 2017., 2018. un 2019.gada 1.pusgadā, euro.

Avots: SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca".

Izlasē iekļauto IV un III līmeņa slimnīcu darba samaksas izmaiņas laika periodā no 01.01.2018. līdz 30.06.2019.

Analizējot slimnīcu sniegto informāciju, revīzijā secināts, ka izlasē iekļautajās slimnīcās ir atšķirīga pieeja ārstniecības personu darba organizācijā – organizējot darbu gan stacionārā, gan ambulatori, gan dežūras u.c. Piemēram, Liepājas slimnīcā ir ārstniecības personas, kuras darba laikā nodarbinātas tikai stacionārā, tāpat ir ārstniecības personas, kuras pieņem tikai ambulatori, bet ir ārstniecības personas, kuras normālā darba laika ietvaros ir nodarbinātas stacionārā, bet vienlaicīgi sniedz arī ambulatoros pakalpojumus, savukārt Jēkabpils slimnīcā stacionārais un ambulatorais darbs netiek veikts vienā laikā, izņemot darbu dienas stacionārā, par kuru ārstniecības personai tiek veikta piemaksa noteikto procentu apmērā.

Turklāt katram darbam var būt savs darba samaksas veids, piemēram, mēnešalga, stundas tarifa likme, akorda alga, kura ir noteikta par padarīto darbu neatkarīgi no ieguldītā laika, atsevišķi neuzskaitot šim darbam veltīto laiku. Darba samaksu veido arī dažādas piemaksas gan saskaņā ar ārējo normatīvu regulējumu, gan citas. Piemēram, pastāvīgās piemaksas, ņemot vērā ilgstošu darbinieku trūkumu un neaizpildītās štata vietas, piemaksas par papildu darbu un konsultācijām citās nodaļās u.c. Piemaksu apmēri var būt noteikti gan procentuāli,

gan kā konstantas summas.

Ņemot vērā slimnīcu atalgojuma sistēmas atšķirīgos veidošanās principus, kā arī to, ka kopējā ārstniecības personu mēneša darba samaksa slimnīcās veidojas no daudziem komponentiem, secināms, ka ārstniecības personām noteiktā stundas tarifa likme vai mēnešalga (pamatalga) ir tikai daļa no darba samaksas un tā nesniedz priekšstatu par ārstniecības personu faktisko kopējo mēneša darba samaksu. Piemēram, ārstam [IP] ar noteikto stundas tarifa likmi 7,65 *euro*, sešos mēnešos nostrādājot 984 stundas, darba samaksas stundas vidējā vērtība ir 16,48 *euro*.

Revidenti, apkopojot informāciju par izlasē iekļauto slimnīcu ārstniecības personu aprēķināto darba samaksu 2017., 2018. un 2019.gada 1.pusgadā, secina, ka ārstniecības personām noteiktā stundas tarifa likme vai mēnešalga (pamatalga) ir pieaugusi. Tomēr, ņemot vērā atšķirības minēto slimnīcu atalgojuma struktūrā un noteikšanas principos, revidenti, neveicot detalizētas pārbaudes, nevar gūt pārliecību, vai piešķirtais valsts budžeta finansējums prioritāri ir izlietots zemākās darba samaksas palielināšanai ārstniecības personām, kas ir iesaistītas valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanā, un vai slimnīcas 2019.gadā ir ievērojušas Nacionālā veselības dienesta nosacījumu, ka netiek palielināta to ārstniecības personu darba samaksa, kuru darba samaksa mēnesī par vienu slodzi pārsniedz 4012 *euro*, jo slimnīcas sniedza nepilnīgu informāciju par aprēķināto ārstu kopējo darbu samaksu.

Revīzijā tika analizēta ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu stundas vidējā darba samaksa sešās slimnīcās: IV līmeņa slimnīcās – sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Vidzemes slimnīca" (turpmāk – Vidzemes slimnīca), "Liepājas reģionālā slimnīca" (turpmāk – Liepājas slimnīca) un "Jēkabpils reģionālā slimnīca" (turpmāk – Jēkabpils slimnīca) – un III līmeņa slimnīcās – Madonas novada pašvaldības sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Madonas slimnīca" (turpmāk – Madonas slimnīca), sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Dobeles un apkārtnes slimnīca" (turpmāk – Dobeles slimnīca) un sabiedrībā ar ierobežotu atbildību "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" (turpmāk – Balvu un Gulbenes slimnīca). Ņemot vērā slimnīcu dažādo darba un darba samaksas organizāciju, slimnīcu atšķirīgo iesniegtās informācijas apjomu par darbinieku darba samaksu<sup>190</sup>, šo rādītāju nevar salīdzināt starp slimnīcām.

**Tā kā slimnīcas sniedza nepilnīgu informāciju par ārstniecības personu kopējo darba samaksu, revidenti nevarēja gūt pārliecību, vai slimnīcas 2019.gadā ir ievērojušas Nacionālā veselības dienesta nosacījumu nepalielināt to ārstniecības personu darba samaksu, kuru darba samaksa mēnesī par vienu slodzi pārsniedz 4012 *euro*.**

Lai novērtētu darba samaksas pieaugumu slimnīcu ārstniecības un ārstniecības atbalsta personām laika periodā no 01.01.2018. līdz 30.06.2019. un faktorus, kas visvairāk ietekmē darba samaksas atšķirības, revīzijā analizēti dati par Liepājas slimnīcas, Vidzemes slimnīcas un Jēkabpils slimnīcas darba samaksu



#### NAV KLASIFICĒTS

laika periodā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019., kā arī dati par Madonas slimnīcas un Dobeles slimnīcas ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu darba samaksu laika periodā no 01.01.2018. līdz 30.06.2019. un Balvu un Gulbenes slimnīcas darba samaksu 2019.gada 1.pusgadā, iekļaujot izlasē 26 darbiniekus no katras slimnīcas, detalizēti par to skatīt 9.–13. pielikumā.

### Liepājas slimnīcas, Vidzemes slimnīcas un Jēkabpils slimnīcas darba samaksas izmaiņas laika periodā no 01.01.2018. līdz 30.06.2019.

Saskaņā ar slimnīcu sniegto informāciju<sup>191</sup> darba samaksas pieaugumam:

- ✓ Liepājas slimnīcai 2018.gadā papildus tika paredzēts valsts budžeta finansējums 2,4 milj. *euro* apmērā un 2019.gadā – 2,3 milj. *euro*;
- ✓ Vidzemes slimnīcai 2018.gadā un 2019.gadā papildus tika paredzēts valsts budžeta finansējums 1,6 milj. *euro* apmērā ik gadu;
- ✓ Jēkabpils slimnīcai 2018.gadā – 1,19 milj. *euro* un 2019.gadā – 1,22 milj. *euro*.

Izlasē iekļautajās slimnīcās ir atšķirīga darba samaksas organizācija<sup>192</sup>:

- ✓ Liepājas slimnīcā ir atalgojuma pastāvīgā un mainīga daļa. Darba samaksas pastāvīgā daļa tiek noteikta kā laika alga par faktiski nostrādāto darba laiku vai akorda alga, kas noteikta kā procentuāla piemaksa vai summa no darbinieka paveiktā darba daudzuma neatkarīgi no laika, kādā tas paveikts. Mainīgo darba samaksas daļu atbilstoši pieejamam finansējumam veido piemaksas saskaņā ar ārējiem normatīvajiem aktiem, pastāvīgās piemaksas, mainīgās piemaksas par sniegtajiem valsts un maksas pakalpojumiem u.c.;
- ✓ Vidzemes slimnīcā ārstniecības personu darba samaksas sistēmu veido darba alga (stundas tarifa likme, akorda alga, mēnešalga) un mainīgā daļa (piemaksas, prēmijas, naudas balvas). Netiek pieļauta iespēja vienlaicīgi strādāt vairākās struktūrvienībās. Katram darba organizācijas veidam ir atšķirīgs darba samaksas veids – mēnešalga, stundas tarifa likme, akorda alga;
- ✓ Jēkabpils slimnīcā ir noteikta laika algas sistēma<sup>193</sup>. Darba samaksa ārstiem un medicīnas māsām tiek noteikta arī saskaņā ar slimnīcas valdes apstiprinātu maksas pakalpojumu cenrādi pēc akorda algas principa. Atbilstoši darba samaksas aprēķināšanas un izmaksas uzskaites aprakstam darba samaksa vienas amatu grupas robežās var atšķirties, ņemot vērā darbinieka kvalifikāciju, pieredzi, darba ražīgumu, jaunradi un citus ar darba kvalitāti saistītos faktorus.

Revīzijā konstatēts, ka visas izlasē iekļautās slimnīcas ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu mēnešalgas 2018. un 2019.gadā palielināja ar 1.janvāri.

Apkopojot slimnīcu sniegto informāciju<sup>194</sup> par slimnīcu ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu darba samaksas izmaiņām, konstatēts, ka:

- ✓ Liepājas slimnīcā darba samaksa 2017.gada 1.pusgadā 521 darbiniekam kopā ir aprēķināta 3,3 milj. *euro*, savukārt 2018.gada 1.pusgadā 576 darbiniekiem aprēķināta 4,1 milj. *euro*, vidējais darba samaksas pieaugums ir 13%;

#### IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

- ✓ Vidzemes slimnīcā darba samaksa 2017.gadā 425 darbiniekiem kopā ir aprēķināta 3,1 milj. *euro*, savukārt 2018.gadā 435 darbiniekiem – 4 milj. *euro*, vidējais darba samaksas pieaugums ir 24%;
- ✓ Jēkabpils slimnīcā darba samaksa 2017.gadā 323 darbiniekiem kopā ir aprēķināta 2,9 milj. *euro*, savukārt 2018.gadā 320 darbiniekiem aprēķināta 3,5 milj. *euro*, vidējais darba samaksas pieaugums ir 22%.

Darba samaksas pieaugums slimnīcu augstākajam medicīniskajam personālam

Analizējot Liepājas slimnīcas<sup>195</sup>, Vidzemes slimnīcas<sup>196</sup> un Jēkabpils slimnīcas<sup>197</sup> izlasē iekļauto 10 ārstu darba samaksas izmaiņas 2018.gadā salīdzinājumā ar 2017.gadu, konstatēts, ka gada kopējā darba samaksa šiem darbiniekiem 2018.gadā ir pieaugusi:

- ✓ **Liepājas slimnīcā** par 22%, tai skaitā vidējais stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums attiecīgi ir 10,2% un 14,3%. 2018.gadā, izlīdzinot ārstu stundas tarifa likmes, tās pieauga visiem ārstiem robežās no 7,9% līdz 14,3%, izņemot ārstam [IP], kuram stundas tarifa likme ir noteikta par 20% lielāka nekā citiem ārstiem. Stundas vidējā darba samaksa visiem izlasē iekļautajiem ārstiem, izņemot ārstu [IP] un ārstu [IP] (nodarbināti nepilnu slodzi), palielinājās intervālā no 4,9% līdz 48,9%. Revīzijā noskaidrots, ka ietekmējošais faktors ir piemaksu par ambulatoro darbu un ārstnieciskām manipulācijām stacionārā, par ko ir paredzēta akorda alga par padarīto darbu neatkarīgi no šim darbam veltītā laika, atšķirīgs īpatsvars ārstu darba samaksā;
- ✓ **Vidzemes slimnīcā** par 28%, tai skaitā vidējais stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums attiecīgi ir 21,6% un 20,4%. Vidzemes slimnīcai ir skaidri noteikta ārstu stundu tarifu politika – astoņiem no 10 izlasē iekļautajiem ārstiem tarifa likme palielinājās robežās no 20,7% līdz 23,2%, absolūtajos skaitļos pieaugot no 5,35–5,62 *euro/stundā* 2017.gadā un līdz 6,59–6,91 *euro/stundā* 2018.gadā. Līdzīgi arī stundas darba samaksa ārstiem 2018.gadā pieauga robežās no 6,3% līdz 36,5%<sup>198</sup>. Diviem ārstiem ([IP]), kuru darba samaksu veido tikai akorda alga, darba samaksas izmaiņas 2018.gadā bija attiecīgi 34,7% un 19,6%<sup>199</sup>;
- ✓ **Jēkabpils slimnīcā** par 26,3%, tai skaitā vidējais stundas tarifa likmes<sup>200</sup> un stundas vidējais darba samaksas<sup>201</sup> pieaugums 2018.gadā attiecīgi ir 14,6% un 59,2%. Zemais stundas vidējais tarifa likmes pieaugums skaidrojams ar to, ka diviem no izlasē iekļautajiem ārstiem ([IP]) 2018.gadā tā netika palielināta, bet pārējiem ārstiem tā ir palielināta robežās no 13% līdz 26%. Arī stundas darba samaksas palielinājums starp ārstu dažādiem amatiem sadalās nevienmērīgi, intervālā no 15% līdz 182%. Revīzijā noskaidrots, ka ietekmējošais faktors ir tādu darba samaksas elementu kā ikmēneša piemaksas par papildu darbu, darba samaksa ambulatorajā dienestā speciālistiem, darba samaksa ambulatorajā diagnostikā un maksas pakalpojumi atšķirīgs īpatsvars kopējā ārstu darba samaksā.

Arī laika periodā no 01.01.2019. līdz 30.06.2019., salīdzinot ar 2018.gadu, izlasē iekļauto ārstu kopējā darba samaksa pieauga:

- ✓ **Liepājas slimnīcā** par 15,3%<sup>202</sup>, vidējai stundas tarifa likmei un stundas vidējai darba samaksai palielinoties attiecīgi par 20% un 18,9%. Tarifa likmes visiem izlasē iekļautajiem ārstiem tika palielinātas vienādā līmenī par 20%, bet stundas vidējā darba samaksa pieauga robežās no 6% līdz 42,4%;

#### IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

- ✓ **Vidzemes slimnīcā** par 19,4%<sup>203</sup>, tai skaitā stundas vidējā tarifa likme un stundas vidējā darba samaksa palielinājās attiecīgi par 14,7% un 13,5%. Ārstu stundas tarifa likme palielinājās robežās no 10,7% līdz 16,1%, savukārt stundas vidējā darba samaksa pieauga robežās no 8,9% līdz 37,4%, izņemot ārstu [IP], kura stundas vidējā darba samaksa samazinājās par 30,8% saistībā ar darba stundu palielinājumu un akorda algas apmēra samazinājumu. To ārstu, kuru darba samaksu veido tikai akorda alga ([IP]), darba samaksa 2019.gadā pieauga attiecīgi par 20,8% un 12,3%;
- ✓ **Jēkabpils slimnīcā** par 35,5%<sup>204</sup>, vidējai stundas tarifa likmei un stundas vidējai darba samaksai palielinoties attiecīgi par 14%<sup>205</sup> un 21,2%. Tomēr, tāpat kā 2018.gadā, arī 2019.gadā diviem ārstiem – [IP] – stundas tarifa likme nepieauga (tā saglabāta 2017.gada līmenī). Turklāt ārstam [IP] stundas tarifa likme pat samazināta par 15%. Pārējo ārstu stundas vidējā darba samaksa pieauga robežās no 10,8% līdz 30,9%. Salīdzinot ārstu stundas vidējo darba samaksas procentuālo pieaugumu 2019.gadā attiecībā pret 2017.gadu, ārstam [IP] pieaugums ir vislielākais – par 244% jeb par 12,9 euro, savukārt procentuāli mazākais ir ārstam [IP] – par 29% jeb par 14,6 euro<sup>206</sup>. Absolūtajos skaitļos vislielākais pieaugums ir ārstam [IP] – 18,15 euro jeb 173%. Analizējot Jēkabpils slimnīcas ārstu darba samaksas apmēra atšķirības absolūtos skaitļos, konstatēts, ka lielākā ietekme ir tādiem darba samaksas veidojošiem elementiem kā darba samaksa par dienas stacionāru un darba samaksa ambulatorajā dienestā, piemēram, ārstam [IP] 2019.gada 1.pusgadā šo elementu īpatsvars kopējā darba samaksā ir 91,3%, savukārt ārstam [IP] – 64,8%.

#### Darba samaksas pieaugums aprūpes personālam

Analizējot Liepājas slimnīcas<sup>207</sup>, Vidzemes slimnīcas<sup>208</sup> un Jēkabpils slimnīcas<sup>209</sup> izlasē iekļauto 10 māsu darba samaksas izmaiņas 2018.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, konstatēts, ka gada kopējā darba samaksa šiem darbiniekiem ir pieaugusi:

- ✓ **Liepājas slimnīcā** par 21,3%, tai skaitā vidējais stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums attiecīgi ir 9,4% un 26,5%. Stundas tarifa likme māsām palielināta vienmērīgi, bet stundas vidējā darba samaksa pieauga robežās no 15,9% līdz 49,7%. Lielākais pieaugums ir [IP] māsai, kurai 2018.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, trīskāršojies piemaksu apmērs par ambulatoro darbu, darbu stacionārā, kā arī par dalību operācijās. Laiks šo darbu veikšanai netiek uzskaitīts;
- ✓ **Vidzemes slimnīcā** par 25,3%, tai skaitā vidējais stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums 2018.gadā attiecīgi ir 33% un 30,9%. Stundas tarifa likme 2018.gadā pieauga robežās no 26% līdz 42,6% ar tendenci novērst atšķirības un izlīdzināt visu māsu stundas tarifa likmes. Līdzīgi tarifa likmes pieaugumam palielinājās arī stundas vidējā darba samaksa robežās no 25,1% līdz 39%;
- ✓ **Jēkabpils slimnīcā** par 24,3%, tai skaitā vidējais stundas tarifa likmes<sup>210</sup> un stundas vidējais darba samaksas<sup>211</sup> pieaugums 2018.gadā attiecīgi ir 17,8% un 18,3%. Stundas darba samaksa māsām pieauga robežās no 8,8% līdz 25,3%.

Revīzijā konstatēts, ka laika periodā no 01.01.2019. līdz 30.06.2019., salīdzinot ar 2018.gadu, izlasē iekļauto 10 māsu stundas tarifa likme un stundas vidējā darba samaksa ir palielinājusies:

#### IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

- ✓ **Liepājas slimnīcā** attiecīgi par 20% un 23,1%. Stundas tarifa likme visām izlasē iekļautajām māsām 2019.gadā pieauga vienādi par 20%, stundas vidējā darba samaksa pieauga robežās no 5,4% [IP] māsai līdz 47,1% [IP] māsai. Rēķinot absolūtos skaitļos, izlasē iekļautajām māsām stundas tarifa likme 2019.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, pieauga vidēji par 1,15 euro, stundas vidējā darba samaksa pieauga vidēji par 3,2 euro;
- ✓ **Vidzemes slimnīcā** attiecīgi par 14,5% un 18,6%, tarifa likmes visām māsām ir izlīdzinātas līdz 4,7 euro/stundā, izņemot vienai [IP] māsai, kam tā noteikta 4,87 euro/stundā. Rēķinot absolūtos skaitļos, izlasē iekļautajām māsām stundas tarifa likme 2019.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, pieauga vidēji par 1,61 euro, savukārt stundas vidējā darba samaksa pieauga vidēji par 2,45 euro;
- ✓ **Jēkabpils slimnīcā** attiecīgi par 18,3% un 26,2%. Stundas tarifa likme izlasē iekļautajām māsām 2019.gadā ir pieaugusi robežās no 5,8% līdz 20,3%, savukārt stundas vidējā darba samaksa pieauga no 13,5% [IP] māsai līdz 45,3% [IP]. Būtisks stundas darba samaksas pieaugums [IP] ir skaidrojams ar 2019.gada 1.pusgadā ik mēnesi piemērotu vienreizējo neregulāro piemaksu par aizvietošanu un piemaksu par papildu darbu. Rēķinot absolūtos skaitļos, izlasē iekļautajām māsām stundas tarifa likme 2019.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, pieauga vidēji par 1,2 euro, stundas vidējā darba samaksa pieauga robežās no 0,96 euro līdz 4,03 euro. Lielākais stundas vidējais darba samaksas pieaugums konstatēts abām [IP] māsām attiecīgi par 3,56 euro un 4,03 euro, mazākais – [IP] māsai.

Darba samaksas pieaugums aprūpes atbalsta personālam

Analizējot Liepājas slimnīcas<sup>212</sup>, Vidzemes slimnīcas<sup>213</sup> un Jēkabpils slimnīcas<sup>214</sup> izlasē iekļauto sešu aprūpes atbalsta personāla darbinieku (māsas palīgi un sanitāri) darba samaksas izmaiņas 2018.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, konstatēts, ka gada kopējā darba samaksa šiem darbiniekiem ir palielinājusies:

- ✓ **Liepājas slimnīcā** par 30%, tai skaitā vidējais stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums 2018.gadā attiecīgi ir 10,8% un 20,5%. Stundas vidējo darba samaksas straujāku pieaugumu 2018.gadā sekmēja galvenokārt prēmijas par personisko darba ieguldījumu un kvalitāti un uzņēmuma vidēja termiņa darbības stratēģijā 2016.–2018.gadam noteikto sasniedzamo rezultātu izpildi 2017.gadā;
- ✓ **Vidzemes slimnīcā** par 20,8%, tai skaitā māsas palīgu stundas tarifa likme pieauga par 19,1%, sanitāru – vidēji par 14,2%. Stundas vidējā darba samaksa māsas palīgiem un sanitāriem pieauga robežās no 10,2% līdz 22,6%;
- ✓ **Jēkabpils slimnīcā** par 33,6%, tai skaitā vidējais stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums 2018.gadā attiecīgi ir 12,4% un 24,3%.

Attiecībā uz darba samaksas izmaiņām izlasē iekļautajam aprūpes atbalsta personālam laika periodā no 01.01.2019. līdz 30.06.2019. konstatēts:

- ✓ **Liepājas slimnīcā** aprūpes atbalsta personāla mēnešalgas pieauga vienmērīgi par 20,1%, saglabājot vienādu stundas tarifa likmi visiem izlasē iekļautajiem darbiniekiem. Tāpat stundas vidējā darba samaksa pieauga vienmērīgi – vidēji par 27,8%. Stundas vidējo darba samaksas straujāku pieaugumu 2019.gadā galvenokārt sekmēja pagarinātā normālā darba laika atcelšana un virsstundu apmaksa ārstniecības personām normatīvajos aktos noteiktajā apmērā. Rēķinot

NAV KLASIFICĒTS

absolūtos skaitļos, izlasē iekļautajiem darbiniekiem stundas tarifa likme un stundas vidējā darba samaksa 2019.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, pieauga attiecīgi par 0,97 *euro* un 2,23 *euro*;

- ✓ **Vidzemes slimnīcā**, pārskatot aprūpes atbalsta personāla darba samaksu 2019.gadā, visiem māsas palīgiem noteiktas divas stundas tarifa likmes – 2,95 *euro/stundā* un 3,43 *euro/stundā*, kā arī noteikta vienāda stundas tarifa likme visiem sanitāriem. Rēķinot absolūtos skaitļos, izlasē iekļautajiem māsas palīgiem stundas tarifa likmes un stundas vidējās darba samaksas pieaugums 2019.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, ir 1,08 *euro* un 2,02 *euro*, savukārt sanitāriem – attiecīgi 0,54 *euro* un 0,46 *euro*;
- ✓ **Jēkabpils slimnīcā** aprūpes atbalsta personāla stundas tarifa likmes 2019.gadā pieauga atšķirīgi. Diviem no trim izlasē iekļautajiem sanitāriem tā netika palielināta (pēdējo reizi palielināta 2018.gada janvārī), bet visu izlasē iekļauto māsas palīgu stundas tarifa likmes 2019.gadā tika palielinātas par 20%. Visu izlasē iekļauto māsas palīgu stundas vidējā darba samaksa pieauga robežās no 25,7% līdz 33,3%. Rēķinot absolūtos skaitļos, izlasē iekļautajiem māsas palīgiem un sanitāriem stundas vidējā darba samaksa 2019.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, pieauga attiecīgi par 2,1 *euro* un par 0,6 *euro*. Attiecībā uz sanitāriem revīzijā konstatēts, ka 50% no Jēkabpils slimnīcā strādājošiem sanitāriem mēnešalga 2019.gadā salīdzinājumā ar 2018.gadu netika palielināta.

Madonas slimnīcas, Dobeles slimnīcas un Balvu un Gulbenes slimnīcas darba samaksas izmaiņas laika periodā no 01.01.2018. līdz 30.06.2019.

Saskaņā ar slimnīcu sniegto informāciju<sup>215</sup> :

- ✓ Madonas slimnīcai 2018.gadā papildus tika paredzēts valsts budžeta finansējums 0,7 milj. *euro* apmērā, 2019.gada 1.pusgadā – 0,34 milj. *euro*;
- ✓ Dobeles slimnīcai 2018.gadā papildus tika paredzēts valsts budžeta finansējums 0,7 milj. *euro* apmērā un 2019.gadā – 0,6 milj. *euro*;
- ✓ Balvu un Gulbenes slimnīcai 2018.gadā – 0,68 milj. *euro* un 2019.gadā – 0,58 milj. *euro*.

Visās revīzijā iekļautajās trešā līmeņa slimnīcās ir atšķirīga darba samaksas organizācija<sup>216</sup>:

- ✓ Madonas slimnīcā darba samaksas pieaugumam paredzētais valsts papildu budžeta finansējums tiek iekļauts darba samaksas fondā un izlietots, proporcionāli paaugstinot pamatalgas (stundas tarifa likmi), tai skaitā akorda algas gadījumā – ievērojot manipulācijā iekļauto darba samaksas daļu un pieaugošo aprūpes epizodes un/vai manipulācijas vērtību;
- ✓ Dobeles slimnīcā noteikta fiksēta amatalga ar noteiktajām piemaksām, ja darbs tiek veikts tikai normālā darba laika ietvaros. Ja ir noteikts summētais darba laiks, tiek piemērota stundas tarifa likme, savukārt akorda alga tiek noteikta atbilstoši padarītajam darbam neatkarīgi no laika. Stacionārā un ambulatorā darba laiks tiek uzskaitīts atsevišķi;
- ✓ Balvu un Gulbenes slimnīcā ir summētais un normālais darba laiks, veicot darba laika uzskaiti. Darba samaksā tiek iekļautas piemaksas par ambulatoro darbu, operācijām, maksas pakalpojumu sniegšanu, stacionāro darbu u.c.



#### IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

Revīzijā konstatēts, ka Dobeles slimnīca un Madonas slimnīca ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu mēnešalgas 2018.gadā palielināja divas reizes – ar 01.01.2018. un 2018.gada vidū, savukārt ar 01.01.2019. mēnešalgas palielināja visas trīs slimnīcas.

Analizējot slimnīcu sniegto informāciju<sup>217</sup> par ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu darba samaksas izmaiņām, konstatēts, ka:

- ✓ Madonas slimnīcā darba samaksa<sup>218</sup> 2017.gadā 206 darbiniekiem kopā ir aprēķināta 1,78 milj. *euro* apmērā, 2018.gadā 190 darbiniekiem – 2,22 milj. *euro* apmērā, darba samaksai 2018.gadā pieaugot vidēji par 35,2%, savukārt 2019.gada 1.pusgadā, salīdzinot ar 2018.gada 1.pusgadu, par 18,9%;
- ✓ revīzijas laikā Dobeles slimnīca informāciju par 2017.gada darba samaksas aprēķinu nav iesniegusi. Revīzijā konstatēts, ka darba samaksas apjoms<sup>219</sup> 2019.gada 1.pusgadā, salīdzinot ar 2018.gada 1.pusgadu, pieauga no 1 milj. *euro* 194 darbiniekiem līdz 1,24 milj. *euro* 192 darbiniekiem, darba samaksai pieaugot vidēji par 25,6%;
- ✓ revīzijā konstatēts, ka Balvu un Gulbenes slimnīcā 2019.gada 1.pusgadā 244 darbiniekiem darba samaksa ir aprēķināta 1,3 milj. *euro* apmērā. Atbilstoši Balvu un Gulbenes slimnīcas sniegtajai informācijai<sup>220</sup> slimnīcas ārstu, māsu un māsas palīgu mēnešalga 2019.gadā, salīdzinot ar 2018.gadu, pieauga robežās no 8% līdz 20%. Tā kā Balvu un Gulbenes slimnīca nav iesniegusi darba samaksas aprēķinus par 2017. un 2018.gadu, revidentiem nebija iespējams gūt pārliecību par faktisko darba samaksas pieaugumu laika periodā no 01.01.2018. līdz 30.06.2019.

Darba samaksas pieaugums slimnīcu augstākajam medicīniskajam personālam

Analizējot Madonas slimnīcas<sup>221</sup> izlasē iekļauto 10 ārstu darba samaksas izmaiņas 2018.gadā salīdzinājumā ar 2017.gadu, konstatēts, ka gada kopējā darba samaksa šiem darbiniekiem ir palielinājusies par 24,2%. Stundas tarifa likme un vidējā darba samaksa ārstiem attiecīgi pieauga robežās no 4,7% līdz 19,6% un no 15% līdz 54,9%.

Attiecībā uz darba samaksas izmaiņām izlasē iekļautajiem ārstiem laika periodā no 01.01.2019. līdz 30.06.2019. konstatēts:

- ✓ **Madonas slimnīcā** ārstu kopējā darba samaksa, salīdzinot ar 2018.gadu, palielinājās par 10,9%, vidējai stundas tarifa likmei un stundas vidējai darba samaksai pieaugot attiecīgi par 31,4% un 24,3%. Ārstu tarifa likmes tika palielinātas visiem ārstiem robežās no 29,6% līdz 34,4%, bet stundas vidējā darba samaksa pieauga robežās no 0,3% līdz 49%. Stundas vidējo darba samaksas pieauguma nevienmērību galvenokārt ietekmē piemaksas, kas tiek piemērotas, lai veicinātu darba intensitāti;
- ✓ **Dobeles slimnīcas**<sup>222</sup> ārstu vidējais stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas<sup>223</sup> pieaugums, salīdzinot ar 2018.gadu, attiecīgi ir 24,5% un 18%. Stundas vidējās darba samaksas izmaiņas starp dažādu ārstu amatiem ir robežās no 1,8% līdz 37,6%, ko ietekmē akorda alga, piemēram, no pacientu līdzmaksājumiem vai maksas pakalpojumiem. Lielākā stundas vidējā darba samaksa ir tiem ārstiem, kuru akorda algas īpatsvars darba samaksā ir lielāks par 77% (ārsts [IP], ārsts [IP] un ārsts [IP]).



## IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

### Darba samaksas pieaugums aprūpes personālam

Analizējot Madonas slimnīcas<sup>224</sup> izlasē iekļauto 10 māsu darba samaksas izmaiņas 2018.gadā salīdzinājumā ar 2017.gadu, konstatēts, ka gada kopējā darba samaksa šiem darbiniekiem ir palielinājusies par 29%, tai skaitā vidējais stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums attiecīgi ir 19,2% un 25,6%. Stundas tarifa likmes anestēzijas, intensīvās un neatliekamās aprūpes māsām, operāciju māsām un internās aprūpes māsām ar 01.01.2018. pieauga par 15,2% līdz 29,8%, bet medicīnas māsām – tikai par 2%, savukārt stundas vidējā darba samaksa pieauga visām izlasē iekļautajām māsām robežās no 17% līdz 38%.

Attiecībā uz darba samaksas izmaiņām izlasē iekļautajām māsām laika periodā no 01.01.2019. līdz 30.06.2019. konstatēts:

- ✓ **Madonas slimnīcā** vidējais stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums, salīdzinot ar 2018.gadu, attiecīgi ir 20,5% un 13,6%. Stundas tarifa likme visām izlasē iekļautajām māsām 2019.gadā pieauga robežās no 19,7% līdz 22,5%. Stundas vidējā darba samaksa izlasē iekļautajām māsām pieauga robežās no 9,3% līdz 31,3%, izņemot [IP] māsas, kuru stundas darba samaksa samazinājās vidēji par 14,6%;
- ✓ **Dobeles slimnīcā**<sup>225</sup> vidējais noteiktās stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums, salīdzinot ar 2018.gadu, attiecīgi ir 23% un 18,7%. Māsu stundas tarifa likmes atšķiras nebūtiski un palielinājās vienmērīgi robežās no 19,4% līdz 26%, izņemot vienu [IP] māsu, kurai 2018.gadā darba samaksa tika palielināta trīs reizes un 2019.gadā kopumā tā pieauga par 40,1%. Stundas vidējā darba samaksa starp māsām pieauga robežās no 6,7% līdz 38,4%.

### Darba samaksas pieaugums aprūpes atbalsta personālam

Analizējot Madonas slimnīcas<sup>226</sup> dažādu struktūrvienību izlasē iekļauto četru māsas palīgu un divu sanitāru, kuri nodarbināti pamatdarbā uz pilnu slodzi, mēnešalgas izmaiņas laika posmā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019., konstatēts, ka Madonas slimnīcā aprūpes personālam ir noteikta vienāda mēnešalga un nodrošināts vienlīdzīgs mēnešalgas pieaugums – 2018.gadā par 12,1%, 2019.gadā par 13,4%. Stundas vidējā darba samaksa 2018.gadā pieauga vidēji par 17,3%, 2019.gadā – par 10%.

Analizējot Dobeles slimnīcas<sup>227</sup> dažādu struktūrvienību izlasē iekļauto triju māsas palīgu un triju sanitāru, kuri nodarbināti pamatdarbā uz pilnu slodzi, darba samaksas izmaiņas 2019.gada 1.pusgadā, salīdzinot ar 2018.gadu, konstatēts, ka māsas palīgiem tarifa likme pieauga vienādi par 20% jeb 0,52 euro, stundas vidējā darba samaksa pieauga vidēji par 29,2%, savukārt sanitāriem stundas tarifa likme pieauga par 4,7% jeb 0,12 euro, kas sekmēja stundas darba samaksas pieaugumu vidēji vien par 0,8%.

## Priekšlikums

Ņemot vērā revīzijā konstatēto attiecībā uz dažādu Latvijas līmeņu slimnīcu ārstniecības personu darba organizācijas un darba samaksas aprēķina atšķirībām, kas rezultējas būtiskās darba samaksas vērtības atšķirībās veselības nozarē nodarbinātajiem, kā arī lai efektīvi risinātu problēmas saistībā ar cilvēkresursu trūkumu veselības nozarē zemā atalgojuma dēļ, Veselības ministrijai veicināt nozares

NAV KLASIFICĒTS

pārstāvju izpratni par nepieciešamību sakārtot esošo ārstniecības personu darba samaksas sistēmu, lai panāktu nozares atbalstu jaunā ārstniecības personu atalgojuma modeļa ieviešanā, kas, savukārt, ļaus nodrošināt taisnīgu, konkurētspējīgu, caurskatāmu, elastīgu un mērķtiecīgu darba samaksu ārstniecības personām.

## Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" viedoklis

### Par veikto revīziju

Ievērojot valsts finansējuma ārstniecībai piešķiršanas kārtību un izrietoši – ārstniecības personāla atlīdzības veidošanās īpatnības, Slimnīcas ieskatā neatkarīgs un ārējs redzējums uz atlīdzības sistēmu ir nepieciešams un palīdz izgaismot nianšes, kuras darba procesā iesaistītajiem, iespējams, var palikt pilnvērtīgi neizvērtētas. Jebkura sistēmas un procesu revīzija ļauj paskatīties uz procesiem no malas un, ja tiek saņemti lietderīgi ieteikumi, ļauj uzlabot un pilnveidot procesus. Ņemot vērā, ka revīzijas laiks daļēji sakrīt ar Veselības ministrijas informatīvā ziņojuma "Par jaunas ārstniecības personu darba samaksas kārtības izstrādāšanu" (turpmāk – Veselības ministrijas atalgojuma modelis) izstrādes periodu, tad Slimnīcā 2019.gadā un 2020.gadā jau tika pievērsta pastiprināta uzmanība atlīdzības sistēmai, dodot paskatīties uz procesiem no dažādiem rakursiem. Jāatzīmē, ka sākot no 2018.gada sākuma pakāpeniski ir uzsākta Slimnīcas atalgojuma sistēmas pārskatīšana, tomēr izmaiņas ir iespējams veikt tikai piešķirtā papildus finansējuma ietvaros. Valsts kontroles revīzija notika vienlaicīgi ar Veselības ministrijas organizēto darba grupu (Domnīcu) jaunā ārstniecības personu atalgojuma modeļa izstrādei. Būtu bijis lietderīgāk revīziju veikt pirms šādas darba grupas organizēšanas, jo tad revīzijā gūtos secinājumus varētu izmantot Domnīcas darbā.

### Par revīzijas secinājumiem

Slimnīca ir iepazinusies ar revīzijas secinājumiem, bet nevar pilnībā tiem pievienoties. Slimnīca nepiekrīt secinājumam, ka Slimnīcas atlīdzības sistēma ir netaisnīga, jo pie amata aprakstos noteiktiem vienādiem pienākumiem pastāv būtiskas atšķirības starp salīdzināma apjoma un sarežģītības darbu veicoša ārstniecības personāla darba samaksu. Norādām, ka ārstu atšķirīgais atalgojums – mainīgā atalgojuma daļa veidojas no gabaldarba samaksas par konkrēto darbu izpildi (piemēram par ambulatoro pakalpojumu sniegšanu atbilstoši šo pakalpojumu tarifiem) vai mērķu sasniegšanu, savukārt, vai ārsts var veikt konkrēto darbu par ko noteikta papildus atlīdzība, ir atkarīgs no vairākiem darba veicēja kvalifikācijas aspektiem, t.i. ārsta pieredzes, darba stāža, profesionālās kompetences un prasmēm, kā arī atpazīstamības un reputācijas sabiedrībā. Nav noliedzams fakts, ka pacienti bieži izvēlas konkrētus ārstus ārstniecības pakalpojumu saņemšanai, un, lai arī Slimnīca veicina un iestājas par jauno ārstu piesaisti, nav pieļaujams uzspiest pacientiem ārstu izvēli. Tāpat praksē ārsti specializējas uz noteiktu manipulāciju veikšanu, ambulatoro vai stacionāro darbu, lai nodrošinātu, ka konkrēto procedūru pacientam izpilda tam visvairāk kvalificētais speciālists, līdz ar ko revīzijas ziņojumā paustā revidentu nākotnes vīzija, ka visiem ārstiem ir vienlīdzīgas iespējas izpildīt visus pakalpojumus, diemžēl nav sasniedzama, kamēr uz katras manipulācijas veikšanu nebūs pieejams pietiekams kvalificētu speciālistu skaits. Ņemot vērā esošo situāciju ar kvalificētu speciālistu trūkumu nozarē, visdrīzāk norādītais mērķis ir nesasniedzams. Turklāt, arī tad, ja ārstniecības personu skaits Latvijā tuvākajos gados palielināsies, uz doto brīdi netiek prognozēts atcelt ārstu tiesības viena profila ietvaros padziļināti specializēties konkrētu slimību ārstēšanā un/vai konkrētu manipulāciju veikšanā.

Slimnīca nepievienojas arī revīzijas ziņojumā paustajam secinājumam, ka piemaksas un citu atlīdzības elementu sadales mehānisms ir neizsekojams. Lai arī atlīdzības mehānisms ir sarežģīts, tas tāds ir

atbilstoši ārstniecības sistēmas sarežģītībai, plašajam ārstniecības pakalpojumu lokam. Slimnīcā ir izdoti iekšējie rīkojumi un lēmumi, kas nosaka konkrētu atlīdzības elementu apmēru, to aprēķināšanas un izmaksas kārtību, ārstniecības personu veiktais darbs tiek uzskaitīts Slimnīcas informācijas sistēmās un ir iespējams izsekot katra darbinieka kopējās darba samaksas aprēķina mehānismam.

Slimnīca pievienojas Valsts kontroles secinājumam par to, ka mainīgās darba samaksas veidošanās principi Slimnīcā nav vienoti, tomēr norāda uz faktu, ka Slimnīcas ārstniecības struktūrvienības veic atšķirīgas funkcijas, tām ir atšķirīga darba organizācija un atšķirīga loma Slimnīcas kopējā ārstniecības procesa nodrošināšanā, kā arī šo struktūrvienību darbiniekiem ir atšķirīgi pienākumi, darba sarežģītība un darba intensitāte.

Slimnīca pievienojas Valsts kontroles secinājumam, ka darba un darba samaksas organizācija Slimnīcā atšķiras ne tikai starp struktūrvienībām, bet arī vienas struktūrvienības ietvaros, tomēr vienlaikus norāda uz faktu, ka vienā ārstnieciskā struktūrvienībā ir dažādi ārstniecības personu amati, kuriem ir atšķirīgi pienākumi – piemēram nodaļā ir gan virsārsts, gan ārsti, gan māsas, gan māsu palīgi un katram no minētajiem amatiem ir atšķirīgas funkcijas, darba pienākumi un atbildības līmenis, līdz ar to ir pamatoti, ka katram no šiem amatiem ir atšķirīga darba organizācija un darba samaksas organizācija. Ja konkrētais secinājums bija izdarīts pamatojoties uz faktu, ka vienas struktūrvienības viena amata veicējiem (piemēram ārstiem anesteziologiem, reanimatologiem) ir atšķirīga darba organizācija un atšķirīga darba samaksas organizācija, tad šo situāciju Slimnīca uzskata par pamatotu, ņemot vērā to, ka – lai gan darbinieki tiek pieņemti darbā vienā struktūrvienībā – ir diezgan tipiska situācija, ka fiziski viņiem savi darba pienākumi ir jāveic dažādos “postēnos” jeb dažādās Slimnīcas fiziskās lokācijas vietās (piemēram, kādā no 5 operāciju blokiem, diagnostikas telpās, uzņemšanas nodaļā utmlīdz.), katrā no šīm fiziskās lokācijas vietām viņiem ir jāveic atšķirīgi darba pienākumi, jo tur tiek operēti/izmeklēti pacienti ar atšķirīgām slimībām. Ieteikums nodrošināt visu ārstu rotāciju visos postēnos dotajā situācijā (ārstu trūkuma dēļ) ir neizpildāms un arī ne vienmēr pamatots un racionāls, ņemot vērā atšķirības ārstu specializācijās, darba pieredzē un kompetencēs.

Slimnīca pievienojas Valsts kontroles secinājumiem par konstatētajām problēmām veselības nozares finansēšanas kārtībā, t.i., ka īstenotā veselības aprūpes pakalpojumu finansēšanas kārtība apgrūtina Slimnīcas darbu, jo finansējuma apjoms ilgtermiņā nav prognozējams, tāpēc Slimnīca savlaicīgi nevar plānot darbinieku noslodzi un veidot stabilu atalgojuma politiku.

#### Par revīzijas ieteikumiem

Slimnīca ir iepazinusies ar vispārīgajiem, mērķa formā definētajiem revīzijas ieteikumiem un norāda, ka katrs no tiem ietver virkni Slimnīcā veicamu darbību, kuru ieviešanas iespējas tiks izvērtētas, ņemot vērā Slimnīcas finansiālās iespējas un Veselības ministrijas atalgojuma modeļa testēšanas rezultātus.

Daļa revīzijas ziņojumā sniegto ieteikumu: par atalgojuma fiksētās un mainīgās daļas proporcijas noteikšanu, par darba apjoma definēšanu fiksētās amata algas ietvaros, sakrīt ar testējamā Veselības ministrijas atalgojuma modeļa principiem. Plānojam, ka uz jautājumu, vai ieteikumi palīdzēs uzlabot Slimnīcas darbu, Slimnīca varēs konkrētāk atbildēt pēc Veselības ministrijas atalgojuma modeļa testēšanas pabeigšanas 2020.gada nogalē. Norādām, ka, testējot Veselības ministrijas atalgojuma modeli, Slimnīca šobrīd izstrādā amata aprakstus pilnai ārstam, māsai, māsas palīgam un sanitāra slodzei (jeb pilna laika ekvivalentu (PLE)), ietverot veicamo pienākumu veidus un vidējos mēneša apjomus, t.sk. stacionārā darba, dienas stacionārā, ambulatorā darba, iekšējo konsultāciju, veicamo

manipulāciju/operāciju un citu pienākumu apjomus, trijās Slimnīcas struktūrvienībās: Mutes, sejas un žokļu ķirurģijas centrā, Asinsvadu ķirurģijas centrā un Plaušu slimību un torakālās ķirurģijas centrā; testa ietvaros plānots definēt arī amatu mērķa algas un atalgojuma fiksētās, mainīgās daļas proporciju.

Kas attiecas uz priekšlikumu par vienlīdzīgas darba samaksas organizācijas izveidi, Slimnīca uzskata, ka darba pienākumu sadalē darbiniekiem jau šobrīd ir vienlīdzīgas tiesības, t.i. vienādas kvalifikācijas vienāda amata veicējiem ir tiesības darīt līdzvērtīgu darbu, bet ir situācijas, kad nav iespēju to veikt, jo ārsta pieredze, darba stāžs, profesionālās kompetences un prasmes ir atšķirīgas un attiecīgo atšķirību mazināšanu plānots veicināt, mērķtiecīgi veidojot ārstniecības personu kvalifikācijas celšanas sistēmu un plānojot tam papildu finanšu līdzekļus.

Slimnīca atzīmē, ka saskaņā ar gadu desmitiem veidojušos praksi ārstniecības personu atalgojuma piemērošanas kārtībā, t.i. noteikta samaksa darbiniekiem par noteikta veida pakalpojumu ar iespēju nopelnīt vairāk, veicot darbu lielākā apjomā, ir veids, kā Slimnīcas darbinieki ir ieraduši veikt darbu un saņemt atlīdzību. Pastāv risks, ka izjaucot ierasto kārtību, t.i. atsakoties no gabaldarba samaksas principa, samazināsies darbinieku motivācija noteikto pakalpojumu izpildei.

Lai ieviestu revīzijas ieteikumu par ārstniecības personu algu izlīdzināšanu, līgumos ar Nacionālo veselības dienestu noteiktā ievērošanu, Slimnīca plāno nodrošināt ārstniecības personu zemākās darba samaksas paaugstināšanu atbilstoši budžeta iespējām, saskaņā ar Slimnīcas Darbinieku atlīdzības nolikumu un saskaņā ar Veselības ministrijas atbalstītā jaunā atalgojuma modeļa principiem, kā arī ievērot līgumos ar Nacionālo veselības dienestu noteiktos ierobežojumus atalgojuma palielināšanai ārstniecības personām.

#### Par revīzijas ieteikumu ieviešanu

Slimnīcas ārstniecības personu darba samaksas sistēmas sakārtošanai Slimnīcā 2020.gadā ir izstrādāts, valdes sēdē apstiprināts un iesniegts izskatīšanai Slimnīcas Padomei Darbinieku atlīdzības nolikums (21.05.2020. valdes sēdes protokols Nr.25 p.4), kurā ir apstiprināti amatu kvalifikācijas kritēriji atbilstoši Slimnīcas darba specifikai, kā arī ir apstiprināta Slimnīcas mēnešalgas skala: laika darba algas minimālās un maksimālās robežas katrai amatu kvalifikācijas kategorijai.

Turpmākas veicamās darbības tiks izvērtētas, ņemot vērā Slimnīcas finansiālās iespējas un Veselības ministrijas atalgojuma modeļa testēšanas rezultātus.

## Revīzijas raksturojums, kritēriji un metodes

### Revīzijas mērķis

Revīzijas mērķis ir novērtēt, vai valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" atlīdzības sistēma ir taisnīga, motivējoša un atbilstoša Slimnīcas iespējām, kā arī vai darba samaksas noteikšanas principi ir saprotami un caurskatāmi un vai tiek sasniegti Veselības ministrijas noteiktie mērķi ārstniecības personu atalgojuma palielināšanā plānotajā apmērā.

### Juridiskais pamatojums

Atbilstības revīzija "Vai ārstniecības personu atalgojums ir pieaudzis? Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" atlīdzības sistēmas izvērtējums" ir veikta, pamatojoties uz Valsts kontroles 2019.gada darba plānu un Trešā revīzijas departamenta 05.08.2019. revīzijas grafiku Nr.2.4.1-31/2019.

Revīziju veica revīzijas grupas vadītāja vecākā valsts revidente Sandra Batalova un valsts revidentes Kristīne Jermakoviča un Ilona Rautmane.

### Revidentu un revidējamās vienības atbildība

Valsts kontroles revidenti ir atbildīgi par revīzijas ziņojuma sniegšanu, kas pamatojas uz revīzijas laikā gūtiem atbilstošiem, pietiekamiem un ticamiem revīzijas pierādījumiem.

Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca", Veselības ministrija, Nacionālais veselības dienests un citas institūcijas ir atbildīgas par normatīvo aktu ievērošanu un revidentiem sniegtās informācijas patiesumu.

### Revīzijas apjoms

Revīzija ir veikta saskaņā ar Latvijas Republikā atzītiem starptautiskajiem revīzijas standartiem. Revīzija plānota un veikta tā, lai iegūtu pietiekamu pārliecību, ka revīzijas apjomā iekļautās revidējamās vienības valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" atlīdzības politika ir veidota tā, lai nodrošinātu taisnīgu, motivējošu, saprotamu un caurskatāmu atlīdzības sistēmu atbilstoši slimnīcas iespējām.

Revīzija veikta par laika posmu no 2017.gada 1.janvāra līdz 2019.gada 30.jūnijam, nepieciešamības gadījumā apkopojot informāciju arī ārpus minētā laika posma.

### Revīzijas apjomā iekļauta:

- ✓ valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca", valsts kapitālsabiedrība, kuras kapitāla daļu turētāja ir Veselības ministrija;
- ✓ Veselības ministrija kā vadošā iestāde veselības nozarē, kura izstrādā veselības politiku, organizē un koordinē veselības politikas īstenošanu;



- ✓ Nacionālais veselības dienests, kurš īsteno valsts politiku veselības aprūpes pakalpojumu pieejamības nodrošināšanā un administrē veselības aprūpei paredzētos valsts budžeta līdzekļus;
- ✓ valsts un pašvaldību veselības aprūpes iestādes, kuras sniedz gan stacionārās, gan ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumus.

### Revīzijas metodes

Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" atlīdzības politikas, citu normatīvo aktu un datu par darbinieku aprēķināto darba samaksu apkopojums un analīze.

Intervijas ar Veselības ministriju, valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" un tās arodoorganizācijas pārstāvjiem.

Pamatojoties uz Valsts kontroles pieprasījumu, Valsts ieņēmumu dienesta sniegtās informācijas apkopojums un analīze.

Izlasē iekļauto sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca", IV līmeņa slimnīcu – sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Vidzemes slimnīca", "Liepājas reģionālā slimnīca" un "Jēkabpils reģionālā slimnīca" – un III līmeņa slimnīcu – sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Madonas slimnīca", "Dobeles un apkārtnes slimnīca" un "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" – aptauja un to sniegtās informācijas par ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu darba samaksas aprēķiniem laika periodā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. apkopojums un analīze. Revīzijas laikā revidentu sagatavotais faktu apkopojums par darba samaksas izmaiņām laika periodā no 01.01.2018. līdz 30.06.2019. ar minētajām ārstniecības iestādēm tika saskaņots.

### Revīzijas ierobežojumi

Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" datu par darbinieku aprēķināto darba samaksu apkopojums un analīze tika veikta, nevērtējot darba samaksas aprēķina pamatotību, tai skaitā darba laika uzskaiti un atbilstību darba laika uzskaites tabelēs norādītajam.

Ņemot vērā atšķirības revīzijā aptaujāto slimnīcu (Austrumu slimnīcas, Jēkabpils slimnīcas, Madonas slimnīcas, Balvu un Gulbenes slimnīcu, kā arī Dobeles slimnīcas) darba un darba samaksas organizācijā, slimnīcu iesniegtā informācija par 50 dažādās specialitātēs nodarbināto ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu atalgojumu nav savstarpēji salīdzināma un ir izmantojama, tikai lai novērtētu darba samaksas pieauguma dinamiku laika posmā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019.

## Vērtēšanas kritēriji

| Revīzijas jautājums                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Noteiktais kritērijs                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | Kritērijs ir sasniegts / nav sasniegts / sasniegts daļēji                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>Vai valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" (turpmāk – Slimnīca) atlīdzības sistēma ir taisnīga un darba samaksas noteikšanas principi ir saprotami un caurskatāmi, un vai valsts piešķirtais papildu finansējums ārstniecības personu darba samaksas palielināšanai ir izlietots mērķtiecīgi un pamatoti, ievērojot līgumā ar Nacionālo veselības dienestu noteiktos principus?</p> |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 1. Vai Slimnīcas atlīdzības sistēma ir taisnīga un darba samaksas noteikšanas principi ir saprotami un caurskatāmi?                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| 1.1. Vai Nacionālā veselības dienesta valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu finansēšanas kārtība veicina un sistemātisku Slimnīcas atlīdzības veidošanu?                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>Nacionālā veselības dienesta valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu finansējums ir prognozējams.</p> <p>Nacionālā veselības dienesta valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu finansēšanas kārtība ļauj Slimnīcai savlaicīgi veikt finanšu un slimnīcas resursu plānošanu, t.sk. darbinieku noslodzes plānošanu.</p> | <p>⊗ <b>Kritērijs nav sasniegts.</b> Valsts finansējums par Slimnīcas sniegtajiem pakalpojumiem ir galvenais atlīdzības budžeta finansējuma avots, jo Slimnīcas ieņēmumu lielāko daļu veido Slimnīcas sniegtie valsts apmaksātie veselības aprūpes pakalpojumi, piemēram, 2018. un 2019.gadā līdz pat 86%. Nacionālais veselības dienests katru gadu aprēķina Slimnīcai piešķiramo finansējumu atbilstoši plānotajiem veselības aprūpes pakalpojumu veidiem un pacientu skaitam, tomēr plānotais pacientu skaits un līdz ar to arī finanšu apjoms, salīdzinot ar iepriekšējiem gadiem, tiek būtiski grozīts. Piemēram, 2019.gada novembrī plānotais pacientu skaits un finansējums stacionārās veselības aprūpes pakalpojumiem, salīdzinot ar 2018.gada novembri, ir palielinājies attiecīgi par 9,5% un 16,8%. Turklāt plānotais pacientu skaits un finanšu apjoms Slimnīcai tiek grozīts arī vairākas reizes gadā, tai skaitā gada otrajā pusē. Piemēram, 2019.gada novembrī plānotais pacientu skaits un finansējums stacionārās veselības aprūpes pakalpojumiem, salīdzinot ar 2019.gada martu, ir palielinājies attiecīgi par 3,5% un 7,1%.</p> <p>Revīzijā konstatēts, ka valsts apmaksāto veselības aprūpes pakalpojumu neprognozējamā apjoma plānošana un finansēšanas kārtība rada vairākas problēmas: pirmkārt, tā negatīvi ietekmē Slimnīcas mērķtiecīgu finanšu plānošanu. Situācijā, kad nav iespējams ilgtermiņā prognozēt "valsts pasūtījuma" ietvaros sniedzamo veselības aprūpes pakalpojumu apjomu, nav iespējams savlaicīgi plānot Slimnīcas pakalpojumu pieejamības un kapacitātes palielināšanu, piemēram, sistemātiski plānot vakanču aizpildīšanu ar jaunajiem speciālistiem (māsām un ārstiem), piesaistot viņus darbam Slimnīcā jau studiju laikā; otrkārt, šāda finansējuma piešķiršanas kārtība ierobežo Slimnīcas vadības iespējas pārskatīt darba samaksā</p> |

iekļauto elementu (pamatlikme/pamatalga ar tajā ietverto piemaksu par stāžu, kā arī normatīvajos aktos noteiktās piemaksas un darba samaksas mainīgā daļa) proporcijas, palielinot garantēto darba samaksas daļu – mēnešalgu, jo, lai nodrošinātu līguma izpildi ar Nacionālo veselības dienestu, piemēram, gada otrajā pusē, kad tiek palielināts "valsts pasūtījums", Slimnīcas rīcībā ir jābūt instrumentiem, ar kuru palīdzību stimulēt noteiktu darba veidu veikšanu intensīvāk vai lielākā apjomā, ja tas būs nepieciešams Slimnīcas kopējo ārstniecības un finanšu mērķu sasniegšanai konkrētajā kalendārajā periodā.

1.2. Vai, Slimnīcai veicot atlīdzības sistēmas sakārtošanu un uzlabošanu, ir panākti būtiski strukturāli uzlabojumi?

Izstrādāts vienots, visiem pieejams un saprotams darba samaksas noteikšanas kārtību regulējošs dokuments.

Atlīdzības sistēma Slimnīcā ir vienota, caurskatāma un visiem saprotama.



**Kritērijs nav sasniegts.** Slimnīcā atlīdzības sistēma ir veidojusies vēsturiski, un tās uzlabošana ir viens no galvenajiem Slimnīcas vadības mērķiem un uzdevumiem. Lai gan darbs pie jaunas atlīdzības sistēmas izveides Slimnīcā uzsākts jau 2017.gadā, tomēr sistēma joprojām tiek veidota un jaunais darba samaksas nolikums arī ir izveides stadijā. Atlīdzības sistēma Slimnīcā veidota, nevis pamatojoties uz vienotu sistēmu – visiem saprotamu un vienotu darba samaksas noteikšanas kārtību, kura definē skaidrus darba samaksas veidošanas pamatprincipus, bet gan tā tiek regulēta ar daudziem rīkojumiem par darba samaksu, kurus ik pa laikam aktualizē. Revidentu ieskatā, tā ir sadrumstalota un sarežģīta, turklāt nav balstīta uz vienotiem principiem un aprēķina metodēm, jo to veido atšķirīgi darba samaksas aprēķina veidi gan par laiku, kas pavadīts darbā, gan par gabaldarbu, kas tiek veikts pamatdarba laika ietvaros, neveicot tam atsevišķu darba laika uzskaiti. Darbinieku darba samaksa veidojas no daudziem darba samaksas elementiem, piemēram, no darba algas pamatdarbā, samaksas par sarežģītām onkoloģiskajām operācijām, mainīgā atalgojuma par mērķu izpildi klīniku/centru vadītājiem, par valsts apmaksātajiem ambulatorajiem pakalpojumiem, par maksas pakalpojumiem, mainīgās atalgojuma daļas u.c. Dažās klīnikās dažāda veida piemaksas veido lielāko daļu no kopējās darbiniekiem aprēķinātās darba samaksas. Nav noteiktas darba samaksas fiksētās un mainīgās daļas optimālās proporcijas. Lai gan Slimnīca 2018. un 2019.gadā pārskatīja un samazināja ārstniecības personu pamatlīkmju skaitu, tomēr papildus atsevišķiem ārstu amatiem ir ieviestas jaunas, augstākas pamatlīkmes, dažiem ārstu amatiem tika izveidoti atšķirīgi amata apraksti un noteikti atšķirīgi darba samaksas principi ar augstākām pamatalgām, kā arī piemēroti

koeficienti vai noteikta papildu darba samaksa. Turklāt vairākām Slimnīcas struktūrvienībām ar rīkojumu ir apstiprināta atšķirīga atalgojuma aprēķināšanas metodika. Piemēram, Oftalmoloģijas klīnikas struktūrvienību un Diagnostiskās radioloģijas institūta atalgojuma metodikas pamatā ir gabaldarba samaksas principi, līdzīgi principi tika piemēroti Latvijas Transplantācijas centram (līdz 01.01.2019.) un Onkoloģijas klīnikas Staru terapijas kabinetam (līdz 01.01.2020.). Tādējādi revidenti secina, ka būtiski strukturāli uzlabojumi nav panākti, jo darba samaksas sistēmas sadrumstalotība arvien pastāv un atlīdzības sistēma Slimnīcā arvien ir sarežģīta un necaurskatāma.

1.3. Vai Slimnīcas ārstniecības personāla darba samaksa starp struktūrvienībām un struktūrvienību ietvaros ir salīdzināma, izlīdzināta un samērīga?

Slimnīcas ārstniecības personāla darba samaksas noteikšanas principi ir vienoti visās struktūrvienībās un struktūrvienību ietvaros.

Noteiktas darba samaksas fiksētās un mainīgās daļas optimālās proporcijas.

Pastāv maksimāli pieļaujamās proporcijas kopējā darba samaksā starp darba samaksas elementiem.

⊗ **Kritērijs nav sasniegts.** Revīzijā konstatētais liecina, ka joprojām Slimnīcā pastāv atšķirības darba samaksas organizācijā starp atsevišķām slimnīcas struktūrvienībām un pat struktūrvienību ietvaros, tā radot būtiskas atšķirības starp darbinieku darba samaksas zemāko un augstāko robežu, tai skaitā viena amata pārstāvjiem vienas struktūrvienības ietvaros. Saskaņā ar Slimnīcas atalgojuma statistikas datiem par 2019.gada 1.pusgadu atalgojums vidēji uz vienu slodzi sertificētiem ārstiem, zobārstiem un funkcionālajiem speciālistiem ir 2886 euro. Tomēr Slimnīcas sagatavotajai atalgojuma statistikai par vidējo atlīdzību uz vienu slodzi ir tikai informatīvs raksturs un tā nesniedz priekšstatu par nevienmērīgo Slimnīcas augstākā medicīniskā personāla faktisko atlīdzības līmeni. Saskaņā ar revidentu aplēsēm 2019.gada 1.pusgadā Slimnīcas augstākā medicīnas personāla uz vienu slodzi mēnesī darba samaksas mediāna ir 2804 euro, tas nozīmē, ka tikai pusei no izlasē iekļautā 521 darbinieka atalgojums uz vienu slodzi sasniedz 2804 euro mēnesī, savukārt otrai pusei tas ir zemāks. Piemēram, diviem ārstiem [IP] mēneša vidējā darba samaksa vienas slodzes ietvaros ir attiecīgi 5187 euro un 1696 euro un ārstam [IP] mēneša vidējā darba samaksa vienas slodzes ietvaros ir 1616 euro. Lai gan 2019.gada 1.pusgadā augstākā medicīniskā personāla stundas vidējā darba samaksa ir 19,8 euro, tomēr personāla stundas darba samaksas intervāls ir plašs – no 6 euro līdz pat 92 euro. Revīzijā noskaidrots, ka jau vēsturiski katrā Slimnīcas struktūrvienībā ārstniecības personu atlīdzība veidojas no daudzveidīgiem darba samaksas elementiem ar dažādu to aprēķina kārtību, kas ir rezultējis ar būtiskām darbinieku vidējās darba samaksas atšķirībām Slimnīcas struktūrvienībās. Slimnīcā

darba un darba samaksas organizācija atšķiras ne tikai starp vairākām struktūrvienībām, bet pat vienas struktūrvienības ietvaros, tāpēc darbinieku darba samaksas zemākās un augstākās robežas intervāls ir plašs, tai skaitā pat viena amata pārstāvjiem vienas struktūrvienības ietvaros.

Vienādas kvalifikācijas darbiniekiem vienas struktūrvienības ietvaros vidējā darba samaksa, ņemot vērā darbinieku nostrādātās stundas, nav salīdzināma un veidojas atšķirīgi, jo darbinieku kopējo darba samaksas apjomu veido ne tikai samaksa par faktiski nostrādātajām stundām, bet arī dažāda veida piemaksas un samaksa par gabaldarbu, kuru aprēķina pēc faktiski paveiktā darba apjoma darbinieka pamatdarba laikā, atsevišķi neuzskaitot tam patērētās stundas. Piemēram, vienas struktūrvienības vienas nodaļas diviem ārstiem ar vienādu profesijas klasifikācijas kodu, kuri 2019.gada sešos mēnešos nostrādājuši attiecīgi 1223 un 877 stundas, mēneša vidējā darba samaksa attiecīgi ir 3494,61 *euro* un 5485,03 *euro* mēnesī un stundas vidējā darba samaksa – 17,14 *euro* un 37,53 *euro*. Revīzijā konstatēts, ka darba samaksa abiem ārstiem veidojas atšķirīgi – gan no atšķirīgiem darba samaksas elementiem, gan to apmēra, piemēram, darba alga pēc stundu likmes, apmaksātās nostrādātās virsstundas un piemaksa par darbu svētkos un naktīs veido attiecīgi 61,8% un 22%, savukārt samaksa par valsts apmaksātajiem ambulatorajiem pakalpojumiem attiecīgi ir 0,1% un 46% no kopējās darba samaksas. Tādējādi secināms – lai darbinieks vairāk nopelnītu, darba laikā papildus ir jāveic vairāk darba pienākumu.

Turklāt revidenti secina – pie šādas darba organizācijas Slimnīcā nepastāv maksimāli pieļaujamās proporcijas kopējā darba samaksā starp darba samaksas elementiem. Piemēram, [IP] diviem ārstiem [IP] (stundas tarifa likme attiecīgi – 7,247 *euro* un 7,39 *euro*), pusgadā nostrādājot 907 un 844 stundas, mēneša vidējā darba samaksa attiecīgi ir 2048 *euro* un 2505 *euro*. Atšķirības darba samaksā ir skaidrojamas ar darba samaksas elementu dažādību, piemēram, mainīgā atalgojuma daļas samaksas īpatsvars kopējā darba samaksā abiem ārstiem [IP] attiecīgi ir 35% un 5% un samaksas par maksas ambulatorajiem pakalpojumiem īpatsvars kopējā darba samaksā attiecīgi ir 0% un 33,5%. Savukārt tā paša centra citas nodaļas ārstiem [IP] (stundas tarifa likme robežās no 7,39 *euro* līdz 8,001 *euro*), pusgadā vidēji nostrādājot 860 stundas, mēneša vidējā darba samaksa pārsniedz 5000 *euro*, tai skaitā mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars kopējā darba samaksā

vidēji ir 60%, savukārt samaksas par valsts apmaksātajiem un maksas ambulatorajiem pakalpojumiem īpatsvars kopējā darba samaksā vidēji ir 7%.

Turklāt iepriekš vairākām Slimnīcas struktūrvienībām (piemēram, Latvijas Kardioloģijas centram līdz 2018.gadam, Sirds ķirurģijas centram un Asinsvadu ķirurģijas centram līdz 2020.gadam) bija noteiktas īpašas piemaksas, kas tika finansētas no valstī noteiktā attiecīgā pakalpojuma tarifa. Šīs piemaksas veidoja ievērojamu daļu no kopējās minēto struktūrvienību darbinieku darba samaksas. Piemēram, Asinsvadu ķirurģijas centra asinsvadu ķirurģiem par četrām manipulācijām bija noteikta papildu darba samaksa procentuāli no valsts tarifa, līdz ar to 2019.gada 1.pusgadā papildu darba samaksa astoņiem ārstiem [IP] aprēķināta 80 310 *euro* apmērā, vidēji uz vienu ārstniecības personu 1708 *euro* mēnesī. Konstatēts, ka darba samaksas aprēķināšanas kārtība par darbu dienas stacionārā Slimnīcas struktūrvienībās bija atšķirīga un ne visu Slimnīcas struktūrvienību darbiniekiem tā veidoja būtisku daļu no kopējās atlīdzības. Piemēram, 2017.gadā augstākajam medicīniskajam personālam uz vienu darbinieku aritmētiskā mēneša vidējā darba samaksa ir 137 *euro*. Tostarp Asinsvadu ķirurģijas centra darbiniekiem par darbu dienas stacionārā un Latvijas Kardioloģijas centra darbiniekiem par darbu Invazīvās kardioloģijas dienas stacionārā ir noteikta procentuāla samaksa no valsts tarifa par invazīvās radioloģijas manipulācijām un par valsts noteiktā dienas stacionārā veikto koronāro angiogrāfiju un angioplastiju. Tāpēc, piemēram, ārstiem [IP] mēneša vidējā darba samaksa par darbu dienas stacionārā pieauga no 1511 *euro* 2017.gadā līdz pat 3544 *euro* 2019.gadā.



1.4. Vai Slimnīcas atlīdzības sistēma ir balstīta uz vienlīdzības uz taisnīguma principiem, kurā viena amata veicējiem ir iespēja nopelnīt vienādu darba samaksu, paveicot vienāda (vai salīdzināma) veida, apjoma un intensitātes darbu?

Slimnīcā darba pienākumu un uzdevumu plānošanas procesā ir ievēroti vienlīdzības principi, dodot iespēju vienāda amata veicējiem darīt līdzvērtīgu darbu un saņemt vienlīdzīgu samaksu.

Slimnīcas ārstniecības personālām skaidri noteikts apjoms, kas ir veicams vienas amata slodzes ietvaros.

Darbinieki, paveicot vienāda (vai salīdzināma) veida, apjoma un intensitātes darbu, saņem vienādu darba samaksu.



**Kritērijs nav sasniegts.** Revīzijā konstatēts, ka kopējo darba samaksas apjomu Slimnīcas augstākajam medicīniskajam personālam būtiski ietekmē nevis pamatalga (izlasē iekļautajiem ārstiem anesteziologiem/reanimatologiem pamatalgas daļas īpatsvars katram ir atšķirīgs, veidojot 23–80% no kopējās darba samaksas), bet gan darba samaksā iekļauto elementu daudzveidība un to apjoms. Tādējādi vairāk saņem nevis tie darbinieki, kuri ir nostrādājuši vairāk stundu, bet gan darbinieki, kuri sava pamatdarba laikā ir veikuši darba pienākumus, par kuriem ir paredzēta atsevišķa darba samaksa. Revīzijā konstatēts nevienmērīgs darba samaksas elementu sadalījums starp darbiniekiem. Piemēram, izlasē iekļautajiem darbiniekiem mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars ir atšķirīgs un veido 0,7–42,8% no kopējās darba samaksas, tāpat arī samaksas par valsts apmaksātajiem un maksas ambulatorajiem pakalpojumiem īpatsvars ir 1,8–58,3%, kas rezultējās būtiskās vidējās darba samaksas atšķirībās pat līdz trijām reizēm. Slimnīca skaidro, ka tie darbinieki, kuri nodarbināti dienas posteņos, pārsvarā saņem lielāku darba samaksu, jo veic vairāk manipulāciju, kas tiek uzskaitītas un apmaksātas atsevišķi. Tātad tiek pieņemts, ka darbs ir intensīvāks un paveiktais darba apjoms ir lielāks. Ņemot vērā Slimnīcas noteikto darba samaksas aprēķina sarežģīto struktūru un sadrumstalotību, kā arī, revidentu ieskatā, nevienlīdzīgi noteiktos darba samaksas elementu apmaksas noteikumus un apjomus, pastāv bažas par vienādu iespēju nodrošināšanu visiem Slimnīcas darbiniekiem. Pārbaudot izlasē iekļauto ārstu amata aprakstu, konstatēts, ka tas ir tipveida un neparedz atšķirīgu pienākumu un funkciju apjomu, līdz ar to nav skaidrs, kāds darba apjoms konkrētas specialitātes ārstam ir jāveic un par ko tiek maksāts konkrētas amata slodzes ietvaros. Slimnīca, nosakot piemaksu apmēru ārstniecības personām, kas veic sarežģītas primāras onkooperācijas, to sadalījusi matemātiski, ņemot vērā operāciju sarežģītības pakāpi un ārstniecības personu patērēto laiku, līdz ar to, revidentu ieskatā, pastāv risks, ka darbinieki, paveicot vienāda (vai salīdzināma) veida, apjoma un intensitātes darbu, nesaņem vienādu darba samaksu.

1.5. Vai īstenotā Slimnīcas mainīgās atalgojuma daļas politika, kas ir sasaistīta ar struktūrvienībām izvirzīto mērķu sasniegšanu, sekmē iekšējo taisnīgumu un visu darbinieku motivāciju šo mērķu sasniegšanā?

Slimnīcas mainīgās atalgojuma daļas politika ir balstīta uz vienādiem principiem visām struktūrvienībām.

Mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars nepārsniedz 40% no kopējās darba samaksas.

Tiek izpildīti Slimnīcas vadības rīkojumi par mainīgās atalgojuma daļas piešķiršanas nosacījumiem.

Slimnīcas ārstniecības personāls ir motivēts un apmierināts ar Slimnīcas darba un darba samaksas, tai skaitā mainīgās atalgojuma daļas organizāciju.



**Kritērijs nav sasniegts.** Slimnīca, nosakot kopējo mainīgo ikmēneša darba samaksas apjomu (maksimālā summa) struktūrvienībām, ir izmantojusi atšķirīgu pieeju, jo dažām Slimnīcas struktūrvienībām pieejamais finansējums mainīgās atalgojuma daļas nodrošināšanai bija atkarīgs no vēsturiskā "atalgojuma budžeta" struktūrvienībā piemēram, Latvijas Kardioloģijas centram. Tāpēc tām struktūrvienībām, kurām pirms mainīgās atalgojuma daļas ieviešanas dažādu piemaksu īpatsvars darbinieku kopējā darba samaksas apjomā bija būtisks, arī pēc jaunās sistēmas ieviešanas, faktiski tikai nomainot darba samaksas elementu nosaukumus uz "mainīgā atalgojuma daļa", šis īpatsvars ir saglabājies. Savukārt Neatliekamās medicīnas centram mainīgās atalgojuma daļas izveidei tika novirzīta konkrēta naudas summa, ņemot vērā kopējo slodžu skaitu struktūrvienībā. Mainīgās atalgojuma daļas kopējās summas procentuālajam sadalījumam dažādu struktūrvienību amatu kategorijām Slimnīca ir izmantojusi atšķirīgu pieeju, piemēram, [IP] darbinieku mainīgās atalgojuma daļas finanšu apmērs tika noteikts, ņemot vērā vadītāja noteiktos sadalījuma principus, Uroloģijas centra darbiniekiem tas tika noteikts, ņemot vērā izmaksāto piemaksu apmēru iepriekšējā periodā, savukārt citām struktūrvienībām mainīgās atalgojuma daļas finanšu apjoms tika noteikts, ņemot vērā slodžu skaitu katrā amatu grupā. Mainīgās darba samaksas īpatsvara diapazons Slimnīcas darbinieku kopējā darba samaksā ir plašs – no 0,4% līdz pat 70%. Piemēram, darbiniekam 2019.gada 1.pusgadā nostrādājot 933 stundas aprēķinātā darba alga pamatdarbā pēc stundu likmes ir četras reizes mazāka nekā aprēķinātā mainīgā darba samaksa, savukārt vairākās Slimnīcas struktūrvienībās apmēram 19% ārstu mainīgās atalgojuma daļas īpatsvars kopējā darba samaksā nesasniedz 3% robežu un ir apmēram 51 euro mēnesī. Rīkojumos par mainīgās atalgojuma daļas piešķiršanas nosacījumiem ir noteikts, ka mainīgā atalgojuma daļa netiek piešķirta par laiku, kurā darbinieks darbu neveic – atvaļinājuma, darba nespējas laikā u.c. Tomēr revidenti ir konstatējuši, ka atsevišķos gadījumos, šis nosacījums nav ievērots. Piemēram, darbiniekam mainīgā atalgojuma daļa ir aprēķinātā kā konstanta summa katru mēnesi, lai gan darbinieks vienu mēnesi ir izmantojis atvaļinājumu. Revidentu ieskatā, tas liecina par iekšējās kontroles trūkumu Slimnīcas vadības rīkojumu izpildē.

Slimnīcas arodorganizācijas pārstāvji tikšanās laikā norādīja, ka darbiniekiem nav skaidra atlīdzības politika Slimnīcā, lai gan atlīdzības pieaugums ir bijis visām darbinieku kategorijām ar tendenci izlīdzināt laika gaitā "izkropļoto" atlīdzības modeli, tomēr joprojām atšķirīga atalgojuma piemērošana līdzīgām darbinieku grupām un neskaidra mainīgās daļas aprēķina kārtība nerada veselīgu vidi darbinieku apmierinātības celšanai un nozares problēmu sakārtošanai. Revīzijas laikā ir iegūta Valsts ieņēmumu dienesta informācija par izlasē iekļauto Slimnīcas darbinieku nodarbinātību laika periodā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. Dati liecina, ka 2019.gada 1.pusgadā vairāk nekā trešā daļa no 206 izlasē iekļautajām Slimnīcas ārstniecības personām papildus strādā vēl citās ārstniecības iestādēs.

2. Vai Slimnīca valsts piešķirto papildus finansējumu ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu atalgojuma palielināšanai ir izlietojusi mērķtiecīgi un pamatoti, ievērojot, līgumā ar Nacionālo veselības dienestu, noteiktos principus?

- 2.1. Vai Slimnīca 2018. un 2019.gadā ir palielinājusi atalgojumu ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām?

Atalgojums Slimnīcas ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām ir palielināts un nav zemāks par valstī noteikto zemāko mēnešalgas apmēru par slodzi veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem.



**Kritērijs ir sasniegts.** Slimnīcas kopējie izdevumi darbinieku atalgojumam 2018.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu ir palielinājušies par 23%, savukārt 2019.gadā, salīdzinot ar 2018.gadu, tie ir palielinājušies par apmēram 18%. Ir palielinātas pamatlīkmes un pamatalgas gan ārstiem, gan māsām, gan aprūpes atbalsta personālam. Piemēram, Slimnīcā nodarbinātajiem ārstiem (bez rezidentiem) kopējā aprēķinātā darba samaksa 2018.gadā salīdzinot ar 2017.gadu ir palielinājusies par 20,9%, māsām par 31,7%, savukārt aprūpes atbalsta personālam par 6,5%. Izlases kārtā vērtējot 10 ārstu, māsu, māsas palīgu un sanitāru darba samaksas izmaiņas 2019.gada 1.pusgadā, konstatēts, ka, salīdzinot ar 2018.gadu, darba samaksa ir palielinājusies, tai skaitā ārstiem vidējais noteiktās stundas tarifa likmes un stundas vidējais darba samaksas pieaugums attiecīgi ir 9% un 21,2%, māsām – attiecīgi 9,3% un 15,3%, savukārt māsas palīgiem stundas tarifa likme 2019.gada 1.pusgadā ir palielināta no 2,86 euro uz 3,15 euro, bet sanitāriem no 2,58 euro uz 2,84 euro jeb vidēji par 10,1%. Savukārt stundas vidējais darba samaksas pieaugums māsas palīgiem un sanitāriem ir 14,6%. Turklāt Slimnīcā ārstniecības personām noteiktā zemākā pamatlīkme bez stāža piemaksas pārsniedz valstī noteikto zemākās mēnešalgas apmēru veselības jomā nodarbinātajiem, piemēram, Slimnīcā apstiprinātā sertificētu māsu pamatlīkmei atbilstošā pamatalga

uz slodzi bez stāža piemaksas 2019.gadā ir robežās no 815 *euro* līdz 879 *euro*, savukārt valstī noteiktā zemākās mēnešalga ir 714 *euro*. Tomēr pretēji likumdevēju, sabiedrības un veselības aprūpes jomā nodarbināto gaidām, ka darba samaksas pieaugums tiks nodrošināts ar 01.01.2019., ārstniecības personu atalgojums Slimnīcā tika palielināts tikai ar 01.02.2019., jo Slimnīcai līdz pat gada sākumam nebija pieejama precīza informācija par finansējuma palielinājuma apmēru.

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>2.2. Vai Slimnīca ir ievērojusi līgumā ar Nacionālo veselības dienestu par valsts apmaksāto pakalpojumu sniegšanu ietvertu nosacījumu – finansējums 2019.gadā jānovirza darba samaksas palielināšanai, kas nepārsniedz četras vidējās tautsaimniecībā nodarbināto mēnešalgas jeb 4012 <i>euro</i>?</p> | <p>Darba samaksa ir palielināta tikai tām ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām, kurām darba samaksa nepārsniedz četras vidējās tautsaimniecībā nodarbināto mēnešalgas jeb 4012 <i>euro</i>.</p>                                                                                                                                     | <p>⊗ <b>Kritērijs nav sasniegts.</b> No revidentu veiktajām aplēsēm, secināms, ka no 470 darbiniekiem (ārsti) 49 jeb 10,4% darbinieku aprēķinātā mēneša vidējā darba samaksa par vienu slodzi 2018.gadā ir robežās no 4093 <i>euro</i> līdz 10 000 <i>euro</i>. Savukārt 2019.gada 1.pusgadā no 521 darbinieka (ārsti) 66 jeb 12,7% darbinieku aprēķinātā mēneša vidējā darba samaksa par vienu slodzi ir robežās no 4084 <i>euro</i> līdz 12 000 <i>euro</i>. Slimnīca pamatlīkmes un pamatalgas palielināja arī tām ārstniecības personām, kurām darba samaksa mēnesī par vienu slodzi jau pārsniedza 4012 <i>euro</i>. Piemēram, ārstam [IP], kuram aprēķinātā darba samaksa mēnesī par vienu slodzi gan 2018.gadā, gan 2019.gada 1.pusgadā pārsniedz 4012 <i>euro</i>, ir palielināta mēnešalga attiecīgi no 2277 <i>euro</i> uz 2484 <i>euro</i>, kā arī stundas tarifa likme no 7,39 <i>euro</i> uz 8,001 <i>euro</i>.</p>                                                                                                                                                                                        |
| <p>2.3. Vai piešķirtais finansējuma sadalījums ir organizēts tā, lai sakārtotu Slimnīcā vēsturiski izveidojušos nevienlīdzīgo atlīdzības modeli?</p>                                                                                                                                                      | <p>Piešķirtais finansējums maksimāli efektīvi novirzīts likumdevēju paredzētajam mērķim – zemāko algu palielināšanai.</p> <p>Izlīdzināta darba samaksa starp Slimnīcas struktūrvienībām un struktūrvienību ietvaros.</p> <p>Mazinātas pastāvošās būtiskās atšķirības starp Slimnīcas ārstniecību personu darba samaksas zemāko un augstāko robežu.</p> | <p>⊗ <b>Kritērijs nav sasniegts.</b> Slimnīcas veiktās darbības, palielinot pamatlīkmes un pamatalgas visām ārstniecības personām, tikai formāli atbilst līgumā ar Nacionālo veselības dienestu par valsts apmaksāto pakalpojumu sniegšanu ietvertajam principam – palielināt zemākās mēnešalgas, jo Slimnīcas atlīdzības sistēma ir veidota tā, ka kopējā ārstniecības personu mēneša darba samaksa veidojas no daudziem komponentiem (mēneša darba samaksas, samaksas par sniegtajiem ambulatorajiem pakalpojumiem u. tml.). Turklāt Slimnīcas darba organizācija paredz to, ka normālā darba laika ietvaros var tikt sniegti pakalpojumi, par ko tiek aprēķināta papildu samaksa, piemēram, paaugstinoties manipulāciju tarifiem, Slimnīcā proporcionāli piešķirtajam finansējumam tika palielināta gabal darba samaksa par valsts ambulatoro pakalpojumu sniegšanu. Līdz ar to kopējā darba samaksa būtiski palielinājās tieši tiem darbiniekiem, kuriem kopējā darba samaksā būtisku īpatsvaru veido samaksa par valsts ambulatoro pakalpojumu sniegšanu un citi veicamie darba pienākumi, par kuriem noteikta</p> |

akorda alga. Slimnīca, nevērtējot ārstniecības personu kopējo mēneša darba samaksu, ir radījusi situāciju, ka pēc atalgojuma palielināšanas vēl vairāk ir palielinājušās jau iepriekš pastāvošās būtiskās atšķirības starp darbinieku darba samaksas zemāko un augstāko robežu, tai skaitā vēl vairāk palielinājušās atšķirības darba samaksā starp Slimnīcas struktūrvienībām, kā arī struktūrvienību ietvaros, tādējādi neveicinot ārstu algu izlīdzināšanu nozarē. Piemēram, lai gan [IP] ārstam speciālistam stundas vidējā darba samaksa 2019.gadā, salīdzinot ar 2017.gadu, ir pieaugusi par 42,2%, tomēr, rēķinot absolūtos skaitļos, tā ir pieaugusi tikai par 3,02 euro (no 7,16 euro uz 10,18 euro), savukārt ārstam [IP] tā ir pieaugusi par 19,75 euro (no 30,02 euro uz 49,77 euro) jeb 65,8%, tādējādi atšķirība starp šo divu darbinieku stundas vidējo darba samaksu ir pieaugusi par 73,2%.

Sektora vadītāja p.i.

S.Batalova

Departamenta direktore

I.Vārava

ŠIS DOKUMENTS IR ELEKTRONISKI  
PARAKSTĪTS AR DROŠU ELEKTRONISKO  
PARAKSTU UN SATUR LAIKA ZĪMOGU

## Termini un skaidrojumi

| Saīsinājums/termins                                                                          | Skaidrojums                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Atlīdzība                                                                                    | darbiniekiem izmaksājamā darba samaksa, sociālās garantijas un atvaļinājums                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| Darba samaksa (atalgojums)                                                                   | aprēķinātā bruto darba samaksa konkrētā laika periodā (mēnesī), kas ietver pamatalgu un mainīgo daļu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| Pamatalga (amatalga, mēnešalga)                                                              | ārstniecības personai noteiktā algas fiksētā (nemainīgā) daļa mēnesim par pilna laika darbu (40 stundas nedēļā vai atsevišķām specialitātēm 35 stundas nedēļā), par kuru vienojušies darba devējs (ārstniecības iestāde) un darba ņēmējs (ārstniecības persona) saskaņā ar tiesību aktiem par amata aprakstā minēto pienākumu izpildi                                                                                                                                                                                                       |
| Darba samaksas mainīgā daļa                                                                  | samaksa, kas tiek maksāta papildus pamatalgai par papildu darbu, dažādiem pamatalgā neietvertiem darba faktoriem vai noteiktu prasību izpildi un mērķu sasniegšanu. Mainīgā daļa nav garantēta un tiek noteikta ar rīkojumu ik pēc noteikta perioda vai par atsevišķu notikumu                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Mainīgās darba samaksas daļa (mainīgā ikmēneša darba samaksas daļa, mainīgā atalgojuma daļa) | ar valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" valdes rīkojumu apstiprināta slimnīcas struktūrvienībām mainīgajai darba samaksai piešķirtā ikmēneša summa, lai nodrošinātu kvalitatīvu un efektīvu pacientu diagnostiku un ārstēšanu slimnīcas struktūrvienībās, un slimnīcas struktūrvienībām noteiktā darba apjoma un mērķu sasniegšanu, t.sk. atbilstošu medikamentu budžeta izlietojumu, un motivētu ārstniecības procesā iesaistītos darbiniekus nodrošināt norādīto mērķu sasniegšanu |
| Mainīgais atalgojums                                                                         | valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" noteiktā samaksa par mērķu izpildi klīniku/centru vadītājiem                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Stundas vidējā darba samaksa (darba samaksas stundas vidējā vērtība)                         | tiek aprēķināta, dalot kopējo darba samaksas summu noteiktā laika periodā ar šajā periodā nostrādāto stundu skaitu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Atalgojuma budžets (darba samaksas fonds)                                                    | valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" izdevumu apmērs struktūrvienību darba samaksai                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |



## 1.pielikums. Zemākās mēnešalgas apmērs veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem līdz 31.12.2018., no 01.01.2019. un no 01.01.2020., euro

| Ārstniecības personas amata kvalifikācijas kategorija                                                                                                                                                                                                                                     | Zemākā mēnešalgas likme (euro) |                |                |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------|----------------|----------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                           | Līdz 31.12.2018.               | No 01.01.2019. | No 01.01.2020. |
| <b>1</b> <b>Sertificēts</b> ārsts, zobārsts                                                                                                                                                                                                                                               | 899                            | 1079           | 1187           |
| <b>2</b> <b>Sertificēts</b> fizioterapeits, audiologopēds, uztura speciālists, ergoterapeits, tehniskais ortopēds, mākslas terapeits, <b>reģistrēts</b> ārsts, zobārsts, rezidents                                                                                                        | 792                            | 950            | 1045           |
| <b>3</b> <b>Sertificēta</b> māsa, ārsta palīgs (feldšeris), vecmāte, biomedicīnas laborants, radiologa asistents, radiogrāfers, <b>reģistrēts</b> fizioterapeits, audiologopēds, uztura speciālists, ergoterapeits, tehniskais ortopēds, mākslas terapeits                                | 595                            | 714            | 785            |
| <b>4</b> <b>Sertificēts</b> masieris, ergoterapeita asistents, fizioterapeita asistents, zobu higiēnists, zobārstniecības māsa, kosmētiķis, podologs, zobu tehniķis, <b>reģistrēta</b> māsa, ārsta palīgs (feldšeris), vecmāte, biomedicīnas laborants, radiologa asistents, radiogrāfers | 524                            | 629            | 692            |
| <b>5</b> <b>Reģistrēts</b> masieris, ergoterapeita asistents, fizioterapeita asistents, zobu higiēnists, zobārstniecības māsa, kosmētiķis, podologs, zobu tehniķis                                                                                                                        | 466                            | 559            | 615            |
| <b>6</b> <b>Reģistrēts</b> zobārsta asistents, māsas palīgs                                                                                                                                                                                                                               | 437                            | 524            | 576            |

Datu avots: Veselības ministrija.

IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

2.pielikums.

Slimnīcas desmit ārstu, kuri nodarbināti pamatdarbā uz pilnu slodzi, darba samaksas izmaiņas  
2017. un 2018.gadā un laika periodā no 01.02.2019. līdz 30.06.2019.

| Amats             | 2017.gads                     |               |                                                 |                                                  | 2018.gads                     |               |                                                 |                                                  | Pieaugums<br>2018.gadā<br>attiecībā pret<br>2017.gadu |                                          | 2019.gads                                      |                                                 |                                                  | Pieaugums<br>2019.gadā<br>attiecībā pret<br>2018.gadu |                                          |
|-------------------|-------------------------------|---------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-------------------------------|---------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|------------------------------------------|------------------------------------------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|------------------------------------------|
|                   | Darba samaksa,<br>€ <i>uz</i> | Darba stundas | Stundas vidējā<br>darba samaksa,<br>€ <i>uz</i> | Noteiktā<br>stundas tarifa<br>likme, € <i>uz</i> | Darba samaksa,<br>€ <i>uz</i> | Darba stundas | Stundas vidējā<br>darba samaksa,<br>€ <i>uz</i> | Noteiktā<br>stundas tarifa<br>likme, € <i>uz</i> | Stundas<br>vidējās darba<br>samaksas, %               | Noteiktās<br>stundas tarifa<br>likmes, % | Mēneša vidējā<br>darba samaksa,<br>€ <i>uz</i> | Stundas vidējā<br>darba samaksa,<br>€ <i>uz</i> | Noteiktā<br>stundas tarifa<br>likme, € <i>uz</i> | Stundas<br>vidējās darba<br>samaksas, %               | Noteiktās<br>stundas tarifa<br>likmes, % |
| Ārsts <b>[IP]</b> | 76 426                        | 1861          | 41,07                                           | 4,798                                            | 91 749                        | 1812          | 50,63                                           | 7,319                                            | 23,3                                                  | 52,5                                     | 9645                                           | 68,79                                           | 7,923                                            | 35,9                                                  | 8,3                                      |
| Ārsts <b>[IP]</b> | 61 086                        | 2035          | 30,02                                           | 4,645                                            | 72 068                        | 2048          | 35,19                                           | 7,319                                            | 17,2                                                  | 57,6                                     | 6421                                           | 49,77                                           | 7,962                                            | 41,4                                                  | 8,8                                      |
| Ārsts <b>[IP]</b> | 37 507                        | 2599          | 14,43                                           | 6,805                                            | 38 597                        | 2400          | 16,08                                           | 7,39                                             | 11,4                                                  | 8,6                                      | 3648                                           | 18,11                                           | 8,425                                            | 12,6                                                  | 14                                       |
| Ārsts <b>[IP]</b> | 25 402                        | 2533          | 10,03                                           | 5,843                                            | 26 027                        | 1890          | 13,77                                           | 7,39                                             | 37,3                                                  | 26,5                                     | 2475                                           | 15,36                                           | 8,001                                            | 11,5                                                  | 8,3                                      |
| Ārsts <b>[IP]</b> | 23 413                        | 1961          | 11,94                                           | 4,47                                             | 28 937                        | 2076          | 13,94                                           | 7,021                                            | 16,7                                                  | 57,1                                     | 3023                                           | 19,04                                           | 7,473                                            | 36,6                                                  | 6,4                                      |
| Ārsts <b>[IP]</b> | 20 246                        | 2238          | 9,05                                            | 5,487                                            | 22 317                        | 1698          | 13,14                                           | 7,39                                             | 45,3                                                  | 34,7                                     | 1758                                           | 12,24                                           | 8,001                                            | -6,9                                                  | 8,3                                      |
| Ārsts <b>[IP]</b> | 20 101                        | 2385          | 8,43                                            | 4,361                                            | 26 653                        | 2338          | 11,4                                            | 6,55                                             | 35,3                                                  | 50,2                                     | 2750                                           | 13,56                                           | 7,14                                             | 18,9                                                  | 9                                        |
| Ārsts <b>[IP]</b> | 19 657                        | 2088          | 9,41                                            | 4,775                                            | 21 981                        | 2022          | 10,87                                           | 7,283                                            | 15,5                                                  | 52,5                                     | 2514                                           | 15,59                                           | 7,923                                            | 43,4                                                  | 8,8                                      |
| Ārsts <b>[IP]</b> | 16 283                        | 2273          | 7,16                                            | 5,565                                            | 22 091                        | 2360          | 9,36                                            | 7,26                                             | 30,7                                                  | 30,5                                     | 1734                                           | 10,18                                           | 7,855                                            | 8,8                                                   | 8,2                                      |
| Ārsts <b>[IP]</b> | 10 953                        | 1824          | 6                                               | 4,426                                            | 15 694                        | 1854          | 8,47                                            | 6,681                                            | 41                                                    | 50,9                                     | 1396                                           | 9,31                                            | 7,319                                            | 10                                                    | 9,5                                      |
| Kopā              | 311 074                       | 21 797        |                                                 |                                                  | 366 115                       | 20 498        |                                                 |                                                  | 27,4                                                  | 42,1                                     |                                                |                                                 |                                                  | 21,2                                                  | 9                                        |

Avots: VSLA „Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca”.

NAV KLASIFICĒTS

### 3.pielikums.

Slimnīcas dažādu struktūrvienību, desmit māsu, kuras nodarbinātas pamatdarbā uz pilnu slodzi darba samaksas izmaiņas 2017. un 2018.gadā un laika periodā no 01.02.2019. līdz 30.06.2019.

| Amats                                                      | 2017.gads              |               |                                          |                                           | 2018.gads              |               |                                          |                                           | Pieaugums<br>2018.gadā<br>attiecībā pret<br>2017.gadu |                                          | 2019.gads                               |                                          |                                           |                                         | Pieaugums<br>2019.gadā<br>attiecībā pret<br>2018.gadu |  |
|------------------------------------------------------------|------------------------|---------------|------------------------------------------|-------------------------------------------|------------------------|---------------|------------------------------------------|-------------------------------------------|-------------------------------------------------------|------------------------------------------|-----------------------------------------|------------------------------------------|-------------------------------------------|-----------------------------------------|-------------------------------------------------------|--|
|                                                            | Darba samaksa,<br>euro | Darba stundas | Stundas vidējā<br>darba samaksa,<br>euro | Noteiktā<br>stundas tarifa<br>likme, euro | Darba samaksa,<br>euro | Darba stundas | Stundas vidējā<br>darba samaksa,<br>euro | Noteiktā<br>stundas tarifa<br>likme, euro | Stundas<br>vidējās darba<br>samaksas, %               | Noteiktās<br>stundas tarifa<br>likmes, % | Mēneša vidējā<br>darba samaksa,<br>euro | Stundas vidējā<br>darba samaksa,<br>euro | Noteiktā<br>stundas tarifa<br>likme, euro | Stundas<br>vidējās darba<br>samaksas, % | Noteiktās<br>stundas tarifa<br>likmes, %              |  |
| Anestēzijas, intensīvās<br>un neatliekamās<br>aprūpes māsa | 13 551                 | 1992          | 6,8                                      | 3,435                                     | 19 083                 | 2242          | 8,51                                     | 4,968                                     | 25,1                                                  | 44,6                                     | 1578                                    | 9,67                                     | 5,413                                     | 13,6                                    | 9                                                     |  |
| Anestēzijas, intensīvās<br>un neatliekamās<br>aprūpes māsa | 11 565                 | 2040          | 5,67                                     | 3,435                                     | 17 078                 | 2112          | 8,09                                     | 4,968                                     | 42,6                                                  | 44,6                                     | 1788                                    | 9,01                                     | 5,413                                     | 11,5                                    | 9                                                     |  |
| Operāciju māsa                                             | 14 237                 | 1996          | 7,13                                     | 3,301                                     | 20 058                 | 2219          | 9,04                                     | 4,968                                     | 26,7                                                  | 50,5                                     | 1458                                    | 10,72                                    | 5,413                                     | 18,6                                    | 9                                                     |  |
| Operāciju māsa                                             | 12 126                 | 2029          | 5,98                                     | 3,301                                     | 17 406                 | 2114          | 8,23                                     | 4,968                                     | 37,8                                                  | 50,5                                     | 1418                                    | 8,77                                     | 5,413                                     | 6,6                                     | 9                                                     |  |
| Ķirurģiskās aprūpes<br>māsa                                | 16 765                 | 1964          | 8,54                                     | 3,301                                     | 28 768                 | 1924          | 14,95                                    | 4,968                                     | 75,1                                                  | 50,5                                     | 2698                                    | 20,34                                    | 5,413                                     | 36,1                                    | 9                                                     |  |
| Ķirurģiskās aprūpes<br>māsa                                | 9464                   | 2004          | 4,72                                     | 3,301                                     | 14 799                 | 2120          | 6,98                                     | 4,813                                     | 47,8                                                  | 45,8                                     | 1186                                    | 7,95                                     | 5,247                                     | 14                                      | 9                                                     |  |
| Internās aprūpes māsa                                      | 12 374                 | 2026          | 6,11                                     | 3,237                                     | 17 055                 | 2113          | 8,07                                     | 4,72/4,517                                | 32,2                                                  | 42,7                                     | 1492                                    | 8,95                                     | 5,146                                     | 10,9                                    | 11,4                                                  |  |
| Internās aprūpes māsa                                      | 9439                   | 1977          | 4,77                                     | 3,27/3,865                                | 17 117                 | 2329          | 7,35                                     | 4,65/ 1420                                | 53,9                                                  | 30,3                                     | 1314                                    | 7,33                                     | 5,07                                      | -0,2                                    | 9                                                     |  |
| Medicīnas māsa                                             | 11 145                 | 2698          | 4,13                                     | 3,019                                     | 14 827                 | 2458          | 6,03                                     | 3,96                                      | 46                                                    | 31,2                                     | 1194                                    | 6,58                                     | 4,32                                      | 9                                       | 9,1                                                   |  |
| Medicīnas māsa                                             | 8791                   | 1980          | 4,44                                     | 3,019                                     | 11 808                 | 2038          | 5,79                                     | 3,96/                                     | 30,5                                                  | 32,2                                     | 1143                                    | 7,71                                     | 4,385                                     | 33                                      | 9,9                                                   |  |
| Kopā                                                       | 119 459                | 20 706        |                                          |                                           | 178 000                | 21 669        |                                          |                                           | 41,8                                                  | 42,3                                     |                                         |                                          |                                           | 15,3                                    | 9,3                                                   |  |

Avots: VSLA „Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca”.

NAV KLASIFICĒTS

## 4.pielikums.

Slimnīcas dažādu struktūrvienību trīs māsu palīgu un trīs sanitāru, nodarbinātus pamatdarbā uz pilnu slodzi darba samaksas izmaiņas 2017. un 2018.gadā un laika periodā no 01.02.2019. līdz 30.06.2019.

| Amats       | 2017.gads                    |               |                                                |                                                 |                              | 2018.gads     |                                                |                                                 |                                         |                                          | Pieaugums<br>2018.gadā<br>attiecībā pret<br>2017.gadu |                                                | 2019.gads                                       |                                         |                                          | Pieaugums<br>2019.gadā<br>attiecībā pret<br>2018.gadu |  |
|-------------|------------------------------|---------------|------------------------------------------------|-------------------------------------------------|------------------------------|---------------|------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-----------------------------------------|------------------------------------------|-------------------------------------------------------|------------------------------------------------|-------------------------------------------------|-----------------------------------------|------------------------------------------|-------------------------------------------------------|--|
|             | Darba samaksa,<br><i>eur</i> | Darba stundas | Stundas vidējā<br>darba samaksa,<br><i>eur</i> | Noteiktā<br>stundas tarifa<br>likme, <i>eur</i> | Darba samaksa,<br><i>eur</i> | Darba stundas | Stundas vidējā<br>darba samaksa,<br><i>eur</i> | Noteiktā<br>stundas tarifa<br>likme, <i>eur</i> | Stundas<br>vidējās darba<br>samaksas, % | Noteiktās<br>stundas tarifa<br>likmes, % | Mēneša vidējā<br>darba samaksa,<br><i>eur</i>         | Stundas vidējā<br>darba samaksa,<br><i>eur</i> | Noteiktā<br>stundas tarifa<br>likme, <i>eur</i> | Stundas<br>vidējās darba<br>samaksas, % | Noteiktās<br>stundas tarifa<br>likmes, % |                                                       |  |
| Māsu palīgs | 10 190                       | 2050          | 4,97                                           | 2,59                                            | 11 116                       | 2070          | 5,37                                           | 2,86                                            | 8                                       | 10,4                                     | 989                                                   | 6,14                                           | 3,15                                            | 14,3                                    | 10,1                                     |                                                       |  |
| Māsu palīgs | 8511                         | 2024          | 4,21                                           | 2,59                                            | 8744                         | 2048          | 4,27                                           | 2,86                                            | 1,5                                     | 10,4                                     | 879                                                   | 5,78                                           | 3,15                                            | 35,5                                    | 10,1                                     |                                                       |  |
| Māsu palīgs | 8392                         | 2002          | 4,19                                           | 2,59                                            | 10445                        | 2080          | 5,02                                           | 2,86                                            | 19,8                                    | 10,4                                     | 1105                                                  | 5,59                                           | 3,15                                            | 11,4                                    | 10,1                                     |                                                       |  |
| Sanitārs    | 6683                         | 1999          | 3,34                                           | 2,27                                            | 7725                         | 1980          | 3,9                                            | 2,58                                            | 16,7                                    | 13,7                                     | 797                                                   | 4,72                                           | 2,84                                            | 20,9                                    | 10,1                                     |                                                       |  |
| Sanitārs    | 6188                         | 1800          | 3,44                                           | 2,27                                            | 6979                         | 1824          | 3,83                                           | 2,58                                            | 11,3                                    | 13,7                                     | 597                                                   | 3,73                                           | 2,84                                            | -2,5                                    | 10,1                                     |                                                       |  |
| Sanitārs    | 5713                         | 1994          | 2,86                                           | 2,27                                            | 6020                         | 1868          | 3,22                                           | 2,58                                            | 12,5                                    | 13,7                                     | 506                                                   | 3,49                                           | 2,84                                            | 8,3                                     | 10,1                                     |                                                       |  |
| Kopā        | 45 676                       | 11 869        |                                                |                                                 | 51 030                       | 11 870        |                                                |                                                 | 11,6                                    | 12                                       |                                                       |                                                |                                                 | 14,6                                    | 10,1                                     |                                                       |  |

Avots: VSI „Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca”.

5.pielikums. Ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu profesijas, par kurām iesniedzama informācija par aprēķināto darba samaksu 2017.gadā, 2018.gadā un 2019.gada 1.pusgadā

| Nr.p.k. | Profesijas kods | Profesijas nosaukums                                 |
|---------|-----------------|------------------------------------------------------|
| 1       | 2211 01         | ĀRSTS                                                |
| 2       | 2211 02         | ĀRSTS STAŽIERIS                                      |
| 3       | 2212 05         | ANESTEZIOLOGS, REANIMATOLOGS                         |
| 4       | 2212 12         | ENDOKRINOLOGS                                        |
| 5       | 2212 13         | ĀRSTS ENDOSKOPISTS gastrointestinālajā endoskopijā   |
| 6       | 2212 28         | Neatliekamās medicīnas ĀRSTS                         |
| 7       | 2212 29         | Neatliekamās palīdzības ĀRSTS                        |
| 8       | 2212 31         | ĀRSTS PATOLOGS                                       |
| 9       | 2212 37         | DERMATOLOGS, VENEROLOGS                              |
| 10      | 2212 44         | GASTROENTEROLOGS                                     |
| 11      | 2212 47         | GINEKOLOGS, dzemdību speciālists                     |
| 12      | 2212 56         | KARDIOLOGS                                           |
| 13      | 2212 61         | ĶIRURGS                                              |
| 14      | 2212 63         | Asinsvadu ĶIRURGS                                    |
| 15      | 2212 68         | Sirds ĶIRURGS                                        |
| 16      | 2212 69         | Torakālais ĶIRURGS                                   |
| 17      | 2212 71         | NEFROLOGS                                            |
| 18      | 2212 73         | NEIROĶIRURGS                                         |
| 19      | 2212 74         | NEIROLOGS                                            |
| 20      | 2212 77         | OFTALMOLOGS                                          |
| 21      | 2212 79         | ONKOLOGS ĶĪMIJTERAPEITS                              |
| 22      | 2212 80         | ONKOLOGS                                             |
| 23      | 2212 82         | OTOLARINGOLOGS                                       |
| 24      | 2212 90         | RADIOLOGS DIAGNOSTS                                  |
| 25      | 2212 92         | REIMATOLOGS                                          |
| 26      | 2212 94         | REZIDENTS                                            |
| 27      | 2212 103        | UROLOGS                                              |
| 28      | 2212 104        | INTERNISTS                                           |
| 29      | 3221 01         | MĀSA/Medicīnas MĀSA                                  |
| 30      | 2221 01         | Vecākā medicīnas MĀSA                                |
| 31      | 2221 02         | VīrsMĀSA                                             |
| 32      | 2221 03         | Ambulatorās aprūpes MĀSA                             |
| 33      | 2221 04         | Ambulatorās medicīnas MĀSA                           |
| 34      | 2221 05         | Anestēzijas, intensīvās un neatliekamās aprūpes MĀSA |
| 35      | 2221 22         | Intensīvās terapijas un anestēzijas MĀSA             |
| 36      | 2221 21         | Internās aprūpes MĀSA                                |
| 37      | 2221 23         | Ķirurģiskās aprūpes MĀSA                             |
| 38      | 2221 24         | Ķirurģijas MĀSA                                      |
| 39      | 2221 32         | Operāciju MĀSA                                       |
| 40      | 2222 01         | Vecākā VECMĀTE                                       |
| 41      | 2222 02         | VECMĀTE                                              |
| 42      | 2240 01         | ĀRSTA PALĪGS/FELDŠERIS                               |
| 43      | 2264 02         | FIZIOTERAPEITS                                       |
| 44      | 2269 11         | RADIOGRĀFERS                                         |
| 45      | 3211 01         | RADIOLOGA ASISTENTS                                  |
| 46      | 3258 01         | Neatliekamās medicīnas ĀRSTA PALĪGS/FELDŠERIS        |
| 47      | 5321 01         | SANITĀRS                                             |
| 48      | 5321 02         | Neatliekamās palīdzības SANITĀRS                     |
| 49      | 5321 03         | MĀSAS PALĪGS                                         |
| 50      | 5321 05         | Medicīnas ASISTENTS                                  |

IEROBEŽOTA PIEEJAMĪBA

6.pielikums.

Austrumu slimnīcas desmit ārstu, kuri nodarbināti pamatdarbā uz pilnu slodzi, darba samaksas izmaiņas 2017. un 2018.gadā un laika periodā no 01.01.2019. līdz 30.06.2019.

| Amats      | 2017.gads                     |               |                                                 |                                                  |                               | 2018.gads     |                                                 |                                                  |                                         |                                          | Pieaugums<br>2018.gadā<br>attiecībā pret<br>2017.gadu |                                                 | 2019.gads                                        |                                         |                                          | Pieaugums<br>2019.gadā<br>attiecībā pret<br>2018.gadu |  |
|------------|-------------------------------|---------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-------------------------------|---------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------------|------------------------------------------|-------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-----------------------------------------|------------------------------------------|-------------------------------------------------------|--|
|            | Darba samaksa,<br><i>euro</i> | Darba stundas | Stundas vidējā<br>darba samaksa,<br><i>euro</i> | Noteiktā<br>stundas tarifa<br>likme, <i>euro</i> | Darba samaksa,<br><i>euro</i> | Darba stundas | Stundas vidējā<br>darba samaksa,<br><i>euro</i> | Noteiktā<br>stundas tarifa<br>likme, <i>euro</i> | Stundas<br>vidējās darba<br>samaksas, % | Noteiktās<br>stundas tarifa<br>likmes, % | Mēneša vidējā<br>darba samaksa,<br><i>euro</i>        | Stundas vidējā<br>darba samaksa,<br><i>euro</i> | Noteiktā<br>stundas tarifa<br>likme, <i>euro</i> | Stundas<br>vidējās darba<br>samaksas, % | Noteiktās<br>stundas tarifa<br>likmes, % |                                                       |  |
| Ārsts [IP] | 16 445                        | 1741          | 9,45                                            | 4,16                                             | 17 972                        | 1730          | 10,39                                           | 5,87                                             | 10                                      | 41,3                                     | 1598                                                  | 10,45                                           | 6,9                                              | 0,6                                     | 17,4                                     |                                                       |  |
| Ārsts [IP] | 13 702                        | 1788          | 7,66                                            | 4,72                                             | 19 975                        | 1828          | 10,93                                           | 6,5                                              | 143                                     | 37,7                                     | 3329                                                  | 21,05                                           | 7,52                                             | 92,6                                    | 15,6                                     |                                                       |  |
| Ārsts [IP] | 16 687                        | 1748          | 9,55                                            | 4,97                                             | 22 198                        | 1864          | 11,91                                           | 6,22                                             | 24,7                                    | 25                                       | 2342                                                  | 12,37                                           | 7,2                                              | 3,9                                     | 15,8                                     |                                                       |  |
| Ārsts [IP] | 10 440                        | 1351          | 7,73                                            | 3,97                                             | 20 529                        | 2353          | 8,72                                            | 5,69                                             | 12,9                                    | 43,2                                     | 1042                                                  | 9,32                                            | 6,49                                             | 6,8                                     | 14,1                                     |                                                       |  |
| Ārsts [IP] | 11 422                        | 1852          | 6,17                                            | 4,16                                             | 16 017                        | 1922          | 8,33                                            | 5,87                                             | 35,1                                    | 41,3                                     | 1782                                                  | 12,97                                           | 6,86                                             | 55,7                                    | 16,7                                     |                                                       |  |
| Ārsts [IP] | 10 355                        | 1358          | 7,63                                            | 4,66                                             | 14 702                        | 1628          | 9,03                                            | 6,38                                             | 18,4                                    | 36,9                                     | 1564                                                  | 9,56                                            | 7,41                                             | 5,9                                     | 16,1                                     |                                                       |  |
| Ārsts [IP] | 10 613                        | 1701          | 6,24                                            | 4,5                                              | 14 085                        | 1860          | 7,57                                            | 6,22                                             | 21,4                                    | 38,2                                     | 1446                                                  | 8,99                                            | 7,43                                             | 18,7                                    | 19,4                                     |                                                       |  |
| Ārsts [IP] | 20 580                        | 2235          | 9,21                                            | 5,17                                             | 29 499                        | 2402          | 12,28                                           | 6,97                                             | 33,4                                    | 34,6                                     | 2242                                                  | 12,07                                           | 7,97                                             | -1,7                                    | 14,4                                     |                                                       |  |
| Ārsts [IP] | 9128                          | 1449          | 6,3                                             | 5,17                                             | 5221                          | 657           | 7,95                                            | 5,9                                              | 26,1                                    | 14                                       | 1426                                                  | 9,49                                            | 6,9                                              | 19,5                                    | 17                                       |                                                       |  |
| Ārsts [IP] | 14 365                        | 1804          | 7,96                                            | 4,06                                             | 17 517                        | 1828          | 9,58                                            | 5,87                                             | 20,3                                    | 44,6                                     | 1753                                                  | 10,72                                           | 6,9                                              | 11,9                                    | 17,4                                     |                                                       |  |
| Kopā       | 133 737                       | 17 027        |                                                 |                                                  | 177 715                       | 18 072        |                                                 |                                                  | 34,5                                    | 35,7                                     |                                                       |                                                 |                                                  | 21,4                                    | 16,4                                     |                                                       |  |

Avots: SLA „Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca”.



NAV KLASIFICĒTS

7.pielikums.

Austrumu slimnīcas desmit māsu, kuras nodarbinātas pamatdarbā uz pilnu slodzi darba samaksas izmaiņas 2017. un 2018.gadā un laika periodā no 01.01.2019. līdz 30.06.2019.

| Amats                                                | 2017.gads                  |               |                                           |                                            | 2018.gads                  |               |                                           |                                            | Pieaugums 2018.gadā attiecībā pret 2017.gadu |                                    | 2019.gads                                |                                           |                                            | Pieaugums 2019.gadā attiecībā pret 2018.gadu |                                    |
|------------------------------------------------------|----------------------------|---------------|-------------------------------------------|--------------------------------------------|----------------------------|---------------|-------------------------------------------|--------------------------------------------|----------------------------------------------|------------------------------------|------------------------------------------|-------------------------------------------|--------------------------------------------|----------------------------------------------|------------------------------------|
|                                                      | Darba samaksa, <i>eiro</i> | Darba stundas | Stundas vidējā darba samaksa, <i>eiro</i> | Noteiktā stundas tarifa likme, <i>eiro</i> | Darba samaksa, <i>eiro</i> | Darba stundas | Stundas vidējā darba samaksa, <i>eiro</i> | Noteiktā stundas tarifa likme, <i>eiro</i> | Stundas vidējās darba samaksas, %            | Noteiktās stundas tarifa likmes, % | Mēneša vidējā darba samaksa, <i>eiro</i> | Stundas vidējā darba samaksa, <i>eiro</i> | Noteiktā stundas tarifa likme, <i>eiro</i> | Stundas vidējās darba samaksas, %            | Noteiktās stundas tarifa likmes, % |
| Anestēzijas, intensīvās un neatliekamās aprūpes māsa | 5058                       | 862           | 5,87                                      | 3,92                                       | 15 833                     | 1886          | 8,4                                       | 4,92                                       | 43,1                                         | 25,5                               | 1688                                     | 8,85                                      | 5,64                                       | 5,4                                          | 14,7                               |
| Anestēzijas, intensīvās un neatliekamās aprūpes māsa | 4464                       | 808           | 5,52                                      | 3,21                                       | 14 536                     | 1716          | 8,47                                      | 5                                          | 53,3                                         | 55,6                               | 1373                                     | 9,84                                      | 5,74                                       | 16,2                                         | 14,8                               |
| Operāciju māsa                                       | 11 297                     | 1911          | 5,91                                      | 3,17                                       | 14 809                     | 1876          | 7,89                                      | 4,82                                       | 33,5                                         | 51,8                               | 1295                                     | 8,32                                      | 5,56                                       | 5,4                                          | 15,3                               |
| Operāciju māsa                                       | 10 495                     | 1597          | 6,57                                      | 3,51                                       | 15 029                     | 1781          | 8,44                                      | 4,92                                       | 28,4                                         | 40,1                               | 1630                                     | 9,21                                      | 5,64                                       | 9,1                                          | 14,7                               |
| Ķirurģiskās aprūpes māsa                             | 7516                       | 1812          | 4,15                                      | 4,24                                       | 10 711                     | 1852          | 5,78                                      | 5,12                                       | 39,4                                         | 20,7                               | 1382                                     | 7,82                                      | 6,46                                       | 35,2                                         | 26,3                               |
| Ķirurģiskās aprūpes māsa                             | 8758                       | 1752          | 5                                         | 3,83                                       | 12 670                     | 1962          | 6,46                                      | 4,44                                       | 29,2                                         | 15,7                               | 1547                                     | 8,34                                      | 5,16                                       | 29,1                                         | 16,3                               |
| Internās aprūpes māsa                                | 10 259                     | 1821          | 5,63                                      | 3,05                                       | 13 925                     | 2203          | 6,32                                      | 4,2                                        | 12,2                                         | 37,4                               | 1371                                     | 7,31                                      | 4,92                                       | 15,6                                         | 17,2                               |
| Internās aprūpes māsa                                | 8493                       | 1677          | 5,06                                      | 3,74                                       | 12 337                     | 1789          | 6,9                                       | 5,48                                       | 36,2                                         | 46,4                               | 1212                                     | 7,86                                      | 6,83                                       | 14                                           | 24,5                               |
| Medicīnas māsa                                       | 10 696                     | 1781          | 6,01                                      | 3,11                                       | 11 728                     | 1476          | 7,95                                      | 4,15                                       | 32,3                                         | 33,5                               | 1141                                     | 9,86                                      | 4,8                                        | 24,1                                         | 15,7                               |
| Medicīnas māsa                                       | 7223                       | 1778          | 4,06                                      | 2,87                                       | 11 869                     | 2200          | 5,4                                       | 3,78                                       | 32,8                                         | 31,8                               | 897                                      | 6,68                                      | 4,44                                       | 23,8                                         | 17,2                               |
| Kopā                                                 | 84 259                     | 15 799        |                                           |                                            | 133 447                    | 18 741        |                                           |                                            | 34                                           | 35,9                               |                                          |                                           |                                            | 17,8                                         | 17,7                               |

Avots: SLA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca”.

NAV KLASIFICĒTS

## 8.pielikums.

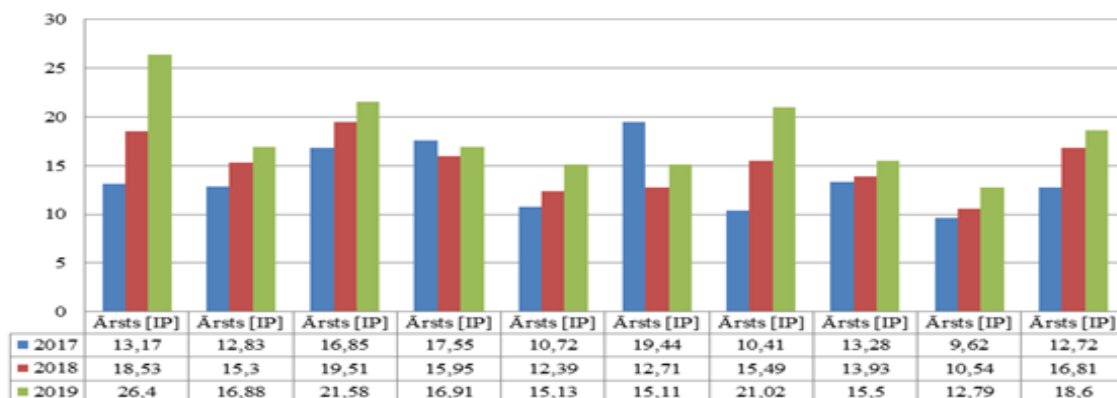
Austrumu slimnīcas trīs māsu palīgu un trīs sanitāru, nodarbinātus pamatdarbā uz pilnu slodzi darba samaksas izmaiņas 2017. un 2018.gadā un laika periodā no 01.01.2019. līdz 30.06.2019.

| Amats                          | 2017.gads                     |               |                                                 |                                                  | 2018.gads                     |               |                                                 |                                                  | Pieaugums<br>2018.gadā<br>attiecībā pret<br>2017.gadu |                                          | 2019.gads                                      |                                                 |                                                  | Pieaugums<br>2019.gadā<br>attiecībā pret<br>2018.gadu |                                          |
|--------------------------------|-------------------------------|---------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-------------------------------|---------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|------------------------------------------|------------------------------------------------|-------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|------------------------------------------|
|                                | Darba samaksa,<br><i>euro</i> | Darba stundas | Stundas vidējā<br>darba samaksa,<br><i>euro</i> | Noteiktā<br>stundas tarifa<br>likme, <i>euro</i> | Darba samaksa,<br><i>euro</i> | Darba stundas | Stundas vidējā<br>darba samaksa,<br><i>euro</i> | Noteiktā<br>stundas tarifa<br>likme, <i>euro</i> | Stundas<br>vidējās darba<br>samaksas, %               | Noteiktās<br>stundas tarifa<br>likmes, % | Mēneša vidējā<br>darba samaksa,<br><i>euro</i> | Stundas vidējā<br>darba samaksa,<br><i>euro</i> | Noteiktā<br>stundas tarifa<br>likme, <i>euro</i> | Stundas<br>vidējās darba<br>samaksas, %               | Noteiktās<br>stundas tarifa<br>likmes, % |
| Māsas palīgs                   | 6022                          | 1812          | 3,32                                            | 2,49                                             | 8604                          | 1794          | 4,8                                             | 3,14                                             | 44,3                                                  | 26,1                                     | 734                                            | 4,68                                            | 3,47                                             | -2,5                                                  | 10,3                                     |
| Māsas palīgs                   | 6809                          | 1536          | 4,43                                            | 2,49                                             | 7585                          | 1586          | 4,78                                            | 3,3                                              | 7,9                                                   | 32,3                                     | 783                                            | 5,03                                            | 3,8                                              | 5,2                                                   | 15,1                                     |
| Māsas palīgs                   | 8542                          | 2197          | 3,89                                            | 2,66                                             | 9216                          | 2071          | 4,45                                            | 3,14                                             | 14,5                                                  | 18,2                                     | 830                                            | 5,16                                            | 3,59                                             | 16                                                    | 14,1                                     |
| Sanitārs                       | 5747                          | 1593          | 3,61                                            | 2,37                                             | 6456                          | 1571          | 4,11                                            | 2,81                                             | 13,9                                                  | 18,5                                     | 573                                            | 4,52                                            | 3,18                                             | 10                                                    | 13,2                                     |
| Sanitārs -<br>slimnieku kopējs | 5921                          | 1628          | 3,64                                            | 2,27                                             | 7055                          | 1939          | 3,64                                            | 2,68                                             | 0                                                     | 18                                       | 621                                            | 4,62                                            | 3,04                                             | 26,9                                                  | 13,5                                     |
| Sanitārs -<br>slimnieku kopējs | 4432                          | 1491          | 2,97                                            | 2,53                                             | 6907                          | 1831          | 3,77                                            | 3,02                                             | 26,9                                                  | 19,3                                     | 624                                            | 4,52                                            | 3,39                                             | 19,7                                                  | 12,3                                     |
| Kopā                           | 37 473                        | 10 257        |                                                 |                                                  | 45 823                        | 10 792        |                                                 |                                                  | 17,9                                                  | 22,1                                     |                                                |                                                 |                                                  | 12,6                                                  | 13,1                                     |

Avots: SLA „Rīgas Austrumu klīniskās universitātes slimnīca”.

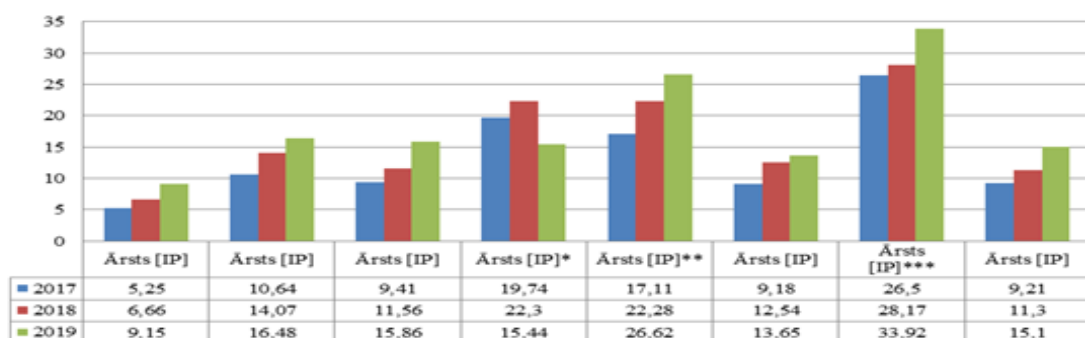
## 9.pielikums.

Liepājas slimnīcas desmit ārstu stundas vidējās darba samaksas izmaiņas  
2017., 2018. un 2019.gada 1.pusgadā, euro.



Avots: SLA „Liepājas reģionālā slimnīca”.

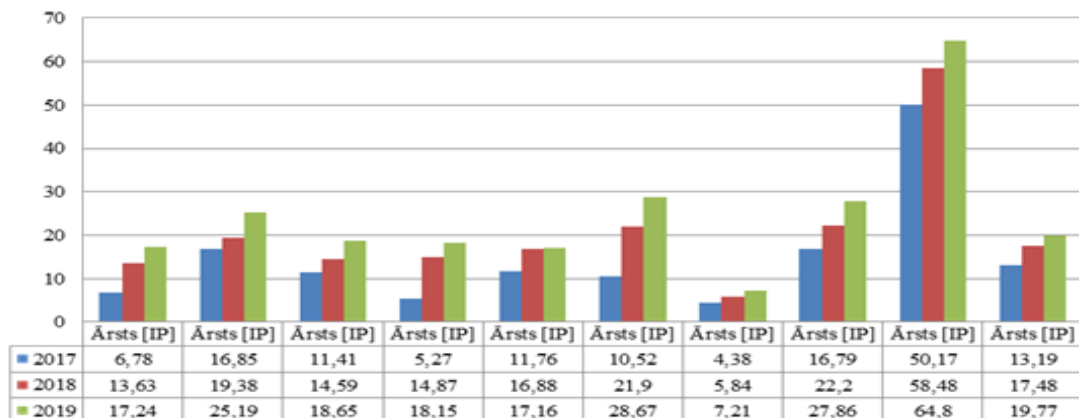
Vidzemes slimnīcas astoņu ārstu stundas vidējās darba samaksas izmaiņas  
2017., 2018. un 2019.gada 1.pusgadā, euro.



Darba samaksas daļu veido akordalga par gabaldarbu (bez darba laika uzskaitei): \*līdz 68%, \*\*līdz 62%, \*\*\*līdz 50% no kopējās gada darba samaksas.

Avots: SLA „Vidzemes slimnīca”.

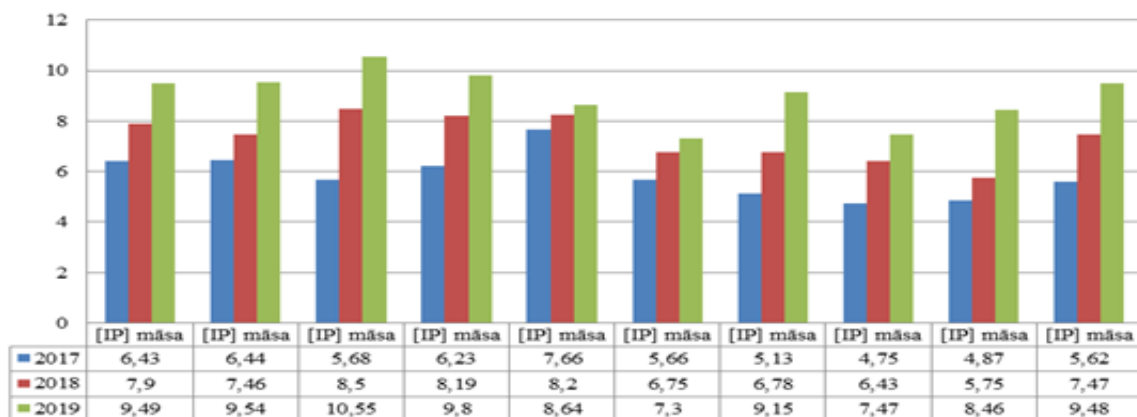
Jēkabpils slimnīcas desmit ārstu stundas vidējās darba samaksas izmaiņas  
2017., 2018. un 2019.gada 1.pusgadā, euro.



Avots: SLA „Jēkabpils reģionālā slimnīca”.

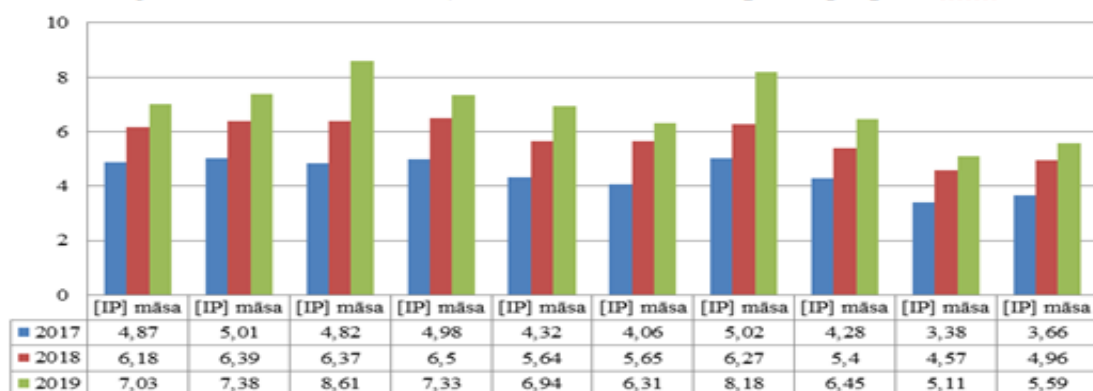
## 10.pielikums.

Liepājas slimnīcas desmit māsu, kuras nodarbinātas pamatdarbā uz pilnu slodzi, stundas vidējās darba samaksas izmaiņas 2017., 2018. un 2019.gada 1.pusgadā, euro.



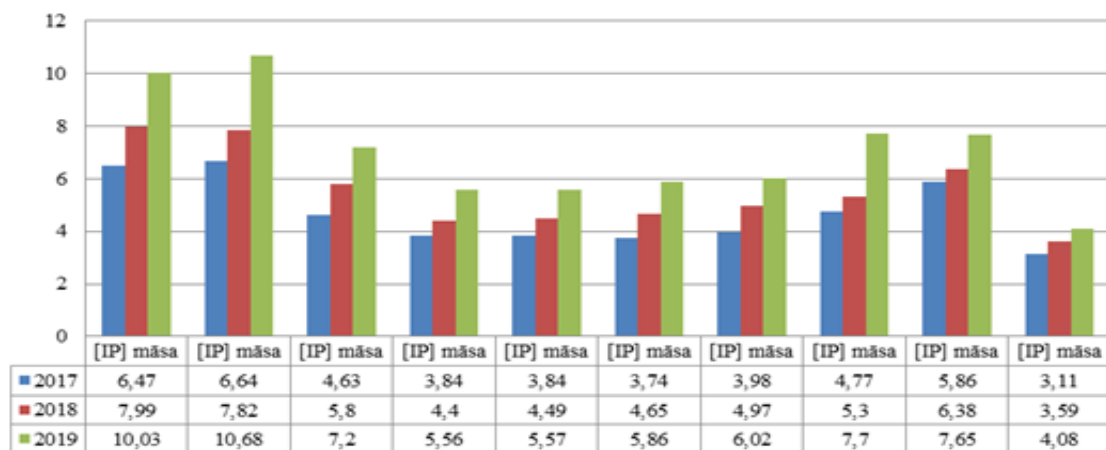
Avots: SLA „Liepājas reģionālā slimnīca”.

Vidzemes slimnīcas desmit māsu, kuras nodarbinātas pamatdarbā uz pilnu slodzi, stundas vidējās darba samaksas izmaiņas 2017., 2018. un 2019.gada 1.pusgadā, euro.



Avots: SLA „Vidzemes slimnīca”.

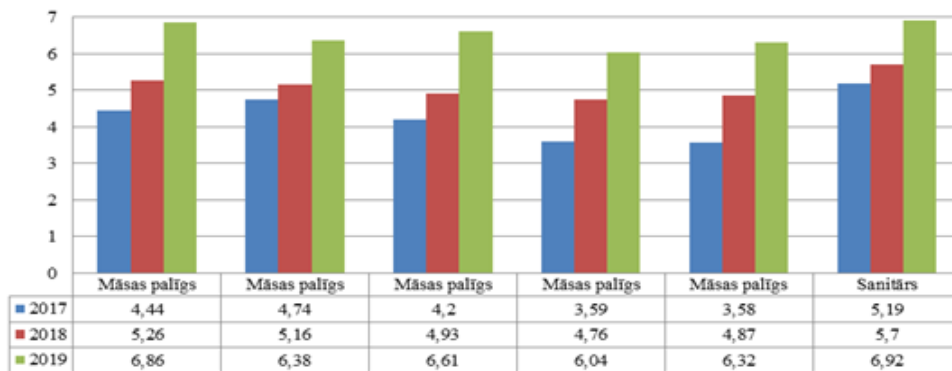
Jēkabpils slimnīcas desmit māsu, kuras nodarbinātas pamatdarbā uz pilnu slodzi, stundas vidējās darba samaksas izmaiņas 2017., 2018. un 2019.gada 1.pusgadā, euro.



Avots: SLA „Jēkabpils reģionālā slimnīca”.

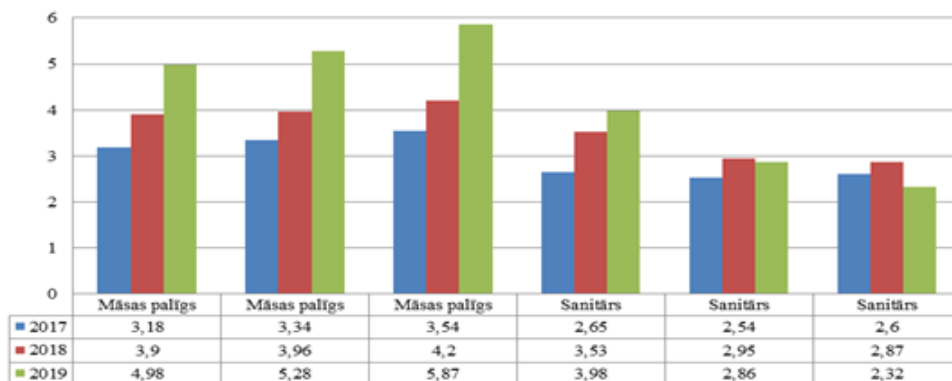
## 11.pielikums.

Liepājas slimnīcas piecu māsas palīgu un viena sanitāra, kuri nodarbināti pamatdarbā uz pilnu slodzi stundas vidējās darba samaksas izmaiņas 2017., 2018. un 2019.gada 1.pusgadā, *euro*.



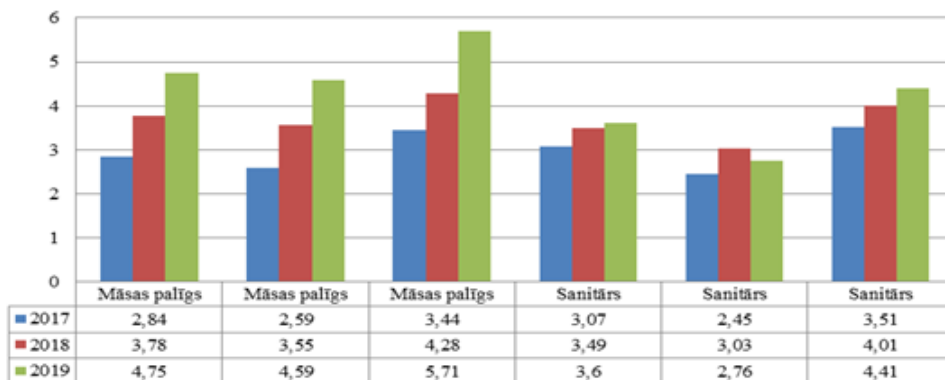
Avots: SIA „Liepājas reģionālā slimnīca”.

Vidzemes slimnīcas trīs māsas palīgu un trīs sanitāru, kuri nodarbināti pamatdarbā uz pilnu slodzi stundas vidējās darba samaksas izmaiņas 2017., 2018. un 2019.gada 1.pusgadā, *euro*.



Avots: SIA „Vidzemes slimnīca”.

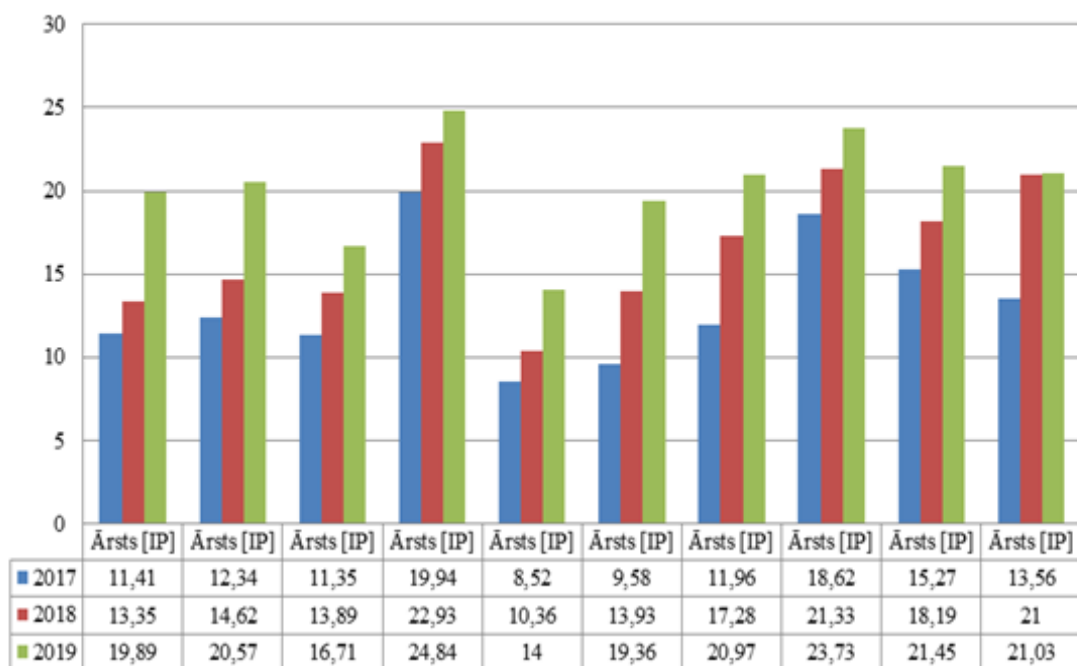
Jēkabpils slimnīcas trīs māsu palīgu un trīs sanitāru, kuri nodarbināti pamatdarbā uz pilnu slodzi stundas vidējās darba samaksas izmaiņas 2017., 2018. un 2019.gada 1.pusgadā, *euro*.



Avots: SIA „Jēkabpils reģionālā slimnīca”.

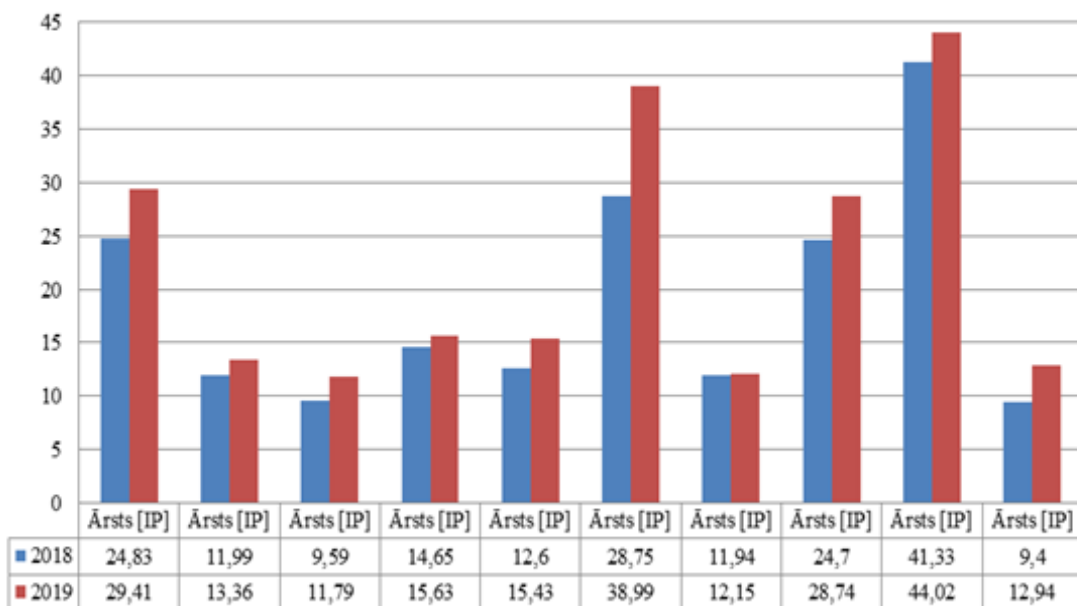
## 12.pielikums.

Madonas slimnīcas desmit ārstu stundas vidējās darba samaksas izmaiņas  
2017., 2018. un 2019. gada 1. pusgadā, *euro*.



Avots: SIA „Madonas slimnīca”.

Dobeles slimnīcas desmit ārstu stundas vidējās darba samaksas izmaiņas  
2018. gadā un 2019. gada 1. pusgadā, *euro*.

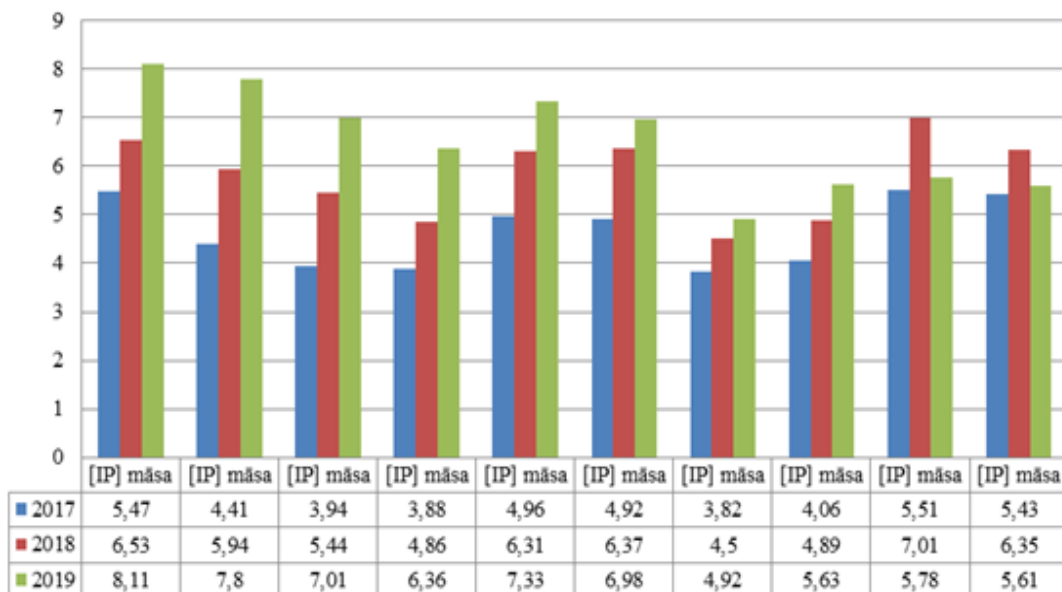


Avots: SIA „Dobeles slimnīca”.



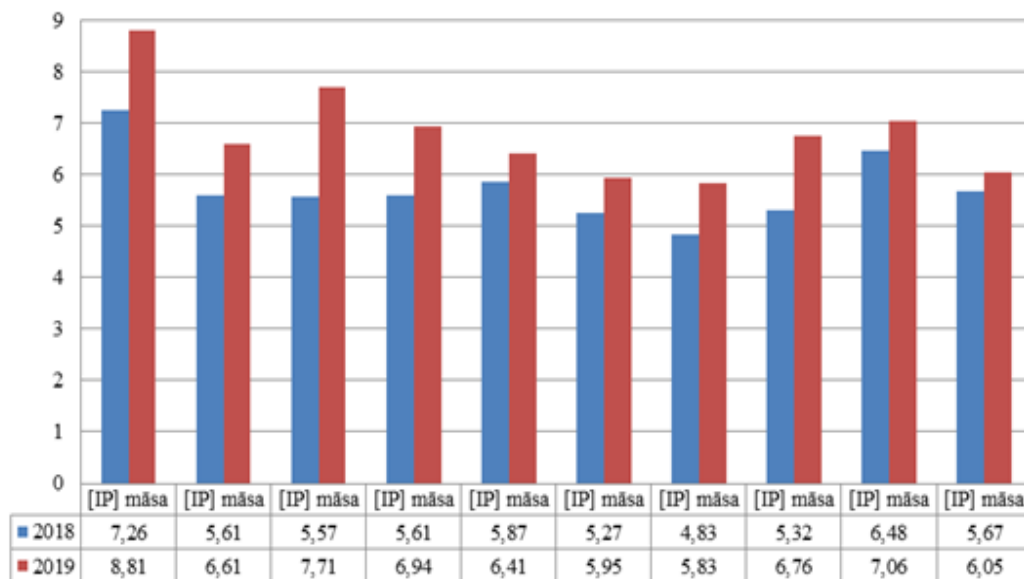
### 13.pielikums.

Madonas slimnīcas desmit māsu, kuras nodarbinātas pamatdarbā uz pilnu slodzi, stundas vidējās darba samaksas izmaiņas 2017., 2018. un 2019.gada 1.pusgadā, euro.



Avots: SLA „Madonas slimnīca”.

Dobeles slimnīcas desmit māsu, kuras nodarbinātas pamatdarbā uz pilnu slodzi, stundas vidējās darba samaksas izmaiņas 2018.gadā un 2019.gada 1.pusgadā, euro.



Avots: SLA „Dobeles slimnīca”.

## Atsauces

- <sup>1</sup>LR Valsts kontroles revīzijas ziņojums "Cilvēkresursi veselības aprūpē". Pieejams: <https://www.lrvk.gov.lv/lv/revizijas/revizijas/noslegtas-revizijas/cilvekresursi-veselibas-aprupe>, skatīts 02.09.2019.
- <sup>2</sup>Informatīvais ziņojums "Par ārstniecības personu un ārstniecības iestāžu pārējā personāla atlīdzības palielināšanu 2019.–2021.gadam" (pieņemts zināšanai Ministru kabineta 27.11.2018. sēdē, protokols Nr.56, 46.§). Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/mk/mksedes/saraksts/darbakartiba/?sede=1036>, skatīts 02.09.2019.
- <sup>3</sup>Ministru kabineta 18.12.2018. noteikumi Nr.851 "Noteikumi par zemāko mēnešalgu un speciālo piemaksu veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem".
- <sup>4</sup>Informatīvais ziņojums "Par ārstniecības personu un ārstniecības iestāžu pārējā personāla atlīdzības palielināšanu 2019.–2021.gadam" (pieņemts zināšanai Ministru kabineta 27.11.2018. sēdē, protokols Nr.56, 46.§). Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/mk/mksedes/saraksts/darbakartiba/?sede=1036>, skatīts 02.09.2019.
- <sup>5</sup>Konceptuālais ziņojums "Par veselības aprūpes sistēmas reformu" (atbalstīts Ministru kabineta 25.07.2017. sēdē, protokola Nr.37, 34.§ un apstiprināts ar Ministru kabineta 07.08.2017. rīkojumu Nr.394 "Par konceptuālo ziņojumu "Par veselības aprūpes sistēmas reformu").
- <sup>6</sup>Informatīvais ziņojums "Par ārstniecības personu un ārstniecības iestāžu pārējā personāla atlīdzības palielināšanu 2019.–2021.gadam" (pieņemts zināšanai Ministru kabineta 27.11.2018. sēdē, protokols Nr.56, 46.§). Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/mk/mksedes/saraksts/darbakartiba/?sede=1036>, skatīts 02.09.2019.
- <sup>7</sup>Ministru kabineta 18.12.2018.noteikumi Nr.851 "Noteikumi par zemāko mēnešalgu un speciālo piemaksu veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem" (spēkā no 01.01.2019.).
- <sup>8</sup>Latvijas Republikas 13.Saeimas Sociālo un darba lietu komisijas 30.06.2020. sēdes protokols Nr.48. Pieejams: <https://titania.saeima.lv/livs/saeimasnotikumi.nsf/0/D561C5112E7C748BC225858A004B44EA?OpenDocument>, skatīts 22.07.2020.
- <sup>9</sup>Informatīvais ziņojums "Par jaunas ārstniecības personu darba samaksas kārtības izstrādāšanu". Pieejams: [https://www.vm.gov.lv/images/userfiles/VMzinojums\\_atalgojuma\\_modelis.pdf](https://www.vm.gov.lv/images/userfiles/VMzinojums_atalgojuma_modelis.pdf), skatīts 05.08.2020.
- <sup>10</sup>Veselības ministrijas aprēķini veikti, balstoties uz ekonomiskās attīstības šā brīža prognozēm, ņemot vērā prognozētās tautsaimniecības vidējās darba algas izmaiņas un inflāciju. Informatīvais ziņojums "Par jaunas ārstniecības personu darba samaksas kārtības izstrādāšanu". Pieejams: [https://www.vm.gov.lv/images/userfiles/VMzinojums\\_atalgojuma\\_modelis.pdf](https://www.vm.gov.lv/images/userfiles/VMzinojums_atalgojuma_modelis.pdf), skatīts 05.08.2020.
- <sup>11</sup>Veselības ministrijas aprēķini veikti, balstoties uz ekonomiskās attīstības šā brīža prognozēm, ņemot vērā prognozētās tautsaimniecības vidējās darba algas izmaiņas un inflāciju. Informatīvais ziņojums "Par jaunas ārstniecības personu darba samaksas kārtības izstrādāšanu". Pieejams: [https://www.vm.gov.lv/images/userfiles/VMzinojums\\_atalgojuma\\_modelis.pdf](https://www.vm.gov.lv/images/userfiles/VMzinojums_atalgojuma_modelis.pdf), skatīts 05.08.2020.
- <sup>12</sup>Veselības ministrijas aprēķini veikti, balstoties uz ekonomiskās attīstības šā brīža prognozēm, ņemot vērā prognozētās tautsaimniecības vidējās darba algas izmaiņas un inflāciju. Informatīvais ziņojums "Par jaunas ārstniecības personu darba samaksas kārtības izstrādāšanu". Pieejams: [https://www.vm.gov.lv/images/userfiles/VMzinojums\\_atalgojuma\\_modelis.pdf](https://www.vm.gov.lv/images/userfiles/VMzinojums_atalgojuma_modelis.pdf), skatīts 05.08.2020.
- <sup>13</sup>Veselības ministrijas aktualitātes. Pieejams: [https://www.vm.gov.lv/lv/aktualitates/preses\\_relizes/6398-veselibas-ministrija-kopa-ar-nozares-parstavjiem-izstradaj-us](https://www.vm.gov.lv/lv/aktualitates/preses_relizes/6398-veselibas-ministrija-kopa-ar-nozares-parstavjiem-izstradaj-us), skatīts 30.07.2020.
- <sup>14</sup>Stradiņa slimnīcā 'rīkos ugunsdrošības' jaunajam mediku atalgojuma modelim. Pieejams: <https://www.delfi.lv/news/national/politics/stradina-slimnica-rikos-ugunsdrostibas-jaunajam-mediku-atalgojuma-modelim.d?id=52264449>, skatīts 20.07.2020.
- <sup>15</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" gada pārskats par 2018.gadu. Pieejams: <http://www.stradini.lv/sites/default/files/editor/Finan%C5%A1u%20p%C4%81rskati/Gada%20parskats%202018%20j.pdf>, skatīts 09.08.2019.
- <sup>16</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 04.09.2019. e-pasta vēstule.
- <sup>17</sup>Ārstniecības likuma 4.panta otrā daļa.
- <sup>18</sup>Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 3.panta pirmā daļa.
- <sup>19</sup>Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 3.panta trešā daļa, piektās daļas 2.punkts.
- <sup>20</sup>Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 4.panta sestā daļa.

<sup>21</sup>Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 12.pants.

<sup>22</sup>Ministru kabineta 29.06.2010. noteikumi Nr.595 "Noteikumi par zemāko mēnešalgu un speciālo piemaksu ārstniecības personām" (spēkā līdz 31.12.2018.) un Ministru kabineta 18.12.2018. noteikumi Nr.851 "Noteikumi par zemāko mēnešalgu un speciālo piemaksu veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem" (spēkā no 01.01.2019.).

<sup>23</sup>Atlīdzības likums ar komentāriem, 26.lpp. Pieejams: <https://arodbiedribas.lv/wp-content/uploads/2019/11/atlidzibaslikumsarkomentariem.pdf>, skatīts 10.10.2019.

<sup>24</sup>Ministru kabineta 18.12.2018.noteikumu Nr.851 "Noteikumi par zemāko mēnešalgu un speciālo piemaksu veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem" 2., 3., 4.punkts.

<sup>25</sup>Ministru kabineta 29.06.2010. noteikumi Nr.595 "Noteikumi par zemāko mēnešalgu un speciālo piemaksu ārstniecības personām" (spēkā līdz 31.12.2018.) un Ministru kabineta 18.12.2018. noteikumi Nr.851 "Noteikumi par zemāko mēnešalgu un speciālo piemaksu veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem" (spēkā no 01.01.2019.).

<sup>26</sup>Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 14.panta pirmā un otrā daļa.

<sup>27</sup>Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 14.panta piektā daļa.

<sup>28</sup>Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 15.panta pirmā daļa.

<sup>29</sup>Ministru kabineta 18.12.2018.noteikumu Nr.851 "Noteikumi par zemāko mēnešalgu un speciālo piemaksu veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem" 6., 7.punkts un 3.pielikums.

<sup>30</sup>Valsts un pašvaldību institūciju amatpersonu un darbinieku atlīdzības likuma 15.panta pirmā daļa.

<sup>31</sup>Ministru kabineta 18.12.2018.noteikumu Nr.851 "Noteikumi par zemāko mēnešalgu un speciālo piemaksu veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem" 8., 9.punkts.

<sup>32</sup>Darba likuma 62.panta pirmā un otrā daļa un 137.panta pirmā daļa.

<sup>33</sup>Veselības ministrijas 15.08.2019. intervijas protokols.

<sup>34</sup>Ministru kabineta 28.08.2018. noteikumu Nr.555 "Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība" 151.<sup>1</sup>, 152., 153., 154. un 238.punkts.

<sup>35</sup>Veselības ministrijas 15.08.2019. intervijas protokols.

<sup>36</sup>Ministru kabineta 29.06.2010. noteikumi Nr.595 "Noteikumi par zemāko mēnešalgu un speciālo piemaksu ārstniecības personām" (spēkā līdz 31.12.2018.) un Ministru kabineta 18.12.2018. noteikumi Nr.851 "Noteikumi par zemāko mēnešalgu un speciālo piemaksu veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem" (spēkā no 01.01.2019.).

<sup>37</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 30.08.2019. un 03.03.2020. e-pasta vēstules.

<sup>38</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 18.02.2020. e-pasta vēstule.

<sup>39</sup>Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 30.08.2019. e-pasta vēstule.

<sup>40</sup>01.01.2019. finanšu paziņojums par līdzekļu apjomu sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai 2019.gadam saskaņā ar starp Nacionālo veselības dienestu un valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 2018.gada 19.janvārī noslēgtā līguma Nr.1-1010-2018 par sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu 2.2.punktu. 02.11.2019. finanšu paziņojums par līdzekļu apjomu sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai 2019.gadam saskaņā ar starp Nacionālo veselības dienestu un valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 2019.gada 30.janvārī noslēgtā līguma Nr.1-267-2019 par sekundārās ambulatorās veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu 2.2.punktu.

<sup>41</sup>24.01.2018., 27.03.2018., 20.06.2018., 28.08.2018. un 08.11.2018. finanšu paziņojums par līdzekļu apjomu stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai 2018.gadam ārstniecības iestādei valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" saskaņā ar starp Nacionālo veselības dienestu un valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 2018.gada 24.janvārī noslēgtā līguma Nr.1-1157/2018 par stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu 2.2.punktu. 05.02.2019. finanšu paziņojums par līdzekļu apjomu stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai 2019.gada 3 mēnešiem no 1.janvāra līdz 31.martam. Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" saskaņā ar starp Nacionālo veselības dienestu un valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 2018.gada 24.janvārī noslēgtā līguma Nr.1-1157/2018 par stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu 2.2.punktu. 26.03.2019. finanšu paziņojums par līdzekļu apjomu stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai 2019.gadam. Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" saskaņā ar starp Nacionālo veselības dienestu un valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 2018.gada 24.janvārī noslēgtā līguma Nr.1-1157/2018 par stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu 2.2.punktu. 01.09.2019. un 01.11.2019. finanšu paziņojums par līdzekļu apjomu stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai 2019.gadam. Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" saskaņā ar starp Nacionālo veselības dienestu un

valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 2019.gada 13.augustā noslēgtā līguma Nr.1-2244/2019 par stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu 2.2.punktu.

<sup>42</sup>Nacionālā veselības dienesta 26.02.2020. e-pasta vēstule.

<sup>43</sup>Ministru kabineta 28.08.2018. noteikumi Nr.555 "Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība".

<sup>44</sup>Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 30.08.2019. e-pasta vēstule.

<sup>45</sup>Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 30.08.2019. e-pasta vēstule.

<sup>46</sup>Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 04.09.2019. e-pasta vēstule.

<sup>47</sup>Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca". Kapitālsabiedrības vidēja termiņa darbības stratēģija 2019.–2021.gadam. Pieejams: [http://www.stradini.lv/sites/default/files/editor/Strat%C4%93%C4%A3ija%202019-2021\\_v04\\_082019.pdf](http://www.stradini.lv/sites/default/files/editor/Strat%C4%93%C4%A3ija%202019-2021_v04_082019.pdf), skatīts 20.02.2020.

<sup>48</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" Darbinieku atlīdzības sistēmas nolikums (apstiprināts ar 31.03.2011. valdes sēdes protokolu Nr.12).

<sup>49</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" un Latvijas Veselības un sociālās aprūpes darbinieku arodbiedrības VSIA "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" aroorganizācijas darba koplīgums (ar 08.01.2019. grozījumiem; apstiprināts valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" Arodbiedrības konferencē 29.01.2016., protokols Nr.29/01-16).

<sup>50</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 08.11.2019. e-pasta vēstule.

<sup>51</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 08.11.2019. e-pasta vēstule.

<sup>52</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 13.09.2019. e-pasta vēstule.

<sup>53</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 09.08.2019. intervijas protokols.

<sup>54</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 13.09.2019. e-pasta vēstule.

<sup>55</sup>Nacionālā veselības dienesta 30.08.2019. e-pasta vēstule.

<sup>56</sup>Nacionālā veselības dienesta 30.08.2019. e-pasta vēstule.

<sup>57</sup>Augstākais medicīniskais personāls – ārsti, zobārsti un funkcionālie speciālisti.

<sup>58</sup>Aplēses veikšanai izmantoti Slimnīcas iesniegtie dati (pārskati "Personāla saraksts uz 01.03.2019.", "Ziņojums par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no darba ņēmēju darba ienākumiem, iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu pārskata mēnesī" par 2019.gada 1.pusgadu, informācija par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2019.gada 1.pusgadā (sadalījumā pa mēnešiem un izmaksu veidiem), informācija par galveno struktūrvienību, tās apakšstruktūras un šo struktūrvienību amatu vietas/slodžu skaitu un amatu grupas kodiem, un atlasīts 251 darbinieks (rezidenti un ārsti stažieri), kam darba samaksa ir aprēķināta par visiem 2019.gada 1.pusgada mēnešiem.

<sup>59</sup>Aplēses veikšanai izmantoti Slimnīcas iesniegtie dati (pārskati "Personāla saraksts uz 01.03.2019.", "Ziņojums par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no darba ņēmēju darba ienākumiem, iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu pārskata mēnesī" par 2019.gada 1.pusgadu, informācija par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2019.gada 1.pusgadā (sadalījumā pa mēnešiem un izmaksu veidiem), informācija par galveno struktūrvienību, tās apakšstruktūras un šo struktūrvienību amatu vietas/slodžu skaitu un amatu grupas kodiem, un atlasīts 521 darbinieks, kam darba samaksa ir aprēķināta par visiem 2019.gada 1.pusgada mēnešiem, izslēdzot rezidentus un ārstus stažierus.

<sup>60</sup>Nacionālā veselības dienesta 30.08.2019. e-pasta vēstule.

<sup>61</sup>Dati apkopoti no Slimnīcas iesniegtā saraksta "Personāla saraksts uz 01.03.2019."

<sup>62</sup>Dati par darbinieku nostrādātajām stundām apkopoti no Slimnīcas sniegtās informācijas par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2019.gada 1.pusgadā (sadalījumā pa mēnešiem un izmaksu veidiem), izmantojot norādīto informāciju (stundas) no samaksas veidiem - darba alga darbiniekam pamatdarbā pēc stundu likmes, darba alga darbiniekam pagarinātā darba laikā pēc stundu likmes (st.priekš.promb.), darba alga prombūtnes (kom. kursi) laikā saglabājot algu.

<sup>63</sup>Dati apkopoti no Slimnīcas iesniegtā saraksta "Personāla saraksts uz 01.03.2019."

<sup>64</sup>Dati apkopoti no Slimnīcas iesniegtā saraksta "Personāla saraksts uz 01.03.2019."

<sup>65</sup>Dati par darbinieku nostrādātajām stundām apkopoti no Slimnīcas sniegtās informācijas par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2019.gada 1.pusgadā (sadalījumā pa mēnešiem un izmaksu veidiem), izmantojot norādīto informāciju (stundas) no samaksas veidiem – darba alga darbiniekam pamatdarbā pēc stundu likmes, darba alga darbiniekam pagarinātā darba laikā pēc stundu likmes (st.priekš.promb.), darba alga prombūtnes (kom.kursi) laikā, saglabājot algu.

<sup>66</sup>Dati apkopoti no Slimnīcas sniegtās informācijas par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2019.gada 1.pusgadā (sadalījumā pa mēnešiem un izmaksu veidiem), sešos mēnešos darba samaksa ir aprēķināta 31 darbiniekam. Struktūrvienībā ir noteikts slodžu skaits ar darba laiku darba dienās no plkst.8.00 līdz 16.00 un noteikts slodžu skaits (dežūrām) ar darba laiku darba dienās no plkst.16.00 līdz 8.00, brīvdienās un svētku dienās no plkst.8.00 līdz 8.00.

<sup>67</sup>Dati par darbinieku nostrādātajām stundām apkopoti no Slimnīcas sniegtās informācijas par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2019.gada 1.pusgadā (sadalījumā pa mēnešiem un izmaksu veidiem), izmantojot norādīto informāciju (stundas) no samaksas veidiem – darba alga darbiniekam pamatdarbā pēc stundu likmes, darba alga darbiniekam pagarinātā darba laikā pēc stundu likmes (st.priekš.promb.), darba alga prombūtnes (kom.kursi) laikā, saglabājot algu.

<sup>68</sup>Aplēses veikšanai izmantoti Slimnīcas iesniegtie dati (pārskati "Personāla saraksts uz 01.03.2019.", "Ziņojums par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no darba ņēmēju darba ienākumiem, iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu pārskata mēnesī" par 2019.gada 1.pusgadu, informācija par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2019.gada 1.pusgadā (sadalījumā pa mēnešiem un izmaksu veidiem), informācija par galveno struktūrvienību, tās apakšstruktūras un šo struktūrvienību amatu vietas/slodžu skaitu un amatu grupas kodiem. Aprēķins veikts, ņemot vērā darbinieku skaitu struktūrvienībā, kuriem darba samaksa ir aprēķināta par visiem 2019.gada 1.pusgada mēnešiem, izslēdzot rezidentus un ārstus stažierus.

<sup>69</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 17.09.2019. e-pasta vēstule.

<sup>70</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 09.08.2019. intervijas protokols.

<sup>71</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 09.08.2019. intervijas protokols.

<sup>72</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 21.11.2019. e-pasta vēstule.

<sup>73</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 27.02.2020. e-pasta vēstule.

<sup>74</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 27.02.2020. e-pasta vēstule.

<sup>75</sup>Operāciju bloks A, Operāciju bloks B, Acu operāciju bloks, Endoskopiju nodaļas kabineti, 2. Operāciju bloks, Ambulatorās ķirurģijas centrs un Diagnostiskās un invazīvās radioloģijas kabineti, 25.nodaļas manipulācijas telpa.

<sup>76</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 12.04.2018. rīkojums Nr.134. Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 05.11.2018. rīkojums Nr.372.

<sup>77</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 23.01.2019. rīkojums Nr.10.

<sup>78</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 27.02.2020. e-pasta vēstule.

<sup>79</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 02.04.2019. rīkojums.

<sup>80</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 12.07.2019. rīkojums Nr.171. Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 12.07.2019. rīkojums Nr.174. Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 12.07.2019. rīkojums Nr.176.

<sup>81</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 12.07.2019.

<sup>82</sup>Nacionālā veselības dienesta 30.08.2019. e-pasta vēstule.

<sup>83</sup>Nacionālā veselības dienesta 30.08.2019. e-pasta vēstule.

<sup>84</sup>Tabulā iekļauti – sertificēti masieri, ergoterapeita asistenti, fizioterapeita asistenti, zobu higiēnisti, zobārstniecības māsas, podologi, zobu tehniķi (vidēji uz vienu slodzi atalgojums mēnesī – 1396 euro).

<sup>85</sup>Tabulā iekļauti – reģistrēti masieri, ergoterapeita asistenti, fizioterapeita asistenti, zobu higiēnisti, zobārstniecības māsas, podologi, zobu tehniķi (vidēji uz vienu slodzi atalgojums mēnesī – 1365 euro).

<sup>86</sup>Aplēses veikšanai izmantoti Slimnīcas iesniegtie dati (pārskati "Personāla saraksts uz 01.03.2019.", "Ziņojums par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no darba ņēmēju darba ienākumiem, iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu pārskata mēnesī" par 2019.gada 1.pusgadu, informācija par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2019.gada 1.pusgadā (sadalījumā pa mēnešiem un izmaksu veidiem), informācija par galveno struktūrvienību, tās apakšstruktūras un šo struktūrvienību amatu vietas/slodžu skaitu un amatu grupas kodiem), un atlasīti 638 darbinieki (atbilstoši 2019.gada Slimnīcas apstiprinātajām masu pamatlikmēm), kuriem darba samaksa ir aprēķināta par visiem 2019.gada 1.pusgada mēnešiem.

<sup>87</sup>Dati par darbinieku nostrādātajām stundām apkopoti no Slimnīcas sniegtās informācijas par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2019.gada 1.pusgadā (sadalījumā pa mēnešiem un izmaksu veidiem), izmantojot norādīto informāciju (stundas) no samaksas veidiem – darba alga darbiniekam pamatdarbā pēc stundu likmes, darba alga darbiniekam pagarinātā darba laikā pēc stundu likmes (st.priekš.promb.), darba alga prombūtnes (kom.kursi) laikā, saglabājot algu, dienas postenis.



<sup>88</sup>Dati par darbinieku nostrādātajām stundām apkopoti no Slimnīcas sniegtās informācijas par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2019.gada 1.pusgadā (sadalījumā pa mēnešiem un izmaksu veidiem), izmantojot norādīto informāciju (stundas) no samaksas veidiem – darba alga darbiniekam pamatdarbā pēc stundu likmes, darba alga darbiniekam pagarinātā darba laikā pēc stundu likmes (st.priekš.promb.), darba alga prombūtnes (kom. kursi) laikā, saglabājot algu, dienas postenis.

<sup>89</sup>Aplēses veikšanai izmantoti Slimnīcas iesniegtie dati (pārskati "Personāla saraksts uz 01.03.2019.", "Ziņojums par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no darba ņēmēju darba ienākumiem, iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu pārskata mēnesī" par 2019.gada 1.pusgadu, informācija par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2019.gada 1.pusgadā (sadalījumā pa mēnešiem un izmaksu veidiem), informācija par galveno struktūrvienību, tās apakšstruktūras un šo struktūrvienību amatu vietas/slodžu skaitu un amatu grupas kodiem), un atlasīti 213 darbinieki (atbilstoši 2019.gada Slimnīcas apstiprinātajām mūsu pamatlikmēm), kuriem darba samaksa ir aprēķināta par visiem 2019.gada 1.pusgada mēnešiem.

<sup>90</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" sniegtā informācija par galveno struktūrvienību, tās apakšstruktūras un šo struktūrvienību amatu vietas/slodžu skaitu un amatu grupas kodiem.

<sup>91</sup>Aplēses veikšanai izmantoti Slimnīcas iesniegtie dati (pārskati "Personāla saraksts uz 01.03.2019.", "Ziņojums par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no darba ņēmēju darba ienākumiem, iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu pārskata mēnesī" par 2019.gada 1.pusgadu, informācija par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2019.gada 1.pusgadā (sadalījumā pa mēnešiem un izmaksu veidiem), informācija par galveno struktūrvienību, tās apakšstruktūras un šo struktūrvienību amatu vietas/slodžu skaitu un amatu grupas kodiem), un atlasīti 407 darbinieki (māsas palīgi, sanitāri, sanitāri neatliekamajā palīdzībā un zobārsta asistenti), kuriem darba samaksa ir aprēķināta par visiem 2019.gada 1.pusgada mēnešiem.

<sup>92</sup>Dati par darbinieku nostrādātajām stundām apkopoti no Slimnīcas sniegtās informācijas par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2019.gada 1.pusgadā (sadalījumā pa mēnešiem un izmaksu veidiem), izmantojot norādīto informāciju (stundas) no samaksas veidiem – darba alga darbiniekam pamatdarbā pēc stundu likmes, darba alga darbiniekam pagarinātā darba laikā pēc stundu likmes (st.priekš.promb.), darba alga prombūtnes (kom. kursi) laikā, saglabājot algu, dienas postenis.

<sup>93</sup>Ministru kabineta 19.12.2006. noteikumu Nr.1046 "Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība" 97.punkts (spēkā līdz 31.12.2013.) un Ministru kabineta 17.12.2013. noteikumu Nr.1529 "Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība" 168.punkts (spēkā līdz 31.08.2018.).

<sup>94</sup>Sabiedrības veselības pamatnostādnes 2014.–2020.gadam, apstiprinātas ar Ministru kabineta 14.10.2014. rīkojumu Nr.589. Ministru kabineta 17.12.2013. noteikumu Nr.1529 "Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība" 168.punkts (spēkā līdz 01.09.2018.). Ministru kabineta 28.08.2018. noteikumu Nr.555 "Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība" 201.punkts (piemēro ar 01.09.2018.).

<sup>95</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 28.12.2007. rīkojums Nr.1/199.

<sup>96</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 04.03.2010. rīkojums Nr.28.

<sup>97</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 08.02.2018. rīkojums Nr.48 "Par izmaiņām rīkojumos par papildus darba samaksu".

<sup>98</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 29.10.2010. rīkojums Nr.133 "Par Invazīvās kardioloģijas dienas stacionārā veikto koronāro angiogrāfiju un angioplastiju papildus darba samaksas nosacījumiem" (piemēro ar 01.10.2010.). Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 27.03.2008. rīkojums Nr.54 "Par Invazīvās kardioloģijas dienas stacionārā veikto koronāro angiogrāfiju un angioplastiju papildus darba samaksas nosacījumiem" (zaudējis spēku ar 01.10.2010.).

<sup>99</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 08.02.2018. rīkojums Nr.48 "Par izmaiņām rīkojumos par papildus darba samaksu".

<sup>100</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 05.06.2018. rīkojums Nr.186 "Par mainīgās atalgojuma daļas nosacījumiem Latvijas Kardioloģijas centra darbiniekiem".

<sup>101</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 13.11.2017. rīkojuma Nr.312 "Par plānoto ambulatorā darba apjomu 2017.gada novembrī-decembrī" pielikums.

<sup>102</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 25.09.2019. e-pasta vēstule.

<sup>103</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 16.11.2010. rīkojums Nr.143 "Par Sirds ķirurģijas centrā mākslīgā asinsritē veikto kardiokirurģisko operāciju papildus darba samaksu" (piemēro ar 01.11.2010.). Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca"



20.04.2007. rīkojums Nr.1/60 "Par Sirds ķirurģijas centrā mākslīgā asinsritē veikto kardiokirurģisko operāciju papildus darba samaksu" (zaudējis spēku ar 01.11.2010.).

<sup>104</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 16.11.2010. rīkojums Nr.142 "Par papildus darba samaksu Asinsvadu ķirurģijas centra asinsvadu ķirurgiem" (piemēro ar 01.11.2010.). Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 30.05.2008. rīkojums Nr.80 "Par papildus darba samaksu Asinsvadu ķirurģijas centra asinsvadu ķirurgiem" (zaudējis spēku ar 01.11.2010.).

<sup>105</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 01.02.2019. rīkojums Nr.18 "Par papildus darba samaksu Asinsvadu ķirurģijas centra darbiniekiem" (piemēro ar 01.01.2019.).

<sup>106</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 01.08.2018. rīkojums Nr.260 "Par papildus darba samaksu Asinsvadu ķirurģijas centra darbiniekiem" (piemēro ar 01.07.2018.).

<sup>107</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 08.02.2018. rīkojums Nr.48 "Par izmaiņām rīkojumos par papildus darba samaksu".

<sup>108</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 13.11.2017. rīkojuma Nr.312 "Par plānoto ambulatorā darba apjomu 2017.gada novembrī–decembrī" pielikums.

<sup>109</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 28.05.2019. rīkojuma Nr.130 "Par grozījumiem plānotajā ambulatoro izmeklējumu, speciālistu konsultāciju un dienas stacionāru apjomā 2019.gadā" pielikums.

<sup>110</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 08.02.2018. rīkojums Nr.48 "Par izmaiņām rīkojumos par papildus darba samaksu".

<sup>111</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 04.09.2019. e-pasta vēstule.

<sup>112</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 30.08.2019. e-pasta vēstule.

<sup>113</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 05.06.2018. rīkojums Nr.186 "Par mainīgās atalgojuma daļas nosacījumiem Latvijas Kardioloģijas centra darbiniekiem". Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 06.07.2018. rīkojums Nr.217 "Par mainīgās atalgojuma daļas nosacījumiem Latvijas Kardioloģijas centra darbiniekiem". Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 21.08.2019. rīkojums Nr.229 "Par mainīgās atalgojuma daļas nosacījumiem Latvijas Kardioloģijas centra darbiniekiem".

<sup>114</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 05.02.2020. rīkojums Nr.1-1/25 "Par mainīgās darba samaksas daļas nosacījumiem Latvijas Kardioloģijas centra darbiniekiem".

<sup>115</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 27.01.2020. e-pasta vēstule.

<sup>116</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 08.11.2019. e-pasta vēstule.

<sup>117</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 25.09.2019. e-pasta vēstule.

<sup>118</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 12.07.2019. rīkojums Nr.174 "Par mainīgās darba samaksas daļas nosacījumiem Uroloģijas centra un Operāciju bloka B darbiniekiem".

<sup>119</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 12.07.2019. rīkojums Nr.171 "Par mainīgās darba samaksas daļas nosacījumiem Otorinolaringoloģijas klīnikas un Operāciju bloka B darbiniekiem".

<sup>120</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 12.07.2019. rīkojums Nr.182 "Par mainīgās darba samaksas daļas nosacījumiem Neuroloģijas klīnikas darbiniekiem".

<sup>121</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 12.07.2019. rīkojums Nr.186 "Par mainīgās darba samaksas daļas nosacījumiem Neatliekamās medicīnas centra darbiniekiem".

<sup>122</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 12.07.2019. rīkojums Nr.179 "Par mainīgās darba samaksas daļas nosacījumiem Nefroloģijas centra darbiniekiem".

<sup>123</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 12.07.2019. rīkojums Nr.179 "Par mainīgās darba samaksas daļas nosacījumiem Nefroloģijas centra darbiniekiem".

<sup>124</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 18.02.2020. e-pasta vēstule.

<sup>125</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 12.07.2019. rīkojums Nr.174 "Par mainīgās darba samaksas daļas nosacījumiem Uroloģijas centra un Operāciju bloka B darbiniekiem".

<sup>126</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 12.07.2019. rīkojums Nr.174 "Par mainīgās darba samaksas daļas nosacījumiem Uroloģijas centra un Operāciju bloka B darbiniekiem".

<sup>127</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 01.04.2019. rīkojums Nr.73 un 12.07.2019. rīkojums Nr.182 "Par mainīgās darba samaksas daļas nosacījumiem Neuroloģijas klīnikas darbiniekiem".

<sup>128</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 02.04.2019. rīkojums Nr.80 un 12.07.2019. rīkojums Nr.186 "Par mainīgās darba samaksas daļas nosacījumiem Neatliekamās medicīnas centra darbiniekiem".

<sup>129</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 21.08.2019. rīkojums Nr.229 "Par mainīgās atalgojuma daļas nosacījumiem Latvijas Kardioloģijas centra darbiniekiem".

<sup>130</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 18.02.2020. e-pasta vēstule.

<sup>131</sup>Dati apkopoti no Slimnīcas sniegtās informācijas par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2019.gada 1.pusgadā (sadalījumā pa mēnešiem un izmaksu veidiem), izslēdzot augstāko medicīnisko personālu, kuriem nostrādāto stundu skaits 2019.gada 1.pusgadā ir mazāks par 800, un aprēķināto mainīgo darba samaksu, attiecinot uz pieciem mēnešiem.

<sup>132</sup>Dati apkopoti no Slimnīcas sniegtās informācijas par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2019.gada 1.pusgadā (sadalījumā pa mēnešiem un izmaksu veidiem), izslēdzot aprūpes personālu, kuriem nostrādāto stundu skaits 2019.gada 1.pusgadā ir mazāks par 800, un aprēķināto mainīgo darba samaksu, attiecinot uz pieciem mēnešiem.

<sup>133</sup>Dati apkopoti no Slimnīcas sniegtās informācijas par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2019.gada 1.pusgadā (sadalījumā pa mēnešiem un izmaksu veidiem), izslēdzot aprūpes personālu, kuriem nostrādāto stundu skaits 2019.gada 1.pusgadā ir mazāks par 800, un aprēķināto mainīgo darba samaksu, attiecinot uz pieciem mēnešiem.

<sup>134</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 08.11.2019. e-pasta vēstule.

<sup>135</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 08.11.2019. e-pasta vēstule.

<sup>136</sup>PSKUS arodorganizācijas pārstāvju 28.08.2019. intervija.

<sup>137</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 04.03.2020. e-pasta vēstule.

<sup>138</sup>Valsts ieņēmumu dienesta 28.01.2020. vēstule Nr.8.61.5-4/16640 "Par informācijas pieprasījumu".

<sup>139</sup>Kopējais darba stundu skaits 2017.gadā bija 1212, tomēr atbilstoši likumam (Ārstniecības likuma 53.<sup>1</sup>panta 3.punkts (redakcija spēkā no 22.12.2016. līdz 30.06.2017.) un likuma pārejas noteikumu 27.punkta pirmajai daļai (redakcija spēkā no 01.07.2017. līdz 31.12.2017.) ārstniecības personām var noteikt pagarināto normālo darba laiku, tādējādi kopējais gada darba stundu skaits ārstniecības personām bija 2870. 2018.gadā (Ārstniecības likuma pārejas noteikumu 30.punkta pirmā daļa (redakcija spēkā no 01.01.2018. līdz 31.12.2018.)) ārstniecības personas varēja nodarbināt 2600 stundas, bet 2019.gada 1.pusgadā (Ārstniecības likuma 53.<sup>1</sup>panta 2.punkts (redakcija spēkā no 01.01.2019. līdz 31.12.2019.)) – 1456 stundas.

<sup>140</sup>Ministru kabineta 17.12.2013. noteikumu Nr.1529 "Veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtība" 16.pielikuma 2996.<sup>1</sup>punkts (redakcija no 01.04.2017. līdz 31.08.2018.) un Ministru kabineta 28.08.2018. noteikumi Nr.555 "Veselības aprūpes pakalpojumu organizēšanas un samaksas kārtība" (spēkā no 01.09.2018.).

<sup>141</sup>Veselības ministrijas mājaslapa. Pieejams: [http://www.vm.gov.lv/lv/aktualitates/preses\\_relizes/5407\\_apstiprina\\_grozijumus\\_veselibas\\_aprupes\\_organizesanas\\_un\\_fin\\_skatits\\_20.02.2020](http://www.vm.gov.lv/lv/aktualitates/preses_relizes/5407_apstiprina_grozijumus_veselibas_aprupes_organizesanas_un_fin_skatits_20.02.2020).

<sup>142</sup>Nacionālā veselības dienesta 03.01.2020. e-pasta vēstule.

<sup>143</sup>Nacionālā veselības dienesta 15.01.2020. e-pasta vēstule.

<sup>144</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 03.05.2017. rīkojums Nr.109 "Par manipulācijas 60033 pielietojumu".

<sup>145</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 01.03.2019. rīkojums Nr.40 "Par darba samaksas aprēķina principiem un medicīniskās dokumentācijas aizpildīšanu sarežģītās primāras onkoloģiskas operācijas veikšanas gadījumā pacientiem ar pirmreizēji diagnosticētu onkoloģisko slimību (manipulācija 60033)".

<sup>146</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 27.01.2020. e-pasta vēstule (pielikums ONK\_par\_MAI aprēķins).

<sup>147</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 27.01.2020. e-pasta vēstule (pielikums ONK\_par\_MAI aprēķins).

<sup>148</sup>Dati apkopoti no Slimnīcas sniegtās informācijas par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2019.gada 1.pusgadā (sadalījumā pa mēnešiem un izmaksu veidiem).

<sup>149</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 01.03.2019. rīkojums Nr.40 "Par darba samaksas aprēķina principiem un medicīniskās dokumentācijas aizpildīšanu sarežģītas primāras onkoloģiskas operācijas veikšanas gadījumā pacientiem ar pirmreizēji diagnosticētu onkoloģisko slimību (manipulācija 60033)".

<sup>150</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 27.01.2020. e-pasta vēstule (pielikums ONK\_par MAI\_aprēķins).

<sup>151</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 27.01.2020. e-pasta vēstule.

<sup>152</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 27.01.2020. e-pasta vēstule.

<sup>153</sup>Veselības ministrijas darbības stratēģija 2019.–2021.gadam (apstiprināta ar Veselības ministrijas 06.06.2019. rīkojumu Nr.130. Pieejams: [http://www.vm.gov.lv/images/userfiles/Ministrija/VM\\_STRATEGIJA\\_19\\_20\(1\).pdf](http://www.vm.gov.lv/images/userfiles/Ministrija/VM_STRATEGIJA_19_20(1).pdf), skatīts 03.02.2020.

<sup>154</sup>Ministru kabineta 05.12.2017. rīkojums Nr.719 "Par apropriācijas pārdali no budžeta resora" 74. Gadskārtējā valsts budžeta izpildes procesā pārdalāmais finansējums" 08.00.00 programmas "Veselības aprūpes sistēmas reformas ieviešanas finansējums" uz budžeta resoru "29. Veselības ministrija" (pieņemts Ministru kabineta 05.12.2017. sēdē, protokols Nr.60, 30.§).

<sup>155</sup>Finansējums piešķirts atbilstoši Ministru kabineta 18.12.2018. sēdē nolemtajam, izskatot jautājumu par Ministru kabineta noteikumu projektu "Noteikumi par zemāko mēneš algu un speciālo piemaksu ārstniecības personām". (Ministru kabineta 18.12.2018. sēde, protokols Nr.60, 88.§).

<sup>156</sup>Ministru kabineta 18.12.2018. noteikumi Nr.851 "Noteikumi par zemāko mēneš algu un speciālo piemaksu veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem".

<sup>157</sup>Informatīvais ziņojums "Par ārstniecības iestādēs nodarbināto darba samaksas izmaiņām 2020.gadā" (pieņemts zināšanai Ministru kabineta 12.11.2019. sēdē, protokols Nr.53, 6.§). Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40480209&mode=mk&date=2019-11-12>, skatīts 03.02.2020.

<sup>158</sup>Informatīvais ziņojums "Par ārstniecības iestādēs nodarbināto darba samaksas izmaiņām 2020.gadā" (pieņemts zināšanai Ministru kabineta 12.11.2019. sēdē, protokols Nr.53, 6.§). Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40480209&mode=mk&date=2019-11-12>, skatīts 03.02.2020.

<sup>159</sup>Informatīvais ziņojums "Par ārstniecības iestādēs nodarbināto darba samaksas izmaiņām 2020.gadā" (pieņemts zināšanai Ministru kabineta 12.11.2019. sēdē, protokols Nr.53, 6.§). Pieejams: <http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40480209&mode=mk&date=2019-11-12>, skatīts 03.02.2020.

<sup>160</sup>Centrālā statistikas pārvalde. Pieejams: <https://www.csb.gov.lv/lv/statistika/statistikas-temas/socialie-procesi/darba-samaksa/meklet-tema/2635-darba-samaksas-parmainas-2019-gada-4>, skatīts 20.07.2020.

<sup>161</sup>Ministru kabineta 29.06.2010. noteikumi Nr.595 "Noteikumi par zemāko mēneš algu un speciālo piemaksu ārstniecības personām" (spēkā līdz 31.08.2018.) un Ministru kabineta 18.12.2018. noteikumi Nr.851 "Noteikumi par zemāko mēneš algu un speciālo piemaksu veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem" (spēkā no 01.01.2019.).

<sup>162</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" Darbinieku atlīdzības sistēmas nolikums (apstiprināts ar valdes sēdes 31.03.2011. protokolu Nr.12).

<sup>163</sup>Ministru kabineta 18.12.2018. noteikumi Nr.851 "Noteikumi par zemāko mēneš algu un speciālo piemaksu veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem" (spēkā no 01.01.2019.).

<sup>164</sup>Ministru kabineta 18.12.2018. noteikumi Nr.851 "Noteikumi par zemāko mēneš algu un speciālo piemaksu veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem" (spēkā no 01.01.2019.).

<sup>165</sup>05.02.2019. finanšu paziņojums par līdzekļu apjomu stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai 2019.gada 3 mēnešiem no 1.janvāra līdz 31.martam. Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" saskaņā ar starp Nacionālo veselības dienestu un valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 2018.gada 24.janvārī noslēgtā līguma Nr.1-1157/2018 par stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu 2.2.punktā.

<sup>166</sup>Nacionālā veselības dienesta un valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 24.01.2018. noslēgtais līgums Nr.1-1157/2018 par stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu.

<sup>167</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 13.09.2019. e-pasta vēstule.

<sup>168</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 30.08.2019. un 03.03.2020. e-pasta vēstules.

<sup>169</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 17.09.2019. e-pasta vēstule.

<sup>170</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 09.08.2019. intervijas protokols.

<sup>171</sup>05.02.2019. finanšu paziņojums par līdzekļu apjomu stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai 2019.gada 3 mēnešiem no 1.janvāra līdz 31.martam. Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" saskaņā ar starp Nacionālo veselības dienestu un valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 2018.gada 24.janvārī noslēgtā līguma Nr.1-1157/2018 par stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu 2.2.punktu.

<sup>172</sup>26.03.2019. finanšu paziņojums par līdzekļu apjomu stacionārās veselības aprūpes pakalpojumu apmaksai 2019.gadam. Valsts sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" saskaņā ar starp Nacionālo veselības dienestu un valsts sabiedrību ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 2018.gada 24.janvārī noslēgtā līguma Nr.1-1157/2018 par stacionāro veselības aprūpes pakalpojumu sniegšanu un apmaksu 2.2.punktu.

<sup>173</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 06.03.2020. e-pasta vēstule.

<sup>174</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 13.09.2019. e-pasta vēstule.

<sup>175</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 31.01.2019. lēmums Nr.15 "Par ārstniecības personāla atalgojuma izmaiņām" (pieņemts valdes 31.01.2019. sēdē, protokols Nr.4, 5.punkts).

<sup>176</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 17.09.2019. e-pasta vēstule.

<sup>177</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 09.08.2019. intervijas protokols.

<sup>178</sup>Aplēses veikšanai izmantoti Slimnīcas iesniegtie dati (pārskati "Personāla saraksts uz 01.01.2018.", "Ziņojums par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no darba ņēmēju darba ienākumiem, iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu pārskata mēnesī" par 2018.gadu, informācija par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2018.gadā (sadalījumā pa mēnešiem un izmaksu veidiem), informācija par galveno struktūrvienību, tās apakšstruktūras un šo struktūrvienību amatu vietas/slodžu skaitu un amatu grupas kodiem, un atlasīti 509 darbinieki, kuriem darba samaksa ir aprēķināta par visu 2018.gadu, izslēdzot rezidentus un ārstus stažierus, mēneša vidējā darba samaksa par vienu slodzi ir aprēķināta tiem darbiniekiem, kuriem mēneša vidējā darba samaksa pārsniedza 4000 euro.

<sup>179</sup>Aplēses veikšanai izmantoti Slimnīcas iesniegtie dati (pārskati "Personāla saraksts uz 01.03.2019.", "Ziņojums par valsts sociālās apdrošināšanas obligātajām iemaksām no darba ņēmēju darba ienākumiem, iedzīvotāju ienākuma nodokli un uzņēmējdarbības riska valsts nodevu pārskata mēnesī" par 2019.gada 1.pusgadu, informācija par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2019.gada 1.pusgadā (sadalījumā pa mēnešiem un izmaksu veidiem), informācija par galveno struktūrvienību, tās apakšstruktūras un šo struktūrvienību amatu vietas/slodžu skaitu un amatu grupas kodiem, un atlasīts 521 darbinieks, kam darba samaksa ir aprēķināta par visiem 2019.gada 1.pusgada mēnešiem, izslēdzot rezidentus un ārstus stažierus, mēneša vidējā darba samaksa par vienu slodzi ir aprēķināta tiem darbiniekiem, kuriem mēneša vidējā darba samaksa pārsniedza 4000 euro.

<sup>180</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 14.02.2019. valdes lēmums Nr.21 "Par grozījumiem Slimnīcas valdes 28.04.2017. lēmumā Nr.38 (protokols Nr.14. p.1) "Par mainīgā atalgojuma nolikuma apstiprināšanu Klīnikas centru vadītājiem", valdes sēdes protokols Nr.5, 3.punkts.

<sup>181</sup>Valsts sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Paula Stradiņa klīniskā universitātes slimnīca" 03.03.2020. e-pasta vēstule.

<sup>182</sup>Ministru kabineta 29.06.2010. noteikumi Nr.595 "Noteikumi par zemāko mēnešalgu un speciālo piemaksu ārstniecības personām" (zaudējis spēku ar 01.01.2019.). Ministru kabineta 18.12.2018. noteikumi Nr.851 "Noteikumi par zemāko mēnešalgu un speciālo piemaksu veselības aprūpes jomā nodarbinātajiem" (spēkā no 01.01.2019.).

<sup>183</sup>Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca", IV līmeņa slimnīcas – sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Vidzemes slimnīca", "Liepājas reģionālā slimnīca" un "Jēkabpils reģionālā slimnīca", III līmeņa slimnīcas – Madonas novada pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Madonas slimnīca", sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Dobeles un apkārtnes slimnīca" un "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība".

<sup>184</sup>Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" 20.12.2019. vēstule Nr.A1/1.1-07.1/19/2195 uz 21.11.2019. Nr.9-2.3.1e/1240 "Par informācijas sniegšanu revīzijas lietā Nr. 2.4.1-31/2019".

<sup>185</sup>Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" 20.12.2019. vēstule Nr.A1/1.1-07.1/19/2195 uz 21.11.2019. Nr.9-2.3.1e/1240 "Par informācijas sniegšanu revīzijas lietā Nr.2.4.1-31/2019". Rīgas



Austrumu klīniskās universitātes slimnīcas Darba samaksas nolikums (apstiprināts ar SIA "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" 26.04.2018. valdes lēmumu Nr.V1/01-01/18/176).

<sup>186</sup>Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" iesniegtie dati (pārskati "Darba samaksas aprēķins 2017.gads", "Darba samaksas aprēķins 2018.gads", "Darba samaksas aprēķins 2019.gada 1.pusgads", kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem).

<sup>187</sup>Aplēses veikšanai izmantoti sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" iesniegtie dati (pārskati "Darba samaksas aprēķins 2017.gads", "Darba samaksas aprēķins 2018.gads", "Darba samaksas aprēķins 2019.gada 1.pusgads", kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem). Tika aprēķināta katrā ārsta amatā strādājošo darbinieku, izņemot darbiniekus grūtniecības un darba nespējas lapā B un bērnu kopšanas atvaļinājumā, kā arī atlaistos darbiniekus (izmaksāts atlaišanas pabalsts), vidējā darba samaksa gadā. 2017.gadā tika aplēsti kopā 263 ārsti, 2018.gadā – 280 ārsti, 2019.gada 6 mēnešos – 257 ārsti. Izlasē tika iekļauti 10 darbinieki – dažāda aroda ārsti, kuri slimnīcā laika posmā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. strādāja pilnu darba slodzi un kuru vidējā darba samaksa 2017., 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos vistuvāk atbilst revidentu aprēķinātajai vidējai šī aroda darba samaksai šajā iestādē katrā no pārskata periodiem.

<sup>188</sup>Aplēses veikšanai izmantoti sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" iesniegtie dati (pārskati "Darba samaksas aprēķins 2017.gads", "Darba samaksas aprēķins 2018.gads", "Darba samaksas aprēķins 2019.gada 1.pusgads", kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem). Tika aprēķināta katrā aprūpes personāla amatā (anestēzijas, intensīvās un neatliekamās aprūpes māsa, operāciju māsa, ķirurģiskās aprūpes māsa, internās aprūpes māsa, medicīnas māsa) strādājošo darbinieku, izņemot darbiniekus grūtniecības un darba nespējas lapā B un bērnu kopšanas atvaļinājumā, kā arī atlaistos darbiniekus (izmaksāts atlaišanas pabalsts), vidējā darba samaksa gadā. 2017.gadā tika aplēstas kopā 1017 māsas, 2018.gadā – 944 māsas, 2019.gada 6 mēnešos – 959 māsas. Izlasē tika iekļauti 10 darbinieki – pa diviem pārstāvjiem no katra aroda māsām, kuras slimnīcā laika posmā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. strādāja pilnu darba slodzi un kuru vidējā darba samaksa 2017., 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos vistuvāk atbilst revidentu aprēķinātajai vidējai šī aroda darba samaksai šajā iestādē katrā no pārskata periodiem.

<sup>189</sup>Aplēses veikšanai izmantoti sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Rīgas Austrumu klīniskā universitātes slimnīca" iesniegtie dati (pārskati "Darba samaksas aprēķins 2017.gads", "Darba samaksas aprēķins 2018.gads", "Darba samaksas aprēķins 2019.gada 1.pusgads", kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem). Tika aprēķināta katrā aprūpes atbalsta personāla amatā (māsas palīgs, sanitārs, sanitārs slimnieku kopējs) strādājošo darbinieku, izņemot darbiniekus grūtniecības un darba nespējas lapā B un bērnu kopšanas atvaļinājumā, kā arī atlaistos darbiniekus (izmaksāts atlaišanas pabalsts), vidējā darba samaksa gadā. 2017.gadā tika aplēsti kopā 1004 darbinieki, 2018.gadā – 1028 darbinieki, 2019.gada 6 mēnešos – 887 darbinieki. Izlasē tika iekļauti seši darbinieki – divi māsas palīgi, viens sanitārs un divi sanitāri slimnieku kopēji, kuri slimnīcā laika posmā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. strādāja pilnu darba slodzi un kuru vidējā darba samaksa 2017., 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos vistuvāk atbilst revidentu aprēķinātajai vidējai šī aroda darba samaksai šajā iestādē katrā no pārskata periodiem.

<sup>190</sup>Lai gan revidenti slimnīcām pieprasīja līdzvērtīgu informācijas apjomu, slimnīcas iesniedza atšķirīgu informāciju – sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Vidzemes slimnīca" iesniedza pilnīgu informāciju, savukārt sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Liepājas reģionālā slimnīca" iesniedza datus par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2017.gada 6 mēnešos, 2018.gada 6 mēnešos, 2019.gada 6 mēnešos, un sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Jēkabpils reģionālā slimnīca" iesniegtais pārskats "Informācija par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gada 1.pusgadā" neietver pilnīgu informāciju par visiem darba samaksas elementiem, piemēram, par darbiniekiem izmaksātajām atvaļinājuma naudām, slimības naudām, prēmijām, naudas balvām, ja tādas bija piešķirtas, u.c. Sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Dobeles un apkārtnes slimnīca" iesniedza informāciju par ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu visu darba samaksu 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos, Madonas novada pašvaldības sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Madonas slimnīca" – par ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu darba samaksu 2017.gadā, 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos, neiekļaujot tajā informāciju par atvaļinājuma naudām, slimības naudām, prēmijām u.c. aprēķiniem, un sabiedrība ar ierobežotu atbildību "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" – iesniedza informāciju par ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu visu darba samaksu 2019.gada 6 mēnešos.

<sup>191</sup>Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Liepājas reģionālā slimnīca" 16.12.2019. vēstule Nr.1412/1.10 uz 21.11.2019. Nr. 9-2.3.1e/1240 "Par informācijas sniegšanu revīzijas lietā Nr. 2.4.1-31/2019", sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Vidzemes slimnīca" 16.12.2019. vēstule Nr.1.5-1747 uz 21.11.2019. Nr. 9-2.3.1e/1240 "Par informācijas sniegšanu revīzijas lietā Nr. 2.4.1-31/2019", Nacionālā veselības dienesta 28.04.2020. e-pasts.

<sup>192</sup> Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Vidzemes slimnīca" "Kārtība, kādā SIA "Vidzemes slimnīca" Ārstniecības personām nosaka darba samaksu", apstiprināta 31.01.2019., sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Liepājas reģionālā slimnīca" atalgojuma politikas principi. Pieejams: [http://liepajasslimnica.lv/images/pielikumi/rakstiem/atalgojums\\_2020.pdf](http://liepajasslimnica.lv/images/pielikumi/rakstiem/atalgojums_2020.pdf), skatīts 14.05.2020., sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Jēkabpils reģionālā slimnīca" 17.12.2019. vēstule Nr.1-9/542 uz 21.11.2019. Nr.9-2.3.1e/1240 "Par informācijas iesniegšanu revīzijas lietā Nr.2.4.1-31/2019". Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Jēkabpils reģionālā slimnīca" darba samaksas aprēķināšanas un izmaksas uzskaites apraksts, apstiprināts 02.01.2018.

<sup>193</sup> Atbilstoši sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Jēkabpils reģionālā slimnīca" sniegtajai informācijai ārstniecības personām stacionārais un ambulatorais darbs netiek veikts vienā laikā (darba grafikos stundas nepārklājas), izņemot darbu dienas stacionārā. Atbilstoši sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Jēkabpils reģionālā slimnīca" pielikumam pie koplīguma "Darba samaksas nolikums par ambulatorajiem pakalpojumiem" ambulatorais darbs ārstiem tiek aprēķināts pēc "Ārsta biroja" atskaites, tai skaitā maksa par epizodi, maksa par manipulācijām, pacienta iemaksas un naudas ieņēmumi. Ambulatorais darbs māsām tiek aprēķināts atbilstoši tām uzņēmumā apstiprinātajai amata kategorijas amatalgas likmei. Par darbu dienas stacionārā ir noteikta akorda darba samaksa.

<sup>194</sup> Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Vidzemes slimnīca" iesniegtie dati (pārskats "Informācija par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2017.gadā, 2018.gadā un 2019.gada 1.pusgadā", kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem). Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Liepājas reģionālā slimnīca" iesniegtie dati par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2017.gada 6 mēnešos, 2018.gada 6 mēnešos, 2019.gada 6 mēnešos. Sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Jēkabpils reģionālā slimnīca" iesniegtie dati (pārskati "Informācija par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gada 1.pusgadā", kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem).

<sup>195</sup> Aplēses veikšanai izmantoti sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Liepājas reģionālā slimnīca" iesniegtie dati par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2017.gada 6 mēnešos, 2018.gada 6 mēnešos, 2019.gada 6 mēnešos, kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem. Tika aprēķināta katra ārsta amatā strādājošo darbinieku vidējā darba samaksa 2017.gada 6 mēnešos, 2018.gada 6 mēnešos, 2019.gada 6 mēnešos. Ņemot vērā šo vidējo darba samaksu 6 mēnešos un to, ka slimnīcas dažos ārstu amatos strādā viens vai divi ārsti, revīzijā izlasē tika iekļauti 10 darbinieki – dažāda aroda ārsti, kuri slimnīcā strādāja visu laika posmu no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. un kuru vidējā darba samaksa vistuvāk atbilst revidentu aprēķinātajai vidējai šī aroda darba samaksai šajā iestādē katrā no pārskata periodiem. 2017.gadā tika aplēsti kopā 46 ārsti, 2018.gadā – 48 ārsti, 2019.gada 6 mēnešos – 46 ārsti.

<sup>196</sup> Aplēses veikšanai izmantoti sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Vidzemes slimnīca" iesniegtie dati (pārskats "Informācija par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2017.gadā, 2018.gadā un 2019.gada 1.pusgadā", kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem). Ņemot vērā to, ka slimnīcā dažos ārstu amatos strādā viens vai divi ārsti un periodā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. dažos ārstu amatos ir mainījušies darbinieki, revīzijā izlasē tika iekļauti 10 darbinieki – dažāda aroda ārsti, kuri slimnīcā strādāja visu laika posmu no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. vai arī ilgāku laika posmu. 2017.gadā tika aplēsti kopā 57 ārsti, 2018.gadā – 61 ārsts, 2019.gada 6 mēnešos – 56 ārsti.

<sup>197</sup> Aplēses veikšanai izmantoti sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Jēkabpils reģionālā slimnīca" iesniegtie dati (pārskati "Informācija par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gada 1.pusgadā", kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem). Ņemot vērā to, ka slimnīcā dažos ārstu amatos strādā viens vai divi ārsti un periodā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. dažos ārstu amatos ir mainījušies darbinieki, revīzijā izlasē tika iekļauti 10 darbinieki – dažāda aroda ārsti, kuri slimnīcā strādāja visu laika posmu no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. vai arī ilgāku laika posmu. 2017.gadā tika aplēsti kopā 37 ārsti, 2018.gadā – 35 ārsti, 2019.gada 6 mēnešos – 32 ārsti.

<sup>198</sup> Stundas darba samaksas pieaugums ir indikatīvs rādītājs, jo būtisku ārstu darba samaksas daļu veido akorda alga par padarītu darbu, kas nav piesaistīts nostrādāto stundu skaitam.

<sup>199</sup> Ārsta darba samaksu negatīvi ietekmēja akorda algas dienas stacionārā par manipulācijām būtisks samazinājums 2018.gadā. Ārsta darba samaksas palielinājumu ietekmēja akorda algas (no ambulatorajām pacientu iemaksām) būtisks palielinājums.

<sup>200</sup> Lai varētu pārskatāmi analizēt noteiktās mēnešalgas un stundas darba samaksas rādītājus, mēnešalgas tika pārrēķinātas stundas tarifa likmēs (mēnešalga/vidējais mēneša darba dienu skaits pārskata gadā).



<sup>201</sup> Izlasē iekļautajiem 10 ārstiem tika aprēķināta stundas vidējā darba samaksa. Ņemot vērā to, ka slimnīcas iesniegtais pārskats "Informācija par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gada 1.pusgadā" sniedz informāciju par darbinieku atbilstoši nostrādātajam laikam saņemto darba samaksu pamatslodzē vai/un papildslodzē un atbilstošajām piemaksām, par maksas pakalpojumu sniegšanu saņemto darba samaksu, par darbu dienas stacionārā un ambulatorajā dienestā, bet neietver informāciju, piemēram, par darbiniekiem izmaksātajām atvaļinājuma naudām, slimības naudām, prēmijām, naudas balvām, ja tādas bija piešķirtas, u.c. darba samaksas elementiem, kā arī ņemot vērā atšķirīgu apmaksas sistēmu stacionāram darbam (amataлга par nostrādāto darba laiku), ambulatorajam darbam (akorda alga par padarīto darbu) un darbam dienas stacionārā (vienlaikus var tikt veikts ambulatorais darbs), revidentu aprēķinātā stundas vidējā darba samaksa (gada darba samaksa/nostrādātās stundas) nesniedz pilnvērtīgu informāciju par darba samaksas atbilstību ieguldītajam darbam un laikam, bet aprēķināta, lai noteiktu ārstu darba samaksas dinamiku laika posmā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019.

<sup>202</sup> Aprēķins veikts atbilstoši sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Liepājas reģionālā slimnīca" sniegtajai informācijai par darba samaksas aprēķinu 2018.gada 6 mēnešiem.

<sup>203</sup> Darba samaksas palielinājums 2019.gada 6 mēnešos attiecībā pret visu 2018.gadu tika aprēķināts proporcionāli uz mēnesi (darba samaksa/mēnešu skaits noteiktajā periodā).

<sup>204</sup> Darba samaksas palielinājums 2019.gada 6 mēnešos attiecībā pret visu 2018.gadu tika aprēķināts proporcionāli uz mēnesi (darba samaksa/mēnešu skaits noteiktajā periodā).

<sup>205</sup> Vidējās tarifa likmes 2019.gadā aprēķins veikts, pamatojoties uz deviņu ārstu mēnešalgu 2019.gadā, vienam no kuriem mēnešalgas likme 2019.gadā samazinājās par 15%. Informācija par vienu ārstu netika iekļauta vidējā aprēķinā, jo ārsta darba samaksu veido akorda alga.

<sup>206</sup> Procentuālais stundas vidējās darba samaksas pieaugums aprēķināts katra ārsta individuālās darba samaksas izmaiņām, un, ņemot vērā, ka atskaites periodā (2017.gadā mēnešalgas tika palielinātas no 01.02.2017.) ārstu darba samaksa bija atšķirīga, procentuālais pieaugums nesniedz priekšstatu par darba samaksas līmeni.

<sup>207</sup> Aplēses veikšanai izmantoti sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Liepājas reģionālā slimnīca" iesniegtie dati par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2017.gada 6 mēnešos, 2018.gada 6 mēnešos, 2019.gada 6 mēnešos, kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem. Tika aprēķināta katra aprūpes personāla amatā strādājošo darbinieku vidējā darba samaksa gadā. 2017.gadā tika aplēstas kopā 88 māsas, 2018.gadā – 93 māsas, 2019.gadā – 93 māsas. Izlasē tika iekļautas 10 māsas, kuras slimnīcā laika posmā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. strādāja pilnu darba slodzi un kuru vidējā darba samaksa 2017., 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos vistuvāk atbilst revidentu aprēķinātajai vidējai šī aroda darba samaksai šajā iestādē katrā no pārskata periodiem.

<sup>208</sup> Aplēses veikšanai izmantoti sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Vidzemes slimnīca" iesniegtie dati (pārskats "Informācija par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2017.gadā, 2018.gadā un 2019.gada 1.pusgadā", kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem). Tika aprēķināta katra aprūpes personāla amatā strādājošo darbinieku vidējā darba samaksa gadā. 2017.gadā tika aplēstas kopā 69 māsas, 2018.gadā – 73 māsas, 2019.gada 6 mēnešos – 67 māsas. Izlasē tika iekļautas 10 māsas, kuras slimnīcā laika posmā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. strādāja pilnu darba slodzi un kuru vidējā darba samaksa 2017., 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos vistuvāk atbilst revidentu aprēķinātajai vidējai šī aroda darba samaksai šajā iestādē katrā no pārskata periodiem.

<sup>209</sup> Aplēses veikšanai izmantoti sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Jēkabpils reģionālā slimnīca" iesniegtie dati (pārskati "Informācija par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gada 1.pusgadā", kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem). Tika aprēķināta katra aprūpes personāla amatā strādājošo darbinieku vidējā darba samaksa gadā. 2017.gadā tika aplēstas kopā 80 māsas, 2018.gadā – 90 māsas, 2019.gada 6 mēnešos – 91 māsa. Izlasē tika iekļautas 10 māsas, kuras slimnīcā laika posmā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. strādāja pilnu darba slodzi un kuru vidējā darba samaksa 2017., 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos vistuvāk atbilst revidentu aprēķinātajai vidējai šī aroda darba samaksai šajā iestādē katrā no pārskata periodiem.

<sup>210</sup> Lai varētu pārskatāmi analizēt noteiktās mēnešalgas un stundas darba samaksas rādītājus, mēnešalgas tika pārrēķinātas stundas tarifa likmēs (mēnešalga/vidējais mēneša darba dienu skaits pārskata gadā).

<sup>211</sup> Izlasē iekļautajām 10 māsām tika aprēķināta stundas vidējā darba samaksa. Ņemot vērā to, ka sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Jēkabpils reģionālā slimnīca" iesniegtais pārskats "Informācija par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gada 1.pusgadā" sniedz informāciju par darbinieku atbilstoši nostrādātajam laikam saņemto darba samaksu pamatslodzē vai/un papildslodzē un atbilstošajām piemaksām, par maksas pakalpojumu sniegšanu saņemto darba samaksu, par darbu dienas stacionārā un ambulatorajā dienestā, bet neietver informāciju, piemēram, par darbiniekiem izmaksātajām atvaļinājuma naudām,

slimības naudām, prēmijām, naudas balvām, ja tādas bija piešķirtas, u.c. darba samaksas elementiem, stundas vidējā darba samaksa (gada darba samaksa/nostrādātas stundas) tika aprēķināta kopējās mēsu darba samaksas dinamikas analīzei laika posmā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019.

<sup>212</sup> Aplēses veikšanai izmantoti sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Liepājas reģionālā slimnīca" iesniegtie dati par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2017.gada 6 mēnešos, 2018.gada 6 mēnešos, 2019.gada 6 mēnešos, kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem. Tika aprēķināta mēsu palīga amatā strādājošo darbinieku vidējā darba samaksa gadā. 2017.gadā tika aplēsti kopā 72 mēsu palīgi, 2018.gadā – 103 un 2019.gadā – 105 mēsu palīgi. Izlasē tika iekļauti seši darbinieki – pieci mēsu palīgi, kuri slimnīcā laika posmā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. strādāja pilnu darba slodzi un kuru vidējā darba samaksa 2017., 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos vistuvāk atbilst revidentu aprēķinātajai vidējai mēsu palīgu darba samaksai šajā iestādē katrā no pārskata periodiem. Papildus izlasē iekļauts viens darbinieks, kas laika posmā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. bija nodarbināts pamatdarbā uz pilnu slodzi.

<sup>213</sup> Aplēses veikšanai izmantoti sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Vidzemes slimnīca" iesniegtie dati (pārskats "Informācija par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2017.gadā, 2018.gadā un 2019.gada 1.pusgadā", kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem). Tika aprēķināta katrā aprūpes atbalsta personāla amatā strādājošo darbinieku vidējā darba samaksa gadā. 2017.gadā tika aplēsti kopā 115 aprūpes atbalsta darbinieki, 2018.gadā – 111, 2019.gada 6 mēnešos – 105. Izlasē tika iekļauti seši darbinieki – trīs mēsu palīgi un trīs sanitāri, kuri Vidzemes slimnīcā laika posmā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. strādāja pilnu darba slodzi un kuru vidējā darba samaksa 2017., 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos vistuvāk atbilst revidentu aprēķinātajai vidējai šī aroda darba samaksai šajā iestādē katrā no pārskata periodiem.

<sup>214</sup> Aplēses veikšanai izmantoti sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Jēkabpils reģionālā slimnīca" iesniegtie dati (pārskats "Informācija par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2017.gadā, 2018.gadā, 2019.gada 1.pusgadā", kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem). Tika aprēķināta katrā aprūpes atbalsta personāla amatā (mēsu palīgs, sanitārs, sanitārs slimnieku kopējs) strādājošo darbinieku vidējā darba samaksa gadā. 2017.gadā tika aplēsti kopā 140 darbinieki, 2018.gadā – 130 darbinieki, 2019.gada 6 mēnešos – 121 darbinieks. Izlasē tika iekļauti seši darbinieki – trīs mēsu palīgi un trīs sanitāri, kuri slimnīcā laika posmā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. strādāja pilnu darba slodzi un kuru vidējā darba samaksa 2017., 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos vistuvāk atbilst revidentu aprēķinātajai vidējai katram atbalsta personāla amatam darba samaksai šajā iestādē katrā no pārskata periodiem.

<sup>215</sup> Madonas novada pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Madonas slimnīca" 16.12.2019. e-pasta vēstule uz 21.11.2019. Nr.9-2.3.1e/1240 "Par informācijas iesniegšanu revīzijas lietā Nr.2.4.1-31/2019", sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Dobeles un apkārtnes slimnīca" 17.12.2019. e-pasta vēstule uz 21.11.2019. Nr.9-2.3.1e/1240 "Par informācijas iesniegšanu revīzijas lietā Nr.2.4.1-31/2019" un sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" 06.07.2020. vēstule Nr.01-10.2/238 uz 01.07.2020. Nr.9-2.3.1/675 "Par informācijas iesniegšanu revīzijas lietā Nr.2.4.1-31/2019".

<sup>216</sup> Madonas novada pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Madonas slimnīca" 16.12.2019. e-pasta vēstule uz 21.11.2019. Nr.9-2.3.1e/1240 "Par informācijas iesniegšanu revīzijas lietā Nr.2.4.1-31/2019", sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Dobeles un apkārtnes slimnīca" 17.12.2019. e-pasta vēstule uz 21.11.2019. Nr.9-2.3.1e/1240 "Par informācijas iesniegšanu revīzijas lietā Nr.2.4.1-31/2019" un sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" 20.12.2019. vēstule Nr.01-10.2/597 uz 21.11.2019. Nr.9-2.3.1e/1240 "Par informācijas iesniegšanu revīzijas lietā Nr.2.4.1-31/2019".

<sup>217</sup> Madonas novada pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Madonas slimnīca" 16.12.2019. e-pasta vēstule uz 21.11.2019. Nr.9-2.3.1e/1240 "Par informācijas iesniegšanu revīzijas lietā Nr.2.4.1-31/2019", sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Dobeles un apkārtnes slimnīca" 17.12.2019. e-pasta vēstule uz 21.11.2019. Nr.9-2.3.1e/1240 "Par informācijas iesniegšanu revīzijas lietā Nr.2.4.1-31/2019" un sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" 20.12.2019. vēstule Nr.01-10.2/597 uz 21.11.2019. Nr.9-2.3.1e/1240 "Par informācijas iesniegšanu revīzijas lietā Nr.2.4.1-31/2019".

<sup>218</sup> Informācija par Madonas novada pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Madonas slimnīca" darba samaksu izlasē iekļautajām ārstniecības un ārstniecības atbalsta personām ir nepilnīga, jo slimnīca iesniedza informāciju par ārstniecības un ārstniecības atbalsta personu darba samaksu 2017.gadā, 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos, neiekļaujot tajā informāciju par atvaļinājuma naudas, slimības naudas, prēmijas u.c. aprēķiniem.

<sup>219</sup>Personas vidējais darba samaksas pieaugums aprēķināts, attiecinot 2019.gada 6 mēnešu darba samaksas summu uz vienu unikālo personu pret 2018.gada 6 mēnešu darba samaksas kopsummu uz vienu unikālo personu (2018.gada 6 mēnešos darba samaksa aprēķināta 194 unikālām personām 1 001 117,3 euro apmērā).

<sup>220</sup>Informācija par mēnešalgas pieaugumu ir atbilstoši sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Balvu un Gulbenes slimnīcu apvienība" sniegtajai informācijai par iestādes darbinieku likmju pieaugumu 2019.gadā. Ņemot vērā slimnīcas sniegto informāciju par ārstniecības personu un ārstniecības atbalsta personu darba samaksu tikai 2019.gada 6 mēnešos, nav iespējams novērtēt ārstu darba samaksas faktisko pieaugumu.

<sup>221</sup>Aplēses veikšanai izmantoti Madonas novada pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Madonas slimnīca" iesniegtie dati par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2017.gadā, 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos, kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem. Tika aprēķināta katra ārsta amatā strādājošā darbinieka vidējā darba samaksa katrā periodā. Ņemot vērā šo vidējo darba samaksu periodā un to, ka Madonas slimnīcā dažos ārstu amatos strādā viens vai divi ārsti, revīzijā izlasē tika iekļauti 10 darbinieki – dažāda aroda ārsti, kuri Madonas slimnīcā strādāja visu laika posmu no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. un/vai kuru vidējā darba samaksa vistuvāk atbilst revidentu aprēķinātajai vidējai šī aroda darba samaksai šajā iestādē katrā no pārskata periodiem. 2017.gadā tika aplēsti kopā 16 ārsti, 2018.gadā – 18 ārsti, 2019.gada 6 mēnešos – 17 ārsti.

<sup>222</sup>Aplēses veikšanai izmantoti sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Dobeles un apkārtnes slimnīcas" iesniegtie dati par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos, kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem. Par 2017.gadu informācija netika iesniegta. Tika aprēķināta katra ārsta amatā strādājošā darbinieka vidējā darba samaksa katrā periodā. Ņemot vērā šo vidējo darba samaksu 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos, izlasē tika iekļauti trīs darbinieki, kuru vidējā darba samaksa vistuvāk atbilst revidentu aprēķinātajai vidējai šī aroda darba samaksai katrā no pārskata periodiem. Ņemot vērā, ka Dobeles un apkārtnes slimnīcas ārstu amatos strādā viens vai divi ārsti, revīzijā izlasē no šiem ārstiem tika iekļauti vēl septiņi darbinieki, kuri Dobeles un apkārtnes slimnīcā strādāja pilnā slodzē visu laika posmu no 01.01.2018. līdz 30.06.2019. 2018.gadā tika aplēsti kopā 37 ārsti, 2019.gada 6 mēnešos – 33 ārsti.

<sup>223</sup>Izlasē iekļautajiem 10 ārstiem tika aprēķināta stundas vidējā darba samaksa. Ņemot vērā sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Dobeles un apkārtnes slimnīca" esošo diferencēto apmaksas sistēmu, revidentu aprēķinātā stundas vidējā darba samaksa (darba samaksa 6 mēnešos/nostrādātas stundas) nesniedz pilnvērtīgu informāciju par darba samaksas atbilstību ieguldītajam darbam un laikam, bet tika aprēķināts kopējās ārstu darba samaksas dinamikas analīzei laika posmā no 01.01.2018. līdz 30.06.2019.

<sup>224</sup>Aplēses veikšanai izmantoti Madonas novada pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Madonas slimnīca" iesniegtie dati par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2017.gadā, 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos, kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem. Tika aprēķināta katra māsas amatā strādājošā darbinieka vidējā darba samaksa katrā periodā. Ņemot vērā šo vidējo darba samaksu periodā, revīzijā izlasē tika iekļautas 10 māsas, kuras šajā slimnīcā strādāja visu laika posmu no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. un kuru vidējā darba samaksa vistuvāk atbilst revidentu aprēķinātajai vidējai šī aroda darba samaksai šajā iestādē katrā no pārskata periodiem. 2017.gadā tika aplēsta kopā 41 māsa, 2018.gadā – 70 māsas un 2019.gada 6 mēnešos – 73 māsas.

<sup>225</sup>Aplēses veikšanai izmantoti sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Dobeles un apkārtnes slimnīcas" iesniegtie dati par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos, kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem. Par 2017.gadu informācija netika iesniegta. Tika aprēķināta katra aprūpes personāla amatā strādājošā darbinieka vidējā darba samaksa gadā. 2018.gadā un 2019.gadā tika aplēstas 43 māsas ik gadu. Izlasē tika iekļautas 10 māsas, kuras slimnīcā laika posmā no 01.01.2018. līdz 30.06.2019. strādāja pilnu darba slodzi un kuru vidējā darba samaksa 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos vistuvāk atbilst revidentu aprēķinātajai vidējai šī aroda darba samaksai šajā iestādē katrā no pārskata periodiem.

<sup>226</sup>Aplēses veikšanai izmantoti Madonas novada pašvaldības sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Madonas slimnīca" iesniegtie dati par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2017.gadā, 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos, kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem. Tika aprēķināta māsas palīga un sanitāra amatā strādājošo darbinieku vidējā darba samaksa katrā periodā. Ņemot vērā šo vidējo darba samaksu periodā, revīzijā izlasē tika iekļauti seši darbinieki – četri māsas palīgi un divi sanitāri, kuri slimnīcā strādāja laika posmā no 01.01.2017. līdz 30.06.2019. un kuru vidējā darba samaksa vistuvāk atbilst revidentu aprēķinātajai vidējai šī aroda darba samaksai šajā iestādē katrā no pārskata periodiem. 2017.gadā tika aplēsti kopā astoņi aprūpes atbalsta darbinieki, 2018.gadā – 37 un 2019.gada 6 mēnešos – 35.

<sup>227</sup> Aplēses veikšanai izmantoti sabiedrības ar ierobežotu atbildību "Dobeles un apkārtnes slimnīcas" iesniegtie dati par ārstniecības personām un ārstniecības atbalsta personām aprēķināto darba samaksu 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos, kas ietver informāciju sadalījumā pa darbiniekiem, amatiem, struktūrvienībām, mēnešiem, nostrādāto darba dienu un stundu skaitu un izmaksu veidiem. Par 2017.gadu informācija netika iesniegta. Tika aprēķināta māsas palīga un sanitāra amatā strādājošo darbinieku vidējā darba samaksa gadā. 2018.gadā tika aplēsts kopā 51 māsas palīgs un sanitārs un 2019.gadā – 46. Izlasē tika iekļauti seši darbinieki – trīs māsas palīgi un trīs sanitāri, kuri Dobeles un apkārtnes slimnīcā laika posmā no 01.01.2018. līdz 30.06.2019. strādāja pilnu darba slodzi un kuru vidējā darba samaksa 2018.gadā un 2019.gada 6 mēnešos vistuvāk atbilst revidentu aprēķinātajai vidējai māsas palīgu un sanitāru darba samaksai šajā iestādē katrā no pārskata periodiem.